

BIJBEL

**De gehele Heilige Schrift, bevattende de canonieke boeken van
het Oude en Nieuwe Testament
volgens de Statenvertaling
met de ingelaste verklaringen**

Door

Karl August Dächsel

NAHUM

HABAKKUK

ZEFANJA

HAGGAI

ZACHARIA

MALEACHI

Digitale versie

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2015**

DE PROFEET NAHUM.

Het Boek der Profetieën van Nahum, de Elkosiet, bevat de voorspelling, welke de Profeet op bevel Gods uitgesproken heeft tegen het machtige wereldrijk van Assur, waarvan Ninevé de hoofdstad was.

Hij profeteerde in de dagen van Hizkia, en wel in de tweede helft van diens regering, toen Sanherib voor de poorten van Jeruzalem op bijzondere wijze door God was geslagen.

Geboortig uit Elkos, een vlek in Galilea, spreekt hij in een tijd, toen Assur zijn macht op schrikkelijke wijze de volkeren deed gevoelen, en schier alle bekende volken aan hem onderworpen waren.

Maar de Profeet ziet de dag komen, waarop deze wereldmacht ten onder zal gaan, nadat zij de raad des Heeren heeft uitgediend, en daarom moet hij de verwoesting aankondigen, die over Ninevé zal komen.

Het Boek laat zich in drie delen verdelen.

Het eerste deel (Hoofdst. 1) deelt mede het besluit Gods, om die macht te vernietigen.

Het tweede deel (Hoofdst. 2) voorspelt het oordeel der verwoesting zelf, wat over Ninevé zal komen.

Het derde deel (Hoofdst. 3) bepaalt bij de zonde van Assur en de noodwendigheid van de verwoesting.

HOOFDSTUK 1. GODS MAJESTEIT TEGENOVER

DE TYRANNEN.

De last, de rechterlijke uitspraak van God (Jes. 13:1), dien Hij Zijnen Profeet in een gezicht heeft meegedeeld van Ninevé, over de ondergang van de hoofdstad van het goddeloze, vijandige wereldrijk Assyrië. Het Boek des gezichts van Nahum, d. i. de troostvolle, zo als hij dan ook aan het volk Gods in de verdrukking door de wereldmacht waren troost bracht, de Elkosiet, (= God mijn boog), uit een dorpje in het noordelijk rijk, het latere Galilea. Nog ten tijde van de kerkvader Hiëronymus (400 n. C.) bestond het, en werd het door hem bezocht. Van daar was Nahum na de verwoesting van het rijk door Salmanassar heengegegaan, en had te Jeruzalem de nu volgende openbaringen ontvangen.

Vele uitleggers nemen aan, dat onder Elkos moet wor de verstaan het aanzienlijke Christendorp Alkusch, dat aan gene zijde van de Tiger, twee dagreizen van Mozul gelegen is, zodat Nahum een onder Salmanassar verbannen burger van het rijk van Israël is geweest, en hier in Assyrië de openbaring over Ninevé's ondergang ontvangen heeft. Het grafteken van Nahum echter, dat men daar in Alkusch nog toont, is zeker even zo onecht als dat van Jona bij Ninevé. Daarentegen is waarschijnlijk, dat het eerst in de 16de eeuw vermelde dorp zijn naam uit het eerste vers van ons Boek heeft ontvangen, vooral daar het grafteken niets ouds aan zich draagt. Veel geloofwaardiger daarentegen is het bericht, door Hiëronymus meegedeeld. Nahum is dus een burger van het rijk van Samaria, en heeft zich na de verwoesting daarvan waarschijnlijk te Jeruzalem nedergezet, daar zijne troostwoor de steeds tot Juda, maar nooit tot de verbannen van het noordelijk rijk in Assyrië gericht zijn. Even oneens als over de ligging van Nahum's geboorteplaats zijn de uitleggers ten opzichte van de tijd, in welken hij zijne voorzegging heeft uitgesproken. Velen, voor wie voorzegging niet veel meer dan politiek vermoede en menselijke scherpzinnigheid is, beweren dat deze zo bepaalde, bijzondere voorzegging van Ninevé's val niet langer dan 30 jaren vóór die gebeurtenis plaats had, omstreeks het jaar 630 v. C. toen reeds de oorlogen der Me de en Babyloniërs tegen het Assyrische rijk begonnen, zou kunnen zijn ontstaan. Voor ons is echter alle profetie, ook deze, ene onmiddellijke openbaring Gods: wij kunnen daarom de tijd van de oorsprong niet daarvan afhankelijk maken, dat reeds de beginselen van alles, wat voorzegd is, zichtbaar moeten zijn, zodat een helder verstand reeds in staat kon zijn, daaruit besluiten omtrent de toekomst te maken. Daar dat vreselijk lot van Juda door de koning Sanherib van Assyrië, die het rijk aan de rand des afgronds bracht, en de merkwaardige nederlaag van het Assyrische leger voor Jeruzalems muren, welke aan dat lot een einde maakte, onzen Profeet in zijne profetie nog vers in het geheugen ligt, en door hem als reeds geschied verondersteld wordt, zo is het waarschijnlijkst, dat Nahum juist tengevolge van dien Assyrischen inval tot vertroosting der ware gemeente Gods en van de vromen koning Hizkia zijne profetie van God heeft ontvangen, en dus in de tweede helft van Hizkia's regering (tussen 710 en 699 v. C.) zijn Boek geschreven heeft (2 Kon. 19:37). De gehele indruk, dien het Boek in de voortduren de stroom van hoog verhevene taal en van zijne klassieke, krachtige, heldere en zuivere spraak maakt, doet denken, dat Nahum zijne profetie niet in ééne rede openlijk heeft voorgedragen, maar alleen ter nedergeschreven en als boek openbaar gemaakt heeft.

Tot beter verstaan der voorzegging van ons Boek is het nodig, dat wij ons nog kortelijk de geschiedkundigen toestand voorstellen. Meer dan 500 jaren was Ninevé onder zijne machtige heersers de schrik van geheel West-Azië geweest. Assyrië was het eerste wereldrijk, dat tegenover het rijk Gods als zodanig ene vijandige houding aannam, welke de Heere in Zijn plan daartoe ten nutte maakte, dat het Hem ten stok voor Zijn volk diende. Reeds was het rijk van Israël door Salmanasser in 722 v. C. verwoest, toen spoedig daarop zijn opvolger Sanherib zich ook tegen Juda keerde, om daarvoor hetzelfde lot te bereiden. Hier was echter op de verschrikkelijken Achaz zijn voortreffelijke zoon Hizkia gevolgd; deze had met heiligen ernst het gehele land van afgodendienst gereinigd en des Heeren dienst weer als vroeger hersteld. De tijd van het gericht was voor Juda nog niet aanwezig. Hizkia ondervond het integendeel, dat, zodra Gods volk zich aan zijnen God vasthield, de wereldmacht er niets tegen kon utrichten; integendeel de boeien, die het reeds waren aangebonden, verbroken werden. Hizkia weigerde in stouten geloofsmoed de groten koning der Assyriërs, die op het toppunt van macht stond, de schatting, welke hij sedert Achaz had moeten betalen. Toen nu de legers van Sanherib naderden, om de geringen koning tot gehoorzaamheid te dwingen, werd Hizkia eerst zwak; hij onderwierp zich en kocht voor grote schatten een ogenblikkelijken vrede. Maar de Assyriër gaf zijn voornemen, om Juda eveneens te behandelen als Samaria, niet op, en spoedig verscheen een machtig leger voor Jeruzalem. De lasteringen van de naam des Heeren uit de mond van de koning Sanherib wekten eerst Hizkia op, en hij wendde zich met zijne ganse ziel tot de Heere, wiens hulp hij ook rijkelijk ondervond. De Engel des Heeren zelf sloeg het leger der Assyriërs zo, dat des morgens rondom Jeruzalem de lijken gezaaid lagen, en de koning zo spoedig mogelijk naar Ninevé vluchtte. De Heere zelf had gericht tussen Zijn rijk en volk, en het wereldrijk, en met deze wonderbare gebeurtenis begon het gericht over Assyrië, welks einde door de verwoesting van Ninevé in het jaar 606 v. C. plaats had, en door Nahum duidelijk werd voorzegd. Assyrië zou het gericht niet over Juda uitoefenen, want het was zelf rijp ten gerichte. Reeds onder Sardanapalus I had de Heere het door de profeet Jona Zijn gericht der verwoesting laten aankondigen, en alleen de bekering van koning en volk ten gevolge van Jona's zending had de tijd van zijn ondergang verschoven. Nu was echter de maat zijner zonde vol. Tegen het midde van de 8ste eeuw, toen in het uiterste westen de Romeinen aan het strand van de Tiber de grond legde voor hun stad en wereldheerschappij, verhieven zich de krachtige Meden en Perzen, tot hiertoe Assur vazallen, tegen hun onderdrukkers, en vonde in die nederlaag van Sanherib voor Jeruzalem ene aanmoediging, om het gehate juk af te schudden. Spoedig voegde zich bij de overige vijanden van het steeds meer zinkende Assur ook Babel, dat tot hiertoe steeds vergeefs geworsteld had, om zijne vroegere heerschappij weer te verkrijgen, en steeds weer door Assyrië was neergeworpen. Steeds werd de stoutheid der spoedig met elkaar verbondene Babyloniërs, Meden en Perzen groter, en eindelijk zonk de machtige stad na ene belegering van drie jaren in puin, het koninklijk paleis met de koning Sardanapalus II, zijne familie en zijne schatten ging in vlammen op, om Babel als zijn erfgenaam in de wereldheerschappij achter te laten. De betekenis van Nahum's profetie is echter geenszins bloot ene geschiedkundige. Ook is het niet, dat daarin alleen de rechterlijke werkzaamheid van God, de Heere der heirscharen wordt geschilderd. Juist zegt Staudt daaromtrent: "God is voorgesteld als de Heilige, die elke zelfverheffing, eigene macht en geweld met branden de ijver vernietigt, en daartoe de elementen van hemel en aarde in beweging brengt, die echter Zijne majesteit gebruikt om de Zijnen onder de stormen te

beschermen, en het gericht der vijand te tot redding van Zijn volk te laten dienen. Wanneer de vijand de onder hun eigene afgoden, op welke zij steunen, als onder een puinhoop begraven zijn, dan stijgen de bo de des vredes op de bergen om Israël zegen te prediken. " Wij mogen niet vergeten, dat voor Gods ogen Assur slechts vertegenwoordigster is van de Gode vijandige wereldmacht. Wat dus hier Nahum van Assur zegt, is van ieder wereldrijk waar, zal zich eens in de volsten zin omtrent het rijk van de Antichrist herhalen, en dan volkomen vervuld worden. Nahum ziet de volledigen val van de wereldmacht, die verdrukster van het rijk Gods, en de bevrijding van het laatste van alle tirannie. Daarom behoudt Nahum voor alle tijde van het Godsrijk zijne grote betekenis, en de vervulling zijner profetie duurt, even als alle profetie, tot aan het einde, wanneer het rijk geheel gewor de is Godes en Zijne Christus. Eerst van hier is recht te begrijpen hoe Nahum zijnen naam van trooster niet alleen voor Hizkia en zijnen tijd, maar voor het volk Gods van alle tijde met volle recht draagt.

2.

Vs. 2-14. De Profeet gaat, om aan de Assyrische wereldmacht het gericht Gods aan te kondigen niet uit van ene geschiedkundige gebeurtenis, maar van de wet des Heeren, waarin Hij Zich als een ijverig God en een Wreker van alle goddeloosheid geopenbaard heeft. Vooraan plaatst hij de schildering der rechterlijke gerechtigheid en heiligheid Gods, welke wel lankmoedig is, maar de tegenpartijders verteert en het koude ijs der vermetele zondaars versmelt, opdat het iedereen duidelijk worde, dat de vernietiging van Assur en Ninevé ene noodzakelijkheid voor God en zijn goddelijk wezen, en daarom ontwijfelbaar zeker is. (vs. 1-6). Terwijl echter de toorn en het gericht van God, die ook over alle elementen des hemels en der aarde gebied voert Zijne vijand te treft zal Zich de Heere betonen aan allen, die Op Hem vertrouwen, ene toevlucht in nood en vervolging. Wee daarentegen de hoogmoed dezer wereld! Tegen haar zendt Hij de verwoestende macht van enen overstromen de watervloed, en verdelgt ze met de verschrikkingen der duisternis. Tegen Hem baat geen verstand, voor altijd zal Hij aan Ninevé, de stad der zonde een einde maken, en haar door vuur en water verwoesten. (vs. 7-11). Te vergeefs zal Assur zich verheffen op de zo talrijke schaar van helden; die zal door Hem wor de weggemaaid. Dat alles doet de Heere, om Zijn volk Israël, dat genoeg is verdrukt, vrij te maken van het juk zijns benauwers (vs. 12-14).

De wet van Mozes zegt (Ex. 20:5; 34:14. Deut. 4:24): Een ijverig God over iedere schending van Zijne eer, een God, die in heilige liefde voor de Zijnen over Zijn volk waakt, en een wreker over alle werken der boosheid tegen Hem en de Zijnen, is de HEERE; een wreker is de HEERE, en zeer grimmig, hoewel de oppervlakkige wereld het niet wil geloven, zo lang zij Zijne straffende gerechtigheid niet zelf gevoelt, een wreker is de HEERE aan Zijne wederpartijders, en Hij behoudt de toorn Zijner vijanden: Hij vergeet niet hoe zij Hem en Zijn volk met boosheid en haat hebben tegengestaan, maar laat de maat van hun zonde vol worden.

God is ijverzuchtig omtrent zijne eigene eer en des menschen hart. Hij kan niet dulden, dat een van beide Hem wordt ontnomen. Het hart moet Hem geheel zijn overgegeven en Zijne eer volkomen hersteld worden. God wreekt zeer grimmig, wanneer aan de een of anderen een roof wordt begaan.

Gods wezen is licht, verwarmend en zegenend voor degenen, die Hem liefhebben, die op Hem vertrouwen; verterend voor Zijne wederpartijders. Beide gaan zamen in de ijver Gods, die allen gloed der liefde en allen gloed des toorns in zich sluit; ook de ijverzucht heeft haar wortel in de liefde. Het niet vergeten Gods komt niet voort uit ene gezindheid van achterhoudendheid, zo als bijv. een wraakzuchtig mens zich God naar eigene gedachten zou kunnen voorstellen, maar uit de gerechtigheid, die, wanneer zij vergeet, zichzelf opheft. Des mensen onrechtvaardig oordeel berust op zijne vergeetachtigheid. God onthoudt niet, omdat Hij boos is, maar omdat Hij traag tot toorn is, en veel laat opeenhopen, voordat Hij tot het gericht besluit; Hij weet dat Zijn gericht vreselijk is. Het niet vergeten heeft denzelfden wortel als het kennen der Zijnen; Hij is geheel Geest, dus geheel inzicht, geheel wijsheid en ook geheel geheugen. Het vergeven en vergeten behoort tot de zelfontledingen Gods.

Gelovige, uw Heere is zeer jaloers op uwe liefde. Verkoos Hij u, Hij kan niet verdragen, dat gij een ander zoudt verkiezen. Kocht Hij u met Zijn bloed, Hij kan niet gedogen dat gij zoudt menen uzelfen of deze wereld toe te behoren. Hij had u lief met zulk een liefde, dat Hij zonder u niet in de hemel blijven kon; Hij wilde liever sterven, dan dat gij zoudt verloren gaan, en Hij kon niet gedogen, dat iets tussen de liefde uws harten en Hem zou staan. Hij is reeds jaloers op uw vertrouwen. Hij zal u niet toelaten op een vleses arm te vertrouwen. Hij kan niet verdragen, dat gij u gebroken bakken zoudt uithouwen, daar de overlopende bron altijd voor u openstaat. Hij is verheugd, als wij op Hem leunen, maar wanneer wij ons van een ander afhankelijk stellen, wanneer wij ons op onze eigene wijsheid of op die van een vriend verlaten, en het ergste van alles, wanneer wij ons vertrouwen op onze eigene goede werken stellen, is Hij beledigd, en zal Hij ons kastijde om ons tot zich terug te brengen. Hij is zeer jaloers op ons gezelschap. Wij behoren met niemand zoveel te verkeren als met de Heere Jezus. Alleen in Hem te blijven, ziedaar waarachtige liefde; maar met de wereld te verkeren, genoegzamen troost in de aangenaamheide des levens te vinden, zelfs het gezelschap onzer mede-Christenen te verkiezen boven de verborgen omgang met Hem, dit smart onzen najverigen Heere. Hij wenst dat wij in Hem blijven, en in gedurige gemeenschap met Hem leven zullen, en vele der beproevingen, die Hij ons toezendt, strekken om onze harten van het schepsel af te trekken, en inniger aan Hem te hechten. Laat deze jaloersheid, die ons dicht bij Christus moet houden, ook een troost voor ons zijn; want indien Hij ons zo lief heeft, om dermate over onze liefde bezorgd te zijn, kunnen wij ons verzekerd houden, dat Hij niets zal toelaten ons te schaden, en dat Hij ons tegen onze vijanden beschermen zal. Och dat wij hem de genade mochten ontvangen, om onze harten in heilige reinheid voor onzen Liefste alleen open te stellen, en met heiligen ijver onze ogen te sluiten voor de betoveringen der wereld! .

De HEERE is lankmoedig, doch van grote kracht. Hij wacht wel lang naar de bekering van de zondaar, maar Hij talmt niet uit zwakheid met de bestraffing der goddelozen, maar uit liefde en ontferming. Toch ziet Hij van de straf niet af, als Hij die niet dadelijk over Zijne vijanden brengt, en Hij houdt de schuldige geenszins onschuldig; Hij laat niemand ongestraft (Ez. 20:7; 33:7). Rustig ziet Hij de boosheid aan, tot hare maat is vol geworpen en Zijn toorn ten volle ontstoken, dan spreekt Hij als rechtvaardig Rechter het oordeel, en wat Hij spreekt, dat geschiedt. Zo heeft Hij altijd gedaan, want Hij is de Heere, de hoogste majesteit, van wien alles is, voor wien alles leeft. Des HEEREN wegonder de volken is in wervelwind, en in

storm, Zijn toorn openbaart zich door geweldige gerichten, die de wereld bewegen, en die toch ook bij het gericht in ene onbereikbare hoogte de ongenaakbare God blijft, de wolken zijn het stof Zijner voeten; wanneer Hij ten gerichte komt als op de Sinai, verbergt het duistere der wolken Zijne nabijheid.

Jehovah is lankmoedig. Wanneer de genade in de wereld komt, rijdt zij met gevleugelde paarden, de assen harer raderen zijn rood van de hitte door haren spoed, maar wanneer de toorn voorttrekt gaat hij met loomen tred; want God heeft geen lust in des zondaars dood. Gods genadige scepter is altijd in zijne han de uitgestrekt; Zijn zwaard der gerechtigheid wordt in de schede terug gehou de door de doorboorde liefdehand, eenmaal voor de zonde aller mensen aan het kruis genageld. De Heere is lankmoedig, omdat Hij groot is van kracht. Hij toch is waarlijk groot van kracht, die macht heeft over zich zelve; wanneer Gods macht hem inbindt, dan is Hij machtig; voorwaar de macht die het alvermogen bindt overtreft nog de almacht. Een die sterk is van geest, kan lang de belediging verduren, en hij wreekt het kwaad eerst dan, wanneer een besef van recht van hem eist om te handelen. Een zwakke geest ergert zich over nietigheden, de sterke geest verduurt als de rots, die niet wordt bewogen, al slaan er ook duizend golven tegen, die haar niets beduidende woede al schuimend op haar kruin verspillen. God tekent Zijne vijanden; evenwel houdt Hij Zijnen toorn in. Ware Hij niet God, dan zou Hij lang voor dezen al Zijne donderen hebben geslingerd, en 's hemels wapenkamer hebben geledigd; de aarde zou Hij hebben verschroeid met de geheimzinnige vlammen harer onderste delen, en de mens zou ganselijk verdelgd zijn: maar de grootheid Zijner macht brengt ons genade aan.

Hij scheidt de zee, als Hij, tot bescherming der Zijnen, Zijnen toorn uitstort, en maakt ze droog, zo als Israël aan de Rode zee ondervond (Ex. 14:15), en Hij verdroogt als ten tijde van Elia en Joël alle rivieren, al de waterfonteinen des lands, de vruchtbaarste bosrijkste streken van een land, waarover Zijn gericht komt als Basan in het oosten van Kanaän, en Karmel in het westen kwelen 1) versmachten voor de gloed Zijns toorns; ook kweelt de bloem van Libanon in het noorden. Zo is alle macht en heerlijkheid voor het vuur van Zijnen toorn als niets.

In het Hebr. Umlal. Beter: kwijnen. De Profeet wil zeggen, dat alles, ook het machtigste en vruchtbaarste kwijnt, verwelkt. Basan's gebergte is het beeld van trotsheid en vermetelheid. Karmel dat van vruchtbaarheid, en de bloem van Libanon, dat van schoonheid en frisheid.

a) De bergen beven voor Hem, wanneer Hij Zijnen voet daarop zet om gericht te hou de (Amos 8:8), en de heuvelen versmelten als was in de hitte (Micha 1:4) en de aarde licht zich op en zinkt weer, is in golvende beweging voor Zijn aangezicht, wanneer zich Zijne heerlijkheid openbaart, om de goddelozen uit te roeien, en de wereld, en allen, die daarin wonen, beven, want zij gevoelen allen, dat Zijn onwederstaanbaar gericht hen allen moet nederwerpen.

Ex. 19:18. Ps. 18:8; 29:5, 6; 68:8; 97:4, 5; 114:4.

Eveneens wordt ook in de Psalmen en door de andere Profeten de verschijning van de heiligen God ten gerichte onder het zinnebeeld van aardbeving en onweder geschilderd: deze zijn slechts "ene kleine proef, die de schepselen wel doet sidderen, maar tevens doet denken, dat God in Zijn gericht de wereld nog geheel anders kan laten beven. "

De gehele schepping geraakt onder Gods gerichten in een smartelijk oproer. Zij is geschapen met het oog op de mens, en door God met de mens tot ene onoplosbare eenheid zaamverbonden. Daarom is het land in het lijf der bewoners verenigd, en ook het schepsel verlangt uit de dienst van het nietige naar de openbaring der heerlijkheid van Gods kinderen, welke ook voor haar een land der belofte is. (Gen. 3. Rom. 8. Jes. 11:6.

Even als de door de zonde der Adams kinderen bevleete aarde door het vernietigende zuiveringsbad van de zondvloed heen moest, zo moesten de plaatsen van Ninevé door de reinigende golven van het nieuwe Godsgericht.

Wie, die in zonde ontvangen en geboren is, zal voor Zijne gramschap staan? en wie zal voor de hittigheid Zijns toorns bestaan (Jer. 10:10)? Zijne grimmigheid, wanneer die zich over de zondaar ontlast, is uitgestort als vuur, en de rotsstenen worden van Hem vermorzeld. Er is niets vast voor Hem, dat Hem zou kunnen weerstaan. Hij alleen is de vaste en zekere; voor Hem is alles als wolken en rook.

Welk ene majesteit! Nu, die dezen kent als Nahum, en weet, dat Hij voor hem is, die kan getroost zijn, en over Ninevé en Babel en de gehele wereld zich hoog verheffen. Dat kan echter alleen een mens, wanneer hij te voren Gods toorn aan zijne ziel heeft leren kennen, en alles, aardbeving en vuurstromen ervaren heeft, en daarna door God is begenadigd. Heeft men dezen God voor zich, zo hebben wij de gehele wereld, die tegen ons en boven ons was, en uitwendig nog is, onder ons.

Zie, hoe verschrikkelijk Gods toorn en majesteit is. En gij, zondaar! zondigt dagelijks voort, en vreest niet voor dezen toorn van uwen Schepper, en wilt niet weten, dat deze lichaam en ziel kan verderven in de hel.

Onder sommige der uitwerkingen van Gods mishagen, mag een mens het uithouden in deze wereld, maar de hittigheid van Zijn toorn, wanneer zij onmiddellijk op de ziele hecht, wie kan die verdragen? Laat ons daarom voor Hem vrezen, laat ons achting voor Hem hebben en niet zondigen.

De HEERE is bij deze schrikwekkende heerlijkheid der openbaring Zijner heiligheid en gerechtigheid omtrent Zijne vijand de toch goed, Hij is ter sterkte, tot een veilig toevluchtsoord voor de Zijnen in de dag der benauwdheid, der verdrukking door de goddelozen, of gedurende de gerichten over deze, en Hij kent, verzorgt en beschermt hen, die op Hem van harte betrouwen.

Dit is een heerlijke troost in allen angst en in elke wederwaardigheid, dat, hoewel alles schijnt in elkaar te stortten en alles gedaan ware, en er geen menselijke raad, hulp of redding meer

ware, wij toch dezen troost kunnen vasthouden. Want Hij is goed en getrouw, en houdt, wat Hij toegezegd heeft, en staat ons bij in de nood, en kent ons, en noemt ons bij onzen naam, en kan ons niet vergeten; want Hij heeft ons in Zijne hand geschreven, en met het bloed van Zijnen teder beminde Zoon opgeschreven, en slaapt en sluimert niet, hoewel het soms schijnt, alsof Hij Zich had verborgen. Hij weet wel wanneer het beste is, en pleegt aan ons geen boze list, daarom moeten wij op Hem vertrouwen. Verschrik niet, als het zich laat aanzien, alsof Hij niet wilde, want Hij zal u openbaren, wat u het beste is. Laat Zijn woord u zeker zijn; al zei uw hart neen, zo vrees toch niet.

Tot hiertoe heeft de Profeet in 't algemeen Gods heiligheid, de schrik Zijner rechtvaardige gerichten, en Zijne daarin steeds doorblinkende goedheid geschilderd. Nu maakt hij de toepassing op Ninevé, en gaat van hier straks tot zijn eigenlijk thema, het gericht Gods over de vijandige wereldstad Ninevé over.

Het is in de profetie niet te doen om voorzegging van bijzondere facta, maar om voorstelling der wetten en leidingen der Goddelijke wereldregering, die openbaar worden uit het heilige wezen Gods, en daaruit, dat Hij de wereld regeert met het oog op Zijn rijk. Daarom begint ook onze Profeet zijne werkzaamheid, met het licht Gods te laten schijnen onder hetwelk hij zijne voorzegging aangezien en verstaan wil hebben. Het is te doen om vernietiging van enen vijand Gods, en wel van zulk enen, die op de ware en onbedriegelijke weegschaal Gods te licht is bevonden. Hij stelt het gericht van Ninevé in samenhang met het ééne Goddelijke wereldgericht, dat van de vernietiging der Egyptenaren aan de Rode zee tegelijk met de openbaring aan Zijn volk heeft plaats gehad, en eens eindigen zal met het laatste gericht van allen, die niet gehoord hebben.

Hier spreekt de Heere het weer door de Profeet uit, dat waar Hij een verzengende gloed is voor Zijne vijanden, Hij een toevlucht en sterkte is voor al degenen, die op Hem vertrouwen en tot Hem de toevlucht nemen. In de dag der benauwdheid, als Gods gerichten op aarde zijn, zal Hij een toevlucht zijn voor al degenen, die door het geloof tot Hem de toevlucht nemen.

Wie God voor de Zijnen erkent, die worden door de Heere gered in de ure des gevaars.

Juist daarom zal Hij aan de verdrukster van Zijn volk, Ninevé, de Hoofdstad der Assyrische wereldmacht, geheel en al een einde maken. En met enen doorgaan de vloed van het gericht Gods met Zijne machtige volkenmenigten, zal Hij hare plaats te niet maken, zal Hij die goddeloze stad, waarvan mijne voorzegging spreekt (vs. 1) vernietigen, zodat men ook hare plaats niet meer zal kennen; en met duisternis zal Hij Zijne vijanden, de bewoners dier stad van zonde vervolgen¹), zodat zij in de nacht van wanhoop en ongeluk zullen omkomen.

Juist omdat God voor Zijne gelovigen een God van redding en verlossing is, zal Hij Ninevé vernietigen. Met een vloed van vijanden zal de Heere Ninevé overstromen. Ninevé zal verwoest worden en in duisternis zullen hare inwoners ten ondergaan.

Alle tegenstand tegen Zijne gerichten zal te vergeefs zijn. Wat denkt gijlie de tegen de HEERE, de Almachtige te doen, die deze dingen over u zal brengen? Welke verdedigingsmiddelen zullen u tegen Hem beschermen? Hij zal zelfs, bij dit besluit blijft het, ene voleinding maken; de benauwdheid, welke gij nog onlangs onder uwen koning Sanherib over Mijn volk gebracht hebt, zal niet tweemaal oprijzen, u niet ten tweede male gelukken (of de benauwdheid zal zo geheel verdelgend zijn, dat gene tweede meer behoeft te komen).

Dewijl of, ofschoon zij in elkaar gevlochten zijn als scherpe, ongenaakbare doornen 1), want dezulken zijn de sluwe, arglistige Assyriërs, gelijk ook gij zult samenrotten om listige, onfeilbare oorlogsplannen te beramen, en zij dronken zijn, gelijk zij plegen dronken te zijn, in hun weelderig leven, bij dagelijks wijngelag 2), zo wor de zij toch door de aangeblazen gloed des vuurs volkomen verteerd, als een dorre stoppel.

Hij noemt ze doornen, die in elkaar groeien, d. i. zij verenigen hun macht en hun geweld, maken verbon de en vriendschap, zijn zeer weerspanning en trots. Maar het zijn toch doornen, die moeten omkomen, hoe zij zich ook opeenstapelen.

Diodorus van Sicilië, een beroemd geschiedschrijver ten tijde van de keizer Augustus, verhaalt bij zijne beschrijving van Ninevé's verwoesting, dat Sardanapalus, nadat hij de vijanden, die Ninevé belegerden, driemaal had teruggeslagen, in het vertrouwen op zijn geluk ene zwelgerij aanlegde. De vijanden, die hiervan bericht had de gekregen, de de een nieuwen aanval en verover de de stad. Van de ontzettende weelderigheid en zwelgerij van het Assyrische hof, waardoor hij de schutten, de volken afgeperst, verspilden, spreken ook de andere oude schrijvers.

Van u, o Ninevé! is een uitgegaan, die kwaad denkt tegen de HEERE, even als Sanherib en Rabsake (Jes. 36:14-20), een Belials raadsman. In misdadigen hoogmoed was zijn voornemen het rijk Gods in Juda te vernielen, zoals die Rabsake in zijne godslasterlijke rede uitsprak. Om deze uwe nietswaardige gezindheid, o Assur! wordt gij nu door Mij verdelgd.

Alzo zegt de HEERE, het is mijn vast en onveranderlijk raadsbesluit: Zijn zij voorspoedig en alzo velen, hoe machtig de Assyriërs met hun legers zich ook mogen wezen, en hoe velen zij ook mogen zijn, alzo zullen zij ook geschoren worden, toch zullen zij als het gras der weide wor de afgemaaid, en hij, Assur, zal doorgaan, zal te niet gaan. Ik heb u, o Mijn uitverkoren volk in Juda, wel eenmaal door Assur gedrukt, toen Ik u onder Achaz en Hizkia in zijne macht overgaf, maar Ik zal u niet meer drukken door hem.

Betere vertaling is: Ofschoon zij voorspoedig (of, onverlet) zijn en alzo talrijk, zo zullen zij toch weggemaaid wor de en hij zal teniet gaan. De Heere God verzekert hier aan Zijn volk tot bemoediging en tot vertroosting, dat de roede des drijvers zal verbroken worden, dat Juda niet meer zal benauwd wor de door Assur. Wel scheen Assur nog op het toppunt zijner macht te verkeren, maar straks zou de tijd komen, dat Ninevé verwoest en aan de wereldmacht van Assur een einde zou gemaakt worden.

Maar nu zal Ik zijn juk, de smaadvolle onderwerping, die gij, hoewel Hizkia die later gedeeltelijk heeft afgeschud, draagt zolang gij Assur's macht met zorg moet beschouwen, van u breken, en Ik zal uwe banden, waarmee Assur u aan zich heeft gekluisterd, verscheuren, daar Ik zijne eigene hoofdstad verwoest.

Even als het gericht van Ninevé slechts ene straalbreking van het ene eeuwige gericht en dien tijd was, zo is ook het gevolg, de verlossing der gemeente van Ninevé's juk, slechts een keten der verlossingen Gods, die in de grond ook ééne verlossing zijn. Want zij komen alle uit het hart van de éénen goe de God, die degenen kent, die op Hem vertrouwen. Ieder voorafgaand gericht bevat profeterend de trekken van het laatste gericht. Elke der voorafgaande verlossingen ontvangt haar volkomen licht eerst van de laatste verlossing.

Doch tegen u, o volk van Assur! heeft de HEEREvast besloten, en bevolen, 1) dat er van uwen naam niemand meer gezaaid zal worden, maar uw volk en zijne gedachtenis verdelgd zal worden; uit het huis uws gods zal Ik uitroeien de gesnedene en gegotene beelden; Ik zal u daar een graf maken, gij zult met al uwe go de en met al uw volk wegzinken, als gij zult veracht zijn geworden, als gij te licht zult zijn bevon de (gewogen op de weegschaal Mijner gerechtigheid).

God heeft het aldus besloten, wil hij zeggen, dat er geen herinnering aan uw naam overblijve. Want van iemands naam zaaien, is zijn gerucht verbrei de Wanneer dus God enig zaad geheel doet verdwijnen van de aarde, of ook, wanneer Hij enig volk vernietigt, dat is dan, opdat er geen verbreiding van zijn naam meer zou plaats hebben.

God beveelt over u, opdat, wat over u komt, niet toevallig kome, en door enen anderen rechter, maar opdat gij het na aankondiging van God ondergaat.

De zeer verbreide mening dat Nahum hier het vermoor de van koning Sanherib in de afgodstempel te Ninevé (Jes. 37:38. 2 Kon. 19:37 voorzegt, is met de Hebr. grondtekst onverenigbaar, ook zinspeelt de Profeet niet op deze gebeurtenis.

De zes laatste Profeten hebben hoofdzakelijk ten deel, het volk Gods onder het werkelijk komen en de druk der gerichten nog op te richten en hun te tonen, hoe de ijver Gods over hen wel groot is, maar Zijn toorn over de vijan de nog veel zwaarder zou zijn, en hoe God, nadat de tuchting haar doel bereikt heeft, het hunnen vijan de zal vergelden, daarentegen hun ten goede aan Zijn verbond zal denken.

15.

II. Vs. 15-Hoofdst 2:13. Nadat de Profeet in het vorige hoofdstuk de nabijzijnde verwoesting van Ninevé als ene daad van de Goddelijken ijver tegen de vijan de van Zijn rijk, en van Goddelijke goedheid en barmhartigheid jegens de Zijnen heeft aangekondigd, ziet hij nu in de geest de stad reeds verwoest, en schildert hij de toedracht der katastrofe tot aan het ontzaglijk einde van de gehele verwoesting der plaatsen op de levendigste wijze. De schildering begint met ene vertroostende aanspraak, een lichtstraal voor het volk Gods

mid de in de naderen de nacht des gericht's voor Ninevé. Hij ziet vreugdebo de van Ninevé over de bergen ijlen, om aan het volk van God te verkondigen, dat zijne verlossing van de Gode vijandige wereldmacht is gekomen, en het nu ongehinderd zijnen God kan dienen. De Heere zal nu de heerlijkheid van Zijn rijk weer herstellen. Vervolgens begint de Heere Ninevé's verwoesting van het begin af voor te stellen. Hij ziet een machtig, strijdlustig leger tegen de stad aantrekken, waaraan zij geen weerstand kan bieden, omdat de Heere besloten heeft aan de onderdrukking van Zijn volk een einde te maken. (vs. 1-5). Wel beproeven de Assyriërs de bestormen de aanval der vijan de tegen te houden; maar het is alles te vergeefs, de stad wordt veroverd, de menigte harer bewoners vliedt vol smart en schaamte, en de rijkste buit valt in han de der plunderende vijan de (vs. 6-11). De plaatsen, waar Ninevé eens stond, waarheen eens zijne roofzuchtige beheersers, als leeuwen, de geroofde schatten der volken zamensleepten, is nu woest en ledig gewor de (vs. 12-14).

a) Ziet, o Zion! op de bergen 1) rondom u de voeten desgenen, die het goede boodschap, die vrede doet horen, die u redding en hulp van de Heere verkondigt (Jes. 52:7) 2) vier nu weer ongestoord uwe vierdagen, o Juda! Dank op uwe feesten de Heere voor Zijne grote da de in vroegeren tijd, dank Hem ook voor de tegenwoordige verlossing, en betaal uwe geloften 3), welke gij in het uur uwer verlossing hebt gedaan, want de Belialsman 4), de nietswaardige Assyriër, zal voortaan niet meer door u doorgaan, om uw land en uwe ste de te veroveren en te plunderen, en de naam uws Gods te lasteren, zo als Salmanassar, Sanherib en Rabsake hebben gedaan; hij is voor het oog mijns geestes door Gods gericht gans uitgeroeid.

Rom. 10:15

Wederom leert de Profeet, dat wat geprofeteerd is over het verderf van de stad Ninevé, dit tot doel heeft, dat God door een zo zichtbaar bewijs getuigt, dat Hij voor Zijn volk zorg draagt en niet ongedachtig is aan het Verbond, wat Hij met Abraham's geslacht heeft opgericht. Anders zou deze godsspraak haar kracht gemist hebben, zou de zij gemeend hebben, dat dit toevallig geschied was, of door een fatale revolutie, of om ene andere oorzaak, dat Ninevé was verwoest. De Profeet toont derhalve, dat de ondergang der stad en van de monarchie van Ninevé een bewijs was van de Vaderlijke liefde Gods jegens Zijn uitverkoren volk en Hij ten gunste van één volk zodanige verandering had gemaakt, dewijl God, ofschoon Hij voor een tijd straffen over de Israëlieten had gebracht enig zaad dus wilde doen overblijven, dewijl het ongerijmd was geweest, dat Zijn Verbond geheel was vernietigd, wat toch onvernietigbaar was.

De bo de (want van velen is in de grondtekst sprake) verschijnen op de bergen, omdat van daar hun stem verre kan wor de gehoord.

Jesaja verbindt de boodschap des vredes met de val van Babel. Nahum verbindt die boodschap met de val van Ninevé, ongeveer 70 jaar vroeger. Ziet men slechts op de geschiedenis, zo baatte Ninevé's ondergang Israëls weinig, vermits de verderfelijke heerschappij van Babel daarop volgde, door welke de verwoesting van het rijk van Juda werd volbracht. Maar de kracht der Profeten is daarin gelegen, dat zij elk gericht over de vijanden

van God en van Zijn volk als type van het jongste oordeel plegen te beschouwen. Zo lang het volk Gods zelf zich aan de Heere bezondigt, zo lang zal het wel altoos weer ene vijandelijke tuchtroede moeten gevoelen; doch de bekeerden, die het echte zaad Israëls zijn, is ook elke verlossing uit zulke vijandelijke macht, weer een beeld en onderpand van de laatste volkomene bevrijding, en, de Profeten, van de Geest des Heeren vervuld, spreken zó, dat de vromen altijd het uitzicht op de laatste volkomene verlossing geopend wordt.

Daar de volgende woorde ene oproeping van de Profeet aan Zion, niet de inhoud van de prediking der vreugdeboedigheden bevatten, zou hier beter een punt dan een dubbele punt staan. Wat de boedigheden moeten verkondigen, blijkt van zelf daaruit, dat zij boedigheden des vredes zijn.

De hoofdzaak bij het gericht over Ninevé was, dat daardoor het geloof aan de God van Israël krachtig werd opgewekt, en de harten tot het wachten op de belofte gesterkt werden.

Dit is hier in de eerste plaats van toepassing gemaakt op de koning van Ninevé en van Assur; en, zo opgevat, moest Nahums belofte, vooral voor zijne bedrukte tijdgenoten, zeer welkom worden. Voor ons is echter de waarheid, die er aan ten grondslag ligt, veel belangrijker: dat voor het volk Gods ene volkomene verlossing is weggelegd, en in Christus reeds verschenen is, waardoor de Belial, van welken ten allen tijde een Belials-geest uitgaat, voor eeuwig verstoten wordt.

HOOFDSTUK 2. VERWOESTING

DER STAD NINEVE.

De verstrooier, de machtige, dien de Heere zendt, om uwe macht te vernietigen en uwe bewoners te verstrooien, trekt tegen uw aangezicht op, o Ninevé! om een leger voor uwe muren te vergaderen, bewaar de vesting, verzamel al uwe krachten, of gij tegenstand zoudt kunnen bieden, bezichtig de weg, op welken de vijan de nader trekken, sterk de lenden, versterk de kracht zeer, opdat zij de stad niet binnendringen.

Maar al uwe krachtsinspanning zal u niet redden; gij wordt nu vernietigd, want de HEERE heeft dat vast besloten; Hij heeft de hovaardij Jakobs afgewend; Hij zal de goddelijke heerlijkheid, op welke Jakob, het gehele van Jakob afstammende volk met recht trots kan zijn, weer oprichten, gelijk de hovaardij Israëls 1), waarop het volk Gods, dat in de strijder met God zijne hemelse roeping erkent, trots is; want de a) ledigmakers de plunderaars, de volken der wereld, namelijk Assur, hebben ze ledig gemaakt, hoewel zij Gods wijnberg zijn, en zij hebben hunjonge edele wijnranken (Jes. 16:8), de le de van Mijn volk, verdorven, daarom staat de Heere nu tegen u op, om dien smaad te wreken.

Ps. 80:13. Jes. 10:12.

Zowel de naam van Jakob, alsook Israëel geeft hier het gehele volk der 12 stammen te kennen, niet Jakob het rijk van Juda, Israëel het ten ondergegene rijk van Israëel; want Nahum denkt nergens dan aan dat laatste. De Profeet noemt echter deze twee namen voor hetzelfde volk, om daarmee zijne natuurlijke en zijne geestelijke afstamming, zijn nationaal en goddelijk karakter, zijne aardse en hemelse roeping te kennen te geven, en bij deze gewichtige belofte zamen te vatten, als wilde hij zeggen: De Heere zal de grootheid des volks weer zo herstellen, dat het natuurlijke volk geheel in het geestelijke opgaat, de gehele natie een waar volk Gods wordt, ieder in 't bijzonder, die lichamelijk tot het volk behoort, een kind Gods is.

In welk enen zin wij deze woorde lezen, hetzij van de vernedering van Israëls hovaardij, welke vernedering nu eerlang een einde nemen zou, hetzij van de luister van Jakob, welke de Heere nu zou doen herleven, altijd ligt er de zin in, dat het oordeel zou wederkeren op de Assyriërs, welke Israëel had de geroofd. Zeker is het dus, dat het volk, waarop de Heere ene bijzondere betrekking heeft aangenomen, onder hetwelk Hij Zijne kerk en erfenis had, het bestendig en onberouwelijk voorwerp Zijner liefde en uitnemende begunstiging blijft. Kastij de mag Hij het, zwaar en ontzettend kastijden, zelfs in de han de der vijan de overleveren en in ballingschap voeren, nochthans verzaakt Hij Zijne betrekking daarop niet. Hij beschouwt en behandelt het als het tederste voorwerp Zijner gunst, bewaakt het als de appel van Zijn oog, omdat Hij er Zijne uitverkorenen onder heeft, omdat zij bemin de om der vaderen wil zijn, met welke Hij Zijn verbond heeft opgericht, en omdat Hij Zijnen groten naam in de weg der genade voor het oog der ganse aarde daarin verheerlijken wil. In zulk ene schatting staat daar de gemeente, naar de naam des Zoons genoemd, bij de hogen en heiligen God door alle tijden heen, niet om haars zelfs wil, maar om Zijn eeuwig en

vrijmachtig ontwerp der genade, om Zijns Zoons, om des Verbonds wil. Daarin ligt de vastheid voor onze geloofsbeschouwing en verwachting, te midde van al de woeling der zonde; hierin vinden wij een vasten grond der vertroosting in donkere dagen, en dit is de spoorslag tot godzaligheid en getrouwe behartiging van het Evangelie, dat tot ons komt. Hoe zwaar ook de hand Gods op Zijne gemeente tot hare kastijding rust, en welke volken daartoe ook gebruikt worden, het oordeel keert eens weer in gerechtigheid. Assur, hetwelk een leeuwheer gelijk was, dat alles verslond, zou tegen de Almachtige niets vermogen, en eens gewis vernederd en vernietigd worden. Als het de tijd des Heeren is, en Zijn doel ter kastijding en loutering Zijner gemeente wordt bereikt, dan staat de Allerhoogste op, om Zijne en Zijner erfenis vijanden te verdelgen. Dit is ene zekere verwachting, reeds dikwijls door de uitkomst gestaafd, zij blijft tot aan de voleinding der eeuwen, terwijl de beloften, welke daaraan gegeven zijn, eenmaal zo zeker zullen vervuld worden, als dit woord van Nahum vervulling gevonden heeft.

Daarom zal op Gods bevel een machtig leger tegen u, o Ninevé! aanrukken. De schilden der Zijner helden, die door de Heere tot volvoering van Zijn gericht gezonden helden, zijn rood gemaakt, zijn schitterende van goud, een zinnebeeld van de blijde moed der strijders; de kloelike mannen zijn scharlakenvervig 1), zijn gekleed in purper, de afbeelding van het hun opgedragen bloedig gericht, de wagens zijn in het vuur der fakkelen, zijn met allerlei metalen sieraaden 2) opgepronkt, ten dage als Hij Zich tegen u ten strijde bereidt, en de spiesen worden geschud, zij zwaaien die met zo veel moed, dat in de verte hun geflikker wordt gezien.

De Profeet verzamelt al de kracht zijner rede om de vreselijke grootheid der gebeurtenis voor het gezicht en gehoor tot de indrukwekkendste aanschouwelijkheid te brengen.

Purperrood was volgens de oude de lievelingskleur der Mediërs en Babyloniërs; ook om die reden verschijnen de Profeet de uitgelezene helden in het leger (want alleen van deze, en niet van al het krijgsvolk, is in de grondtekst sprake) gekleed in deze kleur.

De wagens der Assyriërs, zo als men ze op de gedenktekenen ziet, schitteren van glinsterende voorwerpen van ijzer of staal, van bijlen, bogen, pijlen, schilden en allerlei gereedschappen, de paarden worden gezien met kronen en rode franjes getooid, de disselbomen met schitterende zonnen en manen versierd. Hierbij nemen men de gewapende soldaten, die op de wagen staan, zo kan het door dat alles zeer goed zijn, dat de wagens door de zonnestralen beschenen, met grote snelheid daarheen vliegende, een vlamachtig aanzien verkregen.

Zie, dit zo glinsterend uitgerust leger Gods rukt tegen u in storm aan; reeds dringen zij in de voorste de in. De krijgswagens razen door de wijken, zij lopen ginds en weer op de straten (beter: op uwe pleinen); hun gedaanten zijn als der fakkelen, zij hebben het aanzien, wanneer zij met hunnen metalenpronk en de glinsterend geklede krijgslie den in blinkende krijgstrusting voorbij lopen, zo snel door elkaar henen, of, daarheen, als de bliksemen.

Hij, de koning van Ninevé, zal in zulk een nood aan zijne voortreffelijken, aan zijne krijgshelden de gedenken, en hen ontbieden, om de stad te verdedigen, en de vijanden terug te

drijven 1) doch zij zullen van schrik over dien geweldigen aanval der vijand de sidderen en struikelen in hun tochten, zij zullen vallen als zij willen uittrekken, zij zullen haasten naar hunnen muur, om de meest bedreigde punten te bedienen, als het beschutsel, het stormdak 2) der belegeraars reeds vaardig zal wezen aan de muur bevestigd is.

Het is als zagen wij, hoe de koning uit de slaap der zwelgerij door het ontzaglijk geraas gewekt, als uit de droom opwaakt, en zonder zelf deel te nemen aan de verdediging zijner stad, er over peinst, dat voortreffelijke hel de hem dienen, die hem zou de kunnen beschermen.

Wanneer de God des hemels voortgaat om met een volk te twisten, dan kunnen noch de paleizen, noch hun koningen, noch de tempel, noch hun afgo de hen beschutten en beschermen, maar moeten allen onvermijdelijk met hen vallen.

Die stormdaken waren gewoonlijk torens, die voor de muren gebouwd en met krijgslie de bezet werden, tot ene hoogte, dat zij soms met de muren of zelfs met de torens daarvan gelijke hoogte hadden.

De anders zo vaste, ontoegankelijke poorten der rivieren, 1) aan de Tiger met zijn nevenrivier Khosr en zijne vele kanalen, waardoor die poorten wor de beschermd, zullen eindelijk door de vijand geopend worden, en het paleis 2) met zijn tot hiertoe onbepert gebiedend hof zal smelten, zal van schrik en angst over de verovering der stad vergaan.

Ninevé had zulke poorten, daar de stad aan de mond van de Khosr in de Tiger, aan de helling van de (niet steilen) rotsoever en gedeeltelijk in alluvium zo was aangelegd, dat de natuurlijke loop van de Khosr door 3 stenen dammen, wier overblijfsels nog te zien zijn, van het voor de stad bestemde gedeelte afgedamd, en door een kanaal was afgeleid, dat het water tot aan de stad voerde, vanwaar het zich rechts en links in de stadsgrachten verdeelde. Men had ook een afloop door de stad, maar in het zui de diende ook nog een ander klein water tot vulling der gracht.

Andere uitleggers zetten over: "de poorten der stromen openen zich, " en vin de hier ene grote overstroming der stad door de stromen, welke haar anders tot bescherming dienden, voorzegt, zo als die ook door Xenophon en Diodorus wordt bericht. Zij verhalen, dat in het derde jaar der belegering de rivier aan de stad vijandig gewor de is, en door hevige, lang aanhoudende regens tot ene voorbeeldelozte hoogte is gezwollen, de muren ter lengte van 20 stadiën omvergeworpen heeft, en op die wijze de vijand de weg in de stad heeft geopend, en die op de lager gelegene gedeelten overstroemd.

De koningen van Ninevé verstonden de kunst om te bouwen. Een kolossaal, pyramidaal, kwadraatvormig fundament, omgeven door muren met torens, poorten en trappen-op een plateau verhief zich een tweede peribolus-zo verhief zich in verschillende afdelingen en omgevingen het gebouw tot aan de eigenlijke residentie der dynastie, tot aan de twee betekenisvolle, door mystische dier-kolossen bewaakte poorten- van het gerechtshof ging het weer terrasvormig naar boven tot de privaat paviljoens der vorsten, die in afzonderlijke

massa's in beschaduwde tuinen stonden. En boven dit alles verhief zich als kroon op het werk de hoge piramide met de terrassen vol bomen en de daarheen leidende draaitrappen. Boven op bevond zich het grafteken van de stamvader, die aan het onderworpen volk als god was opgedrongen.

En Huzab 1) (= de koningin) zal gevangelijk weggevoerd worden de Ninevé, de koningin der volken, de onverwonnen jonkvrouw, zal aan de smaad worden prijsgegeven; men zal haar heten voortgaan, haar voortjagen; en hare maagden, namelijk de inwoners der stad, die haar tot hiertoe dienen, zullen haar gelei de als met ene stem der duiven, zuchtende over het lot harer meesteres, trommelende op hare harten, slaande op hare borsten.

In het Hebr. Wehutsab. Beter: Het is bestemd, en dan het volgende: Zij zal worden ontbloot. Calvijn tekent dan ook aan: Vele uitleggers menen, dat Hutsab de naam der koningin is. De koningin, dus zeggen zij, Hutsab geheten, zal in ballingschap gevangen worden. Maar dit is al te gedwongen en is er geen enkele reden, waarom men zou menen, dat het een eigennaam is. Juister, naar mijn oordeel, gaan zij, die het terugbrengen tot de staat van het rijk. Hij vat het dan ook op als: Het staat vast, in de zin, het is vastelijk besloten. Onze Staten-Overzetteren volgen in deze de Lutherse vertaling.

De schrik zal zo groot zijn, dat de smart niet eens zich in enkele tonen en klachten openbaart, maar dat zij onder elkaar zwijgende zuchten, en met onverstaanbaar gemurmel de tranen inhoudende op de wijze der kirrende duiven.

Ninevé is wel ten opzichte van de daarin wonende en zamen stromende mensen massa's even als de daarin opeen gehoopte rijkdommen, als een watervijver, van de dagen af dat zij geweest is, doch zij, die bewoners, zullen, verschrikt voor de indringende vijanden, haastig vluchten. Staat, staat! zal men roepen, zal de aanvoerder van het leger der verdediging roepen, maar niemand zal omzien.

Deze vergelijking is te meer gepast, daar Ninevé door de kanalen en stromen, welke er om heen vloeiden, en die het mede tot ene macht in Azië had verheven, met ene grote watervlakte kon worden vergeleken, ten minste bij ene overstroming als bij de belegering heeft plaats gevonden.

Rooft zilver, zal dan de Heere als opperste veldheer van dat leger de ingedrongen veroveraars toeroepen 1), rooft goud, want er is geen einde des voorraads, der heerlijkheid van allerlei gewenste vaten 2).

Hierdoor wordt aangeduid, dat de plundering niet toevallig geschiedde, maar omdat God de ongerechtigheden, aan Zijn volk bedreven, wilde wreken.

De door Messias genoemde getallen van de onmetelijke schatten in edel metaal en kostbare gereedschappen te Ninevé zijn wel fabelachtig; maar zij hebben toch hun geschiedkundige zijde, in zoverre men in de tijd van Ktesias de rijkdommen van Ninevé oneindig hoger schatte dan de enorme schatten, welke in de schatkamers van het Perzische rijk waren

opeengehoopt. Dat het laatste volkomen overeenkomstig de waarheid is, kan men daaruit opmaken, dat de veroveraars van Ninevé, de Me de en Chaldeën, van wier grote buit aan goud, zilver en andere schatten de Profeet hier spreekt, Ecbatana en Babylon, van Ninevé's roof op ene wijze met goud wer de overladen, dat de geschiedenis niets dergelijks mededeelt.

Zij is geledigd, ja uitgeledigd, uitgeput, en a) haar hart versmelt in volslagen moedeloosheid, en de knieën schud de van schrik, en b) in al de len de is smart, en hun aller aangezichten betrekken als een pot 1), welke in de gloed des vuurs zijne kleur verliest (Joël 2:6).

Deut. 1:28; 20:8. Joz. 2:11; 5:1; 7:5. 13:7. b) Jes. 13:8; 21:3.

Waar is nu de woning der leeuwen, die alles rondom roven en vertreden, en die zo overvloedige en schone weide der jonge leeuwen? alwaar de leeuw, de oude leeuw of, de leeuwin, en het leeuwenwelp, in volle gerustheid en in ongestoorde volheid van macht wandelde, en er was niemand, die hem verschrikte. Zie, zij is verdwenen en verdelgd, de heerlijke, grote stad met al hare roofzuchtige volken en inwoners en roof!

Niemand wederhoudt hem. De leeuw, de koning van dat rijk van geweld, die genoeg roofde voor zijne welpen, zoveel de burgers van het rijk slechts begeerden, en worjde alles wat hij vond, voor zijne oude leeuwinnen, zijne onderdanen en bondgenoten, die zijne holen vervulde met roof, en zijne woningen met het geroofde.

Leeuwen komen zo menigvuldig op de Assyrische gedenksteden voor, dat men ziet, hoe het volk er behagen in had, om zich en zijne groten met deze machtige dieren te vergelijken; en het als het ware voor zijn wapen hield.

God lacht met de bozen, terwijl zij nog machtig zijn. Terwijl nog Ninevé bloeit, vraagt Hij: "Waar is nu de woning der leeuwen?" Zo laat u dan raden, gij koningen, en laat u tuchtigen, gij rechters der aarde.

Een begrip daarvan, hoe de Assyriërs uit de gansen omtrek schatten zamensleepten, geven de opschriften op de uitgegevene monumenten. Op een van deze wordt door enen koning gezegd: Op de 32sten der maand maakte ik mij van Kalah op. Ik begaf mij over de rivier de Tiger. Van de rechteroever van de Tiger ontving ik rijke schatting. Toen marcheerde ik naar de stad Sjadikanni. De schatting dezer stad was goud, zilver, koper, schapen, enz.

Dat alles gaat te niet. Ziet, Ik wil aan u, o Assur! met uw roofnest Ninevé, spreekt de HEERE der heirscharen 1), de alleen levende, die ook over de hemelse legerscharen een Heere is, en Ik zal hare wagenen met alle uwe krijgswerktuigen, met welke gij uwe geweldige heerschappij gesticht hebt, in rook verbranden, in rook doen opgaan, en het zwaard zal uwe jonge leeuwen, uwe krijgslie de verteren, en Ik zal uwen roof, uwe gehele, roofzuchtige wereldheerschappij, uitroeien van de aarde, en de stem uwer gezanten, die in uwen naam de volken bevelen verkondigen en schatting afpersten evenals Rabsake over Jeruzalem (2 Kon. 19:10 vv.), zal niet meer gehoord worden.

Hier komt nu de Heere het oordeel uitdrukkelijk voor het Zijne erkennen, bedreigende om haar de middelen van verdediging en onderdrukking te benemen, en om die door vuur en zwaard te verdelgen, verklarende tevens, dat de oorzaak van Zijn twist hare onderdrukking en roven is geweest; waarom Hij dan alles zou wegnemen, wat zij op die wijze verkregen hadden, haar dus verhinderende om meer te kunnen onderdrukken.

Ninevé was weer teruggezonden in haar vijandschap tegen God. De prediking van Jona had geen blijvende bekering uitgewerkt en daarom komt nu, nu de maat der ongerechtigheid vol is, de Heere met de uiterste gestrengheid.

Met voorliefde gebruiken de Profeten als naam voor God "Jehovah Zebaoth, " juist dan, als van het ter nederwerpen der heidense machten wordt gesproken, juist van de machten, welke zich aan de dienst der hemeltekens als hunnen god hadden overgegeven. Daarmee wil de zij tot het geweten brengen, dat Jehovah ook van dit leger des hemels, de sterren met de daar boven zwevende en als ten dele met hen verbonden geachte hemelse geesten had geschapen. Ja, dat deze op Zijn bevel de heilige krijgen tegen de macht der heidenwereld mede moesten helpen strijden. Het gehele Woord van God in vs. 13, dat terugziet op dergelijke in Hoofdst. 1:12; 2:8, moet, daar het tegelijk het toppunt der rede van Nahum vormt, op de voorgaande dreiging het zegel der bevestiging drukken, de almachtige God verkondigt het, en Hij zal Zijn woord volbrengen.

HOOFDSTUK 3. ZON DE DER

STAD NINEVE.

III. Vs. 1-18. In deze laatste afdeling ontwikkelt nu de Profeet hoe dit treurige lot van Ninevé en van het Assyrische rijk volkomen rechtvaardige vergelding is, daar hij aanwijst, hoe grote schuld het op zich had geladen. Het is in drie delen verdeeld. In het eerste (vs. 1-7) schildert de Profeet het roofzuchtige, boosaardige, bedrieglijke, afgodische en gewelddadige wezen van Ninevé, waarom het nu een schandelijk einde zal nemen. In het tweede (vs. 8-13) wijst hij Ninevé op het even zo machtige Thebe in Opper-Egypte, dat de verovering niet had kunnen ontgaan, maar zijn lot zou nog veel treuriger zijn. In het derde (vs. 14-18) ontnemt hij het de laatste sleutels van vertrouwen. Al was Ninevé nog veel sterker bevestigd, al had het een veel talrijker bevolking, zo zou het toch een verschrikkelijk einde hebben.

Wee der bloedstad, die gans vol leugen, en verscheuring is! Door leugenachtige voorspiegelingen, welke zij de volken in hunnen nood doet, belooft zij bescherming en hulp, maar zij misleidt de volken, en berooft ze dan van hun vrijheid en van hun schatten, bijv. Juda; de roof houdt niet op.

God is een lankmoedig God. Hij heeft bij Ninevé gewacht, maar het houdt niet op met roven. Natuurlijk, want de wortel is vergiftigd; bloedschuld de komen voort uit afgoderij. Waar godsdienst in het land is, blijft toch nog altijd een overblijfsel, welks voorbede het gericht terughoudt, en dat niet weer kan verloren gaan. Maar Ninevé, de wereldmacht, is geheel en al bedrog, en moet daarom geheel verdorven worden. Niet om de afgoderij alleen zou God het vernietigd hebben, anders zou Hij Jona niet hebben gezonden. Zijne gerechtigheid heeft gewacht op het openbaar maken der bloedschulden. Maar nadat deze de gehele stad zijn doorgedrongen, nadat al hun werk het bepaald heidens karakter hebben aangenomen, om zichzelf in plaats van God, die zegt dat bedrog en moord zon de zijn, met voeten te treden, moet de ondergang komen.

Daarom moet het tot een gericht over hen komen. Een vijandelijk leger zal binnendringen. Er is het geklap der zweep en het geluid van het bulderen der raderen, en de paar de stampen, en de wagens springen op van wege de oneffene wegen.

De ruiter steekt omhoog, zo het vlammeende zwaard als de bliksemende spies. En welke zal de uitslag zijn van dezen aanval der vijand de door Ninevé? Ziet! er zal veelheid der verslagenen zijn, en ene zware menigte der dode lichamen; Ja er zal geen einde zijn der lichamen, men zal over hun lichamen struikelen.

Ktesias, die de verovering der stad bericht, verhaalt, dat de golven van de Tiger op een aanmerkelijken afstand rood waren; zo groot was het getal der verslagenen geweest.

Dat alles wedervaart der bloedstad om der grote hoererijen wil, om de arglistige bedrieglijke sluwheid, waarmee zij zich in de vriendschap der zwakkere volken indrong, en ze onderdrukte. Daarom wee der zeer bevallige hoer, die door pracht en weelderigheid de zinnen

der volken verblindde, der meesteres der toverijen, der verborgene, heimelijk werkende listen, die met hare hoerereien volken verkocht heeft, en geslachten met hare toverijen in schandelijke slavernij heeft gebracht.

Met de hoererie is natuurlijk niet de ontrouw jegens de Heere bedoeld; want er is sprake van ene heidense stad. De hoererie der grote wereldstad, waarmee zij, gelijk ene wellustige vrouw, anderen tot zich heeft gelokt, en met hare toverkunsten heeft verstrikt, om ze met land en ketenen aan zich te boeien en nut van hen te trekken, is hier bedoeld. Het is de hoererie der grote wereldstad, welke zich tot middelpunt der volken maakt, van welke de gehele wereld afhankelijk is.

Daarom ziet, Ik wil aan u, spreekt de HEERE der heirscharen. Gelijk gij de volken gedaan hebt, zo zal ook u geschieden, en Ik zalvoor uwe schaamteloze hoererie, met welke gij de volken hebt misleid, uwe zomen, de zomen van uw schoon koninklijk gewaad ontdekken boven uw aangezicht, en Ik zal de Heidenen, de door u onderdrukte volken, uwe naaktheid en de koninkrijken uwe schande wijzen, zodat zij zien, dat gij niets anders de ene listige boeleerster zijt.

Niet om hare deugd, maar als ene nog niet onderworpene stad wordt Ninevé als jonkvrouw gedacht. Hare onderwerping wordt voorgesteld onder het beeld van hetgeen voor ene maagd het onterendste is. (vgl. Jes. 47:3.) .

En Ik zal verfoeilijke dingen op u werpen, en u tot schande maken, en Ik zal u als enen spiegel stellen; gij zult tot een schandaal en uitwerpsel worden.

En het zal geschieden, dat allen, die u zo met smaad en schande bedekt zien, van u wegvlie de zullen, zonder enig medelij de met uwen toestand te hebben, en zeggen: Ninevé is verstoord, wie zal medelij de met haar hebben, daar zij haren ondergang meer de verdiend heeft? van waar zal ik, de Profeet van de heiligen en rechtvaardigen God, dan, als allen zo spreken, u troosters zoeken?

Het is hier, alsof koning, stad en rijk voor de rechterstoel ston de van de Heere der heirscharen zelven, en zij het daarvan uitgaande besluit des toorns met alle daarbij behorende oorkon de moesten aanhoren.

Het is rechtvaardig bij God om Zijne vijan de niet alleen zo te slaan, dat de slag de genezing van alle vertroosting van vrien de te boven gaat; en dat de schrik daarvan hen zo overstelpt, dat zij niet kunnen of durven verschijnen, om hen te beklagen of te vertroosten, maar het is ook rechtvaardig, dat dezulken, die zonder barmhartigheid te oefenen, onderdrukt hebben, ook niemand hebben, om hen te beklagen in hun rechtvaardig verdiende straf. Daar zou geen droefheid zijn, dat haar oordeel zou kunnen uitdrukken, noch geen vertoningen maken om haar te verlichten; hare vrien de verschrikt zijnde, zou de voor haar niet durven te voorschijn komen, en zij zou van allen in hare ellen de gehaat en verfoeid worden.

Ja, zeer zeker en ontwijfelbaar is dit uw lot, o Ninevé! Zijt gij beter naar uwe gedachten (de No 1), de volkrijke stad Thebe, de beroemde koningsstad van Opper-Egypte, gelegen in de rivieren, aan beide oevers van de Nijl en zijne kanalen? zijt gij zo veiliger dan zij, die in de armen van de Nijl rondom henen water heeft tot muren? welke voormuur de zee is, haar muur is van zee, namelijk de diepe Nijlstroom, welke als ene zee is (Job 41:22). En toch is zij bij al hare schijnbaar onwederstaanbare macht de verovering door de koning Sargon van Assyrië niet ontkomen.

No-Amon (waarschijnlijk: woning van Amon) was de heilige naam van de beroemde koningsstad Thebe in Opper-Egypte, en werd door de Grieken Diospolis overgezet. Reeds Homerus roemt haar als van honderd poorten voorzien; in haar resideerde de Faraö's in de 18de-20ste dynastie van Amasis tot aan de laatsten Ramses. Zij maakten die werken van bouwkunst, welke reeds door de Grieken bewonderd, in hun overblijfsels nog he de de bezoekers in verbazing brengen. Zij lag aan beide zijde van de Nijl, welke daar 1500 voet breed is, in ene vlakke, gevormd door het teruglopen van de Lybischen en Arabischen bergmuur, op welke nu negen grotere en kleinere dorpen verstrooid zijn, waaronder op de oostelijken oever Karnak en Luxor, met hun beplantingen van dadels, suikerriet, koren enz.

En over welke krijgslagers had zij te gebieden! Morenland of Ethiopië, en het eigenlijke Egypte waren hare macht, en er was geen einde er waren bovendien nog meerdere volken bijv. Put, Lybie, dat zich over Noord-Afrika tot Mauretanië uitbreidde, en Lybea, ten westen van de Delta (Gen. 10:13) waren als vasallenstaten tot uwe hulp, o koninklijk Thebe!

Nog is zij of, ook zij is uit hare koninklijke woning gevankelijk gegaan in de gevangenis; ook zijn, zo als gewoonlijk bij veroveringen, hare kleine kinderen op het hoofd van alle straten verpletterd geworden, en over hare geëer hebben zij het lot geworpen als over slaven, en al hare groten zijn in boeien gebonden geworden. Ziet daar een spiegel van uw eigen lot!

Nauwkeuriger berichten omtrent deze verovering van Thebe, want alleen van ene zodanige, niet van verwoesting, spreekt onze plaats, hebben wij helaas niet. De gebeurtenis moet niet lang vóór de tijd van onzen Profeet hebben plaats gehad, zodat zij nog in levendige herinnering der tijdgenoten stond. Het is nauwelijks aan twijfel onderhevig, of de Assyrische koning Sargon, de opvolger van Salmanassar en voorganger van Sanherib, na de verovering van Asdod en Filistea een veldtocht naar Egypte en Ethiopië ondernomen heeft, de toenmalige residentie der Faraö's, No-Amon, veroverd en, zo als Jes. 20:3 vv. voorgezegd heeft, de gevangenen van Egypte en Ethiopië in ballingschap heeft gedeporteerd. Dit blijkt vooral ook uit de opschriften op de talrijke monumenten van het door Sargon gebouwde paleis te Khorsabad.

Ook zult gij eens van de bedwelmen de drank des toorns Gods dronken worden, gij zult u verbergen, en worde als waart gij er nooit geweest; ook zult gij te vergeefs ene sterkte, ene veilige wijkplaats zoeken van wege de aanrukken de vijand.

Al uwe vastigheden, op welke gij u zo vol vertrouwen verliet, zijn vijgebomen met de eerste, met vroegrijpe vruchten; indien zij geschud worden, zo vallen zij dien op de mond,

die ze eten wil, 1) zo gemakkelijk zullen ook de vijan de uwe burchten innemen en vernietigen.

Het doel van de vergelijking is dit, dat de vernietiging en verwoesting gemakkelijk zal plaats hebben. Was No-Amon ten leste bezweken, die sterke stad, hoe veel te lichter zou Ninevé veroverd kunnen worden, als God, de Heere, daartoe besloot.

Als Gods besluit uitgevaardigd is, om te verwoesten, dan baat geen versterking, dan helpen geen machtige krijgers. De krijgers zou de toch tot vrouwen worden. De moed zou vergaan, de kracht en fierheid zou wor de verbroken.

Ziet, uw eens zo dapper en onbedwingbaar krijgsvolk zal in het mid de van u van angst en schrik tegenover de macht van het Godsgericht, dat u overvalt, tot vrouwen worden; de poorten uws lands, door welke de vijan de zou de kunnen indringen, als de passen van de in het noor de gelegene bergen, zullen uwen vijan de wijd geopend worden, zonder enige moeite als van zelf; het vuur zal uwe grendelen verteren, uwe vestingen, welke uwe bergpassen beschermen en uw land sluiten.

Schep u rijken voorraad van drinkwater ter belegering, gij zult het nodig hebben in de tijd van het beleg; versterk uwe vastigheden, ga in de klei, en treed in het leem, om stenen te maken voor de bolwerken; verbeter de ticheloven, maak dien gereed, om bakstenen en tichels te branden.

Gelijk de Assyrische monumenten aanwijzen, bouw de de Assyrischen zowel met ongebrande alleen in de zon gedroogde als ook met gebrande bakstenen.

Het vuur zal u aldaar in deze uwe vestingwerken verteren; het zwaard zal u uitroeien, het zal u, zo zult gij zonder tegenweer zijn, afeten, als de kevers, ene soort van sprinkhanen (Joël 1:4), die al het kruid der vel de kaal afvreten; vermeerder u als kevers, vermeerder u, maak dichte, talrijke zwermen als sprinkhanen.

Volgens oude berichten liet de koning, aan redding wanhopende, zelf zijn burg in brand steken, en verbrandde hij die met zijne vrouwen en alle opgehoopte schatten (vgl. Jes. 30:33).

Gij hebt inderdaad meer handelaars, of kooplie de dagelijks binnen uwe muren, dan er sterren aan de hemel zijn; de kevers, de zwermen van sprinkhanen, de vijandelijke legers zullen in uwe muren invallen, alles haastig wegroven, en er van vliegen.

Dat Ninevé ene zeer rijke handelstad geweest is kan men reeds uit hare ligging afleiden. Zij lag daar, waar naar Oosterse mening, oosten en westen scheiden, en de Tigris bevaarbaar wordt, zodat men van daar gemakkelijk in de Perzischen zeeboezem kon varen, gelijk dan ook Mosul, dat tegenover Ninevé is aangelegd, door uitgebreide handel groot en machtig is geworden.

Uwe gekroonden, de u onderworpen vorsten, die met u in de krijg trekken, zijn als de sprinkhanen, en uwe krijgsoversten, die uwe legers aanvoeren, als de grote kevers, die zich in de heiningmuren legeren in de koude der dagen, als hun kracht om te vliegen verlamd is; wanneer de zon opgaat, en hun lichamen weer verwarmt, zo vliegen zij weg, alzo dat hun plaats onbekend is, waar zij geweest zijn. Zo zullen ook uwe krijgsben de spoorloos verdwijnen. Waar zijn zij? zal men dan vragen.

Uwe herders, de over de kudde uws legers geplaatste oversten, zullen sluimeren, in doodslaap, o koning van Assur! uwe voortreffelijken, wien de bevordering van 's rijks welvaart ten plicht is gezet, zullen zich tot de rust des doods leggen, uw herderloos volk zal zich op de bergen, welke het in het noor de omgeven, na de verwoesting van zijn land wijd uitbreiden, en niemand zal ze verzamelen, zij zullen daar ellendig omkomen.

In de grondtekst zijn in dit en het vorig vers alleen vormen van de tegenwoordigen tijd gebruikt. Het toekomstige gericht Gods aan Ninevé is de Profeet zo goddelijk zeker, dat het voor zijn oog als reeds nu voltooid voorkomt.

Er is gene zamentrekking gene genezing voor uwe breuk, uwe plage is smartelijk; uw staatsgebouw valt onherroepelijk in een, en niemand heeft medelij de met u; allen, die het gerucht van u horen, zullen van vreugde de han de over u klappen; want over wien is uwe boosheid, uwe tyrannie en wreedheid, met welke gij lan de en volken ten onder bracht, niet geduriglijk gegaan!

"Als in een groten, treffen de klaagtoon eindigt het krachtige gezang van onzen Profeet. " Over de vervulling der profetie van Nahum is reeds in Hoofdst. 1:1 en 2 Kon. 15:20 gehandeld. Hierop steunende voegen wij er nog het volgende als tegenwoordig vrij algemeen aangenomen bij: Reeds de opvolger van Dejoces van Medië, Fraörtes, begon grote stukken van het Assyrische Rijk los te scheuren; hij waagde zelfs een aanval op de centraalprovincie, welke echter werd afgeslagen. In het zui de de de de Egyptenaars, wier land de Assyrische koningen sedert de tijd van Sargon gaarne hun provincie noemden, onder Tirhaka hun zelfstandigheid met kracht gelden; en Assurbanibal, Azar Haddon's zoon, vermocht slechts weinig tegen hen. Onder Psammetichus begonnen zij reeds veroverend in Azië te dringen. Wel bevrijd de de in Azië invallende Scythen Assur een tijd lang van het gevaar van de zijde van Medië, terwijl daar Fraörtes opvolger, Cyaxares, genoodzaakt was, zijn eigen land te beschermen. Spoedig stond er voor Assur in zijn eigen land een nog gevaarlijker vijand op in Babel, dat, vooral sedert Nabopolassar machtig geworden, om het wederverkrijgen van de vroegere zelfstandigheid en heerlijkheid worstelde. Terwijl Cyaxares door voortgezette oorlog en Ninevé en het noor de als ene halve maan met zijne veroveringen omringde, had Nabopolassar reeds aanstalten gemaakt om af te vallen. Hij dacht er over, om Ninevé en het Assyrische rijk te doen vallen, om een eigen rijk te stichten. Daartoe had hij echter de hulp van Medië nodig, dat toen in een oorlog met Lydië was gewikkeld. Ene verduistering der lucht op helderen dag, welke de strijdende partijen hevig verschrikte, maakte het Nabopolassar gemakkelijker, om vrede tussen hen te maken, ten gevolge waarvan hij zich met Cyaxares tot een gemeenschappelijken veldtocht tegen Ninevé verbond, waar het tot de gedenkwaardige driejarige belegering der sterk bevestigde stad en eindelijk tot hare

verwoesting en tot de val van het Assyrische rijk kwam. Als tijdpunt voor Ninevé's verwoesting nemen wij het jaar 606 aan. Want, wanneer ten tijde van Jona nog een koning van Assur wordt genoemd (2 Kon. 23:29), zo volgt daaruit, dat Ninevé niet vóór Jona's dood (609) kon verwoest zijn. Wanneer verder Jeremia (Hoofdst. 25) in het 4e jaar van Jojakim de rijken der wereld, welke nog vernietigd zou worden optelt, en onder deze Assur niet meer noemt, zo kan zijne verwoesting niet na 605 vallen. Tobias werd in het jaar 710 blind en leefde daarna nog 100 jaren; en toch werd eerst na zijnen dood Ninevé verwoest. Volgens Herodotus heeft zij verder na de Lydischen oorlog van Cyaxares plaats. De legers der verbonden koningen kon de daarom niet vóór de lente van 609 voor Ninevé verschijnen. In het derde jaar der belegering werd de stad ingenomen; daar zij echter door het overstromen der rivier werd gesteund, moet zij in de lente hebben plaats gehad. Toen de inneming volgde was Nabopolassar nog in leven. Hij stierf in Jan. 604. Het kon dus slechts twijfelachtig zijn of 606 of 605 moest worden genomen. Daar echter Nebukadnezar in 605 Necho bij Karchemis verslaat, en hem tot Syrië vervolgt, waar hij verder in Syrië de ziekte en vervolgens de dood zijns vaders verneemt, zo moet de inneming van Ninevé in 606 hebben plaats gehad. " De verwoesting der stad was zo vreselijk, dat zij spoedig daarop geheel verdween, en Xenophon op zijnen beroemde terugtocht der 10.000 Grieken, welke de ruïnen van twee delen ener stad wedervond, maar van de weinige bewoners, die er leefden, de naam niet meer kon te weten komen. De ruïnen dien de later voor het pas gebouwde Mosul tot steengroeven, zodat men niets anders dan heuvels puin opmerkte. Eerst in het jaar 1842 werden de zo belangrijke opgravingen in die overblijfsels der eens zo machtige stad begonnen.

Zij, die hun naburen mishandelen, zullen de enen of anderen tijd ook mishandeld worden. Zij bereidde zich maar vijand te tegen dat de dag van hunnen val komt, en zij die de hand niet aan hen durven leggen, zullen over hen in de hand de klappen en hen hun vorige goddeloosheid verwijten, voor welke zij nu wel genoeg gediend en met hun eigene munt betaald worden. De beroerde zullen beroerd worden, het zal de last van velen worden, gelijk het hier de last van Ninevé is.

Met algehele vernieling wordt hier Ninevé, de eerste wereldmacht, bedreigd. Gene genezing zou mogelijk zijn, geen redding mogelijk. En dat, omdat Ninevé, omdat Assur Gods volk had aangerand en zich tegen God had opgemaakt.

Ninevé is hier dan ook het beeld van alle wereldmachten, die zich tegen het volk Gods, in geestelijken zin, stellen. Algehele vernietiging zal eenmaal het deel zijn, in de zin, niet dat het rijk der duisternis zal worden opgeheven, zodat alleen het rijk des lichts overblijft, maar in de zin, dat het rijk der duisternis zal onschadelijk worden gemaakt. Satan en de hel zullen er tot in aller eeuwen eeuwigheid zijn, maar als eenmaal de dag der dagen is, zal voor eeuwig Satan onschadelijk gemaakt zijn voor alle verlost en gekochten Gods.

SLOTWOORD OP HET BOEK NAHUM.

De Profeet Nahum had de bijzondere roeping van God ontvangen, om te wijzen op de vernietiging van de wereldmachten, die zich vijandig stelden tegen het volk Gods.

Zijn Boek onderscheidt zich hierin van de andere Profeten, behalve Habakuk, dat het niet zozeer wijst op de zonde en ongerechtigheid van het volk Israëls, als wel op wat de Heere God zal doen tegen Zijne vijanden.

Het bevat daarom geen bedreigingen tegen Juda, noch afmaningen van de zonde tot het volk rechtstreeks.

De Profeet wijst er op, dat eenmaal de tijd zal komen, dat Ninevé, dat is, de wereldmacht van die dagen, ten onder zal gaan, zodat niet de vijand, maar Gods volk ten slotte zal in stand blijven.

Nahum is derhalve, of liever, zijn roeping is het een getuige van de Goddelijke gerechtigheid te zijn, en als getuige van de Goddelijke gerechtigheid een troostwoord te brengen tot het verdrukte volk.

DE PROFEET HABAKUK.

Het Boek der Profetieën van Habakuk bevat de voorspelling omtrent de opkomst van de tweede wereldmacht, Babel, die, als tuchtroede in de hand Gods, Juda zou kastijden, maar ook, hoe tot troost van het volk deze macht ten leste weer zou vernietigd worden.

Hij voorspelt het, hoe om der zonde wil het land van Juda zal verwoest worden door Babels legermacht, maar ook hoe het rijk van de Christus Gods niet zal uitblijven.

Levende onder de koning Manasse, leefde hij dus in een tijd van diep verval, na de opleving onder de vromen koning Hizkia, in een tijd van openlijke misdaad en velerhande gruwelen.

Het Boek laat zich verdelen in twee delen.

Het eerste deel (Hoofdst. 1 en 2) bevat zowel het gericht over Juda als de val van Babel.

Het tweede deel (Hoofdst. 3) bevat een gebed van de Profeet, waarin hij op de meest verhevene wijze de glorierijke komst van de Heere God schildert, een komst, die zowel de vernietiging der vijanden uitwerkt, als ook geschiedt tot heil en zaligheid van Zijn volk.

De Profeet Habakuk is de eerste onder de kleine Profeten, die op Babel wijst.

HOOFDSTUK 1. INVAL DER

CHALDEEN TEGEN JUDA.

De last, de voorzegging van het zware oordeel en de verwerping van Juda en Jeruzalem (Jes. 13:1), welken Habakuk (= omarmer), de Profeet, de Leviet, die het ambt van enen Profeet of mond Gods vervulde (Hoofdst. 3:19). gezien heeft in de laatsten tijd van de koning Manasse en onder de koning Josia tussen 650 en 628 v. Chr.

Dit vers is het opschrift over het gehele Boek, ook over het 3de hoofdstuk, dat wel nog een bijzonder opschrift draagt, maar daarom toch een gedeelte is, dat nauw met het geheel samenhangt.

Over de persoon en de naam van onzen Profeet is reeds in 2 Kon. 21:15 genoeg gezegd. Habakuk was een van die Profeten, die, zo als 2 Kon. 21:10 vv. mededeelt, onder de koning Manasse aan het goddeloze volk van Juda en zijnen verleider Manasse het gericht en de verwerping door de Chaldeën moesten aankondigen. Nog waren deze nooit in Juda ingevallen, nog stond het gericht op zulk een onbekende afstand, dat de Profeet zegt, als het kwam, zou het ieder, die het hoorde, ongehoord en ongelooflijk voorkomen, en toch zou de het zijne tijdgenoten beleven (Hoofdst. 1:5). Tussen de dood van Manasse en de 1sten inval der Chaldeën na de slag bij Circesium in het jaar 606 zijn 38 jaren. Wanneer nu de Profeet in de laatste jaren van Manasse zijne profetie uitsprak, zo kon de zijne tijdgenoten de vervulling daarvan nog zeer goed beleven. Met deze aanneming van het optreden van de Profeet komt ook de omstandigheid overeen, dat het op- en na-schrift van Hoofdst. 3 de herstelling van de tempeldienst veronderstelt, en het geheel toch vol klachten over het vreselijke verderf in het land is. Want Manasse schafte toch na zijn terugkeren uit de ballingschap de afgodendienst af, en richtte de tempeldienst in, terwijl de toestand des volks dezelfde bleef, Wat kon ook na ene zo lange regering, waarin de afgoden gediend waren, ene zo late bekering van enen koning in zijn ouderdom nog veranderen. De tijd dus, in welken Habakuk optrad, was een zulke, dat misdaad en geweldenaarlijk openlijk in het land plaats hadden, en de stem der Profeten en der andere mannen Gods verloren was. Wat verder de betrekking van de volken der wereld tot zijnen tijd betreft, zo hebben wij reeds bij de Profeet Nahum gezien, dat toen meer en meer de macht van Assur begon te zinken, daarentegen reeds kon worden opgemerkt, dat het krachtige, krijgsvolke volk der Chaldeën in Assurs plaats zou treden.

Terwijl de later op onzen Profeet volgende Profeten Jeremia en Zefanja reeds duidelijk ene vermindering van de hoogdichterlijke vlucht en van de oude Profetische kracht lieten bespeuren, zo is de voorzegging van Habakuk nog geheel in de geest der oude Profetie, uit de bloeitijd van het Profetisme geboren, vol originaliteit, kracht en schoonheid; zij vormt daarbij een fijn afgedeelde en kunstig afgerond geheel. Nergens houdt hij zich bij bijzondere geschiedkundige omstandigheden op, maar zijne gehele Profetie toont een verren, verheven blik, en draagt een ideaal, universeel karakter. Niet eens zijn daarin Juda en Jeruzalem genoemd, en ook de met name genoemde Chaldeën komen alleen voor als de toenmalige dragers der wereldmacht, welke de vernietiging van het Godsrijk bedoelt, of als de misdadigers, die de rechtvaardigen verslinden. De gehele aankondiging des gericht is slechts

ene ontwikkeling der gedachte, dat de onrechtvaardige en misdadige omkomen, daarentegen de rechtvaardige door zijn geloof zal leven.

2.

Het Boek Habakuk is gene verzameling van redenen, ook gene samenvatting van de hoofdinhoud ener reeks van gehoudene redevoeringen, het bestaat uit ene enkele profetie, welke in twee delen verdeeld is. In het eerste deel (Hoofdst. 1 en 2) wordt in de vorm van ene zamenspraak tussen God en de Profeet eerst het gericht over het ontaarde volk Gods door de Chaldeënen, vervolgens de val van deze zich zelven verheffende werktuigen van Gods toorn verkondigd. In het tweede deel (Hoofdst 3) volgt een geheel gebed van de Profeet, waarin hij met de wonderbare verhevenheid der oude Psalmen de komst des Heeren in de ontzaglijke glorie des Almachtigen, voor wiens aangezicht het heelal verschrikt, tot vernietiging der misdadigers en tot redding van Zijn volk en van Zijnen Gezalfde schildert, en de gevoelens uitspreekt, welke dit gericht in de harten der gelovigen zal werken.

Vs. 2-17. In de eerste afdeling van het eerste deel, dat een gesprek met de Heere inhoudt, klaagt de Profeet zijnen Heere, dat in het land rondom misdaad en geweld heerst. De Heere antwoordt hem, dat Hij de Chaldeënen zal verwekken, opdat zij als een ontzaglijk wereldveroverend volk het gericht aan het verdorven volk zou de volvoeren. Deze zou de echter hun macht tot hunnen god maken, en ten gevolge daarvan zelf verworpen worden. Daarop spreekt de Profeet de verwachting uit, dat de Heere, die Zich aan Zijn volk van ouds geopenbaard heeft, dit gericht door de Chaldeënen niet tot verderf des volks zal laten dienen, te minder daar de heilige God onmogelijk de goddeloosheid rustig zou kunnen aanzien, dat dit volk der Chaldeënen de mensen als vissers in zijn net vergadert, en volk op volk meedogenloos vernielt.

De Profeet: HEERE! hoe lang schreeuw Ik nog met alle gelovigen onder uw volk in ernstig gebed, en Gij hoort niet, Gij treedt niet met Uwe straffen tussen beide! hoe lang roep ik geweld, tot U, roep ik over de misdaad, die onder Uw volk is, waaronder de rechtvaardigen moeten zuchten, en Gij verlost Uw waar Israël niet.

Als wilde hij zeggen: ik predik veel en het helpt niets; mijn woord is veracht; niemand bekeert zich, zij worde steeds erger. Daarom weet ik nergens heen te gaan, dan dat ik het U klage; maar Gij houdt U, alsof Gij mij niet hoordet, en Gij ziet ze niet. Dit doet echter de Profeet niet, opdat hij met God richte, zo als de woorden klinken, maar opdat hij daardoor het volk verschrikke, en tot bekering dringe, en aanwijze, hoe rechtvaardig de last en de toorn over hen zullen komen, omdat zij zich aan geen prediken, dreigen en vermanen, ook aan geen gebed, dat tegen hen geschiedt, storen.

God hoort echter altijd, ook wanneer wij geen ogenblik ondervinding daarvan hebben. Houdt daarom aan in het gebed. Het is ook niet altijd goed, om bespoediging Zijner hulp te bidden. De toekomstige hulp, welke Hij bereid heeft, is misschien voor het ogenblik zwaarder om te dragen, dan de tegenwoordige last, onder welken gij zucht.

Ik twijfel er niet aan of de Profeet heeft zich bij God beklagd, dat Hij zo geduldig het goddeloze volk toegaf. Want ofschoon het zeker is, dat de Profeten altijd getrouwelijk zorg hebben gedragen voor het heil van het volk, zo is het toch ook niet twijfelachtig, of zij hebben gebrand van ijver voor de ere Gods, en waar zij zagen, dat Hij strijd had met de onbuigzame mensen, daar gloei de zij van heiligen toorn en namen de zaak Gods op en smeekten om Zijn hulp, opdat Hij een geneesmiddel aanbracht voor de bedorven toestanden. Ik derhalve leg de Profetie zo uit, dat hij hier met God handelt, dat de Profeet zovele misda de voor Hem brengt, waar het volk zich verhardt. En hieruit maken wij op, dat hij zonder oogmerk het ambt om te leren heeft uitgeoefend, dewijl het ongerijmd zou geweest zijn een begin te maken met die klacht en eis, Een grote hardnekkigheid had hij in het volk ervaren. Waar hij nu zag dat er geen hoop op verbetering was en de zaken dagelijks al slechter worden, dewijl hij van ijver brandde voor zijn God, brengt hij deze zijne gemoedsaandoening voor de Heere.

Waarom laat Gij, die toch heilig en rechtvaardig zijt, die gene goddeloosheid kunt verdragen, mij ongerechtigheid zien, en aanschouwt Gij de kwelling, 1) allerlei ellende door de goddeloosheid, welke toch verre van uw volk moest zijn, en Gij ziet het rustig aan (Num. 23:21)? want verwoesting en geweld is tegen mij over, en Gij bestraft die niet, en er is twist, en men neemt gekijf op; 2) de armen en zwakken moeten luide klagen over de geledene schade en ongerechtigheid, en overal ontstaat onenigheid.

Deze vraag van de Profeet slaat terug op wat Bileam heeft gezegd (Num. 23:21). Nu aanschouwt God zoveel ongerechtigheid en zoveel moeite. Dit schijnt met de heiligheid Gods in strijd, en de Profeet kan het niet verstaan, dat een heilig en rechtvaardig God zoveel ongerechtigheid ongestraft laat. Hij klaagt er over. Niet dat hij God aanklaagt, dat zij verre, maar hij wijst er op, opdat de ere Gods toch helder moge schitteren tegenover de gruwelijke zon de van de goddelozen.

De Heere zal het straks echter getuigen, dat Hij geduld heeft, maar dan toch op Zijn tijd komt, om de zonde te straffen.

Dit is ons geschreven tot troost en vermaning, opdat wij ons niet verwonderen en het ons niet vreemd toeschijne, als ten gevolge onzer prediking weinigen zich bekeren. Gewoonlijk denken de predikers, vooral wanneer zij jong zijn en pas tot hun ambt komen, dat het in een ogenblik klaar zal zijn en spoedig alles zal veranderd worden. Maar dat is er ver vandaan. De Profeet verwijt de Jo de niet hun afgoderij en andere zonden, maar alleen de zonden, welke tegen de naasten geschieden. Het moeten dus in dien tijd toch vrome mensen zijn geweest, die de godsdienst goed hebben waargenomen, maar met gierigheid, onrecht en woeker vervuld waren. Zulk een dienen is echter Gode niet welgevallig, wie hij ook zij, wanneer men de naaste leed aandoet. (Hos. 6:6. Matth. 5:25).

Daarom, omdat Gij het onrecht zo zonder straffen aanziet, wordt de wet onderlaten, 1) de kracht en de verhevenheid van Uwe wet verdwijnt en verkoelt dagelijks meer onder de mensen, en het recht komt nimmermeer voort; de onschuldig aangeklaag de en mishandel de behalen de overwinning niet; want de goddeloze omringt de rechtvaardige ongehinderd met

zijne boosheid en geweldadigheid; daarom komt het recht verdraaid voor, wordt het omgekeerde ten gunste der machtigen en goddelozen, uit de mond der vorsten en rechters.

De wet wordt koud, welke toch naar hare natuur vuur en vlam is, en in gericht de zondaars verteert. Maar waar de rechter niet deugt, daar is de wet koud en dood.

Het is niet het genieten van Gods Woord en Ordinantiën, maar derzelve kracht en autoriteit in onze harten en praktijk, dat de genieting van dezelve voor ons gezegend zullen doen zijn. Want dit volk had de Wet, maar Gods twist was, dat dezelve onderlaten werd of dood was in hare autoriteit. De Wet werd onderlaten of verzwakt. De gelijkenis is genomen van de zwakke of levenloze pols van een stervend mens.

De HEERE: Ik heb niet werkeloos de goddeloosheid aangezien, zo als gij meent, ziet, gij lede van Mijn volk! onder de Heidenen, en aanschouwt hoe daar de lawine loskomt, die de goddeloosheid met de goddelozen zal bedekken, en verwondert u over het vreselijke van de straf, welke u wacht; verwondert u, want a) Ik werk een werk in ulieder dagen, hetwelk gij niet geloven zult, als het verteld zal worde (’t welk als het verhaald werd men niet zou geloven).

Hand. 13:41.

God heeft grote macht om te verwoesten. Daartegen beschermt geen eigendomstitel noch geërfd recht. Hij ontnemt aan wien Hij wil, en geeft aan wien Hij wil. Maar Hij heeft nog groter lust en macht om op te bouwen. Het verwoeste is in een ogenblik, het bouwen voor de eeuwigheid. En in Zijn verwoesten is altijd het bouwen mede vervat. Met de ondergeploegde stoppelen wordt het veld voor de nieuwen oogst gemest, en de ploeg oogst niet, maar de ploeger.

Dat alles is ook tot ons gezegd, die de naam en het uiterlijke van Christenen hebben, die op de doop roemen, op geestelijken stand en ambt boven Heidenen en Joden, en toch zonder geloof en Geest zijn, even als zij, dat wij ook ten laatste moeten omkomen door degenen, die wij nu verachten en lager houde dan ons zelve, even als de Jode door de Chaldeën is overkomen.

De Heere antwoordt hier, dat indien de mensen geen ontzag hebben voor Zijn Woord, en Zijne verdraagzaamheid aanmerken als een bewijs van goedheid of niet zien, Hij ten slotte komt met de roede Zijner verbolgenheid. Hij zal dan oordelen zenden, die Hij als de Zijne zal erkennen en waarin Hij zal openbaar worde als een rechtvaardig en heilig God.

Want ziet, Ik verwek de Chaldeën als vijanden, opdat zij in Mijnen naam u straffen, een bitter en snel, onstuimig voortstormend volk, trekkende door de breedten der aarde, om oorlogen te voeren, om erfelijk te bezitten woningen, de lande en mensen, die de zijne niet zijn.

Schrikkelijk en vreselijk is hetzelfde in zijne ganse verschijning, dat volk, hetwelk vele volken onderwerpt; zijn recht en zijne hoogheid gaat van hem zelve uit, het kent geen ander recht dan dat zijn eigen hoogmoed hem voorschrijft.

Want zijne paar de zijn lichter dan de snelle luipaarden, en zij zijn scherper, vuriger dan de avondwolven 1), die, na des daags honger te hebben geleden, des nachts op roof uitgaan, en zijne ruiters, de hoofdmassa's in 't leger, versprei de zich snel, om Mijne straffen aan de volken te volvoeren; ja zijne ruiters zullen van verre komen, zij zullen vliegen als een arend, zich spoedende om te eten, gelijk een adelaar zich nederstort op zijn buit.

De avond-wolf, vermoeid door een dag van honger, was woedender en verslindender dan hij des morgens zou zijn geweest. Zou het woedende ondiert niet onzen twijfel en vrees kunnen voorstellen na een dag van verstrooiing des gemoeds, van verlies in onze bezittingen en wellicht van onverdiende verwijtingen onzer medemenschen? Hoe huilen onze gedachten ons in de oren: "waar in nu uw God?" hoe verscheurend en verslindend zijn zij, al de verstrooiingen verzwelgende, en dan nog even hongerig als tevoren. Grote herder! versla deze avond-wolven, en doe uwe schapen nederliggen in grazige weiden, ongestoord door het onverzadelijk geloof. Hoe gelijken de boze geesten der hel op avond-wolven, immers, wanneer de kudde Christus onder een bewolkten donkeren hemel verkeert, en hun zon schijnt onder te gaan, dan haasten zij zich om te verscheuren en te verslinden. Zij zullen de Christen zel de aantallen in het daglicht des geloofs, maar in de schemering van zielestrijd overvallen zij hem. O! Gij, die Uw leven hebt afgelegd voor de schapen! bewaar hen tegen de slagtan de van de wolf. Valse leraars, die listig en onvermoeid het kostbare leven zoeken te verderven, door hun leugentaal de mensen verslindende, zijn even gevaarlijk en verfoeielijk als avond-wolven. De duisternis is hun element, bedrog hun karakter, verderf hun doel. Wij staan aan het grootste gevaar van hun zijde bloot, wanneer zij zich in een schapenvacht hullen. Gezegend hij, die tegen hen in veiligheid wordt gesteld, want duizen de wor de de prooi der grijpende wolven, die zich indringen tot binnen de kerk des Heeren. Welk een wonder van genade wanneer felle vervolgers wor de bekeerd; want dan verkeert de wolf met het lam, de mensen van woeste, ontembare neigingen wor de minzaam en volgzaam. O Heere, bekeer velen van dezen aard; voor dezulken willen wij bidden.

Het zal geheellijk tot geweld komen, als een enig man zullen zij hun kwaad volbrengen; wat zij inslorpen zullen met hun aangezichten zullen zij brengen naar het oosten, 1) met begerig oog zien zij uit naar allen, en het zal onder de overwonnen volken de gevangenen verzamelen zo talloos en zo gemakkelijk als zand.

In het Hebr. Megammath penechem kadimah. Beter: het streven van hun aangezicht is vooruit, n. l. om alles te vernietigen, om niet eerder op te houden, dan wanneer zij hun doel volkomen hebben bereikt. Hier wordt dus bedoeld, dat de vijand, dat is, Babel niet zal rusten, aler Juda als balling is weggevoerd.

En hij zal de koningen beschimpen, en de prinsen zullen hem ene belaching zijn, zij zullen die met hoon van hun tronen afstoten en hun lan de veroveren, hij zal alle vesting, waardoor de koningen aan hun voortrukken een einde zoeken te maken, hoe sterk zij ook door

natuurlijke ligging of door bevestiging zijn, belachen; zij zullen er in hun overmoedig gevoel van overmacht mede spotten; want hij zal stofvergaderen, met gemakkelijke en allen spoed een wal ontwerpen tot aanval, en hij zal ze innemen.

Dan, als hij ze alle zal hebben veroverd, zal hij de geest veranderen, 1) dan zal zijn overmoed ten toppunt stijgen, en hij zal doortrekken, met de snelheid en kracht van de storm zijn veroveringstocht voortzetten, en zich schuldig maken, 2) daar hij overmoedig op zijn geluk zich verheft, en alles met moordlust en zucht tot verwoesting vervult, ja zijn overmoed zal ten toppunt stijgen, houdende deze zijne kracht voor zijnen God, waaraan hij alles toeschrijft en waarvan hij alles verwacht. (Job 12:6. Jes. 10:13).

Dit vers, waarin wij het Chaldeeuse leger in van zege dronken moed naar Jeruzalem zien voorwaarts rukken, vormt het toppunt van de gehele dreiging des gerichts, en moet diensvolgens nog geenszins een woord van troost, maar een woord van schrik voor de Judeërs zijn, wien deze dreigende profetie aangaat.

Geen menselijk hart is in staat zich niet te verheffen noch te roemen als het hem wel gaat, en hij voorspoed heeft, gelijk dat niet alleen de Schrift zegt, maar ook de heidenen bij ervaring betuigen, zo als Virgilius, zegt: *nescia mens hominum servare modum rebus sublata secundis*. Zo zegt men: een mens kan alle dingen verdragen, behalven goede dagen.

In deze woorde geeft de Heere de rede aan, waarom deze macht ook niet zal blijven staan. In plaats van Zich als een werktuig Gods te beschouwen, als een uitverkorene in Zijn dienst, zal Babel aan eigen kracht toeschrijven, wat het heeft uitgevoerd, De zelfroem zal ten onder gaan in vernietiging. De hovaardij zal gestraft worden met verwoesting.

De Profeet, in naam van het gelovige Israël op deze dreigende gerichts aankondiging met vertrouwend geloof biddende en smekende: Zijt Gij, Jehovah, niet van ouds af de HEERE, die zich steeds in Zijn woord en handelen gelijk blijft, mijn God, de God van het ganse verbondsvolk, dat Gij tot Uw eigendom hebt gekozen, en waarvoor Gij U een getrouw God hebt betoond. Zijt Gij niet mijn Heilige, 1) die het kwaad niet kunt aanzien, noch dulden, dat de goddeloze de rechtvaardige verslindt? Wij zullentoch niet sterven, niet geheel en al door U worden verworpen; O HEERE! tot een oordeel, tot een werktuig van Uwen toorn over Uw volk hebt Gij hem gesteld, en o Rots! op wien wij ons heil en vertrouwen vast onveranderlijk vestigen, om te straffen hebt Gij hem, de Chaldeër, gegrondvest.

Hoe vreselijk en ter neer slaande de goddelijke bedreiging ook luidde, zo put de Profeet toch uit de heiligheid van de getrouwen Verbondsgod, de troost en de hoop, dat Israël niet zal ten onder gaan, maar het gericht alleen ene zware kastijding zal zijn. De gebedsvraag, waarmee hij zich tot deze geloofsverwachting verheft, sluit zich nauw aan de goddelijke bedreiging (vs. 11) aan. De god van de Chaldeër is zijn eigene kracht, maar Israëls God is Jehova, de Heilige.

Hij spreekt vragenderwijze met God, of Hij ook alleen zou straffen; niet dat hij er aan twijfelde, maar zo dat hij toonde, hoe het geloof onder de bestrijdingen was, dat hij zo zwak

scheen, als geloofde hij niet, en op het punt was te zinken en te wanhopen voor het grootste ongeluk, dat hem drukt. Want hoewel het geloof vast blijft, zo kraakt het toch en spreekt geheel anders, wanneer het in de strijd staat, dan het doet, wanneer het heeft gewonnen.

Hoewel de Profeet in de diepsten grond der ziel voor de toekomst het geloofsvertrouwen vasthoudt, dat Israël als volk niet zal omkomen, en dat de Chaldeëen slechts een tijdelijk werktuig der Goddelijke gerechtigheid waren, zo wordt dat hem toch weer door de raadselachtige verschijning in het tegenwoordige, waarin het zich verplaatst gevoelt, verduisterd, bij het zien dat God, de Heilige, wien de aanblik der zonde onverdraaglijk is, het meedogenloos roofzuchtig handelen der Chaldeëen kon aanzien zonder te straffen, en bij de ondergang der rechtvaardigen door de goddelozen kon zwijgen en niet redden.

Derhalve wie dapperlijk met de goddelozen wil strijden, moet eerst met God het afmaken en als het ware bevestigen en heiligen dat verbond, wat God met ons heeft besloten, n. l. dat wij zijn Zijn volk, en dat Hij wederkerig ons altijd tot een God zal zijn. Dewijl dus op deze wijze God met ons een verbond sluit, is het noodzakelijk, dat ons geloof goed standvastig blijft, opdat wij vuriglijk voortschrijde tot de strijd tegen alle goddelozen.

Gij zijt te rein van ogen, dan dat Gij het kwade, het onreine en misdadige, zoudt zien, en de kwekking, die men anderen bereidt, kunt Gij niet aanschouwen zonder die boosheid te straffen; waarom zoudt Gij aanschouwen, rustig toezien die trouwelooslijk handelen? waarom, zoudt Gij zwijgen als de goddeloze dien verslindt, die rechtvaardiger is dan hij?

Natuurlijk is niet geheel Israël tegenover de Chaldeëen bedoeld, maar alleen de vromen onder Israël, die de zonde der goddelozen mede moesten boeten, en de bestraffing mede dragen.

De scherpziendste heiligen kunnen wel eens zo duister zijn, dat zij Gods bedoelingen met Zijn natuur en eigenschappen niet kunnen overeenbrengen, maar integendeel gereed zijn, om een strijdigheid tussen dezelve te begrijpen; want hier kan de Profeet Gods heiligheid niet wel overeenbrengen met zijn verdraging van de Chaldeëen. Wij zijn zo zwak en zelfzoekend, dat, wanneer de voorzienigheid niet naar onzen zin of bevattingen werkt, wij dan gereed zijn, om onder de verzoeken te bezwijken, en om aan de Goddelijke Voorzienigheid te twijfelen.

De Profeet in verzoeken en duisternis zijnde gaat toch de enigen goe de weg op, om er van verlost te worden, n. l. om ze God voor te leggen, opdat Hij zelf daarop enig antwoord moge geven.

En waarom zoudt Gij de mensen maken als de vissen der zee? als het kruipend gedierte, dat genen heerser heeft, die het onder zijne bescherming neemt, en tegen vijanden de beschermt en verdedigt.

Zo hebt Gij ook ons zonder bescherming in hun macht gegeven, als hadt Gij opgehouden onze koning te zijn. Hij trekt ze allen, ieder volk, met de angel op, hij vergadert ze in zijn garen, en hij verzamelt ze in zijn net; daarom verbindt en verheugt hij zich.

Deze angels, net en garen, zijn niets anders dan grote, machtige legers, waarmee hij alle landen en mensen overwon, en de goederen, kleynoden, zilver en goud, schatting en woeker mede naar Babylon voerde.

Daarom offert hij aan zijn garen, en rookt aan zijn net; want door dezelve is zijn deel vet geworden, en zijne spijs smoutig.

Wie zich op iets beroemt, en vrolijk en blij daarover is, maar de waren God niet dankt, die maakt zich zelve tot een afgod, geeft zich zelve de eer, verheugt zich niet in God, maar in eigen kracht en werk.

Zal hij dan daarom, omdat hij in zijne rooverij zo gelukkig is, en door niemand wordt gehinderd, altoos zijn garen ledig maken? en zal hij niet verschonen met altoos de volken te doden?

Deze vraag komt met die in vs. 13 overeen waarom God toch slechts toezie, waarom Hij zwijgt? Beide te zamen bevatten het duistere raadsel, welke oplossing de Profeet verwacht en ontvangt.

Dat heet echt godsdienstige vaderlandsliefde, de dag des kwaads niet te verbergen, wanneer hij in aantocht is, en te spreken, wat de Heere wil, dat men zeggen zal, al is het ook dat men zo doende de aankondiger wordt van de vreselijksten dag des kwaads. Maar dan ook, vergeten wij eindelijk niet, in Habakuk's voorbeeld op te merken, dat de ware godsdienstige vaderlandsliefde zich daarin vooral kenbaar maakt, dat men het kwaad niet zoekt, niet verlangt over de natie, zo als ene verblinde wereld dit dikwijls lasterende van Gods volk en knechten zegt, het veeleer afbidt, al is het ook dat de hand des Heeren reeds bedreigende is opgeheven. Habakuk pleit niet op de rechtvaardigheid zijns volks, niet op het onrecht der Chaldeën, niet op enigen zwakken, wankelen de grondslag, maar op Jehova zelve, als de Onveranderlijke, die was, die is en die zijn zal, en die trouwe houdt tot in eeuwigheid; hij pleit op Jehova, als op de God zijns volks, en op zijnen God, tot wien hij en zijne natie in zulk ene nauwe betrekking stond; hij pleit op de heiligheid des Heeren, die onmogelijk onrecht in de wereld dulde kan, en dat zulk een God de rotssteen des heils alleen en in eeuwigheid was. Hij die op zulke grondslagen zijne bede nederlegt, in zulk een licht de Regeerder der wereld beschouwt, en in het midde zijns volks met zulke denkwijze optreedt en werkzaam is, behoort gewis tot het zout der aarde, Gode en mensen moet hij welgevallig zijn, en zijn gebed blijft niet onverhoord. Het is toch geenszins de kastijding zijns volks, die zo nuttig en nodig is, welke hij afbidt, ook zelfs niet de zwaarste kastijding, die naar de wille Gods komen moest, maar het is alleen de gehele verdelging en vernietiging der natiën, welke hij verlangt te voorkomen, dewijl de Kerke Gods in haar midde was, en de eer van Jehova dit niet gedoogde; daarom sprekende tot de Heere, en schreiende voor Zijnen troon, geeft hij tegen, het godvruchtige gemoed sterkte in God, door het te wijzen op de heiligheid des Heeren, welke de trotsheid der Chaldeën en hun onrecht niet duurzaam gedogen kon, maar gewis eens zou opstaan, om het recht in eeuwigheid te beslissen.

HOOFDSTUK 2.

GODS BELOFTEN EN WAARHEID. HET GELOOF MAAKT RECHTVAARDIG.

II. Vs. 1-20. Nadat de Profeet zijne bekommernis over het aangekondigde gericht de Heere geklaagd heeft, wekt hij na ene pauze, welke wij ons tussen beide hoofdstukken moeten denken, op om te wachten op het antwoord van God. Hij besluit om zich op zijn wachttorens te plaatsen, en met gespannen opmerkzaamheid te wachten op de openbaring, welke de Heere hem op zijne vragen in zijn binnenste zal doen vernemen, Hij ontvangt die met het goddelijk bevel het woord Gods met duidelijke trekken op te tekenen, omdat het wel zeker was, maar niet dadelijk tot vervulling zou kennen (vs. 1-3). Hierop volgt het woord Gods, dat de rechtvaardige door zijn geloof zal leven, maar de onoprechte en de trotse niet zal bestaan. Zo zal ook de opgeblazen Chaldeër, die dronken hoogmoedige, onverzadelijk hebzuchtige wereldveroveraar, ten laatste voor de onderdrukte volken een voorwerp van eenstemmige triomferende bespottung worden (vs. 4-6). Een vijfvoudig wee verkondigt hierop de Chaldeër zijne verdiende straf, en werkt de gedachte uit, dat op de zonde de straf volgt, en de zonde de oorzaak van de straf is (vs. 7-20).

Ik a) stond op mijne wacht, en Ik stelde mij op de sterkte; ik wil mij op mijnen zienerstoren plaatsen; hier wil ik in stilte nadenken, en overpeinzen het heilige woord Gods, en door gebed tot mijzelf zoeken te komen, opdat ik bereid moge zijn de stem Gods te vernemen, wanneer de Heere door Zijnen Geest tot mij spreke 1) en ik hield wacht om te zien (liever: ik wil wacht hou de om te zien) wat Hij in mij spreken zou(zal) 2). Ik wil opmerkzaam acht slaan, wat de Heere in mijn gemoed, in het diepst mijner ziel op mijne vraag en klacht zal antwoorden, en wat ik antwoord de zou op mijne bestraffing. Ik wens door Gods toespraak getroost te worden, en onderricht op mijne bange vragen aan God, waarom Hij de goddelozen zo rustig laat voortgaan, en weten wat ik de gelovigen moet antwoorden, in wier naam ik die klaagt heb aangeheven 3).

Jes. 21:8.

De ziel, die de prediking des Heiligen Geestes in zich wil vernemen, moet omhoog stijgen, i. zich door stil in zich te keren, boven al het aardse in sterk verlangen tot de hemel verheffen; zij moet staan en zich stellen d. i. in onafgebroken opzien tot God, alle krachten des gemoeds tot Hem richten en op Hem wachten. Dat juist is het eenvoudige woord, waarvan de Heere spreekt.

De Profeet is er in geoeffend de stem van Gods Geest te onderscheiden van die van zijn eigen hart; beide scheidt hij ook hier scherp van elkaar (1 Petr. 1:10 v.)

Het klaagschrift tegen de vermetelheid van de Chaldeër, die zijne kracht tot zijn God heeft gemaakt, en op mensen als op wormen treedt, heeft de Profeet voor de troon van de eeuwigen Rechter neergelegd. Nu wacht hij geduldig het antwoord van de Rechtvaardige, als een wachter uitgaande op de wachttorens, met het aangezicht vol verwachting ten hemel gewend, vast staande in gelovig vertrouwen al op ene rots. Er kan inderdaad geen treffender

beeld wor de gedacht, om de vrome te schilderen, die zijne zaak in han de stelt van Hem, die rechtvaardig richt, dan hem als man des geloofs op ene rots te stellen, en als man der hoop op een wachttoren te verheffen.

Toen wachtte ik niet te vergeefs, maar antwoordde 1) mij de HEERE door Zijnen Geest, en zei: a) Schrijf het gezicht, de voorzegging van hetgeen Ik u thans door Mijnen Geest wil laten zien, en stel het duidelijk op koperen of houten tafelen, opdat daarin leze, die voorbij loopt 2).

Jer. 30:8.

Wien antwoordt God? Aan iemand, die onder dagelijks strij de met bitteren angst der ziel, bijna gebroken is, wien niets overblijft, nadat alle bescherming verloren is, dan op zijne wacht, d. i. het woord Gods, te verwachten. Aanvechting leert dat wachten. Alleen het antwoord Gods, wanneer het met het oor des harten wordt vernomen, leidt tot ene zekere hoop, want zij komt, wanneer de mens aan al het overige twijfelt.

Wat tot zaligheid te weten nodig is, is in de Schrift zo duidelijk, dat iemand, die er ook maar haastig voorbijgaat, niet kan zeggen, dat hij er niets van vernomen heeft. Dergelijke bevelen, onmiddellijk uit Gods mond, om Zijn heilig woord neer te schrijven, zijn voor het zwak geloof van gewicht; want hij ziet daaruit, hoe het nederschrijven van Gods woord door God gewild en bedoeld is, en dat de Heilige Schrift zeker Gods Woord is.

Want het gezicht, dat Ik u thans wil openbaren, zal nog tot enen of de bestem de tijd 1) zijn, het zal eerst in de toekomst naardat Mijne wijsheid bepaalt, vervuld worden, dan zal Hij het op het einde 2) der wereld voortbrengen, zodat ieder de waarheid aanschouwt, en niet liegen; zo Hij vertoeft, het te vervullen, verbeid Hem, in vast vertrouwen; want Hij zal gewis komen, Hij zal tot de voor de vervulling bepaal de tijd niet achterblijven.

Gods tijd is de allerbeste tijd. Wij moeten Gods wegen niet afmeten naar onze gedachten, en de tij de van de Eeuwige niet naar onze uren, maar wij moeten onze wegen afmeten naar Gods Woord.

In het Hebr. Wejafeach lakkeeks. Beter: En het haast naar het einde, n. l. het besluit Gods, hetwelk zal volvoerd worden, zal tot vervulling komen. Dit gericht, dit besluit Gods zal niet liegen. Eenmaal zal de tijd komen, wanneer de Messias zal verschijnen, wanneer de wereldmacht overwonnen zal worden, en Christus Jezus zal zegevieren.

Alle Bijbelse profetie ziet op een verwijderd, door God bepaald tijdperk, dat ons evenwel niet bekend is. Zij slaat op het einde, wanneer de Heere door gericht en verlossing Zijn volkomen rijk zal oprichten. Deze profetie zal niet liegen maar zeker vervuld worden, al wordt hare vervulling ook belemmerd en verschoven.

De verwachting van de Messias is de spil ook van Habakuks profetie. Reeds de klank zijner woor de treft ons door hun schoonheid. Wij moeten echter nooit bij ene enkele gebeurtenis in Israël stilstaan, want alles, wat in en met Israël geschiedde, wijst heen op ene gebeurtenis, bij

welker aanwijzing de Profeten dan ook al de wonderen uit Israël geschiedenis herinneren. Het verdelen der zee, het stilstaan van zon en maan, al de bedelingen, waarmee God Zich in Israël openbaarde, zijn beel de van uitredding in de laatste dagen. Ook wij leven in dagen van verwachting, en daarom voegt het ons vooral van de tekenen der tijde te spreken. Christus is heengegaan met de belofte van weer te komen. Blijven de duisterhe de in de bijzonderheden, de belofte "zie ik kom" is klaar. En nu is het zeker, dat hoe meer belang wij stellen in 's Heeren wederkomst, hoe duidelijker de tekenen der tijde ons zullen worden, want als wij dagelijks enige zaak, welke het zij, met oplettendheid beschouwen, dan doordringen wij haar ten laatste geheel en al. De Apostelen bepalen gedurig de gezichtseinder der gelovigen tot de komst des Heeren; zelfs in het avondmaal moeten wij de dood des heren verkondigen, totdat Hij komt. Wij moeten dus in alles, wat het zij, onze ogen gericht hou de op de komen de Christus. Dat is het einde der bedeling; dan begint ene andere bedeling, welke van heerlijkheid tot heerlijkheid zal voortgaan, totdat de bewegelijke dingen wor de te niet gedaan, en het enkel heerlijkheid zijn zal.

Hier wijst de Profeet aan, dat de executie gereed is, opdat eindelijk de ondervinding lere, dat God niet te vergeefs gesproken heeft, noch om te bedreigen, maar geduld gebruikt, dewijl God onze vurige en onbeschofte verlangens wil temperen, om terstond de zaak zelf te zien komen. Maar Hij wil ons in onzekerheid laten. En dit is ene ware offerande des lofs, wanneer wij vasthou de en vast blijven in onze overtuiging, dat God niet kan liggen, noch bedriegen, ook al schijnt Hij ons tijdelijk te bespotten.

God heeft geduld, omdat Hij eeuwig is Wij mensen rekenen met jaren, maar God rekt met eeuwen. Het is daarom dan ook, dat straks de Profeet zegt, dat de rechtvaardige door het geloof zal leven.

Wij mensen zien dikwijls niet anders dan verwarring, waar God toch orde in ziet. Hij is het, die in de duisternis het licht schept, en Zijn Raad gelukkiglijk zal volvoeren. Eenmaal zal voor het onsterflijke oog der gelovigen alles opgehelderd wor de en het zal zien, dat de Heere God het alles welgemaakt heeft.

Het geloof van Gods zekere en tijdige komst, om Zijn volk te helpen, zal hen bekwaam maken, om met lijdzaamheid naar Hem te wachten, zonder Hem paal of perk te stellen, en ook zonder verkeerde wegen in te slaan, omdat Zijne verlossing waardig is, dat men Hem in Zijn eigen weg verwacht.

Het is een aangenaam hulpmiddel, om ons op het Woord te doen leunen en vertrouwen, wanneer wij arbeiden, om Christus in hetzelfde te zien, en iets van Hem, die daarin voorgesteld en beloofd is, en in Wien alle de beloften Ja en Amen zijn, als hebbende zich voor de vervulling van dezelve verbonden. Hierin stelt de Apostel, in plaats van het gericht, Christus voor, als het wezenlijke van de beloofde zaak, en als de partij, die zich tot de volbrenging van dezelve verbon de heeft (Hebr. 10:37). Dit maakt deze bijzondere belofte, omtrent de Chaldeën toepasselijk op alle de zwarighe de van de Kerk, omdat Christus algenoegzaam is tegen alle noden.

Alzo (vs. 4-20) is de profetie, welke gij moet nederschrijven: ziet 1), zijne ziel verheft zich, de Chaldeër in hoogmoedigen trots zich stellende in plaats van God; zij is niet recht in hem, zijne ziel, de diepste grond des harten, is niet onrecht maar bedrieglijk bij hem; maar de rechtvaardige, die met een oprecht, ootmoedig hart in Mijne wegen wandelt, zal even als gij terecht hebt gezegd (Hoofdst. 1:12) niet sterven, maar door zijn geloof, zijn vertrouwend, gelovig vasthou de aan Mijne beloften, zijn vast bouwen op Mijne trouw, leven 2) met het ware leven in eeuwigheid.

Met "ziet" begon de profetie van de inval der Chaldeën (Hoofdst. 1:6), met "ziet" begint hier de profetie van zijn val. De voorzegging, geopend door het eerste "ziet, " was voor Israël in 't algemeen dreigend, die door het tweede geopend is, belovend. De eerste was ene prediking der wet, de andere ene der genade. In de eerste treft het gericht het zondige verbondsvolk, in de tweede de werkingen van Zijn gericht, de hoogmoedige Chaldeën. De eerste schilderde naar twee zij de het geluk der Chaldeën en het ongeluk van het strafwaardige Juda, de tweede eveneens naar twee kanten het ongeluk van de Chaldeën en de zaligheid der rechtvaardigen.

Het is een eeuwig woord van de eenvoudigste diepte der waarheid, wat onze Profeet met schitterend schrift tot kennis van zijn volk in de tafelen heeft gegraveerd. De hoofdbedoeling, der gehele Heilige Schrift staat daarin te lezen, en de rijke volheid van zijn goddelijken inhoud is onuitputtelijk. Het enige woord, waarin ons alles is gegeven, wat tot zaligheid nodig is, treedt ons hier in zijne volste en vruchtbaarste betekenis te gemoet; het is het geloof, de leidende ster van de grootsten Apostel des Heeren in zijn leven en in zijne geschriften: de rechtvaardige zal door het geloof leven! .

Deze grootste Apostel heeft eerst de vollen, diepen zin dier uitspraak, welke hier in de nauwsten zamenhang zowel met het voorgaande als met het volgende staat, begrepen, daar hij die in Rom. 1:17. Gal. 3:11 en ook Hebr. 10:38 (waar hij dien echter niet woordelijk aanhaalt, maar alleen zijne eigene gedachten in de woor de daarvan inkleedt) tot grondslag van de leer des Evangelies, van de rechtvaardiging uit het geloof gemaakt heeft.

Ziet, een onafzienbaar onderscheid vindt gij tussen de denkwijze, de ontwikkeling, de leiding van die allen, die ons als ene wolk van getuigen in de Christelijke loopbaan omringen. Maar één trekt leest gij op aller gelaat, één beginsel ontdekt gij in aller gemoed, één staf ziet gij in aller krachtige hand, het is dat geloof aan Gods woord en getuigenis, waardoor zij onwankelbaar vasthou de aan God, alsof zij de Onzienlijke zagen, en nu een hoger leven kennen dan het leven der zinnen alleen. Stelt het u een ogenblik voor, een Abraham zonder geloof, een Mozes zonder geloof, een David zonder geloof, kent gij raadselachtiger, onbeduidender, moeilijker, vreugdelozer leven dan het hun is geweest? Een leven zonder levend geloof, maar wat is het anders dan een raadsel zonder sleutel, ene heide zonder bloemen, ene plant zonder verkwikkende zon! Wie onzer heeft het nimmer zelf ondervonden, en kan niet aan Habakuk's godsspraak, opgevat in de allerruimsten zin van het woord, uit ervaring getuigenis geven? Daar stond gij, onderzoeker dezer eeuw met de twijfelende Pilatus-vraag op de lippen: "wat is waarheid. " Wie ben ik, waar ben ik, waartoe ben ik hier, wie is God, wat is de eeuwigheid?" zo sprak het onrustig daar binnen, en vruchteloos zoekt gij

bij uzelf en het schepsel, wat geen van beiden kon geven, gij hadt geen geloof en slechts de zucht: "wij zijn van gisteren en weten niets, " O, zeg mij, hebt gij geleefd in die uren, of is zulk ene onzekerheid en slingering verderf en dood voor de ziel? Daar zat gij moedeloos neer, verloren zoon in het vreemde land, en kondt het uzelf niet langer verbergen, dat uwe zonen de meer waren dan de haren des hoofds. Gij gevoelt wel schaamte, wel vreze, wel spijt, maar gij hebt geen geloof aan ene liefde, die schuld om niet kan vergeven. O, zeg mij, hebt gij geleefd in dien ogenblik, als de wereld u te benauwd was om adem te halen, en gij toch niet bereid waart tot sterven? Daar zuchtet gij onder een pijnlijk kruis, u onverwacht op de schouders geworpen, kwekelingen in de school der beproeving! Ja, hadt gij het kunnen aannemen, dat een vaderhand dit kruis naar uwe schouders had afgewogen met tederhartige zorg, gij hadt u tot dragen gebogen, misschien met een traan in het oog, doch zonder klacht op de lippen. Maar gij hadt geen geloof om enkel liefde te zien, waar het gevoel zich over hardheid beklagt. O, zegt mij, is dat leven, als de doorn diep in het vlees is gedrukt, zonder dat het geloof de verzachten de balsem ons toereikt? Daar werdt gij geroepen, zwakke strijder, tot een heten kamp met wereld en zonde, tot ene zware taak, tot ene pijnlijk offer, waarvoor niemand op aarde u loont. Ja hadt gij geleefd in persoonlijke gemeenschap met God, gij hadt dat alles mogelijk niet kunnen doen: gij waart meer dan overwinnaar geworden, maar gij hadt geen geloof en nu ook gene veerkracht, geen moed, gene volharding. O, zegt, is dat leven, als men altijd de nederlaag lijdt, zonder immer het hoofd met triomf opwaarts te heffen? Daar nadert gij aan de poort des doods, opgeschreven om te sterven, en uwe vrienden de kunnen het u niet langer verbergen, dat het met u ernstig, gevaarlijk, hopeloos staat. O, hadt gij een vast en welgegrond vertrouwen op Gods genade in Christus, gij zoudt wellicht kunnen juichen: "ik zie de hemel geopend. " Maar thans, gij zwijgt, neen, gij zucht, neen, gij siddert, want nog eens, gij hebt geen geloof. Wat dunkt u, is dit leven, waarbij men duizend dooden kan sterven, nog voordat de jongste snik wordt gegeven? Neen, hoe wonderspreukig het klinkt, leven zonder geloof is geen leven anders dan dat van dieren en planten; in al de kracht van het woord leeft de mens slechts, nadat en voor zo ver gelooft. Het vast en blijmoedig geloof in Gods beloften, 't is als een nieuw levensbeginsel dat, waar het wortelt en wast, aan geheel ons in- en uitwendig leven ene nieuwe richting, ene hogere ontwikkeling geeft. Geef de sterveling alles, maar onthoud hem het geloof in een leven de God, op wien hij bouwen, aan een eigen heilwoord des Waarachtigen, waarop hij rekenen kan, en hij blijft de deerniswaardige van alle schepselen Gods. Ontneem de sterveling alles, maar laat dit geloof hem behouden, en een leven wordt zijn deel, dat met de jaren niet slijt en op het ziekbed niet kwijnt, en in de dood niet ontvalt. Ik eerbiedig de wetenschap, maar zo mijn inwendige mens enkel moet leven van de rijpe of onrijpe vruchten, die zij mij in de schoot heeft geworpen, arme bedelaar in mijne borst! gij zijt tot een eeuwigdurend hongeren en dorsten veroordeeld, want duizend stemmen roepen voor ene u toe, dat de boom der kennis de boom des levens niet is. Ik waardeer de zedelijkheid, waar zij zich in zuiveren vorm openbaart, maar indien ten slotte mijne eigene deugd mij zal schragen, waar ik voor Gods gerichten verschijn. Ach het dagboek mijner goede werken, in rekening gebracht bij God tegen de dag des oordeels, het sluit met een onafzienbaar te kort, en hoe nauwgezetter mijn geweten spreekt, te minder rust heeft mijn hart, want te luider getuigt het, dat ik van de driemaal Heilige niet het leven, maar de dood heb verdiend.

De wet zegt eigenlijk: "sterft; " het geloof zegt: "leeft".

Hier wordt, in tegenstelling met de overmoedigen vorst der wereld, de zin van Abraham, de vader der gelovigen (vgl. Gen. 15:6), de erfgenaam der wereld (Rom. 4:13) geschilderd, die het voorbeeld is van alle ware Israëlieten. Het eigenlijk wezen, de aard is gerechtigheid, de bron geloof, de vrucht het leven in de vollen Bijbelschen zin des woords. Het geloof is geen verdienste van de mens, omdat de mens dit geloof niet kan scheppen, maar integendeel: het ontvangen moet, vermits het geloof, even als het geweten, door God in de mens geschapen is. Het geloof is het ook alleen, wat in hem Christus en alle genade Gods aangrijpt, maar hetzelfde geloof is ook de grondkracht aller rechtvaardige werken.

Abraham had een uitzicht door de belofte, in welke eindelijk elke schaduwlijn verdween en aan de verren horizon alles licht en glans was. Hij zag in de zalige rust Gods, en hij kon niet anders, daar hij God zelven als de Hersteller van het in zonde verkerende, gevallen en met de vloek beladene leven der mensen, van zijn eigen leven en van het leven van alle nakomelingen en geslachten, erkende. Het moge zijn, dat hierbij de geslachten van de vader der gelovigen niet helder waren, want er waren nog vele schreefde nodig, voordat duidelijke woorden over die heilige omkering kon spreken; maar vol en vast was de ondervinding des harten, welke hij daarbij genoot. Wederbrengeing van het verlorene, wegruiming der zonde, redding uit de geestelijken dood dat is de grondtoon in Abrahams geloof. En wel redding alleen door Gods verschijning. Zij was het toch, aan welke toen alle openbaring Gods zich vastknoopte. Gods nabijheid, het wonen Gods bij de mensenkinderen; dat was het einde, een ander kon niet worden verwacht. Wat was dus zijn geloof anders dan een, hoewel niet duidelijk bewust en begrepen aangrijpen, een aanvatten van de toekomstigen Heiland met uitgestrekte armen.

Gedurende de gevangenis zullen de godvrezende zich ondersteunen en veerkrachtiglijk leven door het geloof in deze dierbare belofte, terwijl de volbrenging denzelve nog wordt uitgesteld. De rechtvaardige zal door zijn geloof leven, door dit geloof, hetwelk hij oefent op Gods Woord. Dit wordt in het N. Testament aangeduid (Rom. 1:17 en Gal. 3:11; Hebr. 10:38), tot aan bewijs van de grote leer der rechtvaardiging, alleen door het geloof, en van de invloed, welke de genade des geloof, op het Christelijke leven heelt. Zij, die door het geloof gerechtvaardigd zijn, zullen leven, zullen gelukkig zijn hier en eeuwig; en terwijl zij hier zijn, leven zij daardoor, wanneer zij in de hemel komen, zal het geloof verwisseld worden door aanschouwen.

5.

OVER DE ONDERGANG DER BABYLONIERS.

En ook, dewijl hij trouwelooslijk handelt bij de wijn 1), een trots man is, en in zijne woning niet blijft, maar noodzakelijk te gronde moet gaan; die zijne ziel wijd open doet, onverzadelijk is om alles tot zich te trekken, als het graf, het dodenrijk, dat al wat leeft verslindt (Spr. 27:20; 30:15 v), en gelijk de dood is, die niet zat wordt, en tot zich verzamelt al de Heidenen, en vergadert tot zich alle volken.

Volgens andere vertaling bevatten deze eerste woor de een spreekwoord: "Voorwaar de wijn bedriegt, " namelijk de Chaldeën, die er zich aan overgeven, daar hij hun gene kracht en leven, maar integendeel zekeren ondergang aanbrengt (Spr. 23:31 vv. Dan. 5:1 vv.).

Men kan deze plaats, uit hoofde van de afgebroken stijl, met de moeielijkste en duisterste gelijk stellen; letterlijk kan men dus vertalen: een vermetel man, of dwingeland is de trouweloze wijn; dit is daaraan gelijk. Dan wordt de argeloze vermetelheid vergeleken bij de trouweloosheid van de wijn, die bevangt en bedwelmt en tot de wolken schijnt op te voeren, maar het is slechts voor een tijd; het is niet meer dan ene bedwelming en kan niet bestaan. Anders: de wijn is een trouweloze, hij zal dien dwingeland nedervellen, dat hij niet meer bestaat, Dit is: in de wellust gedompeld, zal hij zijne kracht verliezen, en bezwijken. De laatste der Chaldeeuwse koningen verloor op een gastmaal zijne kroon en leven. Anderen denken aan de beker van Gods gramschap. Elk meerder licht over deze plaats verspreid, kan niet dan welkom zijn. Voorts hangt dit vers met het volgende onmiddellijk samen

Babel was een weelderig volk, bekend door zijne zwelgerijen, maar deze weelde is bovendien voor de Profeet een beeld van onverzadelijke begeerte, waarmee het in zijn overmoed het ene volk na het andere verslindt. En toch is het, even als met de wijn, die zoet smaakt en liefelijk schijnt, maar toch de sterkste zijne zinnen rooft, en hem hulpeloos en tot algemenen spot maakt. Zo zal het ook de Chaldeën gaan met hun onverzadelijke begeerlijkheid; zij zal hen zelve in het verderf storten, en tot een spot van allen maken.

6.

In vs. 6-20 wordt de ondergang van de Chaldeër, die reeds in vs. 4 en 5 is aangegeven, in de vorm van een lied der bedreiging door God verkondigd, dat in 5 strofen, elk uit 3 verzen bestaand, wee uitroept over de roofgierigheid en plundering van de Chaldeër (vs. 6-8 #Hab), over zijne zucht om door geweld zijne dynastie te vestigen (vs. 9-11), over zijne bebouwen (vs. 12-14), over zijne snode mishandeling der onderworpenen volken (vs. 15-17), en over zijne afgoderij (vs. 18-20). Deze vijf weeën zijn weer in twee grotere delen zaamgevat, waarvan het eerste met 3 wee's over de onverzadelijkheid van de Chaldeër, het tweede met 2 wee's over zijnen hoogmoed het gericht der vergelding dreigt. In de gehele bedreiging is overigens het Chaldeeuwse volk weer in de idealen persoon van zijnen beheersers zaamgevat.

Zou de of, zullen dan niet al dezelve, die hij in zijne begeerlijkheid heeft verslonden, veroverd en onderdrukt, wanneer zij Mijne heiligheid in zijnen ondergang Zich zien verheerlijken, van hem een spreekwoord opnemen, en ene uitlegging der raadselen (wijsheid spreuken, toepasselijke raadsels) van hem bezigen? en men zal zeggen, een vijfvoudig wee over hen uitroepen: Wee dien, die vermeedert hetgeen het zijne niet in (hoe lange zal het duren, dat hij zijne roofzucht ongestraft bot viert), en dien, die door zulke da de van geweld op zich laadt dikken slijk 1), welke hen in het verderf moet storten.

In het woord abthiith ligt ene dubbele betekenis, opdat het een raadsel zij; want het kan niet alleen "wolk en slijk. " maar ook een menigte van pan de "schulden" betekenen. "De menigte van vreemd goed, dat de Chaldeër heeft samengeraapt, wordt als ene grote menigte panden

voorgesteld, welke hij als een onbarmhartig woekeraar de volken heeft ontnomen, om daardoor aan te geven, dat hij ze te zijner tijd weer zal moeten overgeven.

Zullen niet onvoorziens, onverwacht, o koning der Chaldeën! uwe vijan de opstaan, die u, even als giftige adders, bijten zullen 1)? en zullen niet ontwaken, die u, als onbarmhartige schuldeisers uit uwe bezitting zullen bewegen, zullen wegstoten? en zult gij hen dan niet eveneens tot plundering worden, zo als gij met de volken hebt gedaan?

Nosch'chechs, de u bijtenden, kan ook betekenen, die de schatting afeisen, en is eveneens een woordspel, dat zich aan de ene zijde aan het vorige aansluit. Als een onbarmhartig schuldeiser heeft de Chaldeër ene menigte van pan de van de volken, die hem schuldig zijn, opeengehoopt. Tot rechtvaardige wedervergelding zullen de vijan de het onrechtmatig door hem saamgewoekerde kapitaal met renten teruggeisen.

Omdat gij in uwe onverzadelijkheid vele Heidenen beroofd hebt, zo zullen ter rechtvaardige vergelding alle overgeblevene volken u beroven, alle, die overig zullen zijn onder de door u beroofde en onderdrukte volken; om het bloed der mensen, om het onrechtvaardig vergoten mensenbloed, en het geweld aan het land, de stad, en alle inwoners derzelve.

Deze bedriegerij werd aan Chaldea door de Me de en Perzen, die Babel veroverden, en een nieuw rijk oprichtten, volvoerd. Ook deze waren hoogst waarschijnlijk door Nebukadnezar onderworpen (vgl. Jer. 25:18 vv; 49:34 vv); de verwoesters van Chaldea behoor de dus ook tot de overigen uit de door hen onderworpen volken. De voorzegging gaat echter nog verder. Chaldea is altijd tevens voorbeeld van het Gode vijandige wereldrijk, in 't bijzonder van het laatste antichristelijke rijk, dat nog in veel uitgestrekter zin alle volken zal verslinden, maar vervolgens ook door alle overige uit de door hen verslondene volken zal bestormd worden.

Wee dien, die, zo als gij, o koning van Babel! met kwade gierigheid giert voor zijn huis, die onrechtvaardige winst zoekt voor zijne familie, opdat hij als de adelaar in de hoogte zijn nest stelle om bevrijd te zijn uit de hand des kwaads 1). Zo zoekt ook gij in uwe trotsheid uw koningschap door roof en plundering te bevestigen, opdat het aan uwe familie niet worde ontruikt.

Het is een oordeel over de goddelozen, wanneer zij overgegeven worden, om zich in te beelden, dat hun voorspoedige toestand nooit zal veranderen, maar dat zij in staat zullen zijn, om die van hen zelf en van hun nakomelingen te verzekeren, tot in eeuwigheid. Want dit is de gedachte van een goddeloze in zijn voorspoed, welke hem tot een wee brengt, dat hij zijn nest in de hoogte wil stellen, gelijk de vogelen doen, om zich zelf en hun jongen te beveiligen, en dat hij bevrijd wil zijn van de hand des kwaads.

Gij hebt niet tot voortdurende heerlijkheid, maar tot schaamte beraadslaagd voor uw huis; uitroeiende vele volken, zo hebt gij gezondigd tegen uwe ziel 1), en alzo uw leven verloren. Wel was Babel instrument in de hand Gods, om het volk der belofte te tuchtigen, maar hier zegt de Heere het wederom, dat, als Babel Israël en de andere volken heeft getuchtigd, het niet was om daarmee Gods welbehagen te volbrengen, maar om zelf in eer, in hoogheid, in roem en grootheid te schitteren, om zichzelf derhalve.

En nu wordt het hem gezegd, dat hij daarmee schade aan zich zelve heeft verwekt, maar ook, dat de gerechte straf niet zal uitblijven, dewijl de Heere God alles zal wreken, wat de wereld, wat de vijand aan Zijn volk doet.

Want, zoals het spreekwoord zegt: de steen uit de muur, welke van 't geroofde goed is gekocht, roept, schreit over de misdaad, welke gij voor uwe koninklijke heerschappij hebt misdreven, en de balk uit het houtwerk van uw paleis antwoordt dien, stemt met uwe aanklacht over uwe ongerechtigheden in, en roept om wraak.

Het heiligdom is door God geheiligd maar een zoeken naar des naasten goed door God vervloekt. Zijne alwetendheid is in Zijn gericht aanwezig. De verborgen misdaad wordt openbaar en gewroken, alsof sparren en stenen ene sprake hadden, om hetgeen achter hen verborgen is, de mede ingebouwde schuld aan te klagen. Men ziet in de wijze, waarop niets van de verborgen misdaad ongestraft blijft, maar alles verdwijnt, Zijne hand en de heerlijkheid Zijner openbaring, zonder Hem zelve te zien. De rook en vuurkolom boven de verbrande stad der zonde is de bedekking Zijner heerlijkheid.

Hiermede wil de Heere zeggen, dat dewijl Babel alles door onrecht heeft verkregen, de balk en de steen door geweld waren bemachtigd, ook deze levenloze dingen om wraak roepen, om bezoeking der zonde. Calvijn tekent dan ook terecht aan: "Er zal geen gedeelte van het huis zijn, hetwelk niet uitroept, dat het huis zeker is gebouwd uit roof, wreedheid, kortom uit misdaad.

Wee dien, die, gelijk gij zijne heerschappij daardoor zoekt te bevestigen, dat hij de stad met het zweet en het bloeder onderdrukte volken bouwt, en die de stad met vestingen en burchten door onrecht, bloed vergieten en geweld van allerlei aard tot stand gebracht, bevestigt.

Ziet, is het niet van de HEERE der heerschen (Nah. 2:13) beschikt, dat de door u onderdrukte volken arbeide ten vure, met zuren slavenarbeid, om u uwe steen en uwe ganse heerschappij op te bouwen, en de lieve de zich vermoeien te vergeefs, daar alles verwoest en tot puinhopen zal worden (Jer. 51:58)?

Alzo is het van de Heere besloten; gij moet weg; want de aarde zal vervuld worden, dat zij de heerlijkheid des HEEREN, des alleen waren Gods van hemel en aarde bekenne, in zulk ene overvloedige volheid gelijk de wateren de bodem der zee bedekken; daarom moet uwe aangematigde eer en heerlijkheid en uw Gode vijandig rijk eerst worden vernietigd.

Dezelfde gedachte vormt bij Jesaja (Hoofdst. 11:9) het slot van de schildering der heerlijkheid en zaligheid van het rijk van Christus in zijne voltooiing. Daar is de aarde vol van kennis des

Heeren, en de vooraf beloofde vrede in de gehele natuur ene vrucht van deze kennis, terwijl op onze plaats deze kennis eerst door de val van het wereldrijk wordt bereikt, zodat de aarde eerst daarmee zal wor de vervuld, en wel niet zo als bij Jesaja, met de kennis des Heeren, maar met de kennis Zijner heerlijkheid, die zich in Zijn gericht en de val van alle machten der goddeloosheid openbaart.

Wee dien, die zijn naaste, gelijk gij aan uwe naburige volken, de bedwelmen de wijn te drinken geeft, die uwe wijnfles daarbij voegt, die de volken listig in uw verbond en uwe vriendschap lokt en op het dwaalspoor leidt, en ook dronken maakt, omdat gij, wanneer uw naaste overweldigd voor u op de grond ligt, hun naakthe de aanschouwt, u in hun machteloosheid en smadelijke onderdrukking verblijdt.

Ziet, zulk een schande zal op uzelf terugkomen. Gij zult ook verzadigd wor de met schande voor in plaats van eer, daar gij zulk ene misdaad aan de volken hebt misdreven. Drinkt gij ook, gelijk gij in uwe arglistigheid de volken hebt dronken gemaakt, en ontbloot de voorhuid 1), toont aan de door u onderdrukten de verborgen schande van u en uwe aangemattigde heerlijkheid. De beker der rechterhand des HEEREN zal zich tot u wenden, en er zal een schandelijk uitbraaksel als van dronkenen over uwe heerlijkheid zijn; de grootste smaad zal uwe nu zo grote majesteit en eer bedekken.

Dat is: gij zult als ene onbesnedene openbaar worden. Allen, die besne de waren, deel de in de gunst van Jehova, maar onbesnedenen lagen onder Zijn toorn en gramschap. Met Israël had de Heere het verbond opgericht en teken van het verbond was de besnijdenis. Nu zou het openbaar worden, dat Babel, gelijk alle andere volken, die de voorhuid hadden, buiten hetzelfde stonden, van de aarde zou wor de verdeld. Het is daarom ook dat de beker van Gods toorn, wanneer de tijd van zijn gramschap daar was, tot Babel zou komen, aan Babel zou wor de overgegeven, opdat ook aan dit machtige rijk de beurt der verwoesting zou komen.

Die beker word hier genoemd, die der rechterhand des Heeren, dewijl rechterhand beeld is van de macht Gods, en daardoor dus hier wordt aangeduid, dat dit vonnis zeker zal wor de uitgevoerd.

Want het geweld, dat tegen Libanon begaan is, welks cederbossen gij, onverzadelijke! hebt verwoest, om uwe prachtige gebouwen te Babylon daarvan te maken (Jes. 14:18), zal uals een drukkende last bedekken, en de verwoesting, de verdediging der beesten van Libanon zal ze verschrikken. Ook deze door u bedrevene schandda de zullen aan u wor de gewroken benevens alle andere. Over u zal rechtvaardige straf komen, om des bloeds wil der mensen en des gewelds in het land, de stad en aan alle inwoners derzelve gepleegd (vgl. vs. 8).

Wat zal het gesne de afgodsbeeld baten, dat zijn formeerder het gesne de heeft, hoe kunstig het ook moge wezen? of het gegoten beeld, hetwelk een leugenleraar is van de afgod, waarvan zijne priesters voorliegen, dat het een God is, die helpen kan, terwijl het niets dan een stom beeld is? Was is het dat de formeerder op zijn formeersel vertrouwt, als hij, de kunstenaar, stomme afgode gemaakt heeft?

Wee dien, die tot het dode blok hout zegt, als ware het een levende God: Word wakker, om mij te helpen! en ontwaak! om mij te helpen tot de zwijgen de steen. O welk een dwaasheid! Zou het leren, raad, troost en sterkte geven? ziet het is met goud en zilver overtrokken, en er is gans geen geest in het mid de van hetzelfde.

Ook in afgodendienst ligt ene soort van dronkenschap. De nuchtere vraag: wat baat u het beeld? hoe kan het regeren, leiden, leren? komt de afgodenaanbidders niet in de gedachte. Een God, die niet kan spreken, is een niets. Zonder woord van God is er geen godsdienst.

De tekening, van welke Habakuk zich hier bedient, doet ons aan enen tijd van oorlog en beroving, van verwoesting en ellende in ene uitgestrekte mate denken. Tot dat einde ontleent hij zijne schildering aan het beste en edelste, dat in Palestina gevon de werd, van het rijkste en voordeligste, dat men destijds bezat, en tekent een verwoesting en teleurstelling, welke aan een staat van uitgezochte jammeren denken doet; maar bleef hij nu, te mid de van zulk vooruitzichten, nochtans vrolijk in zijnen God, dan toont hij, dat hij God als de Algenoegzame recht kende; dat hij Hem en Zijne gemeenschap, in onderscheiding van al het ondermaanse op prijs wist te schatten; dat hij zich aan Hem en Zijne beloftenissen vast hield. Prijst zich nu zulk een bestaan als alleszins betamelijk aan, omdat wij de Heere daarmee in Zijne volmaakthe de en als de Volzalige vereren, omdat wij de vrucht van Zijn eigen werk in ons vertonen, en alzo eenswillens met Hem worden, dan is er aan zulk een bestaan een rijk voordeel verbonden, dewijl onze zielen daardoor rust en kalmte smaken, als het rondom ons donker en onrustig is, dewijl het ons voordeel doet trekken uit alles wat er gebeurt, terwijl buiten dat oog en hart voor alles gesloten zijn, en Hij het altijd met ene gewenste uitkomst bekroont, het ga dan ook zo als het wil; dan leren wij hier de waarde en het belang der echte godsvrucht kennen, bij welke alleen zulk een bestaan gevon de wordt; hebben wij toch allen behoefte aan zulk een bestaan, niet wetende in welk enen weg wij nog komen zullen, leert men zulk een bestaan alleen in de school der genade, welke voor ons de school van Jezus Christus is, dan dienen wij ook de weg in te slaan, in welken de Heere zulk ene geloofskracht en zulk ene blijdschap geven wil, en ons van de middelen bedienen, die daartoe leiden, dan zullen ook wij zeggen hetgeen Habakuk zei: "de Heere, Heere is mijn sterkte, " en wij zullen in het geloof voor ons zelve niets dan het goede en de weldadigheid verwachten al de dagen onzes levens, ook dan zelfs wanneer de vijand aankomt als een stroom. Neen, het geloof van Gods volk wordt nooit beschaamd, omdat het in ootmoed gestemd is, met vertrouwen werkt, en zich op de Heere en op Zijne beloftenissen alleen en geheel verlaat. Welgelukzalig het volk dan, welks sterkte in Jehova is, en dat de machtige Jakobs tot zijne hulpe heeft, het volk, door Hem tot Zijne erve verkoren: hun geluk staat onveranderlijk vast, gegrond in de eeuwige trouw en de liefde van de oneindigen Ontfermer, en alle dingen zullen gewis medewerken ten goede, Gode tot heerlijkheid in Christus Jezus, onzen Heere.

Maar de HEERE, de levende, ware, eeuwige God, is boven in de hemel in Zijnen heiligen tempel 1): daar troont Hij als Regent en Richter der gehele aarde in Zijne goddelijke heerlijkheid (Jes. 66:1. Micha 1:2); van daar zal Hij eens ten gerichte over de wereld verschijnen, en door vernietiging van alle aardse machten, welke zich tegen Hem verheffen, Zijne heiligheid op aarde betonen. Zwijgdaarom in ootmoedige onderwerping voor Zijn

aangezicht, en wacht op Zijn gericht, gij ganse aarde! Ook gij, koning der Chaldeën, zult eens met al uwe macht en heerlijkheid de majesteit van dien Rechter ondervinden.

Die voor Jehova niet zwijgt uit overgave des geloofs, dien moeten Zijne gerichten stil maken.

De Profeet had deze gehele ontdekking bij stil en aanhoudend wachten op de Heere verkregen, en nu roept hij ook de gehele wereld toe, om in stilheid voor de Heere te wachten, op de volvoering, daar Hij uit Zijnen heiligen tempel de volvoering van deze Zijne re de zal volbrengen, maar door de Zijnen ook met eerbied en met matiging van hun begeerte om in Zijne oordelen in te zien, wil geëerd zijn. Ook aan de hoven der koningen verbergt men, wanneer iets nabij is, en wacht men zich vooraf een oordeel te vellen omtrent hetgeen het gevolg zal wezen.

De autoriteit van de waren God en Zijn tegenwoordigheid onder Zijn volk wel overwogen zijnde, zal groten eerbied voor Hem verwekken, alle twistingen tegen Zijn geopenbaar de wil doen ophouden en de mensen afschrikken, om zich niet tegen Hem of Zijn volk te verzetten.

Tegenover de afgoden, die niets kunnen, die niet kunnen helpen, stelt de Profeet de heerlijkheid en macht van de God van Israël. Hij is in Zijn heiligen tempel. Hij is het die heerst en regeert over alles. Van uit dien heiligen tempel, dat is van de hemel zal Hij komen om gericht te houden. En wanneer Hij dat doet, zal de aarde uit eerbied en aandrang voor Zijne Majesteit stilzwijgen en in dit stilzwijgen Zijne da de goedkeuren.

HOOFDSTUK 3. GEBED TOT GOD OM BEWARING

VAN ZIJN VOLK.

II. Hoofdst. 3:1-9. In dit 2e hoofddeel van het Boek der Profetieën heft de Profeet in naam van het gehele gelovige deel des volks Zijne hand op, en spreekt in enen verheven Psalm de gevoelens uit, welke de in hoofddeel (Hoofdstuk 1 en 2) ontvangene openbaring des Heeren van het gericht over het volk Gods, alsmede over het werktuig van Zijnen toorn, het rijk der Chaldeënen in zijn hart heeft gevoeld, en in de harten der gelovigen opwekken moet. Het is aan de ene zijde de echo der Goddelijke antwoord de in de gelovige ziel van de knecht Gods, zo als dit van alle Psalmen kan worden gezegd, aan de andere zijde toch geheel uit de profetischen geest geboren "zelfs ene grote profetie van het wereldgericht, welke zich aan het voorafgaande: "zwijg voor Zijn aangezicht, gij ganse aarde!" nauw aansluit. Het geheel, dat uitdrukkelijk wordt voorgesteld als een gebed en als een lied, bestemd om bij de godsdienst te worden voorgedragen, is in 2 delen verdeeld, aan welke vs. 2 als een inleidend thema voorafgaat. Diep geschokt over de geopenbaarde gerichten Gods, welke nabij zijn, smeekt hij in vs. 2, dat de Heere dit Zijn werk binnen weinige jaren volbrengt, en in de openbaring van Zijnen toorn toch barmhartigheid moge betonen. Vervolgens schildert hij in profetisch-lyrischen vorm de majesteit van de komst des Heeren ten gerichte over de wereld, om daardoor Zijn volk en Zijne gezalfde te verlossen en zalig te maken (vs. 3-15). Eindelijk ontwikkelt hij de in het thema aangeduide bede om verschoning en ontferming verder, daar hij de vruchten des geloofs schildert, welke deze openbaring Gods van Zijne gerichten zal werken, namelijk eerst vrees en sidderen voor de verdrukking en daarna juichen en jubelen in de God des heils (vs. 16-19).

Een gebed van Habakuk, de Profeet, een profetisch, door de geest der voorzegging hem ingegeven gebed, op Sijgjonôth (ene muzikaal-liturgische uitdrukking, die de toon en de zangwijze aangeeft, misschien om op de wijze der dithyramben, van levendig opgewekte liederen voor te dragen (Ps. 7:1).

HEERE! als ik zo even (Hoofdst. 1:5 vv. 2:2 vv.) Uwe rede, Uwe mij gegevene openbaring van de nadere gerichten over Juda en het rijk der Chaldeënen, gehoord heb, heb ik gevreesd voor uwe wereldrichtende macht, want Uwe almacht, welke zich daarin openbaart, is vreselijk. Uw werk, o HEERE! over Uw volk zowel als over de goddeloze Chaldeënen (Hoofdst. 1:5) behoud of, roep dat in het leven in het midde der jaren, breng het na niet te langen tijd aan het licht, maak het bekend in het midde der jaren 1), binnen de jaren, welke tot het door U in Hoofdst. 2:3 genoemde doel moeten verlopen, in de toorn, in de openbaring van Uw rechtvaardig gericht over Uw volk door de macht van het wereldrijk, zowel als over dit zelf, gedenk des ontfermens 2) en verzacht de wreedheid van de werktuigen Uws toorns; maak aan hun dwingelandij door hunnen val een spoedig einde!

Met de uitdrukking "in het midde der jaren" ziet de Profeet terug naar Hoofdst. 2:3, waar de Heere gezegd had, dat de profetie tot enen bestemden tijd zou zijn, in de verre toekomst zou worden vervuld. Terwijl de Profeet op dit nog ver af zijnde doel der profetie ziet, komt hem de tijdruimte van de tegenwoordigen tijd tot dat einddoel der voorzegging voor als ene

lange reeks van jaren, aan welker einde eerst het gericht over de verdrukkingen van zijn volk, de Chaldeënen, tot vervulling zal komen; en hij smeekt dat de Heere met dat gericht niet al te lang moge talmen, maar te mid de die lange reeks van jaren moge doen komen.

De voortreffelijke A. Bengel heeft de uitdrukking welke hier staat, door "het mid de van de jaren der wereld" overgezet en tot uitgangspunt genomen van zijne chronologische berekening van de gehele loop der wereld. Hoewel deze overzetting onhoudbaar is, zo is het toch terecht, dat het gericht over de Gode vijandige wereldmacht, als welker type het rijk der Chaldeënen ook hier overal moet worden opgevat, de grensscheiding tussen de tijd der oude en der nieuwe wereld, en het einde van de gehele aardse ontwikkeling der wereld en het begin van de tijd der eeuwige rust van Gods volk, welks verlossing uit de macht der wereld met dit gericht begint, vormen zal. In zo verre is "het mid de der jaren" zeker het mid de van de jaren der wereld, het begin van de eeuwige sabbatsrust der wereld.

De Profeet zegt: dat zeggen de historiëen van U, dat Gij zulk een wonderbare God zijt, die mid de in de nood helpt. Gij laat zinken en heft op; Gij laat afbreken, wanneer Gij wilt bouwen, en doodt dien Gij het leven wilt geven. (1 Sam. 2:6 vv.). Gij doet niet als de wereld, die dadelijk bij het begin het omvallen terughoudt, en er in blijft steken, maar laat er ons mid de in gaan, en trekt er ons dan weer uit. Mid de in de jaren is zoveel als ter rechter tijd. Hij weet wel het mid de te vinden, dat Hij niet te spoedig en niet te laat helpt. Want zo Hij te spoedig hielp zou de wij niet aan ons zelve wanhopig, en wij zou de hoogmoedig blijven. Hielp Hij te langzaam, zo leerde wij niet geloven. Levend maken en het gewaar worden is bijna ene zaak, alleen dat levend maken is het doen van het wonder en het geven van hulp, het leren kennen is dat men het ook gevoelt en er vreugde over heeft. Wie zalig wil worden moet God zo leren kennen. de gelovigen is het troostvol, maar de goddelozen onverdraaglijk.

De Profeet wil het werk Gods niet herstellen. Hij weet, dat wat God besloten heeft, zal volvoerd worden, maar waar hij dit weet, daar smeekt hij om erbarming ten dage des toorns. Daar smeekt hij dat de Heere niet Zijn vollen toorn over Zijn volk moge uitstorten, maar ook Zijn genadige liefde nog late werken.

Reeds zie ik in de geest de toekomstige openbaring van het gericht en der ontferming Gods naderen. God, de Schepper en Regeerder der wereld kwam (komt) 1) even als Hij in oude tijden aan de Sinai Zijn uit Egypte verlost volk van het gebergte Edom en van Paran in hemelen glans verscheen, om het verbond Zijner genade op te richten, en het tot een volk van Zijn erfdeel te verheffen, van Theman, het zuidelijk deel van 't land der Edomieten; en de Heilige, die gene misdaad kan dulden, van de berg Paran, het hoge bergland, dat de oostelijke helft der woestijn van denzelfde naam vormt, en van Edom alleen door Arabah is afgescheiden (Num. 13:1). Hij komt om Zijn toen uitverkoren volk uit alle dwingelandij te verlossen, en de goddeloze te verpletteren (Deut. 33:2) Sela. De muziek valle hier bij de voordracht van het lied in de tempel met Forte in, om de verheven gedachte van de spoedige komst des Heeren uit te drukken (Ps. 3:3). Zijne heerlijkheid, de heldere glans van de verschijning Zijner majesteit bedekte (bedekt) de hemelen, en het aardrijk was (wordt) vol van Zijnen lof, even als wanneer het morgenrood de hemel bestraalt, en als ene zee van vuur over de aarde verspreidt.

Onze Staten overzetting nam met vele andere uitleggers aan, dat de Profeet hier en in 't volgende de grote da de Gods in de vroegeren tijd voorstelde, namelijk de verkiezing van het volk en de wetgeving aan de Sinaï, om daarmee re de tegen en voor zijne bede en om bevrijding van Israël uit de ellende der ballingschap, die het in de toekomst wachtte. Het futurum Jabo = hij zal komen, werd door het praeteritum "hij kwam" overgezet. Dit is spraakkunstig onmogelijk. Deze gehele schildering van de verschijning des Heeren rust op Deut. 33:2, waar Mozes in verheven voor de het komen des Heeren tot Zijn volk, om het uit Egypteland te verlossen en aan de Sinaï te heiligen, voorstelt. Daar gebruikt Hij natuurlijk het praet. ba, dat onze Profeet opzettelijk in het fut. verandert, om iets toekomstigs te kennen te geven. Staat echter een fut. vooraan, dan hebben volgens de Hebr. grammatica alle volgende praet. eveneens de betekenis van futura. Daar toch voor het oog des geestes van de Profeet deze toekomstige openbaring des Heeren, welke Hij ziet, niet absoluut toekomstig is, hij ze integendeel reeds ziet hoe ze nu begint tot uitvoering te komen, zet men deze futura het best als praesentia over.

Het komen Gods is organisch verbon de met hetgeen waarnaar het gericht moet plaats hebben. Het is een komen als van de Sinaï. Als een komen tot bevrijding van het gevangen Israël is het tevens aangesloten aan de prototype Zijner verlossingen, de bevrijding uit Egypte. Wel is het altijd iets nieuws, dat Jehovah doet, en toch altijd slechts ene vernieuwing van het oude; Hij is een onveranderlijk God en altijd gelijkmatig in Zijne openbaringen, altijd zich houdende aan dezelfde beginselen van Zijn handelen. Hoe bevreedend ook Zijne werken en openbaringen bij de eersten aanblik voorkomen, zodat hun aanblik onverdraaglijk is; wanneer het einde daar is, strekt toch alles tot zegen voor Zijn volk. Hij is een getrouw en verborgen God.

Men mag de Profeet niet zo mis verstaan, als bedoelde hij, dat de Heere van de Arabah met hare beide vleugels, het Edomieten en Paran gebergte, kwam; hij wil integendeel zeggen met Deut. 33:2, dat de lichtglans der goddelijke verschijning zich over Theman uitbreidde en over het Paran gebergte, en de lichtstralen schitterde van deze beide bergachtige landschappen.

En er was (is) een glans als des lichts, voortvloeiende uit de verschijning des Heeren Hij had (heeft) hoornen, stralen, aan Zijne hand. Aan beide zij de komen, even als de zonnestralen bij het opgaan door het verbergend morgenrood als bliksemstralen doorschieten, lichtglansen voort, en aldaar, namelijk in dien lichtglans als de zon met de stralen, die daarvan uitgaan, was, (is) Zijne sterkte, Zijne almacht, voor de ogen der stervelingen, verborgen (Ps. 104:2. 1 Tim. 6:16)

God verschijnt hier als de Heilige (vs. 3). Daarom ziet de Profeet Zijne goddelijke heerlijkheid niet in het donkere der wolken verborgen zo als anders dikwijls het geval was, wanneer Hij in onweder of in de wolkkolom verscheen. "Het zonlicht is zijn schitterende glans, is het meest gepaste aardse element, het voorstellen der vlekkeloze reinheid van de Heilige, bij wien gene afwisseling van licht en duisternis is (Jak 1:17), " Als zodanig verschijnt Hij ook aan Mozes bij de Sinaï, waarom ook zijn aangezicht van de lichtglans van God blonk (Ex. 19:6). Het licht, waarin Hij woont en hier verschijnt, is echter de bedekking Zijner almacht, waardoor Hij Rechter der wereld is. Zijne almacht is dus gene

willekeurige, welke het schepsel verdrukt, maar wordt altijd door Zijne heiligheid geleid en bestuurd.

Aan Zijne hand wil hier zeggen, aan Zijne beide handen, het deel wordt voor het geheel genomen, en aan Zijne beide handen de betekend aan Zijne beide zijden. Waar God verschijnt gaat van Hem van alle zijde de gloed Zijner heiligheid uit.

De Profeet spreekt in het tweede gedeelte uit, hoe Zijne almacht in dien lichtglans verborgen is.

Voor Zijn aangezicht ging (gaat), nu Hij ten gerichte komt, als Zijn voorloper, de pestilentie, en de vurige kool 1) ging(gaat) voor (achter) Zijne voeten henen; met deze trawanten begint Hij Zijn gericht (Openb. (6:7 v.)).

In het Hebr. Resjef Beter: de koortshitte, of een besmettelijke ziekte, gelijk luidende met de pestilentie in het eerste gedeelte van het vers. De Profeet wil er mede zeggen, dat voor de Heere uitging de pestilentie om het volk te verderven.

Hoofd en voeten dui de hier de gehelen Persoon aan.

Hij stond (staat) daar, Hij heeft Zich in gereedheid gesteld om de volken te slaan, en mat 1) het land, om een rechtvaardig gericht uit te oefenen. Hij zag (ziet) toe met een onderzoeken de blik 2), en maakte de Heidenen los, doet hen beven en de gedurige, de onveranderlijke bergen zijn verstrooid geworden, zullen uit elkaar en in stof vallen; de heuvelen der eeuwigheid, uit de voortijd, de oudste en vaste bestanddelen van de aardbol, hebben zich gebogen, moeten zich buigen en verdwijnen, de gangen der eeuw zijn Zijne, de pa de van de vroegeren tijd, op welke Hij eens ging, toen Hij Zijn volk uit Egypte leidde (Ps. 68:25), slaat Hij weer in 3).

In het Hebr. Wajemodeed. Dit kan betekenen: Hij mat, maar ook: Hij bewoog, en deze laatste vertaling moeten we hier o. i. hebben. Want veeleer komt van bewegen, wat hier wordt gezegd, dan van meten. De heidenen zijn los gemaakt, de bergen zijn verstrooid geworden. Nu is dit doen beven en verstrooien veeleer gevolg van bewegen dan van meten.

God is een Geest en Zijne geestelijke handelingen zijn vol energie en uitwerking; Zijn horen is verhoren, Zijn zien helpen of richten, Zijn schel de vernietigen.

Even als Hij eens, om Israël tot Zijn verbondsvolk te verheffen, in de duisternis van wolken, donder, bliksem en vuur op de Sinai nederdaalde, zodat de bergen beefden, zo beven en versmelten nu bij Zijne komst de bergen en heuvels. Zo als Hij eens voor Zijn volk heentrok en de kennis van Zijne wonderdaad aan de Schelfzee de daarbij wonende volken in vrees en siddering bracht, zo geraken nu, als de tocht Gods van Theman naar de Schelfzee gaat, de volken aan beide zijde daarvan in schrik.

Wat Hij eens gedaan heeft, zal Hij wederom doen. De wegen der mensen zijn veranderlijk, maar Gods wegen zijn eeuwig. Er zijn vele oorzaken voor deze zeer vertroostende waarheid; daaronder zijn de volgende: Des Heeren wegen zijn het gevolg van wijs beleid; Hij verordineert alle dingen volgens de raad van Zijn eigen wil. Menselijke da de zijn dikwijls het haastige voortbrengsel van hartstocht of vreeze, en wor de gevolgd door berouw of verandering, maar niets kan de Almachtige verrassen of anders gebeuren, dan Hij het voorzien heeft. Zijne wegen zijn het voortbrengsel van een onveranderlijk Wezen en in hen kan men Gods eigenschappen duidelijk aanschouwen. Tenzij de Eeuwige zelf verandere, moeten Zijne wegen, die ons Hem zelve handelend voor ogen stellen, eeuwig dezelfde blijven. Is Hij rechtvaardig, genadig, getrouw, wijs en teder, dan moeten Zijne wegen zich altoos door dezelfde volkomenhe de onderscheiden. Alle wezens handelen volgens hun aard; wanneer die aard verandert, verandert hun gedrag insgelijks; maar wijl God gene schaduw van omkering kent, zullen Zijne wegen eeuwig dezelfde blijven. Bovendien, gene uitwendige re de is er, die de Goddelijke wegen zou kunnen omverwerpen, want zij zijn de uitdrukking van ene onwederstaanbare macht. De Profeet zegt, dat de aarde gespleten wordt door rivieren, dat de bergen sidderen, dat de afgronden de han de uitstrekken, en zon en maan stilstaan, wanneer Jehova Zich opmaakt om Zijn volk te verlossen. Wie kan Hem weerstaan, of tot Hem zeggen: "wat doet Gij?" Maar het is niet alleen de macht, die de onveranderlijkheid geeft, Gods wegen zijn de uitdrukking van de eeuwige beginselen des rechts, en daarom kunnen zij niet veranderen. Het onrecht bereidt verval en sleept verwoesting na zich, maar waarheid en recht hebben ene levenskracht, die door de eeuwen niet verminderd kan worden.

Ik zag (zie) even als toen de tenten van Kusan, van de Afrikaanse Ethiopiërs onder de ijdelheid, in angst van wege de verschrikkelijkheid Zijner majestueuze verschijning; de gordijnen des lands van Midian, de tegenover deze wonende Arabische Midianieten met hun bewoners schud de vol siddering en vrees.

De Profeet noemt juist deze twee volken als vertegenwoordigers van alle volken; welke eens voor de verschijning van de Rechter der wereld zullen sidderen, omdat Hij in het voorgaande deze toekomstige verschijning met hare uitwerkingen op de volken in vergelijking heeft gesteld met de verschijning Gods op de Sinäi, en bij de doorleiding van het volk door de Schelfzee, aan welke beide zij de deze volken wonen.

Het is ene aanmerkelijke weg, om het geloof te versterken, wanneer wij overwegen, hoe voldoende God te eniger tijd Zijn Woord vervuld heeft, en wanneer wij zulke gronden de veel overdenken, die door God aan ons geloof zijn voorgesteld, totdat wij tot de volle verzekerdheid komen.

Ziet, Mijn profetisch oog aanschouwt u, o Heere! hoe gij even als een ten krijg uitgerust krijgsheld, ten gerichte over de wereld, daar dreigende staat. Tegen wien is Uw geweldige toorn gericht? Was de HEERE ontstoken tegen de grote rivieren der aarde, was Uw toorn tegen de rivieren? was Uwe verbolgenheid tegen de wereld-zee? toen Gij op Uwe paar de reedt, uwe Wegens waren heil, 1) omdat Gij ten strijde gingt als een onwederstaanbaar held tegen de verdrukkers, tot heil en redding van Uw volk.

De met paar de bespannen wagens van overwinning en heil, waarop God als Rechter verschijnt en overwinnend rondrijdt, zijn de Cherubim, die Ezechiël (Hoofdst. 1 en 10) gezien en beschreven heeft. De vraag, die geboren is uit de gemoedsbeweging van de Profeet, over de ontzaglijke majesteit der door hem aanschouwde openbaring Gods ten gerichte, moet de grootheid der rechterlijke macht Gods, welke zich over de gehele wereld, zelfs over zeeën en rivieren, uitstrekt, en welke de mensen dus zeker niet zullen ontgaan, verduidelijken. De vraag is historisch en verwacht geen of slechts een bevestigend antwoord .

In het Hebr. Ki thirkab al-soesèka markebotèka jesjoeah. Beter: Toen Gij reeds op Uwe paarden, op de wagenen Uwer Overwinning. Het voorzetsel al moet ook voor wagenen herhaald worden. Het waren de wagenen der overwinning, waarop de Heere als de Overwinnaar reed.

De naakte grond werd ontbloot door uwen boog 1), Gij ontbloot uwen boog, brengt dien te voorschijn, ten einde Uwe pijlen op de vijan de af te schieten, om de e de aan de stammen gedaan door het woord, omdat gij in een plechtigen eed door Uw heilig Godswoord (Deut. 32:4 vv.) U hebt verbon de straffen over Uwe vijan de te brengen. Sela. Gij hebt de rivieren der aarde gekloofd? 2) vloe de doorkloven het land, zij vullen de aarde, door aardbevingen van een gespleten.

In het Hebr. Erjàh theoor kasjèka. Beter: Uwe boog werd naakt ontbloot, d. w. z. van de bedekking ontdaan, opdat de pijlen er op kon de gelegd worden, en hij tot schieten gereed was. Wat nu volgt is zeer duister, maar de bedoeling kan niet anders zijn, dan dat God door Zijn Woord gebon de was, om de vijand te treffen, en daarom ook de boog gereed hield.

Het is een plicht der godzaligen, om elke vervulling van het Woord met bedaardheid op te merken, en dat zulk een stoffe mocht zijn van lof, en een klaarder grond van vertrouwen in het toekomstige, om op Zijn Woord te bouwen.

Aan Gods volk zal zelfs in een woestijn geen verkwikking ontbreken, zelfs niet in aan groten overvloed, maar God zal hun no de vervullen, al zou ook echter alles het tegendeel beloven.

De bergen zagen U (zien U) als Rechter naderen, en le de (lijden) smart, zodat zij als ene, die baart, zich krampachtig heen en weer wenden; de waterstroom van stortvlagen als ten tijde van de zondvloed ging (gaat) door; de afgrond, de watermassa in het binnenste der aarde en in de wereldzee gaf (geeft) zijne stem, breekt met ontzaglijk gedruis door de opengebarsten aarde heen; hij hief(heft) zijne zijden, zijne handen, op in de hoogte, als hulp smekende van schrik en angst.

Even als bij de zondvloed, welke een type is van het laatste oordeel (Jes. 24:18) tevens de sluizen des hemels, en de bronnen der diepte zich openen, zodat de wateren boven en beneden, die door het uitspannel (Gen. 1:6 vv.) geschei de zijn, wederom samen vloeiden, en de aarde als het ware tot haren toestand vóór de 2 de scheppingsdag werd teruggebracht, zo komen ook hier de stromen der aarde en de regens des hemels te zamen, zodat de afgrond een luid geraas maakt.

Maar ook aan de hemel openbaart zich de werking van ontzaglijke majesteit van God, die komt om de wereld te richten. De zon en de maan stonde (staan) stil in hare woning uit vrees voor Uwe schitterende wapenen, en verliezen haar schijnsel, zodat de chaotische toestand der aarde nog door de duisternis wordt verergerd; met het licht met hemelsen glans, ten bewijze dat ze van U. die in het licht woont, uitgaan, gingen(gaan) Uwe pijlen, waarmee Gij, almachtige krijgsheld, Uwe vijanden doet vallen, daarhenen, met glans Uwe bliksemende spies.

1)

De oude verklaren dit meestal van de stilstand der zon en der maan op het geloofswoord van Jozua (Joz. 10:12 vv.) Maar amadeseboelah kan niet betekenen "stilstaan." Woordelijk is het: Zij trede in hun woning, de plaats, van waar zij uitgaan, en waarheen zij bij de ondergang terugkeren. Er is toch niet aan een eigenlijken ondergang der zon, maar alleen aan ene verduistering te denken ten gevolge van het gericht Gods, dat door Zijne pijlen wordt volvoerd. Het heilige licht waarin God woont, wordt in het gericht tot een wegvretend vuur door Zijne bliksemende pijlen.

Even als de verwoesting der oorspronkelijke zedelijke eenheid tussen God en de mensheid zich in de natuur openbaarde, en daarom de Profeten van de tijd der zaligheid de opheffing der verschrikkingen en disharmoniën verwachten (Jes. 11), zo is de laatste consequentie der zonde, het gericht, vergezeld van de vreselijkste beweging der elementen. Voor de richten de God gaan de ontzettendste plagen heen; het zuchten der natuur (Rom. 8) wordt tot een steunen en een geschrei, welke wederom slechts de geboorteweëën der reine en verhoogde nieuwe geboorte zijn (vs. 10). Op de duisternis en de aardbeving bij de dood van Jezus volgt de opstanding der doden.

Tot hiertoe heeft de Profeet voorgesteld, hoe de gehele natuur bij de komst des Heeren in de ontzaglijke glorie der majesteit van de Wereldrechter beeft, en zich tot haren chaotischen toestand schijnt op te lossen. Nu gaat hij over tot de schildering van het gericht over de volken met het doel der verlossing van Gods volk. "Wanneer hemel en aarde, zon en maan, bergen en zeeën also de ontzettende overmacht des Heeren ondervinden, zo kan daaruit worden opgemaakt, in welk een schrik eerst de volken komen, wanneer Hij, tegen wiens heiligen wil het in opstand is, straffende en het land doorgaat, om heil aan zijn mishandeld volk en Zijnen ontheiligde Gezalfde aan te brengen.

Beter: De zon en de maan trede in hare woning bij het licht van uw pijlen, die afgeschoten worden, bij de glans van de bliksem van Uw spies. Aan de pijl en de spies des Heeren wordt hier een helle lichtglans toegeschreven, waarbij dan de zon en maan zich terugtrekken. De Heere komt ten gerichte, en het licht Zijner Majesteit overtreft alles in glans en heerlijkheid.

Met gramschap tradt (treedt) Gij door het land, met toorn dorstet (dorst) Gij de U vijandige Heidenen, vertreedt Gij ze onder de voet.

Niet allen volken treft echter Uw gericht. Gij toogt(trekt) uit ten strijde tot verlossing Uws volks, dat tot hiertoe gedrukt ging onder dwingelandij der vijandige wereldmacht, tot verlossing met of van Uwen Gezalfde, de Zoon Davids, dien Gij aan Uw volk zult zenden, om het uit alle dienstbaarheid tot volkomene heerlijkheid en rust te brengen. Gij doorwonddet (doorwondt) verplettert het hoofd, de gevel van het huis des goddelozen konings van Chaldea, in hetwelk de boosheid van het gehele wereldrijk tegen Gods rijk zich verenigt, ontblotende de grond van zijn huis tot de hals toe, tot het middelste gedeelte tussen gevel en fundamenten, zodat van onderen en boven tegelijk met enen slag het geheel wordt verwoest. Gij rukt grondslag en gevelspits omver. Sela.

Even als voor het Profetische oog van de Ziener zich het gericht Gods over het toenmalige wereldrijk der Chaldeën tot een algemeen gericht over de gehele goddeloze wereld heeft uitgebreid, zo moet ook onder de door God gezalfde Koning Israëel niet deze of gene worden verstaan, maar Hij, in wien de idee van het koningschap van Gods rijk haar toppunt heeft bereikt en vervuld is, Jezus Christus, Gezalfde in de hoogsten zin. God helpt Hem door het oordeel over de wereld, zo als zich dit in de dood des Heeren, welke toch ook een gericht Gods over de wereld moet worden genoemd, en de daarop volgende opwekking eerst vervuld is. Ene, wanneer het laatste oordeel komt, waardoor God Zijn volk ten volle zal helpen, zal zich deze Zijnen Gezalfde betoonde hulp daarin openbaren, dat deze zelf de ware Helper, de Jozua of Jezus zal zijn, die Zijn volk van alle verdrukking bevrijdt. De door God Gezalfde wordt hier met gestrengheid tegenover de goddeloze geplaatst. Dus zal onder de laatsten ook niet alleen de koning van Chaldea in de tijd, maar der Chaldeën koning in de hoogste macht, de anti-christelijke wereldbeheersers van de laatsten tijd moeten worden verstaan, even als ook onder het te verwoesten rijk niet alleen het toenmalige rijk der Chaldeën, maar het wereldrijk in 't algemeen, in 't bijzonder in zijne hoogste volmaking.

Het huis, waarvan gevel, fundament en zijwan de of hals door God worden vermeld, is een beeld van de Chaldeeuwse koningsfamilie of dynastie, of liever van het geslacht der anti-christelijke wereldbeheersers in het algemeen.

Gij doorboordet (doorboort) met zijne staven, met de eigene wapenen der goddelozen, het hoofd zijner dorplie de 1), zijner vorsten, der aanvoerders van de legermacht met hun krijgslieden, zo als een Jaël het hoofd van Sisera doorboorde (Richt. 5:26); zij die hoofdlie de hebben gestormd, om mij met het volk van het rijk Gods als kaf te verstrooien, zij zijn het, die zich verheugden in het vooruitzicht, als of zij de ellendigen, de arme, hulpeloze en machteloze gemeente der ware gelovigen in het verborgen zouden oopen, in hun geheime schuilhoeken, even als rovers, die zich verheugen de weerlozen te kunnen beroven en verslinden.

Perazaw wordt verschillend vertaald. Onze Overzetters lei de het af van Perasi: de bewoners van het platte land, de dorpelingen in tegenstelling van de hoofdstad, hier Babylon, waaruit men vervolgens de betekenis "legerschaar" gevonden heeft, zodat de zin zou zijn, dat God met de eigene wapenen van de wereldbeheersers het hoofd of de hoofde zijner legerscharen doorboorde. Of men leidt het beter af van perason: de rechter, de aanvoerder, en neemt aan, dat in de aanvoerder de krijgsschaar mede begrepen is. Dit zal geschiedde "met zijne staven" zijne speren. Eveneens voorzeggende Ezechiël (38:21) en Zacharia (14:13 #Zec),

dat de laatste vijandige legermacht, welke tegen het rijk Gods aanvalt, haren ondergang door hare eigene wapenen zal vinden, zo als dit in de oorlogen (1 Sam. 14:20. 2 Kron. 20:23 v. het geval was, welke dien laatsten strijd voorspellen.

Gij betrapt (betreedt) met uwe paarden, die uwen hemelsen zegewagen der Cherubim, op welken Gij zelf als Rechter zetelt, voorttrekken, de zee, de geweldige wateren wer de een hoop, zij bruisten op, zij kookten van wege de snelheid, waarmee Gij kwaamt, om Uw volk uit de macht zijner vijan de te redden, even als Gij in de ou de tijd door de Rode zee heentrokt, om Israël door te lei de en het Egyptische leger te vernietigen.

Tot hiertoe heeft de Profeet geschilderd, wat hij van het gericht van God over Zijn volk en daarna over het wereldrijk tot verlossing en verheerlijking van Zijn volk heeft gezien. Hij maakt hier ene pauze; krachtig is de indruk van hetgeen Hij in de verre toekomst heeft gezien op zijn binnenste; siddering en schrik met blijde verrukking op hetzelfde ogenblik.

Als ik het gerucht (vs. 2) van de nabijzijnde gerichten hoorde, zo werd mijn buik, mijn gehele lichaam beroerd, inwendig geschokt; voor de stem van U, die zulke ontzettende dingen verkondigde, hebben mijne lippen gebeefd, zij sloegen van schrik op elkaar; verrotting, een gevoel van volslagen machteloosheid, kwamen gevolge van de schrik in mijne gebeenten; mijne benen sidder de van schrik, en ik werd beroerd in mijne plaats, mijne knieën knikten. Zeker ik zal rusten ten dage der benauwdheid, welke mij is geopenbaard, en het rijk der Chaldeën over mijn volk zal brengen, als hij optrekken zal tegen het volk, dat hij het met ben de aanvalle.

Het woord noeach is hier genomen van de rust in het graf, en asjer in de betekenis van "zeker". De vertaling "zeker" is niet te verdedigen, integendeel wordt hier de re de genoemd, waarom de Profeet zo diep bedroefd is naar lichaam en ziel; het komt overeen met het Latijnse quod. Noeasch kan ook niet van de rust des grafz gezegd zijn, maar moet verstaan wor de van het rustig, zwijgend wachten. Alzo luidt het laatste deel van het vers nauwkeuriger: ik werd beroerd in mijne plaats, omdat ik rustig de dag der benauwdheid moet verwachten, op welken hij tegen het volk (Israël) zal optrekken, die het (naar Uw raadsbesluit) met ben de zal aanvallen.

Hier leert de Profeet, dat hij zich in alle deze rampen zou opbeuren en staande hou de in zijn gemoed, door een verzekerd en godvruchtig vertrouwen op de goedheid en macht van God. En hierdoor onderwijst de Profeet niet alleen de godvruchtigen van die tijden, welke ston de ingewikkeld te wor de in de rampen, die op dat volk zou de komen, maar ook de godvruchtigen van alle tijden, hoe zij zich kunnen staande houden, wanneer alle dingen een allersomberst aanzien hebben en alle natuurlijke middelen van veiligheid en vertroosting feilen. (ENGELSE GODGEL.).

Alhoewel de vijeboom niet bloeien zal, en gene vrucht aan de wijnstok zijn zal, deze beide edelste voortbrengselen van het heilige land in de eerste plaats verwoest zullen zijn, dat het werk des olijfbooms liegen zal, dat het produkt zal bedriegen, die er op rekende, en de vel de gene spijze voortbrengen; dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal, en dat er geen

rund in de stallingen wezen zal, omdat de vijanden, de Chaldeën, alles door de krijg verwoesten en roven;

Alhoewel de vijeboom niet bloeien zal, en gene vrucht aan de wijnstok zijn zal, deze beide edelste voortbrengselen van het heilige land in de eerste plaats verwoest zullen zijn, dat het werk des olijfbooms liegen zal, dat het produkt zal bedriegen, die er op rekende, en de vel de gene spijze voortbrengen; dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal, en dat er geen rund in de stallingen wezen zal, omdat de vijanden, de Chaldeën, alles door de krijg verwoesten en roven;

Zo zal ik nochthans, verblijd zijn. Ik zal, hoewel ik sidderen en beven moet, toch in gelovig uitzien op de naderende verlossing, in de HEERE van vreugde opspringen; Ik zal mij verheugen in die onverdraagbare, eeuwige bron van alle ware vreugde, die Zich eens zal openen, en ons na het tranenzaad een vreugdeogst zal bereiden, in de God mijns heils. Op Zijne genade en trouw berust al onze zaligheid. Hij zal het gericht over de volken houden, opdat wij gered, eeuwig zalig mogen zijn (Micha 7:7. Ps. 18:47; 25:5).

De droefheid is niet te waarden tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden. Blijmoedig is de vernedering, dan zijn wij er te zekerder van, dat Hij ons op de hoogte zal stellen. Dat alleen moet uit ons weg wat niet Gods kracht is, en wat Zijn heil onwaardig is, wat ons bezwaart. En hoe moeilijk het ons is, dat weg te doen, zo zullen wij toch vrij en verruimd zijn. Hoe geringer de last is, des te sneller de gang tot zegen.

Hier vertoont zich het geloof in al zijn kracht, welke het van zijn God ontvangt. De Profeet worstelt met de ellende. Hij stelt hier de mogelijkheid, dat alle middelen van bestaan zullen ophouden, dat alle vertroosting in het schepsel zullen te niet gaan. Maar hij vat moed, om dan met een David zich te versterken in de Heere, zijn God. Ja, het zal bij hem ook gaan door de dood tot het leven, door de duisternis tot het licht. Het zal ook hem gegeven worden, om eerst geheel ten onder te gaan, maar dan zich in zijn God terug te vinden. Hij spreekt het daarom hier uit, dat hij zich verheugen zal in de God zijns heils en komt dan tot de slotsom van Micha, dat, als hij in de duisternis zal gezeten zijn, de Heere, zijn God, hem tot een licht zal zijn.

De HEERE Heere is mijne sterkte, waardoor ik alles, ook de zwaarste droefheid overwin (Ps. 18:33), en Hij zal mijne voeten maken als der hinden. In vrolijk, onversaagd vertrouwen op God zal ik nieuwe kracht verkrijgen, om de moeilijke toekomst te verwachten (Jes. 40:29 vv.), en Hij zal mij met al Zijne gelovigen, wanneer Zijne wegen van smart hun einde bereiken, doen trede op mijne hoogten, de hoogten der eeuwige zaligheid, welke Hij beloofd heeft aan alle door het geloof gerechtvaardigden, en dus hoog boven alle verdrukking dezer wereld (Ps. 18:35; vgl. Deut. 33:29).

De Heere is nog mijn God. Daarom zullen wij ons verheugen, zodat wij zullen huppelen en springen als de hinden; zo licht zullen onze voeten worden; wij zullen niet meer in het slijk woelen en kruipen, maar van vreugde in de hoogte zweven en vliegen en niets doen, dan

vrolijk zingen, en allerlei vreugde betonen. Dat zal geschiedde als de Babylonische scepter zal vervloekt en vernietigd zijn, en wij verlost zullen zijn, en Zijn rijk zal komen.

In de storm en het onweder en de aardbeving, die voorafgaan, is God zelf nog niet, ook nog niet in de vurige wagens en ruiters, maar achter dat alles in het stille, zachte suizen. Wanneer die voorvallen de hoogten rein geveegd hebben, plaatst Hij daarop Zijn eveneens gereinigd volk. Dan is de berg Zion hoger dan alle bergen.

Wanneer alle steunselen en gronden van bemoediging op aarde komen te feilen en ons te begeven, dan is er nog een overvloed van voorraad om Gods volk te ondersteunen, en om hen te doen bestaan, te doen dolen, of te doen lijden, naar dat Hij hen zal believen te roepen, welke zal gegeven worden aan de zelfverloochenden, die op God wachten.

Ziet eens welk een heerlijk geloof er uit de benauwdheid wordt geboren. Bewijst zich het geloof ook niet hier wederom te zijn ene kracht uit God, voor welke al de natuurkrachten wijken en bezwijken? Hoe! opspringen van vreugde in het midde der uiterste verwoesting, verdrukking, beroving, ja omdat God voor het geloof de God des heils is, omdat het geloof zijn Jezus in God heeft. Daarom zongen letterlijk Paulus en Silas in de nacht in de kerker, de benen in het blok liggende, op de wondgegesel de rug. Dat God, hun Zaligmaker de God des Verbonds was, ziet daar de grond van der Profeten en Apostelen vreugde. Zonder dit geloof is deze vreugde onmogelijk. Het ongeloof geeft enkel wanhoop aan het einde; het kan zich niet staande houden in de ure der verschrikking, want het heeft geen heil in God. Daarom mogen wij wel gedurig elkaar vragen: geloven wij in God, in Zijn Woord, in Zijne bedreigingen, in Zijne beloften? En hebben ook wij reeds de keuze gedaan, om als onwaardigen in ons zelve het leven te ontvangen uit de hand van God, van Christus? Heeft niet de godzaligheid en zij alleen de beloften van dit en van het toekomstige leven? En kunnen er niet ook voor ons tijden komen, waarin alle spijs ontbreekt, en de algemene nood de plaats inneemt van de algemene welvaart! Wij hebben er reeds iets van gezien, doch wie verzekert ons, dat God ons niet gestrenger zal bezoeken? Of zijn er gene redenen voor? Meent gij wellicht, dat God de verwerping van Zijn woord door voorgangers en gemeente, de schending Zijner eer door de machten van de staat, de verachting van zijne gebede door het volk niet meer straffen zal? Wee ons, zo dit waarheid was; Hij zou ons hiermede aan het ongeloof, en daarmee aan de eeuwigen dood overgeven; doch neen, Christus zal Zijne kerk niet aan haar zelf overlaten, maar haar louteren door het vuur Zijner oordelen, en door dat van de Heiligen Geest. Heil ons derhalve, wanneer wij geloven als Habakuk. Wie gelooft, heeft God tot zijn deel, en met God kan ons niets ontbreken. Daarom is het woord van onzen Profeet ook zulk een goed woord voor de armen. De rijken kunnen Habakuk ook iets niet nazeggen; zij hebben er gene ondervinding van; het gebrek komt hen nooit zo nabij. Wat toch weten de rijken van misgewas aan vijgeboom of wijnstok of olijfboom; van mislukte oogsten des velds en ledige stallen! Zij hebben slechts een weinigje meer van hun overvloed voor hun onderhoud uit te geven; en dat is dan ook alles. Maar de armen, die reeds in gewone tijden van vrede en overvloed altijd minder hebben dan zij nodig hebben, deze hebben in tijden van nood in het geheel geen brood, en de meervermogende mensen zijn zo karig jegens anderen, als zij mild zijn jegens zich zelve. Immers is dit veler gewone regel: het goud is voor het vermaak, het koper voor de arme. Hoe gelukkig dan als de arme bij zijn gebrek het geloof

bezit, dat met Habakuk zich verheugt in de God zijne heils. En toch; rijken of armen, wij allen moeten zowel leren zeggen: "God is mijn zilver en mijn goud in mijn dagelijks brood" als: "God is mijn heil!" Want ongelukkig de rijke, die zijn rijkdom heeft zonder God, en ongelukkig de arme, wien met het brood de broodgever ontbreekt. Wij allen moeten geloven. Het geloof heeft met geen schepsel te doen maar met God en met God alleen, en met God vermogen wij alles te lijden en alles te doen. En daarom: er zijn nog wel gelovigen als Habakuk, doch zij zijn gewoonlijk de onbekenden in de lande. In het verborgene der natuur liggen de meeste schatten, zo ook in het verborgene der kerk. God laat Zijne kostbaarste juwelen niet zo maar aan ieder in het openbaar zien. Zijne schatkamers zijn de binnenkamers. Ja er zijn er nog wel, die als het etenstijd is zonder dat er eten is, durven zeggen: "Dek de tafel en laat ons bidden!" Bid de voor het eten, dat er niet is, en die het daarna door de mensen in huis zien gebracht. En nu begrijpt gij ook, waarom de Heere Jezus toen Hem hongerde geen gebruik maakte van de macht, die Hem gegeven was. Hij wilde geen stenen tot brood maken, maar Hij wilde dit woord van de Profeet Habakuk gelijk als de andere woorden der Gods verwezenlijken, en daarmee de Vader verheerlijken. Hij wilde openbaar maken, dat Hij met God leven zonder brood. En hoe dikwijls moet nog heere bij de gelovigen de geestelijke kracht van God het gebrek aan lichaamskracht vergoeden! Hoe dikwijls moeten zwakke, ziekelijke mensen als predikers, onderwijzers en onderwijzers evenals schrijvers en schrijfsters en wat niet al de belangrijkste werkzaamheden in het koninkrijk Gods verrichten, zó dat het lichaam bijna alleen van de Geestelijke kracht leeft. Ja, zo volbrengt God nog heere de Zijne kracht in menselijke zwakheden. Doch hetzij zwak of sterk naar het lichaam altijd moeten wij doen wat Christus deed, Hij verwezenlijkte allereerst en allerhoogst Zijn eigen woord: "Zoek eerst het koninkrijk Gods en Zijne gerechtigheid en al deze dingen zullen u toegeworpen worden." Wij moeten Christus en Zijn koninkrijk als de hoofdzaak beschouwen, en al het andere als bijzaak. Doen wij dit? God geeft ons eerst en voor alles de persoon Zijns Zoons, en achter Hem alle dingen. Zo moeten wederkerig ook wij met onze personen voorgaan in de hemel en onze goede werken moeten ons volgen. De Roomsens willen, dat de goede werken ons voorgaan en ons de hemel openen, zodat wij achter hen kunnen ingaan. Zij dwalen. Neen wij gaan in achter Christus en niet achter onze werken; deze gaan achter ons.

Hier hebt ge weer de kracht en de sterkte van de Profeet. Alles is hem ontvallen, maar zijn God niet. Op Hem is alleen al zijn hope gevestigd. Hij is de kracht van zijn kracht, het leven van zijn leven, het licht van zijn licht.

En met dien God zal hij niet beschaamd uitkomen.

Voor de opperzangmeester, het hoofd der tempelmuziek op mijn Neginôth onder begeleiding van mijn snarenspeel (vgl. Ps. 4, 6, 54 enz.)

De Profeet heeft dus zijn Psalm bestemd tot gebruik voor de godsdienst, Hij wil dan zelf het gezang met zijn snarenspeel begeleiden. Hij heeft dus zeker behoord tot de Levieten, wien het muzikale spel was opgedragen, en die bij de openbare uitvoering van godsdienstige zangstukken medewerkten.

Hij wil dus dat dit gebed de Kerk van die dagen en van later tijd, zal sterken in de ellende. Abrahams nakroost moet het weten in welk een smeltkroes het zal geworpen worden. Daaraan moet het gedurig worde herinnerd, maar Israëls vromen moeten het ook weten, dat alleen te midde van hooggaande noede er alle kracht en sterkte is in dien Verbond-God, die alleen is de Getrouwe, die nooit, begeeft of verlaat, wie op Hem hopen.

SLOTWOORD OP HET BOEK HABAKUK.

Ook de Profeet Habakuk werkt gelijk Nahum in het rijk van Juda, nadat het rijk der Tien stammen reeds was verwoest.

Met de zachtheid des gemoeds van een Jeremia treedt hij op, om de zifting van Gods volk door de gerichten te voorspellen.

Sprak Nahum tegen Nineve, voorspelde deze de verwoesting van die anti-goddelijke wereldmacht, de Profeet Habakuk werd het door de ingeving des Heiligen Geestes te verstaan gegeven, dat datzelfde Babel, hetwelk reeds Juda had beroerd, en eenmaal ook Juda's volk in ballingschap zou weg voeren, de wereldmacht zou zijn, die, ja, wel tegen God zich zou stellen, maar ook op haar beurt weer door de gerichten Gods met vernietiging zou worde getroffen.

Met die vernietiging van Babel zou dan tevens gepaard gaan de verlossing van het volk Gods.

Van grote betekenis is dan ook het woord over de geloofsgerechtigheid, hetwelk hij doet horen en goddelijk verheven, maar ook innig roerend is het gebed, hetwelk hij uitsprekt, en hetwelk hij de gemeente tot een blijvend troostwoord overgeeft.

Breed slaat hij daarin de wicken des geloofs uit, en toont het zo glashelder, dat te midde van de ellende, die reeds, en van de verdrukking en jammer, die aanstaande is, hij al zijn vertrouwen gesteld heeft, door de genade van zijn God, op Hem, die immer de Toevlucht en Sterkte van Zijn volk is geweest.

DE PROFEET ZEFANJA.

Het Boek der Profetieën van Zefanja, de zoon van Cuschi, bevat ook weer de samenvatting van hetgeen deze Profeet in de dagen van Josia, Juda's vromen koning, heeft geprofeteerd.

Het Boek bevat derhalve één lange voorspelling, waardoor aan het volk wordt verkondigd, de toorn Gods, vanwege de onboetvaardigheid, waarin het bleef voortleven, en vanwege zijn ongevoeligheid, voor al hetgeen de Heere aan hen had gedaan.

Want wel was koning Josia een reformatorisch koning, wel was het diens lust en leven, om de eredienst van Jehova weer te herstellen en God tot Zijn eer te doen komen, maar het hart des volks bleef ook bij uitwendig herstelling aan de afgodendienst hangen.

Het is daarom, dat de Profeet aankondigt wat geschied zal, opdat het nog mocht zijn tot waarschuwing voor de goddelozen en tot bekering van hen, die onder de afval van God zuchtten.

Het Boek laat zich verdelen in drie delen.

Het eerste deel (Hoofdst. 1), bevat de bedreiging van het gericht Gods over de ganse aarde.

Het tweede deel (Hoofdst. 2-3:8), behelst de vermaning tot bekering tot de leven de God.

Het derde deel (Hoofdst. 3:9-20), voerspelt aan het overblijfsel, naar de verkiezing der genade, de heerlijkheid van de Messiaansen tijd.

HOOFDSTUK 1. ONDERGANG VAN HET

RIJK VAN JUDA.

Het woord des HEEREN, hetwelk geschied is tot Zefanja (in de Gr. en Lat. overzetting Sophonias, in onze taal "de Heere verbergt of beschut"), de zoon van Cuschi (= zwarte), de zoon van Gedalja (= verheerlijkt door Jehova), de zoon van Amarja (= waarvan Jehova gesproken heeft), de zoon van Hizkia, waarschijnlijk de beken de vromen koning van Juda, wiens achterkleinzoon hij dan zou geweest zijn. Hij leefde in de dagen van Josia, de zoon van Amon, de koning van Juda (641-610 v. Chr.).

Zefanja wilde zijnen koning en zijn volk in zijne voorvaders een voorbeeld geven, waaruit het alles zou kunnen leren, waaraan deze tijd behoefte had. Hoe veel overeenkomst toch had die vroegere met de tegenwoordigen tijd! Daarom stelt hij op de voorgrond, dat hij van de koning Hizkia afstamde.

"Het karakter van de tijd, in welken Zefanja leefde, komt erg genoeg voor, wanneer wij de schildering met die van de gelijktijdigen Jeremia nevens elkaar plaatsen. Wat wij bij Micha vinden, dat juist onder de regering van de vromen Hizkia de zonde zo algemeen waren, is eveneens het geval onder de vromen Josia. Om dit verschijnsel te verstaan, moet men opmerken, dat wanneer het licht helder opgaat, de duisternis daar tegenover zich des te donkerder verheft. Juist onder reformatische koningen was voor de Profeten dubbele aanleiding, om de onverbeterlijken tegenstand der goddelozen voor God en mensen aan te klagen. De koning is geen verachter van God, maar zijne naaste bloedverwanten zijn het, en in de kringen der voornaamsten heeft de verloochening van het oude geloof en de oude zedelijke haren hoofdzetel; de wet is aanwezig maar daar de regerende klassen bedorven zijn, zo is het alsof zij er niet was, of alleen aanwezig was tot misbruik en om geweld aan te doen. De godsdienst is in 't openbaar hersteld, maar in de harten zitten de Baäls, Molochs en het heil des hemels op de troon naast de godsdienst der lippen. Het is er ver vandaan, dat de afgodendienaars hun afgoderij zou de verbergen; nog altijd zijn afgodspriesters in het land, en men zweert tevens bij de Heere en bij Baäl. Bij de groten hoop is de godsdienstzin, dien Micha nog kon opmerken uitgeblust. Een verwilderd, en bij leven de lijve dood geslacht, zitten zij op hun geldzakken en laten God God zijn. Wanneer Micha's tijdgenoten nog ten minste vraagden: waarmee kan ik God verzoenen? zo zeggen zij: de Heere doet noch goed noch kwaad. Zij nemen goedschiks gene tucht meer aan, en het is duidelijk, dat ook de laatste bemoeiingen des konings en der getuigen Gods geen doorslaand gevolg hebben. Daarom kan het gericht niet uitblijven. Dit gericht kondigt Zefanja aan, maar in de meest omvattende algemeenheid als het middel, waardoor God Zijn rijk op aarde in stand houdt, uitbreidt en volmaakt.

2.

Vs. 2-18. De Profeet kondigt het wereldgericht aan, dat voornamelijk ook over Israël zal komen om de gruwelen der afgoderij en de verachting van God in het land (vs. 2-7); alle

zondaars van elken stand zal het zwaar straffen, en niemand zal zich daaruit kunnen redde (vs. 8-13). Het is nabij, en zal in vreselijkheid al wat ondervonde is overtreffen. (vs. 14-18).

Ik zal ganselijk alles wegrapen uit dit land door een groot en algemeen gericht, spreekt de HEERE.

Ik zal even als eens door de zondvloed, wegrapen, verdelgen mensen en beesten; Ik zal wegrapen de vogelen des hemels, en de vissen der zee, en de ergernissen met de goddelozen, ja Ik zal de mensen uit dit land uitroeien, spreekt de HEERE.

En ik zal vooral Mijne straffende hand uitstrekken tegen Juda, en tegen alle inwoners van Jeruzalem, en Ik zal uit deze plaats uitroeien het overblijfsel van Baäl, 1) al wat ondanks de bemoeiingen van de koning en van zijne getrouwe dienaars van de afgodendienst over is, en de naam der Chemarim, de uit allerlei volk genomene priesters van de afgodendienst (2 Kon. 23:5) met de eigenlijke afgodspriesters.

Als hier sprake is van het overblijfsel van Baäl, dan volgt daaruit, dat reeds veel van dien dienst was uitgeroeid. Josia had reeds veel gedaan, om dien dienst uit te roeien, maar er was nog een rest, en ook die rest, dat overblijfsel zou worden weggedaan door middel van Babel. Met Baäl ook de chemarim, d. i. de priesters, die offerden op de hoogten en daarom op afgodische wijze de Heere dienden, met de priesters, die aan Baäl offerden.

Het land zou volkomen gezuiverd worden van de afgoderij.

En daarenboven ook alle afgodendienaars, allen, die zich nederbuigen voor de altaren, die op de platte daken zijn opgericht voor het heil des hemels, voor zon, maan en sterren (1 Kon. 21:3), en die zich nederbuigende zweren zowel bij de HEERE, de ware God van hemel en aarde, en zweren bij Malcham, bij hunnen koning, de afgod Baäl, dien zij hunnen koning noemen, zodat zij waren godsdienst en afgoderij zoeken te verenigen.

Deze mensen waan de zich veilig, omdat zij zich aan beide zijden schaarden; zij voegden zich bij de volgers van Jehova en bogen zich tevens voor Malcham, maar dubbelhartigheid is een gruwel bij God, die de geveindsheid haat. De afgodendienaar, die zich met beslistheid aan zijne valse god heeft overgegeven, heeft ene zonde minder dan hij, die zijn bevelen en afschuwelijk offer in de tempel des Heeren brengt, terwijl zijn hart bij de wereld en de zonde is. Met de haas te huizen en met de hond te jagen, is ene valse aardse politiek. In de gewone zaken van het dagelijks leven wordt een dubbelhartig man veracht, maar in godsdienstige zaken is hij ten uiterste toe verachtelijk. Het gezicht, dat in onzen tekst uitgesproken wordt, is verschrikkelijk, maar wel verdiend, want hoe zou de Goddelijke gerechtigheid de zondaar kunnen sparen, die het goede kent, goedkeurt, en belijdt dat hij het volgt, terwijl hij inmiddels het kwade liefheeft en heerschappij over zijn hart laat voeren? .

Ook die zullen uitgeroeid worden, die de zaak denken te schikken tussen God en Baäl en gelijken voet houden tussen God en de afgoden. Zij verbinden zich met eed en verbond aan de dienst, beide van God en van de afgoden. Zij hebben een goed gevoel van den

godsdienst van Israël, het is de godsdienst des lands en is het lang geweest, en daarom willen zij dien geenszins verlaten, maar zij denken dat dezelve veel verbeterd en verfraaid kon worden, indien zij de dienst van Moloch daarbij voegen.

En eindelijk ook allen a), die terugkeren van achter de HEERE, de God hunner vaders, en die de HEERE niet zoeken, en vragen naar Hem niet.

Jes. 1:4; 59:13. Jer. 15:6.

De bestraffing van de Profet gaat vs. 4-6 steeds meer van de groveren tot de fijneren afgodsdienst over. De Heere zal uitroeien: 1) de overblijfsels van de afgodsbeel de van Baäl zelven; 2) de broederschap en priesters van Baäl; 3) de afgodsdienaren, die met altaren zonder beel de zich tevre de stellen; maar toch openlijk op de daken aanbidden; 4) de heimelijke aanbidders dier afgoden; 5) hen, die zonder afgoderij te plegen in hun harten van God zijn afgevallen; 6) hen, die onverschillig zijn ten aanzien van de Heere, de indeferentisten.

De noodlottige vrucht der onverschilligheid is de misdaad, die niet meer bloost. "Schaamte is de eerste profetes, wanneer gij afwijst, de eerste, die u weer terugroept in het land des vredesbewustzijn van schuld, pijl des gewetens, straal Gods van de Almachtige op de daad zelf, omkering van de stroom van ons bloed en van onze gedachten, van onze zee van golven en driften, boete des lichaams.

Gelijk bij de mens het ophou de van schaamte het begin aanwijst van een hopelozen toestand, zo ook in het volksleven. Zo lang het geheel des volks nog schaamtegevoel heeft, kunnen vele bijzondere, ook zware zonden zonder ernstige schade van het geheel worden gedragen. Houdt dat op, zo kan misschien het zware der bijzondere misdaden, vergeleken bij die van vroegere tijden, ene soort van vooruitgang in beschaving aanwijzen, en toch daarbij de toestand van het geheel een veel ongelukkiger zijn. Gewoonlijk ligt ook die vooruitgang in de verslapping van het zedelijk oordeel.

Zwijgt voor het aangezicht des Heeren HEEREN, en onderwerpt u zwijgend aan Zijn gericht (Hab. 2:20; want de grote gerichtsdag des HEEREN is nabij (Joël 1:15), want de HEERE heeft voor Zijn gericht reeds een slachtoffer bereid, namelijk Zijn eigen afgevallen volk (Jes. 54:6); Hij heeft Zijne genade tot het offermaal geheiligd, namelijk de heidenen, die Hij ten strijd geheiligd heeft, opdat zij Israël zou vernietigen (Jes. 13:3).

De dag des Heeren is in de uitgebreidsten zin elke tijd, waarin Zich God als Koning, Heere en Rechter betoont in de engeren zin, die dag dien alle Profeten verlang hebben te zien, de dag der openbaring Gods onder het Nieuwe Verbond. Alzo moet de dag des Heeren vooral worden verstaan van de komst van de Messias in het vlees, welke met het gericht over de ongelovigen is verbonden, maar bovendien ook van hetgeen dien dag voorafgaat. Zo kondigt Zefanja als voorloper en heraut enen anderen dag aan met vernietiging der ergernissen en reiniging door de Babylonische ballingschap. En waar de Profeten van de tijd na de komst van Christus spreken, is die dag des Heeren de dag van het laatste oordeel, waaraan tijd als

de verwoesting van Jeruzalem, de hervormingsgeschiedenis als bazuinen voorafgaan, welke de komst des Heeren tot het wereldrijk en tot het laatste oordeel verkondigen.

En het zal geschiede in de dag van het slachtoffer des HEEREN, dat Ik in een gericht des toorns bezoeking zal doen over de vorsten en hoofde der stammen, en over de kinderen des konings, over alle koninklijke prinszen, 1) die de vrome gezindheid des konings haten en de afgoede dienen, en over allen, die zich kleeden met Egyptische, Babylonische of andere vreemde kleding, en daardoor te kennen geven, dat ook hun gezindheid van Mij en Mijn volk vervreemd is.

Velen hebben in de benaming van kinderen des konings een bewijs willen vinden, dat Zefanja eerst later zou voorspeld hebben, toen reeds de zonen des konings waren groot geworden en als goddelozen bekend waren. De uitdrukking "Koningskinderen" behoeft niet juist eigen zonen des konings te betekenen; de neven, de naaste bloedverwanten zijn bedoeld.

Ook zal Ik ten zelve dage, dat de groten worden gestraft, bezoeking doen over al wie over de dorpel springt, 1) over hen, die met geweld en plotseling in de huizen indringen; die het huis hunner Heeren vervullen met geweld en bedrog, die hun meesters helpen om anderen goederen door bedrog te ontvreemden.

Wie over de dorpel springt, wordt nader verklaard door het volgende, die het huis hunner heren vervullen met geweld en bedrog. Het zijn n. l. zij, die plotseling bij iemand indringen, have en goed wegroven, en daarmee menen hunnen heren een dienst te doen.

En er zal te dien dage, spreekt de HEERE, ene stem des gekrijts zijn, niet van een gedeelte maar van de gehele bevolking van Jeruzalem, van de Vispoort af (Neh. 3:13), welke aan de noordzijde van Bezetha is gelegen, en een gehuil van het tweede gedeelte der stad, namelijk van de benedenstad op de heuvel Akra (2 Kon. 22:14), en ene grote breuk over de verwoesting door de invallende vijanden van de heuvelen Bezetha en Gareb af, welke de benedenstad omgeven (Jer. 31:39).

Huilt dan, gij inwoners der laagte, van het dal tussen Akra ten westen en Bezetha en Moria ten oosten, later het Kaasmakersdal genaamd (Richt. 15:19 2 Kon. 21:13), want al het daar wonende volk van koophandel, dat in zijn bedriegelijken handel en wandel de Kanaänieten gelijk is geworden (Hos. 12:8), is uitgehouwen, is als in een vijzel klein gestampt; al de gelddragers, de hebzuchtige woekeraars, zijn uitgeroeid.

En het zal geschiede te dien tijde, Ik zal Jeruzalem met lantaarnen doorzoeken 1); en Ik zal bezoeking doen over de mannen, die stijf geworden zijn op hunnen droesem, die gelijk zijn aan oude niet overgegoten wijn, welke daarom noch van smaak noch van reuk verandert, en die dus van elke omkering afkerig zijn, die in hun hart uit vleeselijke gezindheid zeggen: De HEERE is in de hemel; Hij doet geen goed, en Hij doet geen kwaad; alles hier op aarde is blind toeval, geluk zowel als ongeluk (Jes. 41:23. Jer. 10:5) {2}.

In de geschiedenis van Jozefus lezen wij, dat (bij de verovering van Jeruzalem) de vorsten, priesters en machtigen zelf uit de riolen, uit holen en spelonken zijn getrokken, waar zij zich in doodsangst had de verborgen.

Is dit waar van de verovering door de Romeinen, zo is zeker iets dergelijks bij de eerste verovering door de Chaldeën voorgekomen, en beide veroveringen zijn opgesloten in de profetie.

{2} De goddelozen zeggen in hun hart: de Heere doet geen goed en Hij doet geen kwaad. Wat betekent dat "in hun hart?" Hoewel schaamte en vrees de harten afschrikt, zodat zij hun ongerechtigheid niet openlijk tonen, zo voe de zij toch heimelijk die gedachten, en zijn van mening, dat God niet bestaat, of ten minste in de hemel is. Dat is het toppunt der goddeloosheid, wanneer mensen, dronken van wellust, God van Zijn rechterlijk ambt beroven, wanneer Hij niet als Rechter wordt erkend, wat blijft er van Zijne Godheid? De majesteit en het rijk Gods bestaat niet in enige fantastische inbeelding, maar in verplichtingen, die zozeer Hem alleen toekomen, dat zij niet van Zijn wezen kunnen wor de gescheiden. Hem komt het alleen toe, de wereld te regeren, Zich over het menselijk geslacht te bekommeren. tussen goed en kwaad scheiding te maken, de ellendigen te helpen, alle misdaad te wreken, onrechtvaardig geweld ter neer te drukken. Wie Hem dat ontnemt, houdt een afgodsbeeld over.

Zij loochenen hiermede in vleeselijke gerustheid des harten, dat God regeert, dat Hij wetenschap heeft van hetgeen op de wereld geschiedt. Daarmee stellen zij de Heere God feitelijk op één lijn met de afgode en loochenen daarmee het Wezen Gods. Hierom zou God, de Heere, hen straffen met de uiterste straffen Zijner verbolgenheid.

Daarom zal door hen wor de ondervonden, hoe waar Gods Woord is, dat alle verachters van Zijnen heiligen naam straffen dreigt (Lev. 26:32 v. Deut. 28:30 v. 39.); hun vermogen zal de vijand te roef worden, en hun huizen zullen tot verwoesting worden. Zij bouwen wel, vol vertrouwen en gerustheid op hun blind noodlot, huizen, maar zij zullen ze niet bewonen, en zij planten wijngaarden, maar zij zullen derzelve wijn niet drinken.

Want waarlijk de grote dag des HEEREN, de gerichtsdag, is nabij; hij is nabij, en zeer haastende; de stem van de dag des HEEREN zal wor de gehoord, wanneer het zal zijn: Hoor! de dag des Heeren is daar! de held, die anders nooit in het gewoel van de slag heeft gesidderd, zal zich dan niet kunnen redde van de door de Heere gezonde schrik der vijanden, maar aldaar bitterlijk schreeuwen.

de godloochenaars kan hun dwaling, gelijk deze ene daad is, zo ook alleen door de daad voelbaar wor de gemaakt. Het licht, waarin zij Hem erkennen, is tegelijk het licht van het gericht, waarmee God hen bezoekt. Zij zijn gewoon, alles wat geschiedt, fatalistisch, als een noodzakelijke voortgang van zaaien en oogsten, bouwen en bezitten te beschouwen, en de factor der goddelijke genade, die aan alles ten grondslag ligt, niet op te merken. Daarom moet God dien genomen loop eens afsnijden, aan het zaad de vrucht, aan het bouwen het wonen laten ontbreken-dan bemerken zij dat Hij is.

Niets kon met meer geest en leven uitgedrukt worden, niets met woorden, beter geschikt, om een zeker en zorgeloos volk op te wekken en aan te sporen, dan de waarschuwing, die hier aan Juda en Jeruzalem gegeven wordt, van de aannaderende verwoesting door de Chaldeën. Dat alleen is genoeg, om de zondaren te Zion te doen beven, dat het de dag des Heeren is, de dag, in welken Hij zich openbaren zal, door wrake over hen te nemen. Het is de grote dag des Heeren, een staaltje van de oordeelsdag, een soort van jongste dag, gelijk de laatste verwoesting van Jeruzalem door de Romeinen vertoond wordt te zijn, in onzes Zaligmakers voorzeggende, daaromtrent (Matth. 24:17).

Die dag zal een dag der verbolgenheid Gods zijn, een dag der benauwdheid en des angsten, een dag der woestheid en verwoesting, een dag der duisternis en der donkerheid, een dag der wolk en der dikke donkerheid (Joël 2:2).

Een dag der bazuin en des trompetgeklanks tegen de vaste ste de en tegen de hoge hoeken, de vestingen, tegen welke zij zullen aanstormen en welke zij zullen veroveren en verwoesten.

En Ik zal de mensen te dien dage bang maken, dat zijradeloos en te vergeefs naar hulp zoekende, zullen gaan als de blinden (Deut. 28:29); want zij hebben door afgodendienst en overtreding van alle Zijne gebo de tegen de HEERE gezondigd, en hun bloed zal vergoten wor de als stof, dat men met voeten treedt, en hun vlees zal met verachting wor de gedood en wor de als drek (1 Kon. 14:10. Jer. 9:21).

Noch a) hun zilver, noch hun goud zal hen, die rijke en voorname verachters van God, kunnen red de ten dage b) der verbolgenheid des HEEREN 1), want de vijan de zullen het niet achten en er zich niet door laten omkopen; maar door het vuur Zijns ijvers zal dit ganse land, de ganse aarde, verteerd worden; want Hij zal ene voleinding maken, gewis ene haastige, met al de goddeloze inwoners dezes lands 2), der aarde.

Spr. 11:4. Ezech. 7:19. b) vs. 14, 15, 16.

De toorn Gods, de zonde vervolgende is zo verschrikkelijk, dat geen rijkdom meer of schatten, waarop de mensen vertrouwen, die kunnen afkeren, noch ook iets in de gehele wereld, behalve het bloed van Christus, wanneer een zelfs-veroordeeld zondaar zijn toevlucht daartoe neemt.

De verkondiging begon in vs. 2 met de bedreiging des gerichts over de gehele aarde, waarin het gericht over Jeruzalem en Juda slechts als een deel werd voorgesteld. Nu keert de voorzegging hier aan het slot tot de gedachte aan het begin terug.

Al deze verkeerdhe de zijn het, die Juda's volk verdorven hebben, die elke natie, welke haar aankweekt, ten kanker verstrekken, en een land tot zijn ondergang lei de moeten. Was het Jehova, welke dit nog tijdig liet aankondigen en voorstellen, opdat Zijn volk niet zou omkomen door eigen schuld. Zijne ontzettende bedreigingen had de dit een en ander met kracht moeten aanklemmen, en de natie nog tijdig tot betere gedachten moeten brengen. Maar

als wij dan met de uitkomst raadplegen en de vervulling van al deze bedreigingen in de verwoesting van Jeruzalem door de Chaldeën beschouwen, moeten wij dan niet schrikken voor de rechtvaardige oordelen Gods, voor het zekere der vervulling van al Zijne bedreigingen, en dat het eens vreselijk zijn zal, te vallen in de hand van de Leven de God. Geen kostbare losprijs kon Juda vrijkopen van het bedreigde leed, bedrieglijk waren alle steunsels, op welke men zich verliet, en rampzalig word het lot van ene natie, die eerst zo bewelddadigd en gelukkig was. Dat is het loon, dat is het uiteinde van elken zondaar, die zich verhardt, van ieder volk, dat naar de stemme Gods niet luistert. Wie is wijs, die merke deze dingen, en bidde de Heere om Zijnen herscheppen de en alvermogen de Geest.

Als hier sprake is van het ganse land, wordt daarmee wel in de eerste plaats het land van Juda vertoond, maar de Profeet ziet ook hier weer tot in de uiterste tijden, en het land van Juda is beeld van de ganse aarde.

Als de Heere komt, om de ganse aarde te verderven, zal niets, wat van de mensen, wat van het schepsel is, kunnen redde van de toorn, dan zal er alleen redding zijn voor hen, die door Gods genade bekleed zijn met het kleed der gerechtigheid, met de mantel des heils.

HOOFDSTUK 2.

VERMANING TOT BEKERING, STRAF DER NABURIGE VOLKEN.

II. Vs 1-Hoofdst 3:8. Tegenover dit zo nabijzijnd gericht over de gehele wereld, in 't bijzonder over Juda, roept nu de Profeet zijn volk tot boete en bekering, en vermaant hij vooral de vromen, om naar ootmoed en gerechtigheid te trachten, opdat zij in de dag des gericht's mochten verborgen worden. (vs. 1-3). Des te meer moeten zij boete doen, daar de Heidenen, Filistijnen, Ammonieten, Moabieten zullen wor de uitgeroeid en met het land van Israël wor de verenigd (vs. 4-10), daar verder alle afgo de op aarde zullen wor de nedergeveld en alle lan de tot aanbidding des Heeren zullen komen. Ja Egypte en Assur met de trotse hoofdstad Nineve zullen wor de verwoest (vs. 11-15), daar eindelijk ook het met bloed bevlekte Jeruzalem met zijne verdorven vorsten, rechters en profeten zware straf zal lijden. (Hoofdst. 3:1-8).

Doorzoek uzelf en uwe verblinde, verdwaalde zielen nauw, bedenk, waarvan gij afgevallen zijt; ja doorzoek nauw 1), gij volk van Juda, dat met geen lust bevangen wordt, dat afgeleerd zijt u te schamen.

De eerste betekenis, van dit woord is, verzamelen, de stoppelen verzamelen en vandaar heeft het de betekenis verkregen, van zich verzamelen op geestelijke wijze, dat is, zich zelve beproeven, zich zelve doorzoeken. De Profeet roept derhalve het volk op, dat zich niet meer schaamde, want dit is de betekenis, van met geen lust bevangen te zijn, om zich te beproeven, om tot zich zelve in te keren, om als de verloren zoon tot zichzelf te komen. Nog is de verwoestende gruwel niet over zijn volk uitgestort, nog is het de dag der genade en daarom roept de Profeet het diep van God afgevallen volk toe, om zich voor God te verootmoedigen.

Eer het besluit bare, vóórdát het oordeel van de rechtvaardigen Rechter over u worde verwezenlijkt; (gelijk kaf gaat de dag voorbij: zo spoedig vervliegt de tijd, zo haastig komt de dag van Gods gericht). Bedenk u, terwijl de hittigheid van des Heeren toorn over ulie de nog niet komt; terwijl de dag van de toorn des Heeren over ulie de nog niet komt.

Zoekt vooral de HEERE, alle gij zachtmoedigen, gij stillen des lands (Amos 2:7), die Zijn recht werken! Zoekt gerechtigheid, zoekt zachtmoedigheid, misschien zult gij verborgen word en in de spoedig invallen de dag van de toorn des HEEREN 1) misschien zult gij wor de begenadigd en gered (Amos 5:15).

Terwijl er weinig hope was, dat het lichaam des volks door bekering de dag des toorns zou afkeren, zo keert zich de Heere tot het godzalig overblijfsel des lands, dat vernederd en zachtmoedig was gemaakt onder een gevoel der zonden, en onder de hand Gods en dat conscientie maakte van zijn plicht, gelijk die in het Woord was bevolen. Deze vermaant hij om voort te gaan in het zoeken van des Heeren aangezicht en gunst, en om toe te nemen in zachtmoedigheid en in een rechtvaardigen wandel, als ook in het gebruik maken van de gerechtigheid van Christus, als zijnde dit de zekerste weg, om van de toekomen de toorn

bevrijd te worden, en ook de enige weg, die enige grond van hope geeft van bevestiging in de uitwendige oordelen, schoon hij ze er niet absoluut van verzekeren wil.

Ja zoekt ijverig de Heere; want alle heidenen zal de Heere eens richten en verdelgen, en hun lan de aan het volk en het rijk van God toevoegen. Ten voorbeelde voor allen noem Ik u alleen de vier volken, die het dichtst bij Israël wonen; eerst de Filistijnen in het westen; Gaza zal verlaten wezen, en Askelon zal ter verwoesting wezen, Asdod zal men in de middag, op helderen dag, plotseling en onverwacht verdrijven, en Ekron zal uitgeworteld, met wortel en tak uitgeroeid wor de (Joz. 13:2).

Ja wee het land en volk der Filistijnen en al de inwoneren van de landstreek der Middellandse zee, de volke der Cheretim, d. i. der Filistijnen! Het Woord des HEEREN dat u uw oordeel verkondigt, zal tegen ulie de zijn, gij Kanaän, der Filistijnen land! en Ik zal u even als de overige van Kanaän, verdoen, dat er geen inwoner zal zijn.

Cheretieten, eigenlijk alleen de zuidwestelijk wonende stammen der Filistijnen, wor de hier te zamen Filistijnen genoemd, om daarmee op hun lot van uitroeiing toespeling te maken, want charat is uitroeien.

Over de oorsprong van dezen naam der Filistijnen zie Joz. 13:2

En de landstreek der zee zal in plaats van ste de der Filistijnen in dit land, wezen tot hutten, uitgegravene putten der herders, herdersholen, welke zij gegraven hebben tot beschutting tegen de zon, en betuiningen der kud de 1).

In deze verzen wordt eerst met de verwoesting van het land der Filistijnen begonnen, dewijl deze landstreek het naast aan Juda lag. Algehele verwoesting zal hun deel zijn. Onverwacht zal zij plaats hebben, en als de Heere deze Heidenen ten ondergang zal overgegeven hebben, dan zal het zijn voor het overblijfsel van Juda.

Aan Zijn volk zal de Heere God de erfenis der Heidenen geven.

Ditzelfde geldt ook van Moab en Ammon.

En de landstreek met hare vette landouwen en wei de zal wezen voor het bekeerde overblijfsel van het huis van Juda, dat door bekering en geloof uit de gerichtten is gered en begenadigd geworden, dat zijin vrede daarin weiden, des avonds zullen zij in de huizen van Askelon, welke nog overig zijn, legeren. Zulk ene uitbreiding van het rijk van God zal plaats hebben, als de HEERE, hunlieder God, hen, de le de van Zijn volk, die in het gericht der verbanning en verstrooiing zuchten, hen in genade zal bezocht, en hun gevangenis zal gewend hebben (Hos. 6:11. Amos 9:14).

Verder de Moabieten en Ammonieten in het oosten: Ik heb de beschimping van Moab gehoord, en de scheldwoor de der kinderen Ammons, hoewel zij als afstammelingen van Lot met Mijn volk in bloedverwantschap zijn en dubbel vriendelijk voor hen moesten wezen, de

scheldwoorden, waarmee zij bij iedere gelegenheid Mijn volk beschimpt hebben. Zij hebben het gehaat om zijne hoge goddelijke roeping tot een uitverkoren volk Gods, en hoogmoedig veracht, zo als bijv. Balak de koning der Moabieten het door Bileam's vloeken wilde vernietigen (Num. 22), of in de tijd der Richters (Richt. 3:12 vv. 10:7 vv. 1 Sam. 11:1-5. 2 Sam. 10-12) waarvoor zij door Saul en David zwaar werd gestraft (1 Sam. 14:47. 2 Sam. 8:2; 12:30 v.); en zo dikwijls het in nood en druk kwam hebben zij zich groot gemaakt tegen deszelfs landpale, doordat zij het overmoedig schonden, en stukken van het heilige land aan zich zochten te trekken. (Amos 1:13).

Daarom, zo waarachtig als Ik leef, spreekt de HEERE der heirscharen, de God Israëls, het blijft onherroepelijk: Moab zal zeker zijn als Sodom, en de kinderen Ammons als Gomorra, even als deze steden, uit welke zij in hunnen stamvader Lot zijn uitgekomen, zullen zij geheel vernietigd worden, hun land zal worden tot ene netelheide, en ene zoutgroeve, gelijk aan de zuidkusten der Dode zee rijk aan zout, en ene verwoesting tot in eeuwigheid 1) de overigen (vs. 7) Mijns volks zullen ze, die beide vijandig volken, beroven, onderwerpen, en het overige Mijns volks zullen ze erfelijk bezitten al hun eigendom, hun slaven.

De Heere is hier in groten ernst en verzekert, dat Hij de vijand de Zijner Kerk zal straffen, als hebbende macht en re de daartoe om dat te doen, wijl Hij is de Beschermmer der Kerk en in verbond met haar staat, hoewel het weinig geloofd wordt, zo bij de Kerk, als bij hare vijanden. Daarom verzekert Hij hen daarvan door Zijn eed, Zich zelf voorstellende in Zijn macht en intrest.

Dat zullen zij hebben in plaats van hunnen hoogmoed; want zij hebben beschimpt en hebben zich groot gemaakt tegen het volk van de HEERE der heirscharen! in hoogmoedige verachting van Zijne goddelijke roeping,

Vreselijk zal de HEERE in Zijne rechterlijke majesteit tegen hen wezen, want Hij zal, zo is Zijn onveranderlijk raadsbesluit, al de goeder der aarde met alle rijken en alle mensen, die op hen bouwen, doen uitteren; en een iegelijk uit zijne plaats, waar hij wonen moge, zal Hem aanbidde als de waren, eeuwigen God; al de eilanden der Heidenen (Jes. 41:1) zullen Hem zoeken en verheerlijken (Micha 4:1. Zach. 14:16).

Deze bedreiging tegen de Filistijnen, Ammonieten en Moabieten is wel gedeeltelijk vervuld door de inval der Chaldeënen, als ook door hun onderwerping ten tijde der Makkabeënen, en hun langzamerhand geheel verdwijnen uit de rij der volken, en de verwoesting van hun land tot op de tegenwoordigen dag. Dit was echter slechts ene voorafbeeldende vervulling; want voor alles moet toch volgens vs. 7, Israël deze land in bezit nemen, en deze volken voor eeuwig aan zich onderdanig maken, wanneer de Heere zijne gevangenis zal hebben gewend,

i. niet na de Babylonische ballingschap, maar na zijne volkomene verlossing uit alle landen, na zijne gehele bekering en vergadering als een heilig overblijfsel. Tot dien tijd zullen de landen van deze wederpartijders van Gods volk even zou woest liggen, als het land van Israël zelf. Maar eens, als Israël bekeerd is, zal dit het overblijfsel van deze onder het gericht als Heidenen geheel ten onder gegane volken, als bekeerde, gelovige landen de voor eeuwig in zich zelve opnemen, en de landouwen van Filistea, Ammonitis en Moabitis zullen dan weer

bloeien. Datzelfde zal geschiede met alle heidenvolken en landen, als wier vertegenwoordigers die 4 volken worden genoemd.

Ook gij Moren! of Ethiopiërs in het verre zuid (vs. 4) zult de verslagenen van Mijn zwaard zijn, gelijk ook alle andere heidense volken.

Ook dit begon door de Chaldeënen vervuld te worden (Ezech. 30:4, 9); als heidens volk gingen de Ethiopiërs geheel te gronde, toen zij zich tot Christus bekeerden (Hand. 8:27 vv).

Hij, de Heere, zal (moge) ook Zijnerichtende hand uitstrekken tegen het Noorden, en Hij zal Assur verdoen, dat rijk, dat het Godsrijk in Israël zo vijandig is, en het op zijne vernietiging toelegt; en Hij zal Ninevé, de hoofdstad van Assur, in welke alle vijandschap tegen God is verenigd, stellen tot ene verwoesting, droog als ene woestijn.

En in het midden van haar, waar eens Ninevé stond, zullen de kudde legeren, al het gedierte der volken (liever: bij ganse scharen); ook de roerdomp, de pelikaan (Deut. 14:17. Jes. 34:11), ook de nachtuil zullen op hare granaatappelen, de sieraden der overgeblevene pilaren van Ninevé's paleizen vernachten; ene stem van allerlei vogelen zal in het venster der verwoeste huizen zingen, verwoesting zal in de dorpel zijn; want niemand zal meer over dien treden, als Hij haar cederwerk, het kostbare beschot der wanden in het prachtige gebouw zal ontbloot hebben 1).

Of, wanneer Hij haar cederwerk zal ontbloot hebben. In deze verzen wordt Assyrië toegesproken als het inbegrip van alle vijandige volken tegen de Heere en Zijn volk. Niets zal er overblijven. De Heere God zal zich openbaren als een verterend vuur voor Zijne vijanden, als een God, die alle Zijne vijanden en de vijanden Zijns volks tot een eeuwige verwoesting zal maken.

Dit is dan die stad, die opspringt van vreugde in hare menigte van mensen. O schrikkelijk einde! Dit de stad, die zeker woont achter hare wallen van water, gelijk zij meent, verheven boven alle ongeluk, die in haar hart zegt, dat zich zelf steeds verheft en vergoedt: Ik ben het, en buiten mij is gene meer. Wie is mij gelijk op de aarde (Jes. 47:8)? Hoe is zij in plaats daarvan geworden tot woestheid! vroeger was zij de plaats van ene jubelende menschenmenigte, nu is zij ene rustplaats van het wild gedierte! een ieder, die daar doortrekt, verheugd over haar ondergang, zal ze aanfluiten; hij zal zijne hand bewegen, daar hij denkt: goed, dat zij verdwenen is; zij heeft haren ondergang wel verdiend.

Zij dacht, dat niemand haar gelijk was in aanzienlijkheid, macht en rijkdom; nu is haar inderdaad niemand gelijk meer in ellende en woestheid. Daar paleizen van vorsten plachten te staan, waren nu plaatsen voor de beesten; waar aanzienlijke lieden plachten te wonen, houdt nu het verachte vee huis. Zo dierbaar is Gode altoos de behoudenis van Zijn volk, en zo ellendig zal de toestand der vijanden van dat volk zijn, tot aan het einde der wereld. Ziet dit in de val van het geestelijk Babel (Openb. 18).

HOOFDSTUK 3.

KLACHT OVER EN BEDREIGING TEGEN HET ONGEHOORZAME JERUZALEM, VERTROOSTING DER GELOVIGEN IN DE MESSIAS.

Maar evenzeer wee over Jeruzalem, der ijselijke 1) en der door allerlei zon de en gruwelen bevlekte, der verdrukkende stad.

Beter: der wederspannigen. Van de verkondiging der oordelen tegen de Heidenen, keert de Heere zich nu tot Jeruzalem en Juda. En nu komt de Heere allereerst met Juda te wijzen op zijne weerspannigheid tegen de Heere, Zijn Wet, Zijne heilige ordinantiën. Hoe dit volk zich van de tucht des Heeren heeft afgewend, om zich te keren tot de stomme afgoden. Al wat dan ook verder volgt is gevolg van het niet horen naar de stem Gods, van het niet aannemen van de tucht. Waar het Woord Gods wordt verworpen, waar Zijne ordinantiën niet wor de geteld, daar volgt ook vanzelf, dat het leven een verkeerde richting neemt.

Zou ik haar niet weerspannig noemen? Zij hoort naar de stem van God en Zijne Heilige wet en in de re de Zijner Profeten niet; zij neemt de tucht niet aan, laat zich door de ernst Zijner heilige eisen niet tot boete en bekering dringen; zij vertrouwt niet op de HEERE en Zijne genadige beloften, maar liever op haren voorraad en haar verstand; tot haren God nadert zij niet, maar zij gaat liever tot haren Baäl, en veracht de stem van de Heere en van Zijne Profeten.

a) Hare vorsten vooral bewijzen duidelijk het diepe verderf der gehele stad; zij zijn brullende leeuwen in het mid de van haar, die met ene begeerlijkheid als der tyrannen zich op de armen en geringen storten, om ze te vernederen; hare rechters zijn zo onverzadelijk als avondwolven (Hab. 1:8), die de beenderen van de aan de avond gemaakten buit niet breken tot aan de morgen, maar die als in een ogenblik, nog denzelf de avond verslinden.

Spr. 28:15. Ezech. 22:27.

Hare Profeten, die voorgeven door Gods Geest verlicht te zijn, maar gene roeping van God hebben ontvangen, zijn in hun voorzeggingen lichtvaardig, vol ijdel gepraat, gans trouweloze mannen, verachters der waarheid en gerechtigheid Gods, leugenaars, die de gedachten van hun eigen hart voor goddelijke waarheid uitgeven, en de mensen op hunnen weg naar het verderf slechts sterken; hare priesters verrichten hun heilige diensten onachtzaam en met een onrein hart, zij verontreinigen het heilige, de tempel, zij doen der wet, wier wachters zij toch moesten zijn, geweld aan.

Jer. 23:11, 32. Hos. 9:7.

Zo zijn alle stan de onder het volk, tot in de wortel verdorven. De rechtvaardige HEERE heeft daaraan gene schuld; Hij heeft niets onbeproefd gelaten, want Hij is in het mid de van haar, van die gruwelijke stad; Hij doet geen onrecht; allen morgen geeft Hij weer op nieuw zijn recht in het licht, openbaart Hij door Zijne Profeten wat volgens Zijne heilige wet recht

voor Hem is: er ontbreekt niet 1); Hij houdt niet op ondanks hun verachting; doch het is alles te vergeefs, de verkeerde weet van gene schaamte.

Tegenover de goddeloosheid der mensen en het verkeren van het recht, plaatst de Heere Zijn doen. Hij wandelt in het midde van Zijn volk. Hij laat door Zijne Profeten waarschuwen. Hij heeft de Wet niet ingetrokken. Hij laat niet onrecht prediken, maar recht en gerechtigheid, en daarom al de schuld komt op het hoofd van Juda terug. De gruwel der verwoesting is een rechtvaardige vergelding voor hun weerspanning en het vertrek van het recht.

Ik heb de Heidenen als de Amalekieten en Kanaänieten uitgeroeid, hun hoeken, hun tinnen, muren en vestingen zijn verwoest, Ik heb hun straten eenzaam gemaakt, dat niemand daar door gaat; hun steed is verstoord, zodat er niemand is, dat er geen inwoner is.

Ik zei tot u, o Israëel! verder door Mijne Profeten in heilige liefde en in geduld: Immers zult gij Mij vrezen, gij zult de tucht aannemen, opdat hare woning, de woning der dochter Zions, namelijk Jeruzalem, niet uitgeroeid zou worden; al wat Ik volgens Mijne dreigingen in de wet haar bezocht hebbe 1), wanneer zij van Mij zou de afvallen, waarlijk zij hebben, in plaats van zich tot Mij te bekeren, zich vroeg opgemaakt, zij hebben al hun handelingen verdorven, zij zijn zeer vlijtig geweest, om verkeerdheid te doen.

Al wat Ik haar bezocht hebbe. Zo zetten de Staten-Overzetters over. Anderen vertalen: na alles wat Ik over haar besteld heb. Deze vertaling is duidelijker. De Heere wil hier toch zeggen, dat indien Juda en Jeruzalem niet de tucht aannemen, niet willen wandelen naar 's Heeren geboden, Hij over hen zal brengen, al wat Hij bedreigd heeft in Zijne heilige wet.

Daarom, omdat alzo het gericht over dit volk niet kan uitblijven, verwacht mij, spreekt de HEERE, gij weinige vromen onder Mijn volk! Hoofdst. 2:3). Zoekt Mij en Mijne gerechtigheid te ijveriger in geloof, ten dage als Ik Mij opmake tot de roof; als Rechter aller volken, wanneer Ik opsta om door Mijn gericht alle degenen, die nog naar heil en redding verlangen als een buit te winnen. Want Mijn oordeel, Mijn heilig onherroepelijk recht, dat alle volken op aarde geldt, is, om alle goddelozen openbaar te doen worden, de Heidenen tot dat doel voor Mij te verzamelen, de koninkrijken te vergaderen, om over hen Mijne gramschap, de ganse hittigheid Mijne toorns uit te storten, want dit ganse land zal, zo als reeds boven (Hoofdst. 1:18) gezegd is, door het vuur van Mijnen ijver verteerd worden; alle goddeloosheid zal worden vernield, en onder zulke zware gerichten zullen dan de boetvaardigen onder de volken zich tot Mij bekeren.

Met dit vers is de Profeet tot de gedachte in Hoofdstuk 2:1 vv. teruggekeerd, een bewijs daarvoor, dat hier ook naar de bedoeling van de Profeet, het einde ener afdeling is. De Profeet bedoelt niet in uitsluiten de zin in ons vers het laatste gericht, maar de gerichten, die door de geschiedenis van Israëel en van de volken heengaan, en eindelijk in het jongste gericht uitlopen. Voor Israëel beginnen deze gerichten ter zifting met de verwoesting van Jeruzalem en de Babylonische ballingschap en zij duren nog heide voort; voor de volken der wereld zijn zij

in de menigvuldige katastrofen van de wereldgeschiedenis volvoerd, eerst in de veroveringstochten der Chaldeënen onder Nebukadnezar en zijne opvolgers.

9.

III. Vs. 9-20. Wacht op Mijn gericht, want het zal uwe verlossing zijn, riep de vorige afdeling de gelovigen in Israël toe. Dat gericht zal ook uit de heidenen nog velen tot de Heere brengen; want het zal als een gericht der zifting over alle volken zijn. Deze door Gods gericht gelovig gewordenen, bekeerde zielen uit de Heidenen zullen dan uit dankbaarheid aan de Heere, Zijn verstrooid, door zijne schuld verstoten volk bekeren, weer verzamelen en als een welgevallig offer tot Hem lei de (vs. 9-10). Is echter eens Israël, door de arbeid des geloofs van de bekeerde Heidenwereld weer bekeerd, en tot zijnen God vergaderd, zo zal de Heere zelf het van alle zonden reinigen en geheel heiligen, dat het van dien tijd af in ootmoed zijn vertrouwen alleen op de Heere stelt. Onder de herdertrouw van zijnen God zal Israël genen vijand meer behoeven te vrezen, want Hij zal ze allen wegdoen. Vol vreugde en zalig gejubel zal de begenadigde gemeente met de Heere zelven in haar midden-in het nieuwe Jeruzalem in de rijkste volheid der genade en heerlijkheid leven. (vs. 11-20).

Ja wacht slechts op Mij met geduld, gij ellendigen Mijns volks, want gewis, als Ik de grote gerichten over de Heidenen breng, dan zal Ik tot de volken, die tot hiertoe hun eigene wegen zonder God hebben bewandeld en hun goden hebben aangeroepen, door Mijne dienaren ene reine spraak wen de 1), opdat zij allen zich tot Mij bekeren, en, gelijk het in de beginne van de geschiedenis der mensheid geweest is, weer allen de naam des HEEREN, de enigen waren God met innig geloof aanroepen, opdat zij Hem dienen met een eenparigen schouder, en nauw verbondene zielsgemeenschap.

Onze Staten-Overzetteren denken hier met enige andere uitleggers aan de lippen van God of van Zijne boden, met welke Hij de volken de goede boodschap zal verkondigen; de meeste oudere en nieuwere uitleggers verklaren het echter van de volken, wier spreuk de Heere heiligen zal. Dat Gods sprake rein is, spreekt te zeer van zelf, dat de Profeet dit zou kunnen willen uitdrukken. Ook op meerdere plaatsen, bijv. Jes. 6:5 vv. waar "reine lippen" of "sprake" voorkomt, wordt het steeds van de lippen der door de zonde bevleete mensen gebezigd. Neemt men het ook hier in dien zin, dan is de mening, dat de Heere de volken, die tot hiertoe hun lippen door aanroeping der afgoden hebben verontreinigd, de sprake reinigen zal, d. i. hen zal bekeren, en hun harten en spraak zo zal heiligen en ontberen, dat zij met reine gezindheid en welgevallige beelden de naam Gods zullen aanroepen.

Onze Staten-Overzetteren tekenen echter ook aan: "Of, alsdan zal Ik de volken de lippen veranderen in reine lippen, dat is, Ik zal mijne uitverkorenen onder de Heidenen wederbaren door de Heiligen Geest, zodat hun mond en hart rein zullen zijn, zodat zij van God rein zullen gevoelen en spreken, Hem heiliglijk dienende," en deze verklaring eist de grondtekst. De Heere God voorspelt hier toch, dat diezelfde lippen, die door de afgodendienst verontreinigd waren, door Hem zullen gereinigd worden, omdat Hij hun hart zal herscheppen tot de vreze Zijns Naams.

Ja, deze bekeerde Heidenen zullen Mij dienen van ganser harte en met een dankbaar gemoed, want de tot Mij bekeerde Heidenwereld zal tot betoning van haren dank voor hare begenadiging Mij om zijne zonde des ongeloofs en der eigen gerechtigheid verstokt en verstoten volk Israël door geloof en hare prediking tot bekering dringen. Van de zijde der rivierender beide grote stromen, de Nijl en de Astaboras, der Moren, van Ethiopië en het uiterste zui de der toen bekende wereld, zullen tot Mij, hunnen enigen God en Heiland, Mijne ernstige, de tot Mij waarlijk bekeerde, gelovige aanbidders, met de dochter Mijner verstrooidenover de gansen aardbodem, van Mij uitverkoren volk, tot Mijne offeran de brengen. 1) Deze bekering van Israël zal dus evenzeer een getuigenis zijn van de ijver der gelovige Heidenen in goede werken, als dat het spijsoffer voor Israël moest zijn (Lev. 2:3).

Even als in Jes. 66:20 wordt ook hier op 't duidelijkst voorzeggd, dat de bekering en weer bijeenvergadering van het verstokte en verstrooide volk der Jo de tot Christus, hunnen God en Heiland, door de heiligen ernst des geloofs en de zendingsarbeid der gelovige Christengemeente uit de heidenen, zal plaats hebben, zo als dit Paulus (Rom. 11) op Nieuw-Testamentische wijze verder uiteenzet. Dat de zending onder de Jo de een heilige plicht der dankbaarheid voor de Christenen is, is alzo buiten allen twijfel. Maar de arbeid van liefde en dank aan Israël is volgens de bedoeling van onze plaats niet te beperken tot de zending onder de Joden, maar omvat veel meer. Vooral het innige geloof, de heilige liefde, de brandende ijver voor Gods zaak, moeten het verdwaasde Israël winnen. Wanneer Israël eerst weer moet zeggen: "Ziet, hoe lief zij elkaar hebben, hoe heilig hun wandel is!" Wanneer het in plaats van hoon en spot, ware goddelijke liefde, zo als die uit het geloof in Christus voortvloeit, van de zij de der Christenen verneemt, dan zal het ook moeten erkennen, dat onder ons de ware God, dat onze Jezus de ware Messias is. De grootste hindernis tot bekering van Israël is het ongeloof en gemis van liefde bij de Christenen. De volkomene vervulling van onze profetie zal zeker dan eerst plaats hebben, wanneer na het ingaan van de volheid der Heidenen, de blindheid, welke voor een deel over Israël is gekomen, zal zijn opgeheven, en dan geheel Israël gelovig en zalig zal zijn (Rom. 11:25 v.).

In onze Staten-Overzetting is het woordje met er tussen in gevoegd. Dit moet echter niet. De Profeet spreekt hier hetzelfde uit in beginsel, wat de Apostel Paulus (Rom. 11:25 en verv.) betuigt. Beter is dan ook de vertaling van: Mij tot spijsoffer. Door de bekeerde Heidenen zal eens de Jo de het Evangelie der genade wor de verkondigd. Als de volheid de Heidenen zal zijn ingegaan, zal geheel Israël zalig worden. Dan zullen de Heidenen het bekeerde Israël de Heere als een heilig spijsoffer toebrengen.

Te dien dage, wanneer gij, o Israëls door de arbeid der liefde van de gelovige Heidenen u weer tot Mij zult hebben bekeerd en uit de verstrooiing zult vergaderd zijn, zult gij niet beschaamd behoeven tewezen van wege al uwe handelingen, waarmee gij tegen Mij overtre de hebt; want gij zult alsdan generlei misda de meer, gelijk vroeger, begaan; want alsdan zal Ik uit het mid de van u wegnemen, die van vreugde opspringen over uwe hovaardij, 1) de overmoedige rechters, Profeten en priesters, die zich nu nog op hun misdadige behandeling van u beroemen, en gij zult u voortaan niet meer in hoogmoed, dien wortel van alle zonde, verheffen om Mijne heiligen bergs wil (liever op Mijnen enz.) waar Ik u dan weer zal hebben vergaderd.

De Heere God zegt het hier, dat het dan zou ontbreken aan hen, die Israël zou de verlei de tot afgoderij en het verlaten van Zijn dienst, zodat zij in de vreze des Heeren zon de wandelen, en niet meer zichzelf behoeven te schamen over hun afgoderij.

Maar of, want Ik zal in het mid de van u, o Jeruzalem! verscheuren, en als een zaad doen overblijven, opdat het zich tot Mij bekere en uit de verstrooiing verzamele, een ellendige en arm volk¹), dezulken, die zich onbekwaam gevoelen tot alle goed, en erkennen, dat zij hun redding alleen aan Mijne genade en ontferming te danken hebben; die zullen op de naam des HEEREN van harte betrouwen ²).

De Heere keurt het nodig, om zelfs het overblijfsel van Zijn volk met veel ellende te oefenen, nadat Hij door hun verlossing hun smaad heeft weggenomen, opdat zij daardoor te meer gebracht zou de worden, om de heiligmaking te betrachten. Want zij zijn een ellendig en arm volk, opdat zij betrouwen en geen onrecht zou de doen.

God houdt arm en ellendig in zich zelf, opdat er alleen een betrouwen op Hem zou zijn. Wie zichzelf heeft leren wantrouwen, wie alle eigenwijsheid heeft leren opgeven die zal ook alleen zijn vertrouwen stellen op de Heere God.

De zo geredde en bekeerde overgeblevenen van Israël zullen een heilig volk zijn, dat de roeping van het volk Gods (Ex. 19:6) volkomen vervult, want zij zullen als uit God geboren geen onrecht doen (1 Joh. 3:9), noch leugen spreken, en in hunnen mond zal gene bedrieglijke tong gevon de worden, zo als ook hun God geen kwaad doet, en in de mond van hunnen Heiland geen bedrog wordt gevon de (vs. 5. Jes. 53:9); maar zij zullen, als de kleine, volkomen heilige kudde des Heeren onder haren hemelsen Herder, wei de en nederliggen, en niemand zal hen verschrikken, geen zichtbare en onzichtbare vijand zal hen meer vrees aanjagen (Micha 7:14. Luk. 12:32).

Deze bekering en verzameling van Israëls overblijfsel, van het heilig zaad, waarop alle beloften en profetieën zien, begon met de verschijning van Christus, en zal bij Zijne wederkomst voltooid zijn. Voor dezen tijd aanschouwt de heilige ziener (Openb. 7:1 vv. 14:1 vv.). deze heilige gemeente uit Israël als een schare van 144. 000, uit iederen stam 12. 000, allen met het zegel des leven de Gods op het voorhoofd verzegeld.

Zing vrolijk, a) gij bekeerde en op uwen heiligen berg weer verzamelde gemeente gij dochter Zions! juich met vreugde; Israël! wees blijde, en spring op van vreugde van ganser harte, over de zo rijke volheid van het u geschonken heil en de zegen, gij dochter Jeruzalems.

Zach. 9:9.

De HEERE heeft uwe oordelen weggenomen; Hij heeft uwen vijand, die Hem tot volvoering Zijner oordelen over u diende, weggevaagd, en Zijn genadeverbond met u weer opgericht; de Koning Israëls, de HEERE. die, zolang gij door Hem in de macht der vijan de tot straf waart overgegeven, had opgehouden uw Koning te zijn, is dan weer als uw Koning,

die u verlost heeft, met Zijne genadige tegenwoordigheid in het mid de van u; gij zult geen kwaad meer zien. 1)

De godzaligen mogen ook hun tijd van verademing verwachten uit de ellende en dat dezelve hen niet beschadigen zal, wanneer zij komt, als ook dat de dag eens komen zal, wanneer zij voor eeuwig daarvan bevrijd zullen wezen, hetwelk dan, hetgeen hen overkomt, verzachten mag, opdat het hun blijdschap niet verhindere.

Te dien dage zal ware vrede Gods onder u heersen, tot Jeruzalem zal gezegd worden: Vrees niet, o Zion! Ziet, Gods toorn is voorbijgegaan; Zijne genade over u duurt in eeuwigheid. Laat uwe han de niet slap wor de van schrik en angst.

De HEERE, uw God, is nu weer in het mid de van u, een Held, die verlossen zal uit alle macht van zonde, dood en geweld; Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, als over ene versierde trouwe bruid; Hij zal zwijgen in Zijne liefde 1), zal in heilig goddelijk welgevallen en eeuwige goddelijke liefde u stil beschouwen in zalig genot; Hij zal zich over u en uwe redding en zaligheid verheugen met gejuich(Jes. 62:5; 65:19).

Hij kleedt Zich in als een sterflijk mens, dewijl, indien Hij Zich niet op die wijze uitdrukt, Hij niet genoeg kan aantonen, hoezeer Hij ons bemint. God zal zwijgen in Zijne liefde, d. i. dit zal een teken van het hoogste welbehagen, dit zal de hoogste wens van uwen God zijn wanneer Hij u zal koesteren, evenals indien iemand zijn zeer beminde vrouw koestert, zo ook zal God in de liefde voor u rusten.

Gelijk God, de Heere, Zich verlustigde over Zijn handenwerk na de zesdaagse schepping, en op de zeven de dag rustte, Zich verheugende in Zijn werk, alzo zal God ook met innig welgevallen zien op Zijn geestelijk handenwerk. De kerk in het algemeen en de gelovigen in het bijzonder zullen het voorwerp zijn van Gods innig welgevallen, van Zijn in de beschouwing er van weggezinkene liefde.

Zwijgen in Zijn liefde en Zich verheugen met welgevallen vullen elkaar aan.

"Beide het zwijgen en het vrolijk gejubel behoren tot de liefde, zo als ook de zaligheid ene eeuwige rust en een eeuwig prijzen van God wordt genoemd. "

Daarom treurt niet, gij vromen in Israël, over de grote ellen de en de gerichtten, welke nu spoedig Israël zullen treffen, als het in de ellende der ballingschap naar Babel wordt gevoerd en daarna onder alle Heidenen verstrooid. De bedroefden, die in verre lan de zijn verbannen, om der bijeenkomst wil, omdat zij in de heilige vreugde van de godsdienst niet kunnen delen, zal Ik verzamelen uit de verstrooiing, zodat zij ook deel nemen aan de zalige vreugde van het weer verkregen heil, want zij zijn uit u, zij behoren tot u, en zullen daarom ook niet buiten de u beloofde vernieuwing van het genadeverbond zijn gesloten, de schimping, de slavernij; onder de Heidenen is een last op haar, zij hebben die voor u allen gedragen.

Ziet, Ik zal te dien tijde, als Ik u weer in genade zal aannemen al uwe verdrukkers verdoen, allen, die u door overmoed, hoon en spot beledigen, daar Ik dat alles aan hen zal bezoeken; en Ik zal de hinkenden, d. i. alle degenen onder u, die door Mijne gerichten zullen getroffen worden, behoeden, en de uitgestotenen, allen, die om hun zonde door Mij moesten worden verstoten, verzamelen (Micha 4:5); en Ik zal ze, zo als Ik u Deut. 26:19 beloofd heb, stellen tot enen lof, en tot enen naam, in het ganse land, waar zij beschaamd zijn geweest, en men ze smadelijk behandeld heeft.

Te dier tijd uwer begenadiging en verheerlijking zal Ik, als een trouwe, zorgende Herder, ulieden, die Mijne verlost zijn, herwaarts brengen, ten tijde namelijk als Ik u, Mijne schapen en lammeren, verzamelen zal (Jes 40:11), zeker Ik zal ulie de zetten tot enen naam en tot enen lof 1) onder alle volken der aarde, als Ik uwe gevangenen, al de ellende, die om der zonde wil over u moet komen, voor uwe ogen, zodat ieder het tot zijne verwondering zal zien, wen de zal, en tot zaligheid en heerlijkheid zal doen worden, zegt de HEERE, de Getrouwe en Waarachtige.

Leert hieruit, dat de Heere voor een volk verschijnt, en voor haar werkzaam is, is zijn grootste ere voor de wereld, gemerkt wat het aanwijst voor zijn aandeel aan zulk een groten God. Wat achting Hij voor hen heeft in hun lagen staat, en hoe heerlijk Hij hun maken wil, door voor hen te werken. Ook zal Hij te Zijner tijde zulks voor Zijn volk doen, opdat Hij Zijne heerlijkheid op hen mocht leggen. Hierom wordt dit als een vrucht van Zijn werk en als Zijn einde of oogmerk in hetzelfde daarbij gevoegd.

Hoewel deze gehele grote belofte ook op de Christenen, die uit Jo de en Heidenen zijn verzameld, ten volle toepasselijk is en hare gehele vervulling zal vinden in de volmaking van het door Christus op aarde gevestigde koninkrijk der hemelen, zo treedt toch in de schildering der zaligheid (vs. 11-20). de toepassing op de Heiden-christenen geheel op de achtergrond en de blik van de Profeet is alleen op Israël gericht. Daar toch Zefanja niet slechts het gericht over de gehele aarde. maar (in Hoofdst. 3:9, 10) ook de bekering der Heidenen tot Jehova, de leven de God, verkondigt, zo mogen wij ook de voorstelling des heils in Hoofdst. 3:11-20 niet beperken tot het lichamenlijk van Abraham afstammende volk van Israël en zijn overblijfsel, maar moeten ook de door Christus tot de leven de God bekeerde Heidenen denken als mede daaronder begrepen.

De volle verwezelijking van dit heil en van deze heerlijkheid zal eerst plaats hebben door de stichting van het nieuwe Jeruzalem (Openb. 21 en 22). Zowel het gericht als ook de redding ontwikkelen zich slechts langzamerhand, totdat beide worden volbracht ten tijde van de wederkomst des Heeren ten gerichte over de volken, en ter verlossing Zijner gemeente, welke dan voornamelijk uit het overblijfsel van Israël zal bestaan.

Met deze belofte sluit onze Profeet zijne voorzegging, nadat hij aan zijn volk heeft getoond; wat het om zijn afval te wachten had, maar hij verkondigt ook als een ware Zefanja mid de onder de naderende gerichten, ene schuilplaats in de Heere, de leven de God.

De Heere God spreekt hier van het geestelijk Israël, dat uit alle volken en talen en natiën zal wor de verzameld, van de Kerk der uitverkorenen. Deze zal Hij zetten tot een naam en tot een lof. Op haar zal Hij Zijn Naam leggen, Zij die tot haar behoren zullen genaamd worden, het volk des Heeren. Als eenmaal aan alle ellende een einde zal zijn gekomen, als er de nieuwe aarde zal zijn onder de nieuwen hemel, dan zal dit woord der aloude Profetieën in volkomen vervulling treden.

SLOTWOORD OP DE PROFEET ZEFANJA.

De Profeet Zefanja, de achterkleinzoon van de vromen koning Hizkia, leefde onder de regering van de koning Josia, Juda's laatsten godvrezende koning.

Hij is de laatste der Profeten vóór de Babylonische ballingschap, die de verwoesting van Juda door de Chaldeeuse wereldmacht aankondigt.

Maar niet alleen ziet hij de toorn des Heeren in zijne verwoestende werking komen over zijn eigen volk, maar ook over alle de andere volken.

Waarom? Opdat dit gericht zijne reinigende strekking zou uitoefenen over Juda, maar ook, opdat, waar dit gericht reinigend zou gaan over Juda, het tevens zijn volk zou verlossen van de macht der Heidenen.

Zijne redenen dienen dan ook, opdat de verstokte zondaars nog zou de gewaarschuwd worden, en degenen, die voor God in de schuld zou de vallen, vertroost met de belofte van de heerlijkheid van de Messias.

Zeer terecht is dan ook aangemerkt, dat zijne rede is ene universele gerichts-apocalypse, waarin de stralen van alle perio de der gerichtsprofetie bij de andere Profeten zich verenigen en tot een welgeordend geheel verbon de worden, of, "indien iemand verlangt, dat in een kort bestek al de afzonderlijke godsspraken der profetie gegeven worden, die doorleze deze korte Zefanja".

Het is daarom dan ook, dat hij wijst op het overblijfsel naar de verkiezing der genade, op de bekering der Heidenen, en op de bekering van Israël, als vrucht van de eeuwige ontfermingen Gods.

DE PROFEET HAGGAI.

Het Boek der Profetieën van Haggai, de eersten Profeet, die na de Babylonische ballingschap onder Israël optrad, bevat diens redenen op bevel des Heeren, die het volk niet alleen moesten vertroosten en vermanen, maar ook moesten dienen om het aan te zetten en aan te moedigen tot het voortzetten van de tempelbouw.

Hij trad op in het tweede jaar van de Perzischen koning Darius Hystaspes, de koning, wiens harte door God, de Heere, geneigd werd, om het volk andermaal verlof te geven de tempel te herbouwen.

Wie hij was van afkomst en beroep is ons niet meegedeeld.

Het Boek laat zich verdelen in vier delen.

Het eerste deel (Hoofdst. 1) bevat de vermaning om de tempelbouw te hervatten.

Het tweede deel (Hoofdst. 2:4-9) behelst de heerlijke belofte omtrent de twee de tempel.

Het derde deel (Hoofdst. 2:10-19) bevat een strafrede des Profeten tegen de opkomende werkheiligheid onder het volk.

Het vierde deel (Hoofdst. 2:20-23) behelst een belofte van heerlijkheid, omtrent de koninklijken Spruit, uit het huis van David.

HOOFDSTUK 1.

STRAFPREDIKING TEGEN DE NALATIGHEID IN HET BEVORDEREN VAN DE TEMPELBOUW.

In het Boek van Haggai worde ons waarschijnlijk alleen de hoofdgedachten der redevoeringen meegedeeld, met welke de Profeet door vermaningen, bedreigingen en beloften tot vernieuwde bouw des tempels moest opwekken, en wanneer hem dat gelukt was, hun ook de tegenwoordigen ongelukkigen tijd moest verklaren, als ook de twijfelingen, die daarover konde ontstaan, oplossen, en op de toekomstigen tijd der heerlijkheid wijzen. Het Boek is in vier afdelingen of re de verdeeld. de tijd van haar ontstaan geeft hij zelf nauwkeurig op. De eerste bestraft de traagheid van het volk, en vermaant om het bouwen weer aan te vatten (Hoofdst. 1); de drie laatste vertroosten het gewillig geworde volk, over het treurige heden, met de belofte der toekomstige heerlijkheid. (Hoofdst. 2.).

Hoofdst. 1:1-2 :1. Na opgaaf van de tijd, waarin zij zijn gehouden, als ook van de personen, tot welke zij gericht zijn, bestraft de Profeet in deze zijne eerste rede de onverschilligheid des volks omtrent het wederopbouwen des tempels, en wijst hij op de Goddelijke kastijding daarvoor, namelijk het misgewas in het land ten gevolge van het uitblijven van de regen. Daarop vermaant hij de stadhouder Zerubbabel, de hogepriester Jozua en het volk, dat zij getrouw de tempelbouw weer moeten opnemen (vs. 1-11). Hiermede verbindt hij dan een kort bericht daarover, welken uitslag zijne rede had gehad (vs. 12-15).

In het tweede jaar van de Perzischen koning Darius Hystaspes, uit de familie der Achaemenieden, van 521-486 v. Chr. (Ezra 1:4) in de zesde maand, op de eersten dag der maand, d. i. op het feest der nieuwe maan 1) van de Joodse maand Elul, of omstreeks het midde van Augustus van het jaar 520 v. Chr. geschiedde voor de eerste maal het woord des HEEREN door de ingeving van Zijnen Heiligen Geest, door de dienst van Haggai (= feestvierende) de Profeet. Waarschijnlijk was hij in Chaldea geboren en met Zerubbabel naar Jeruzalem teruggekeerd, doch van zijn persoon is overigens niets bekend (Ezra 5:1 1). Dit woord was gericht tot Zerubbabel, de zoon van Sealthiël (1 Kron. 3:19), de vorst of stadhouder (Ezra 2:63) van Juda, en tot Josua, de zoon van Jozadak, de hogepriester, en wel juist tot deze beide opperhoofden des volks, opdat zij de aanwijzingen Gods aan het gehele volk, aan zijne leidster zoude volvoeren, zeggende:

Haggai is de eerste Profeet, die na de ballingschap onder de uit Babel teruggekeerde gemeente van Juda optrad, om haar de wil en de heilsweg van haren God te verkondigen. Tussen hem en Zefanja lag de 70 jarige ballingschap en het werken van de grote Profeten Jeremia, Ezechiël en Daniël. Wat alle vorige Profeten en op zamenvattende, zeer ernstige wijze Jeremia, verkondigd hadden, dat de Heere ook Juda om zijne voortdurende afgoderij en tegenstand tegen Gods gebede onder de Heidenen zou verstoten, en daardoor laten onderdrukken, dat was tot vervulling gekomen. Gelijk de tien stammen reeds lang door de Assyriërs, zo waren nu ook de bewoners van Juda en Jeruzalem door de Chaldeënen onder Nebukadnezar in ballingschap gevoerd. De Heere had nu Zijn gehele volk van Zijn aangezicht onder de Heidenen verbannen, maar het toch niet geheel en voor altijd verworpen;

Hij had Zijn verbond wel gesuspenseerd, maar niet geheel opgeheven. Ook aan het in ballingschap smachtend volk had Hij niet alleen door de Profeet Ezechiël, na de oplossingen van het rijk en de verwoesting van Jeruzalem en de tempel, de oude voorzeggingen, dat Hij het volk, hetwelk tot kennis zijner zware zonde kwam, en met berouw tot Hem terugkeerde, weer in genade zou aannemen, uit de ballingschap verlossen, in zijn land teruglei de en tot grotere heerlijkheid verheffen wilde, vernieuwd, maar ook door Daniël de macht en het voortduren der wereldrijken en hun verwoesting door het Godsrijk uit de hemel laten verkondigen.

Nu waren de 70 jaren, gedurende welke het rijk van Juda woest lag, en het 't volk Babel dienen moest (Jer. 25:11) voorbijgegaan. Het Babylonische wereldrijk was gevallen, en Cyrus, de stichter van de Perzische wereldmacht, had de Joden de toestemming om in hun vaderland terug te keren gegeven, en de wederopbouw van de tempel van Jehova te Jeruzalem bevolen.

Een feit komt ons in het beeld van de toenmaligen tijd voor, dat niet genoeg op de voorgrond kan worden gesteld—dat is de merkwaardige omkering, welke het volk Gods in de ballingschap heeft ondervonden, en wanneer wij het volk te Jeruzalem na zijne terugkering aanzien, is het ons als een ander vreemd volk, dat wij nauwelijks meer herkennen.

Juda was teruggekeerd met de anderen, die zich aan hem had aangesloten, de ballingschap met haar verschrikking was voorbij, en de vreselijke kastijding was niet te vergeefs geweest; het volk was genezen van zijnen afgodendienst. Dit volk, dat anders voor iedere afgoderij toegankelijk was, en zodra maar de feestelijkheid van enigen afgodendienst lokten, zich dadelijk daaraan overgaf, had in de ballingschap een afkeer opgevat van alle afgoden, en niet licht heeft enig volk zulk ene omkering ervaren, als Israël in zijne ballingschap. Zo was dan ook zijn eerste werk om het brandofferaltair te bouwen en de dagelijksche offerdienst in te stellen, ook dadelijk het bouwen van de tempel zelve ter hand te nemen. Reeds was de grond gelegd en rustig bouwde men voort. Toen kwamen hinderpalen in de weg, bij welke weer de aard van het volk te voorschijn kwam. De Samaritanen, die gemengde hoop van heidenen en Israëlieten, wil de ook deelnemen aan het bouwen; maar zulk een afkeer had de de nieuwe bewoners van Jeruzalem van alles, wat maar van verre aan heidendom herinnerde, dat zij zulk een verlangen rondweg afsloegen. Zij wil de liever een vijand in de naaste nabijheid hebben dan enen, al was het ook maar in 't minste heidensen vriend bezitten. Het gevolg was de vijandschap der Samaritanen, en nu volgde van die zijde ene aanklacht bij de koning der Perzen, die met het oog op vroegeren, dikwijls herhaal de afval van Israël, het bouwen van de tempel verbood, en zo moest de gehele zaak stilstaan.

Men zou denken, dat een volk, hetwelk de afgodendienst zo verleerd had, zulk een verbod niet zo gewillig zou aannemen, of ten minste de eerste mogelijkheid om het te ontgaan, of op de achtergrond te schuiven, met vreugde zou aangrijpen. Maar van dat alles horen wij niets, en hier komt ons juist voor ogen, wat er van de omkering des volks geweest is. Het is waar, het volk had de dienst der afgode verleerd, maar daarom had het toch de dienst van God nog niet geleerd. Zijne afgodendienst had alleen ene andere gedaante aangenomen. Een geest van eigen gerechtigheid had zich van het volk meester gemaakt, welke zich in de

ongebondendste zelfzucht en de laagsten eigenbaat hoe langer hoe meer ontwikkelde. Het volk wist, dat het wat buitengewoons was, dat het uitwendig met alle heidendom had gebroken, en nam steeds meer de gedaante aan, welke het volk der Jo de in zijne ontaarding nog he de bezit. Zo vin de wij er dan ook geen spoor van, dat de Jo de op Jeruzalems puinhopen na dat verbod van de koning der Perzen het zou de beproefd hebben, of niet het bouwen van de tempel en de herstelling van de godsdienst mogelijk was; integendeel werd alles zo gemakkelijk als mogelijk was, ingericht, men bouwde huizen, richtte paleizen op, en het huis des Heeren bleef onvoltooid. Er kwamen zware tijden, des Heeren hand kastijdde het baatzuchtige volk met zware bezoeken, maar het werd niet anders. Zo bleef het, totdat 16 jaren sedert het terugkeren naar Jeruzalem waren voorbijgegaan (536-520). In dit jaar trad onze profeet Haggai op, en van zelf blijkt uit deze tijdsomstandigheid de bedoeling zijner profetie.

Juist omdat de dag der nieuwe maan een feestdag was, op welken het volk van Jeruzalem tot Jehovah's altaar samenkwam en meerdere feestofferan de plaats vonden, wanneer daarom ook het godsdienstig bewustzijn was opgewekt, en het dubbel smartelijk moest wor de gevoeld, dat de tempel van Jehova nog in puin lag, juist daarom komt op enen dag der nieuwe maan het woord van Jehova, dat tot wederopbouw van de tempel opwekt.

Alzo spreekt de HEERE der heirscharen, zeggende: Dit volk, waarvan Ik niet kan zeggen: Mijn volk, omdat het in dit opzicht niet als Mijn volk handelt, zegt, om zijne onverschilligheid door nietige uitvluchten te verontschuldigen: De rechte tijd is nog niet gekomen, de tijd, dat des HEEREN huis gebouwd worde.

En het woord des HEEREN geschiedde door de dienst van de Profeet Haggai, zeggende:

Gij zegt dat het ongunstige der tijdsomstandigheden, en de druk, onder welken gij leeft, niet toelaten Mijn huis op te bouwen. Maar is het voor ulieden, voor de rijken en voornamen onder u, wel de tijd, dat gij woont in uwe gewelfde, met kostbaar houtwerk aan de binnenste muren versierde, huizen, en daar een gemakkelijk en genotvol leven leidt, en zal dit huis, dat u het leven eerst waarlijk gezegend en rijk moest maken, woest zijn? 1)

Het volk had tot voorwendsel gekozen de druk der tijden, maar het wonen in prachtige paleizen was geen teken van druk, integendeel van burgerlijken welstand. Het volk uit Babel teruggekeerd, zag niet in het grote en onafscheidelijk verband tussen de tempel en de vervulling van Gods belofte. Het zorgde wel voor zichzelf, menende ook de Heere te kunnen dienen zonder tempel, maar de Heere komt het tegen. Hij laat een droogte komen, opdat het volk het zou verstaan, dat des Heeren ongenoegen was gaande gemaakt, door hun opzettelijk verzuim. En waar nu deze straf nog geen uitwerking had, daar zendt God Zijn Profeet, om de moedelozen op te beuren, maar ook de tragen van harte aan te zetten tot het vervullen van Gods wil, inzake de tempelbouw.

De Heere toont het ook hier, dat Hij Zijn volk niet vergeet, dat Hij ook nog over het eigengerechte volk gedachten des vredes heeft.

Nu dan, also zegt de HEERE der heirscharen: Stelt uw hart op uwe wegen 1). Vestigt uw oog eens nadenkend op uw handelen en op de gevolgen daarvan.

Hiermede komt de Profeet in de Naam des Heeren het volk tot nauwgezet zelfonderzoek aanzetten, opdat zij niet alleen zou de zien op hetgeen tegenwoordig was, maar ook op hetgeen achter lag. Het was toch de doorgaande geschiedenis van Israëls volk, dat als de Heere kwam met beproevingen, het was om der zon de wil, het alles in verband stond met het onderhou de of het verachten en verlaten van des Heeren dienst. En waar nu de Heere met de beproeving van grote droogte kwam, daar moest Israël letten op zijne wegen van ongehoorzaamheid, waarop de zagen des Heeren niet kon rusten, opdat het mocht komen tot het zoeken van des Heeren dienst en een gehoorzamen van Zijne Ordinantiën.

In vers 7 wordt dit nog ene herhaald.

Het is enkel onzegen en ongeluk, dat gij ondervon de hebt op uwe wegen, dat gij alleen op uzelf en niet op de Heere hebt gezien a). Gij zaait nu reeds sedert jaren veel, en gij brengt weinig in; gij eetvan het weinige, dat gij geoogst hebt, maar niet tot verzadiging, want het heeft gene voedingskracht in zich; gij drinkt van uwen weinigen wijn, maar niet tot dronken wor de toe, gij wordt niet verkwikt en vrolijk van de drank; gij kleedt u, maar niet tot uwe verwarming, en wie loon ontvangt, de arbeider, hoe vlijtig hij ook werkt, kan toch niets verzamelen, die ontvangt dien loon in een doorgeboor de buidel (Lev. 26:26. Hos. 4:10. Micha 6:14).

Deut. 28:38.

Wij weten, dat God de mensen op beide wijzen straft: of Hij neemt zijnen zegen weg, terwijl de aarde dor en de hemel gesloten is, of er is ondanks de voorraad van vruchten gene kracht tot verzadiging, geen nut daarin. Dikwijls is het, dat de mensen genoeg oogsten tot levensonderhoud, en toch altijd honger lijden. Deze soort van wanzenen vertoont zich duidelijk, als God Zijne kracht van brood en wijn wegneemt, zodat spijs en drank gene sterkte geven.

Also zegt de HEERE der heirscharen: Stelt uw hart op uwe wegen, bedenkt of gij op die wegen wilt voortwandelen, of niet liever andere inslaan.

Klimt op het gebergte, en brengt hout aan, en bouwt dit huisdes Heeren weer op, en Ik zal een welgevallen daaraan, namelijk aan het door u gebouwde huis hebben. Ik zal het genadig aanzien, terwijl Ik, nu het in puin ligt, slechts met misnoegen het kan aanzien, en Ik zal verheerlijkt worden, Ik zal zijne heerlijkheid aan u openbaren, daar Ik aan uw land weer zegen zal geven, zegt de HEERE.

Alleen van het verwaarlozen van Gods huis komt de tegenspoed. Gij ziet om naar veel vrucht des velds, maar ziet, gij bekomt weinig, dat gij oogst, en als gij het in huis gebracht hebt, zo blaas Ik daarin, zodat het verdwijnt als kaf voor de wind, dat het als niets wordt. Waarom dat! spreekt de HEERE der heirscharen: om Mijns huizes wil 1), hetwelk woest is,

daar niemand van u zich daarom ook maar van zijne plaats beweegt, en dat gij loopt, elk voor zijn eigen huis.

Omtrent de grote betekenis van de tempel onder het Oude verbond merken wij op: Het genadeverbond, dat de God des hemels en der aarde met het tot Zijn bijzonder eigendom verkoren volk Israël heeft gesloten, maakte als zichtbaar onderpand voor de wezenlijke gemeenschap, waarin Jehova tot Israël getre de was, ene plaats nodig, waar de gemeenschap kon wor de geoefend. Om die re de beval God dadelijk na het sluiten des verbonds aan de Sinai; het bouwen van de tabernakel tot een heiligdom, waarin Hij als Verbondsgod in een zichtbaar symbool onder Zijn volk wilde wonen, en ten teken der vervulling dezer goddelijke toezegging, vervulde bij de inwijding van de tabernakel, zowel als van de in zijne plaats gekomen Salomonischen tempel de heerlijkheid van Jehova in ene wolk het voor Zijnen saamgebouwde heiligdom. Aan de tempel was tevens het bestaan van het Oude verbond of het rijk Gods in Israël vastgeknoopt. Met de verwoesting was het verbond gebroken, het voortbestaan van het rijk Gods opgeheven. Zou nu het gedurende de ballingschap opgeloste verbond vernieuwd, zou het rijk Gods in zijnen Oud-Testamentischen vorm weer hersteld worden, zo was de weer opbouw van de tempel de eerste en gewichtigste eis hiervoor, en het volk verplicht, de opbouw daarvan met allen ijver door te zetten, om daarvoor zijn gans en de bereidvaardigheid om de tijdelijke afgebroke bondsgemeenschap weer aan te knopen, met der daad te betuigen. Had het volk dezen plicht vervuld, zo mocht het van de trouw des Heeren verwachten, dat ook Hij de vroegere betrekking van genade weer geheel zou restitueren en alle verbondsbeloften zou vervullen. Hierin ligt de betekenis van Haggai's reden, en zij troffen ook doel. (Ezra 6:14, 15).

Daarom onthou de zich de hemelen over u, dat er geen dauw 1) is, en het land onthoudt zijne vruchten.

Dit veroorzaakt juist het misgewas. Tussen de vroegen en laten regen valt er in Palestina geen druppel water. Maar de Heere God zendt dan de avonddauw, opdat de verschroeide aarde weer bevochtigd zou worden.

Hield God derhalve dezen dauw in, dan moest misgewas volgen.

Daarom vergelijkt zich de Heere ook elders bij de dauw, om Zijn geestelijk volk te verkwikken en te doen groeien.

Want Ik heb ene droogte geroepen over het land en over de bergen, en over het koren, en over de most, en over de olie, en over hetgeen de aardbodem zou voortbrengen; ook over de mensen, en over de beesten, en over allen arbeid der handen, zo als Ik u dat door Mozes heb bedreigd. (Lev. 25:19 v. Deut. 11:17; 28:23 v.)

Toen hoorde Zerubbabel, de zoon van Sealthiël, en Jozua, de zoon van Jozadak, de hogepriester, en in 't algemeen al het overblijfsel des volks, al de teruggekeer de van Israël (Zach. 8:6) naar de stem van de HEERE hunnen God, en naar de woor de van de Profeet Haggai, welke hij gesproken had, gelijk als hem de HEERE, hun God, gezon de had; en het

volk zag zijne zonde tegen God in, erkende in de droogte een goddelijk gericht, en vreesde voor het aangezicht des HEEREN 1).

Dat is, zij had de groten eerbied voor het goddelijk gezag en groten schrik voor de goddelijken toorn, en waren van degenen, die voor Gods Woord beefden. De oordelen, waaronder zij geweest waren, hoewel zeer streng, had de niet vermocht, hen te doen vrezen voor de Heere, totdat Zijn Woord gezonden was om de bestellingen Zijner voorzienigheid te verklaren, toen vreesde zij, toen, wanneer zij hun zonde en de oorzaak der oordelen zagen, toen vreesde zij.

Toen sprak, om die boetvaardige stemming onder het volk te bevestigen, en tot het werk vruchtbaar te maken, Haggai, de bode des HEEREN (Mal. 2:7), in de boodschap des HEEREN, tot het volk, zeggende: Weest getroost, Ik ben met ulieden, en zal alle hindernissen, welke zich bij het bouwen van Mijn huis mogen opdoen, uit de weg ruimen, spreekt de HEERE.

Het woord hier door "bode" overgezet, is hetzelfde, dat elders "engel" is vertaald; daarom waren enige ouderen tot de wonderlijke mening gekomen, dat Haggai, Maleachi en Johannes de Doper gene werkelijke mensen waren, maar engelen, die in menselijke gedaante waren verschenen.

En de HEERE begon dadelijk de belofte te vervullen, en verwekte de geest van Zerubbabel, de zoon van Sealthiël, de vorst, of stadhouder van Juda, en de Geest van Josua, de zoon van Jozadak, de hogepriester, enbovendien de Geest van het ganse overblijfsel des volks 1) van al de teruggekeerde uit de ballingschap. En zij kwamen, vervuld met vreugde, moed en kracht, en maakten het werk in het huis van de HEERE der heirscharen, hunnen God, en wel 23 dagen na de oproeping van Haggai, in welken tussentijd zij het verder bouwen aanraadden en voorbereidden.

De Heere God deed hen onder de prediking van Zijne oordelen niet terneergeslagen blijven, maar kwam ook met de Geest der opwekking, der verlevendiging. Eerst had Hij hen doen beven voor Zijne oordelen, nu wekt Hij hen op om Zijn Woord te gehoorzamen. De Heere breekt af en bouwt op, opdat Hij en Hij alleen de ere van Zijn werk zou krijgen.

HOOFDSTUK 2.

VOORZEGGING VAN DE HEERLIJKHEID DES TWEE DE TEMPELS OM DE TOEKOMST VAN DE MESSIAS.

En zij begonnen het werk op de vier en twintigsten dat der maand, in de zesde maand, in het tweede jaar van de koning Darius Hystaspes.

Dit vers is volgens de vulgata bij het tweede hoofdstuk gevoegd; het behoort echter zonder twijfel bij het bovenstaande vs. 14 van het eerste hoofdstuk, hetgeen daaruit blijkt, dat vs. 2 ene geheel andere tijdsbepaling heeft.

2.

II. Vs. 2-10. Als nu de tempelbouw zo ijverig werd voortgezet bemerkte men des te gevoeliger, hoezeer het aan toereikende middelen ontbrak, om de tempel waardig te versieren. Het grootste gedeelte van de inwoners des lands was arm, de rijken waren meer in de vreemde gebleven, en het aanbreken van de Messiaansen tijd, waarop men tegen het einde der ballingschap zo levendig had gehoopt, wilde nog steeds niet komen. Nu komt ten tweede male het woord des Heeren tot Haggai, en deze spreekt in ene tweede rede het volk moed in, daar het de verhouding van de nieuwen tempel tot de vroegeren voorstelt. Hij wijst op de tijd, dat de heerlijkheid des Heeren zich juist in dezen zo onsierlijken tempel zal openbaren, wanneer de vertroosting der heidenen zal verschijnen, en alle heidenen zich tot de Heere zullen bekeren, en tot dezen tempel zullen toestromen.

In de zevende maand, op de een en twintigsten der maand, d. i. op de 7 de dag van het Loofhuttenfeest, en wel nadat het bouwen van de tempel nog gene maand begonnen was, geschiedde het woord des HEEREN ten 2 de male door de dienst van de Profeet Haggai. Op dat hoge vreugdefeest, waarop Israël door talrijke offeranden de zijnen dank voor de genadige leiding door de woestijn, zowel als voor de zegen van de volbrachten oogst moest brengen, kon de vergelijking van het gezegende en gelukkige verleden met het armzalige heden des volks droevige gedachten opwekken en twijfel verwekken; of de tijd was gekomen, om de tempel te bouwen, welke toch maar ene geringe tent zou worden. Om nu de pas opgewekten ijver voor het verder bouwen van des Heeren huis niet weer te laten verkouden, maar te sterken, sprak de Heere, zeggende:

Spreek nu tot Zerubbabel, de zoon van Sealthiël, de vorst of stadhouder van Juda en tot Josua, de zoon van Jozadak, de hogepriester, en tot het overblijfsel des volks dus tot de gehele gemeente, welke uit de ballingschap was teruggekeerd, zeggende:

Wie is nog onder ulie de overgebleven, die dit huis in zijne eerste heerlijkheid vóór zijne verwoesting vóór nu 68 jaren gezien heeft, en hoedanig ziet gij het nu? Is dit in zijne armoedige tegenover het vroegere niet als niets in uwe ogen 1), zodat gij daarover weent en treurt (vgl. Ezra 3:10 vv.).

Ongetwijfeld maakten velen ene vergelijking van dit gebouw met de kostelijken tempel van Salomo, en dan kon het niet anders, of, indien men bij de uitwendige omstandigheid bleef staan, indien men lette op de uiterlijke en innerlijke pracht van de vorigen en nu zag, het minder schone van de twee de tempel, dan moest droefheid het harte vervullen, droefheid inzonderheid bij de echte kinderen Gods, dat de zonde en afval zulks had veroorzaakt. Maar opdat Israël verkwikt en bemoedigd zou worden, daarom komt de Heere God nu, door Zijn Profeet, Zijn volk een hart onder de riem steken, en roept het toe, dat Hij met hen is, ja, dat Zijn Verbond onverbrekkelijk is, en dat, gelijk Hij aan Zijn volk in de woestijn Zijn goe de Geest gaf, om hen te onderwijzen (Neh. 9:20), Hij nu ook met Zijn Geest in het mid de van hen blijft, om hen te onderwijzen, te sterken en te bemoedigen. En immers, dan had de zij genoeg. Laat dan de tempel minder schoon zijn, als God maar met Zijn Woord en Geest er in woont, dan zal het niet ontbreken aan de lieflijke verkwikkinge der ziele, waarnaar Gods volk dorst.

Doch nu, wees sterk, gij Zerubbabel! spreekt de HEERE; en wees sterk, gij Josua, zoon van Jozadak, hogepriester, en wees sterk, al gij volk des lands! spreekt de HEERE, en werkt moedig voort, want Ik ben met u, spreekt de HEERE der heirscharen (Hoofdst. 1:13).

Met het woord, dat Ik tot u spreek, in hetwelk Ik met ulie de een verbond gemaakt heb, als gij uit Egypte uittrekt, namelijk dat gij Mij een bijzonder volk zoudt zijn en Ik uw God (Ex. 19:5.), wat nog onveranderd vaststaat, zal Ik onder u zijn, enmet Mijnen Geest, staande in het mid de van u. Mijn Geest, die vroeger in verband met Mijne beloften onder u werkte, zal alle hinderpalen ter zijde stellen, welke Mijn rijk van genade tegenwerken; vreest daarom niet, al is ook het he de niet gelijk gij uwe menselijke berekening hebt gemaakt. Ik zal door mijne almacht het woord Mijns verbonds vervullen en Mijnen tempel verheerlijken.

Want alzo zegt de HEERE der heirscharen: Nog eens een weinigtijds zal het zijn, en Ik zal nog eens, als toen Ik aan de Sinaï onder geweldige aardbeving Mijne Goddelijke wet openbaarde (Hab. 3:6), maar nog ontzettender de hemelen, en de aarde, en de zee, en het droge, de gehele wereld doen beven, zodat de ganse toestand der zichtbare schepping zal veranderen.

Ja Ik zal ook al de Heidenen, d. i. al de volken op aarde, door grote politieke omwentelingen (vs. 22) doen beven, zodat hun vroegere toestand zal eindigen, en de macht der heidenwereld zal wor de gebroken en vernietigd, en zij zullen, ten gevolge van dien algemenen schok der gehele wereld, komen tot de wens aller Heidenen 1), het tempelgebouw en de waren godsdienst, en Ik zal alsdan dit huis, over welks armoede gij zo treurt en klaagt, en waarbij gij vergeet, dat ook daarin nog het Godsrijk onder u is afgeschaduw, met heerlijkheid vervullen, zegt de HEERE der heirscharen 2) (Jes. 60:11).

Volgens andere vertaling: de kostbaarhe de van alle heidenen zullen komen, zij zullen hun schatten als gaven tot Mijn huis brengen.

Opmerkelijk is deze plaats, omdat ook hier de heidenen, de volken buiten Israël, gesteld wor de tot geroepen in het koninkrijk Gods en van Zijnen Gezalfden. De Beloofde aan

Israël was de Begeerde bij de heidenen. En het bevreesde ons niet, dat er ook bij de heidenen, ook zonder dat zij er zich duidelijk van bewust waren, een verlangen en ene begeerte bestond naar het heil; waarmee God Zijne trouw aan Israël en Zijne barmhartigheid aan de heidenen zou bewijzen; want ach, de gehele heidense wereld was te mid de van hare diepte van zonde en ellende een zuchtend schepsel, dat met opgestoken hoofde wachtte op de openbaring der vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods. Neen, wij kunnen ons geen denkbeeld maken van hetgeen in de oude heidense wereld gelede is, en nog in de tegenwoordige heidense wereld gelede wordt. Bij deze vergeleken, zijn onze Christelijke staten gelukstaten. Bij de heidenen vindt men veel kracht en weinig liefde, veel genot en weinig geluk. Tegen één rijke vindt men er duizende armen, of juist gezegd: tegen één verdrukker vindt men duizende verdrukten, en het zuchten van deze laatsten roept dag en nacht tot God om verlossing. Doch wat baat hun ene bloot tijdelijke verlossing, hoe gewenst ook: deze wordt hun ten laatste van zelf in het graf gegeven. Daar hou de de bozen op van beroering, en daar rusten de vermoeide van kracht; dššr zijn de gebondenen te zamen in rust; zij horen de stem der drijvers niet. De kleine en de grote is dššr, en de knecht vrij van zijn heer! Zij moeten ene eeuwige verlossing hebben, zij moeten Christus hebben; o dat wij hun die brengen! Dat hun onuitsprekelijke ellende ons de duizendvoudige roepstem zij van de Macedonischen man: "Komt over en helpt ons!" Christenen waarom bouwt gij uwe eigene huizen zo schoon, en laat gij des Heeren huis zo woest liggen, waarom besteedt gij zoveel geld aan uwe klederen, aan uwe maaltijden, aan uwe uitspanningen en hebt gij zo weinig geld over voor het heil van onsterfelijke zielen! Bedenkt, thans is het de tijd der zending, en nog kunt gij er aan mede arbeiden, maar in de dood is er geen arbeid meer; daar rust men als God, of lijdt men als de Boze.

Zo verheft God het kleine. Salomo's tempel was heerlijk, maar wat bevatte hij? Enkel schaduwen. Maar het tempeltje van Zerubbabel zou de Heere der heerlijkheid zelve ontvangen, met Zijne genade en met Zijnen Geest. De Messias zelf zou daarin lichamelijk verschijnen, en daarin prediken. Nochtans sloot dat ook de letterlijken zin niet uit, want door Herodes werd deze laatste tempel zo heerlijk verbouwd, als in dien trant zelfs Salomo's tempel niet was. Zo is meermalen datgene, wat wij verwachten en niet komt, het kleine; en hetgeen wij niet verwachten, maar komt, het grote. Toen de teruggekeerde uit Babel de tempel wil herbouwen, bo de Samaritanen de Jo de aan hen hierin te helpen. Op dezelfde wijze zeggen nu de ongelovigen tot de gelovige Protestanten: komt laat ons nu alle verschillen vergeten en als één man staan tegen de gemeenschappelijken vijand: de Roomschen. Doch de Jo de waren van een ander gevoelen en zeiden: Wij mogen zelfs niet van deze goede zaak een gemeenzame zaak met u maken. Doch dit was dan nu ook het begin van de strijd over de tempel. Later ontbrandde nog een feller strijd over de tempel, over zijne ontheiliging door Antiochus Epifanes, de strijd namelijk der Makkabeën. Daarna heeft Rome, aan welke de Makkabeën de meesten steun hadden, eerst Israël afhankelijk gemaakt, toen onderdrukt en ten laatste geheel verslagen. Zo was dan de Zerubbabelse tempel als het ware het middelpunt van een voortgezette strijd, totdat de Romeinen hem verwoestten; en toch was er aan dien tempel vrede beloofd. Dit was nu ene grote teleurstelling voor dezulken, die deze belofte in een lageren zin opvatteden; maar ene heerlijke verrassing voor hen, die in Christus zelve de vrede Gods op aarde en in de tempel aanschouwden. Met Hem zou ook eenmaal de algemene vrede komen.

Gezegende hoop! gelukkige verwachting! Heidenen, die onkundig waren van het Evangelie, zullen weldra beginnen daaraan te geloven; woestijnen, waar nimmer ene bloem tierde, zullen bloeien gelijk de roos; oceanen op wier watervlak nimmer een gebed of psalmtoon werd gehoord, zullen weldra van de lof des Konings aller koningen, weergalmen. Huizen die gene godsdienstoefening, en harten, die gene liefde kennen, zullen niet langer daarvan vervreemd zijn; waarheen de zullen bekend worden en vreugde zal zich vermenigvuldigen, even als op een koude winteravond ster bij ster aan het uitspansel fonkelt, totdat al de hemelen des Heeren prijs en eer vermelden. Want voor een distel zal een denneboom, en voor een doorn een mirtenboom opgaan, en het zal de Heere tot een eeuwig teken zijn, dat niet zal uitgeroeid worden. De dag komt, waarop dit zal geschieden; wanneer?

Dat kan Ik doen; want Mijne is het zilver en Mijne is het goud 1), en alle goederen, welke de Heidenen bezitten, en Ik kan ze bewegen hun schatten aan te brengen tot verheerlijking van Mijn rijk, spreekt de Heere der heirscharen.

Het mag Gods volk en hun nood tot voldoening verstrekken, wanneer zij overwegen, dat God alles, wat hun ontbreekt, op Zijn bevel geeft, en dat Hij het hun niet onthoudt, ten ware Hij zag, dat zulk ene bedoeling ten hunnen nutte was, gelijk hier dan ook de Joden, in hun verzoeking van armoede, hiermede te gemoet worden gekomen.

De heerlijkheid van dit laatste huis (liever de laatste heerlijkheid van dit huis), dat door Zerubbabel gebouwd is, en dat toch eigenlijk door alle tijden heen steeds een en hetzelfde huis des Heeren, de afschaduwing van Mijn rijk geweest is, zal groter worden, dan van het eerste, dan zal van de Salomonischen tempel, zegt de HEERE der heirscharen; en in deze plaats zal Ik vrede geven, in de eerste plaats uitwendigen vrede, welke tot een geestelijke worden zal, spreekt de HEERE der heirscharen.

Als de Heere, die de Engel des Verbonds bleef, niet alleen met Goddelijke tekenen en wonderen op aarde zou verschijnen, maar ook als overwinnaar van dood en hel in de hemel zou binnentreden, als de Geest uit de hoogte op de Pinksterdag zou worden uitgestort, de Mozaïsche bedeling afgeschaft, geheel de wereld door het Evangelie in beweging gebracht, en Jeruzalem met de tempel door de Romeinen verwoest, dan zou de heidenen tot de geestelijken tempel Gods ter aanbedding toevloeien, en delen in de zegen van Hem, die de wens der heidenen was, dewijl Hij ook voor de volken der aarde was beloofd (Gen. 22:18). Dat zou Hij doen, wiens al het goud en zilver dezer aarde is, en die alle middelen in Zijne hand heeft. Immers was het in de raad Gods bepaald, dat niettegenstaande het gemis van de Schechina in de tweede tempel, de heerlijkheid Gods zich in dezen groter zou vertonen, dan in de eersten, terwijl de Messias, Gods eigen Zoon en evenbeeld, in wien de heerlijkheid des Heeren alleszins zou blijkbaar zijn, daarin verschijnen zou, en van daar de vrede voor de aarde verkondigen. Dat was de krachtigste aanmoediging, het heerlijkste verschiep, en als wij dan de volkomen vervulling daarvan in Jezus Christus, onzen Heere, aanschouwen, als wij dien tweede tempel sinds lang door de Romeinen zien verwoest, en het Evangelie door vele heidenen is aangenomen, dan worden wij in het geloof, dat Jezus is de Christus en de heerlijkheid Gods, versterkt, op onze uitnemende voorrechten onder de nieuwen dag gewezen, aan dat onvergankelijk koninkrijk, dat eeuwig duren zal, verbonden, om aan den

geestelijken Godstempel te bouwen, op dat ongeschapen Woord Gods, dien Engel des Verbonds, steeds te zien, en door de inwoning des Heilige Geestes Gods en de Vader de heerlijkheid en ere te geven.

Reeds dadelijk na Haggai's tijde begon die beroering van alle volken, die hij profeteerde, die beroering, welke door alle tijden de heenging en in het laatste oordeel uitliep. "Onder Darius Hystaspes stond het Perzische rijk nog op het toppunt van zijne macht, maar het begon reeds onder zijn opvolger Xerxes geschokt te worden; dat kwam bij de oorlog tegen Griekenland duidelijk aan de dag. Dat de tijd van deze wereldmacht spoedig vervuld zou zijn, kon toen reeds worden vermoed, en door Alexanders snelle veroveringen kwam dat voorgevoel tot vervulling. Ook zijne macht, schijnbaar voor de eeuwigheid bestemd, bezweek spoedig onder het lot van het tijdelijke. De beide machtigste rijken, die uit de monarchie van Alexander ontstonden, het Syrische en Egyptische, stonden wederkerig tegen elkaar over. Nu kwamen de Romeinen aan de wereldheerschappij, maar terzelfder tijd, dat zij op het toppunt hunner gerustheid schenen te zijn, was hun vermindering reeds verre voortgegaan. Ook met de komst van Christus en de vestiging der Christelijke kerk bereikten deze schokken der heidenen, door welke hun kracht gebroken, en de oplossing van het heidendom en de anti-goddelijke wereldmacht werd teweeggebracht, nog hun einde niet, maar evenals het wereldrijk naast het door Christus op aarde gestichte hemelrijk in stand blijft tot aan de wereldkomst van onzen Heer ten gerichte, zo duurt ook het schud der heidenen en der koninkrijken der volken zo lang voort totdat alle macht, welke zich tegen de almachtigen God en Zijnen Christus verheft, zal zijn gebroken, en de door de zonde der mensen bedorvene, en om hunnentwil der vergankelijkheid onderworpen wereld zal ten ondergaan, en de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zal worden gesticht, in welke gerechtigheid woont, en welke wij verwachten (2 Petr. 3:12 v.)

Bij dit ineenstorten van de tegenwoordigen wereldtoestand, bij de ondergang van hemel en aarde zal vervolgens door Haggai voorzeggde en als laatste doel dadelijk bij het begin genoemde schokking van de wereld door aardbeving en wonderbare tekenen aan de hemel ook geheel worden vervuld, nadat die in verband met die grote volksbewegingen en bij de dood van Christus reeds bij wijze van voorbeeld vervuld is.

Met dit door die bewegingen der volken toenemend verval van het heidendom en van zijne macht nam tevens het verlangen der volken naar de leven de God, dien zij door Israëls verstrooiing had de leren kennen, toe, zodat zich velen van hen aan het Jodendom aansloten, anderen, zoals ook Artaxerxes en zijne raadsliden, geschenken en gaven voor de tempel brachten, of op andere wijze hun verering voor de tempel te Jeruzalem betoonde (Ezra 7:15 vv. 6:6-10). Reeds deze uitwendige verheerlijking van de tempel door de schatten der heidenen was een voorspel voor de eigenlijke vervulling der belofte van Haggai, welke met Christus en Zijne oprichting van de waren niet met menschenhande gebouwde tempel Gods, van het ware door de tempel van Zerubbabel afgeschaduwde rijk Gods, tot werkelijkheid kwam. Deze verheerlijking van het huis Gods is door de uitbreiding van het rijk Gods onder de heidenen, die hun zichtbare en geestelijke schatten tot Zijne verheerlijking aanbrachten, voortgezet, en zal aan het einde van de loop dezer wereld in de stichting van het nieuwe Jeruzalem op de aarde na de val van alle Gode vijandige wereldmachten worden voltooid:

"In deze heilige stad, waarin de heerlijkheid Gods, maar geen tempel meer zal zijn, zullen de koningen der aarde hun schatten voeren, en de zalige heidenen zullen in haar wandelen (Openb. 21:10 vv. 22 vv.). Zo omdat ook deze voorzegging van Haggai de gehele ontwikkeling van het rijk Gods tot aan het einde. In dienzelf de zin heeft ook Hebr. 12:26 v. onze plaats verstaan.

Wat vrede kon bij de vrede halen, in de volheid des tijds hier vermenigvuldigd aan talloze heilbegerige scharen, door de woorde en da de van de Heere en Zijne getrouwe getuigen? Wie ondervonde de vervulling dezer Godsspraak zo krachtig, als de drie duizend op de eersten Christen-Pinksterdag, die hier het bevredigend antwoord hoorde op de ontruste vraag der boetvaardigheid: "wat zullen wij doen, mannen broeders?" In zeker opzicht loopt de vervulling zelf nog door, voor zover het geestelijk Godsgebouw, waarin God Zijne vrede aan alle gelovigen schenkt, de voortzetting en volmaking van de reeds verdwenen tempel mag heten. Ja, wie zou beweren, dat thans reeds ten volle geschied is, wat hier wordt beloofd: dat alle aardse macht en heerlijkheid is ten offer gebracht aan de dienst en de verering van God, en dat al de heidenen reeds de weldadigen schok hebben gevoeld, die ontwaken doet uit de sluimer der zonden?

Is Hij de Jehova, de Onveranderlijke, Almachtige en Algenoegzame, een vurige muur rondom ons, wat zou ons dan verontrusten of schaak kunnen? Wil Hij zelf, als de Drie-eenige verbondsgod, tot heerlijkheid in het midden de Zijner gemeente wezen, en alzo Zijne heerlijkheid, de luister Zijner volmaaktheden, op het uitnemendst onder ons tonen, dan ontbreekt ons noch licht of leven, noch troost of kracht. En indien de Heere overeenkomstig die zelfde heerlijkheid, die Hij over Zijn gunstvolk brengt en naar welke Hij uitdrukkelijk verklaart, dat Hij ze bewaakt als de appel van Zijn oog, Zijne kerk ook tegen hare vijanden te beveiligen wil, en dat zo sterk bevestigt (vs. 8, 9), dan kan men op God zelve, op Zijne bekende volmaaktheden, op het woord Zijner belofte aangaan en rekening maken, en die hoop zal nooit beschamen.

11.

III. VS. 11-20. Nadat door deze zo grote belofte alle moedeloosheid en treurigheid des volks bij de verderen bouw des tempels was weggenomen, kwam weer het bevel des Heeren tot Haggai om in ene derde rede het volk eerst nog eens recht duidelijk te maken, dat de tot hiertoe ondervonden tegenspoed in het land alleen het gevolg zijner nalatigheid in het opbouwen van de tempel geweest was, en het alzo de spoedige wederkering van de zegen des Heeren te verkondigen, en het daardoor in zijne trouw te bevestigen.

Op de vier en twintigsten dag der negende maand Kislev, ongeveer van het midden van November tot het midden van December juist drie maanden na het weer aanvangen van de tempelbouw, nadat het uitzaaien der wintervruchten was geëindigd en in de grotere of geringere menigte van de vroegen regen in de herfst de zegen Gods kon worden erkend, in het tweede jaar van Darius, geschiedde het woord des HEEREN ten dienste door de dienst van de Profeet Haggai, zeggende:

Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Vraag nu toch de priesters de wet, om oplossing volgens de wet, en maak volgens hun eigene verklaring het volk nog eens recht duidelijk, dat het zich door zijne zonde dat misgewas als straf heeft op de hals gehaald, vraagt de Profeet, zeggende:

Ziet iemand draagt heilig vlees van offerdieren in de slip van zijn kleed, en hij raakt met zijne slip, die door het heilige vlees is heilig gewor de (Lev. 6:20) aan het brood, aan het moes, of aan de wijn, of aan de olie, of aan enige spijs, zal het heilig wor de door de aanraking? En de priesters antwoord de en zeiden: Neen.

En Haggäi zei verder: indien iemand die onrein is, door het aanraken van een dood lichaam (Num. 6:6. Lev. 21:11) iets van die bovengenoemde dingen aanroert, zal het onrein worden? En de priesters antwoord de en zeiden: Het zal onrein worden, want volgens Num. 19:22 maakt de door aanraking van het dode verontreinigde alles onrein, wat hij aanroert

Toen antwoordde Haggäi, deze voorbeel de toepassende op het volk en zijne verhouding tot de Heere, en zei: Alzo, gelijk de man, die in zijn kleed het heilige draagt, en gelijk hij, die door enen dode onrein is geworden, is dit volk, en alzo is deze natie voor Mijn aangezicht, spreekt de HEERE. Het heiligdom van Mijnen tempel, dat zij in hun land, als in een slip van hun kleed dragen, maakt wel het land, maar niet alles wat daarin groeit, heilig en gezegend; de tegenspoed welke tot hiertoe op de vruchten van het heilige land lag, komt dus door hun eigene onreinheid en zonde, welke zij door hun onverschilligheid omtrent Mijn huis op zich hebben geladen. Deze verbreidt zich als een vloek over alles, en alzo is al het werk hunner handen, en ook wat zij daar offeren op het brandofferaltaar, wat door hen dadelijk na het terugkeren uit de ballingschap gebouwd is, dat is onrein 1) en vervloekt.

De bedoeling der vraag en de toepassing is duidelijk. Israël meende dat hun offer op het altaar hen zou heiligen, al bouw de zijn de tempel niet, en verachtten aldoor de ordinantiën Gods. De vloek Gods bleef er om op hen rusten, zodat de Heere dan ook niet spreekt van mijn volk en mijn natie, maar van dit volk en van deze natie.

Eerst dan, als zij weer zou de wandelen naar de rechten en inzettingen Gods, en daarom ook weer de tempel gereed zou de hebben, dan zou de Heere hen ook weer de verbondszegeningen deelachtig maken, maar tot zolang zou de Heere met hen in tegenhe de wandelen.

En nu stelt er toch eens ulieder hart op, van dezen dag af en opwaarts, en te voren, eer er steen op steen gelegd werd aan de tempel des HEEREN, he de voor 3 maanden.

Eer die dingen geschiedden, kwam iemand tot de korenhoop, die naar zijne mening van twintig malen zou zijn, zo waren er bij het uitdorsen maar tien; komende tot de wijnbak om vijftig maten van de pers te scheppen, zo als men meende, zo waren er maar twintig.

Ik, de Heere, sloeg ulie de in Mijnen toorn met brandkoren, met honingdauw (Amos 4:9), en met hagel, die uwe wijnstokken in stukken sloeg, en a), al het werk uwer handen

beschadigde; en gij keert u niet tot Mij, en wildet de ware oorzaak van de tegenspoed niet erkennen, spreekt de HEERE.

Hagg. 1:11.

Hoe vernielend is de hagel op het te velde staande koren. Het kostbare graan wordt er door op de grond gelegd. Hoe dankbaar behoren wij te zijn, wanneer onze oogst voor zulk ene vreselijke ramp bewaard blijft! Laat ons de Heere dankzegging toebrengen! Doch er zijn van die stille, geheimzinnige verwoesters, die vaak meer te vrezen zijn, als de roest, brand en honingdauw. Deze veranderen de korenaar in roest, en doen hem rotten, en de mens is zo geheel onmachtig daar iets tegen te doen, dat de landman gedrongen wordt uit te roepen: dat is de vinger van God. Ontelbare kleine oorzaken doen het kwaad, en ware het niet door Gods goedheid, de bereider van het zwarte paard zo spoedig honger over het land brengen. Oneindige ontferming bewaart het voedsel voor de mens; maar wanneer wij zien op de menigte vijanden, die de oogst zoeken te vernielen, dan erkennen wij de wijsheid der bede: Geef ons he de ons dagelijks brood. De vloek is daarbuiten, dus hebben wij gedurig behoefte aan de zegen. Roest en honingdauw in 't koren zijn bestraffingen van boven, waar naar de mens moet leren luisteren, als naar Hem, die ze toezendt. In 't geestelijke is de honingdauw geen ongewoon kwaad. Wanneer ons werk het meest belovend schijnt te zijn, dan verschijnt dit bederf. Wij verwachten veel bekeringen, en ziet ene algemene loomheid, grote wereldgezindheid, of ene treurige verharding des harten openbaart zich! Het zijn gene openlijke zonden van hen, aan wie wij arbeiden, maar het is gebrek aan oprechtheid en beslistheid, dat onze hoop zo droevig teleurstelt. Wij leren hieruit onze afhankelijkheid van de Heere, en hoe nodig het is te bidden, dat er geen kwaad aan ons werk geschiede. Geestelijke hoogmoed of traagheid kunnen zo spoedig het gevreesde bederf over ons brengen; alleen de Heere des oogstes kan het afwenden. Honingdauw kan zelfs onze harten aantasten en onze gebede en godsdienstoefeningen verkoelen. Moge het de groten Heere des oogstes behagen, zulk een vreselijk kwaad van ons af te wenden. Schijn, gezegende Zon der gerechtigheid, en drijf het verderf heen! .

Stelt er toch uw hart op, van dezen dag af en opwaarts, verder in de toekomst; van de vier en twintigsten dag der negende maand af, van de dag af zal u, die des Heeren woord nu hebt gehoord, en die Zijn huis weer zijt beginnen te bouwen, des Heeren zegen ten deel worden. Opdat gij echter die genadige belofte voor de toekomst recht op prijs moogt stellen, zo wendt vooraf uwe blikken nog eens op de treurigen toestand in de vroegere dagen tot het terugkeren uit de ballingschap, volgens toestemming van de koning Cyrus, als het fundament aan de tempel des HEEREN is gelegd geworden, afgezien van de weinige weken, in welke aan de tempel tot aan het begin van het werk, als ook van de 3 maanden, in welke nu weer aan dezen is gebouwd, stelt er toch eens uitdrukkelijk uw hart op; let op al de tegenspoed, die over u sedert dien gansen tijd kwam.

Is er nog zaad, of koren, dat gij in dien tijd oogstet, in de schuur? Is het niet integendeel tot het laatste korreltje verteerd, omdat er zo weinig was? Zelfs tot de wijnstok, en de vijgeboom, en de granaatappelboom, en de olijfboom, die niet gedragen heeft, die zal Ik van dezen dag, de 24sten (vs. 19) af weer zegenen,

zodat er weer vruchtbare tijde komen en velde en bomen weer vruchten zullen dragen.

Merkt hieraan, wanneer wij een geweten beginnen te maken van onze plicht omtrent God, mogen wij Zijn zegen verwachten, en deze boom des levens is zo kenbaar aan zijne vruchten, dat iemand, bijna op een dag een merkbare keer in Gods Voorzienigheid zal kunnen onderscheiden ten voordele dergenen, die in de weg van hun plicht wederkeren, zodat zij en anderen mogen zeggen, voor dezen dag zijn zij gezegend.

21.

IV. Vs. 21-24. In zijne vierde rede, welke hem de Heere nog dien zelf de dag openbaarde, wendt zich de Profeet tot Zerubbabel, de vertegenwoordiger van het Davidische Koningshuis, en bevestigt hem de beloften des Heeren aan David, dat zijn koningschap zal worden bewaard en in stand gehouden ook door de stormen heen, welke de wereldmacht zullen doen ineen storten.

Het woord des HEEREN nu geschiedde ten twee de maal tot Haggai, op dienzelfde dag (vs. 9) de vier en twintigsten der maand, zeggende:

Spreek tot Zerubbabel, de vorst van Juda (Ezra 1:3), de stadhouder van de koning van Perzië, in wien als de zoon van Sealthiël en nakomeling van David, het koningschap van David in zijne vernedering onder het koninkrijk van de wereldmacht vertegenwoordigd en onderhouden wordt, zeggende: Ik zal, zo als Ik boven (vs. 7 v.) gezegd heb, de hemelen en de aarde bewegen.

Spreek tot Zerubbabel, de vorst van Juda (Ezra 1:3), de stadhouder van de koning van Perzië, in wien als de zoon van Sealthiël en nakomeling van David, het koningschap van David in zijne vernedering onder het koninkrijk van de wereldmacht vertegenwoordigd en onderhouden wordt, zeggende: Ik zal, zo als Ik boven (vs. 7 v.) gezegd heb, de hemelen en de aarde bewegen.

Te dien dage, als de heerschappij der heidenen alzo in de wereld ineenstort, spreekt de HEERE der heerschen, zal Ik u nemen, o Zerubbabel, gij zoon van Sealthiël, en daardoor zoon en erfgenaam van David, Mijn knecht, dien Ik tot Mijnen bijzonderen dienst genomen heb, om het eeuwige koningschap van David ook in de vernedering te dragen, spreekt de HEERE, en Ik zal u, het in u bewaarde en vertegenwoordigde koningschap van David, stellen als een zegelring, dien men steeds bij zich draagt en als een kostbaar eigendom bewaart (Jes. 22:24. Hoogl. 8:6). Als alle rijken te gronde gaan zal Ik Davids rijk en troon niet verwerpen, maar met Mij op 't nauwst verbinde en eeuwig onderhouden; want u, namelijk David en zijn koningschap, waarvan Gij nu de vertegenwoordiger zijt, heb Ik van eeuwigheid verkoren, en Mijne beloften aan David gegeven, zullen niet te niet gaan, spreekt de HEERE der heerschen.

Met deze woorden wordt de Messiaanse belofte, die aan David gegeven was, onder zijne nakomelingen op Zerubbabel en diens geslacht overgedragen, en zal aan hem op dezelfde

wijze wor de vervuld, als de aan David gegevene belofte, dat God hem tot de hoogsten onder de koningen op aarde zal maken (Ps. 89:28). Het spreekt van zelf, dat de belofte niet op de persoon van Zerubbabel als zodanig betrekking heeft, maar op zijn ambt; want de val van alle koninkrijken, na welken dat eerst zal wor de vervuld, was in een enkelen menschenleeftijd niet te verwachten. De vervulling van deze belofte heeft haar toppunt in Jezus Christus, de Zoon van David en nakomeling van Zerubbabel (Matth. 1:12. Luk. 3:27), waarin Zerubbabel tot zegelring van Jehova is gemaakt. Jezus Christus heeft het rijk van Zijnen vader David weer opgericht, en aan Zijne koninkrijk zal geen einde zijn (Luk. 1:32 vv.). Moge het ook nu nog door de macht van de koninkrijken der heidenen gedrukt en diep vernederd voorkomen, zo zal het toch nooit verwoest en vernietigd worden, maar zal nog al die koninkrijken vermalen en verwoesten, en zal zelf eeuwig bestaan (Dan. 2:44. Hebr. 12:28.

Kor. 15:24

Jechonia was als een zegelring geweest aan de rechterhand Gods, maar God had hem afgezet. En nu had God Zerubbabel in diens plaats gesteld.

De uitdrukking dient, om aan te geven, dat deze in de ogen Gods dierbaar was, maar ook dat zijn geslacht zou voortduren, totdat de Messias uit hetzelfde zou voortkomen, die bij uitnemendheid was de zegelring van Gods rechterhand.

Zerubbabel is hier dan ook de type van de Christus Gods.

SLOTWOORD OP DE PROFEET HAGGAI.

Gelijk Zefanja de rij der Profeten vóór de ballingschap sluit, zo opent Haggai die der Profeten na de ballingschap.

Wie hij was, toen hij door God tot Profeet geroepen werd, en uit welk geslacht, is ons niet bekend.

Of hij nog de tempel van Salomo in diens heerlijkheid gekend heeft, wordt wel door sommigen beweerd, maar is ook niet te bewijzen.

Hij trad op in de dagen van Darius Hystaspes, en onder een volk, hetwelk lauw was gewor de voor de zuiveren en wettigen dienst des Heeren. Onder een volk, hetwelk zich reeds begon te verliezen in een eigengerechten wandel, zodat het meende, dat, indien het naar eigen inzichten de wet vervulde, het genoeg deed.

Hierom zendt God, de Heere, hem, om zijne tijdgenoten te bepalen bij het feit, dat alleen in volkomen terugkeer tot de rechten en inzettingen des Heeren vrede en welvaart is te vinden.

Om het volk het aan te zeggen, dat de Heere niet met een halven dienst te vre de is, dat Hij volkomen wenst gediend te worden.

Zijn woord, onder de machtige werking des Heeren zelve, heeft invloed, en de Profeet mag het aanschouwen, dat het volk gans gewillig gemaakt is, om de Heere de eer Zijns Naams te geven, door de tempel te herstellen.

En waar dit plaats grijpt, daar wordt hij ook verwaardigd, om heraut te zijn van dagen van zegen, na dagen van druk, ja, van de heerlijkheid, die in de Messias geopenbaard zal worden, van wien Zerubbabel het voorbeeld is.

DE PROFEET ZACHARIA.

Het Boek der Profetieën van Zacharia, de zoon van Berechja, bevat de voorspellingen van dezen Profeet, op bevel des Heeren en gedreven door de Heiligen Geest, welke betrekking hebben op de toekomstige ontwikkeling van het Rijk Gods, neergelegd in zeven visioenen, en de voorwaarde, waarop Israël in die heerlijkheid delen zal, maar ook die, welke behelzen de gerichten over de anti-goddelijke wereldmacht, tegelijk met de oprichting van het rijk der heerlijkheid, terwijl de Profeet eindelijk tevens wijst op de strijd van het volk Gods tegen alle machten, die zich stellen tegen de komst van het koninkrijk des Heeren.

Op nog jeugdigen leeftijd Haggai ter zijde gesteld, treedt hij op, om het ontmoedigd volk moed in te spreken, door het te wijzen op de heerlijkheid der toekomst, maar ook om het tevens te bepalen bij de strijd, dien het volk Gods tegemoet gaat.

Het Boek laat zich verdelen in vier delen.

Het eerste deel (Hoofdst. 1:1-6 :16) bevat in zeven visioenen, de voorspelling omtrent de toekomstige ontwikkeling van het Rijk Gods.

Het tweede deel (Hoofdst. 7 en 8) bepaalt het volk bij de voorwaarde, om te delen in de heerlijkheid, die voorspeld is.

Het derde deel (Hoofdst. 9-11) voorspelt het gericht over de wereldmacht, die zich tegen God stelt en tevens die omtrent de oprichting van het rijk der heerlijkheid.

Het vierde deel (Hoofdst. 12 en 13) bevat de voorspellingen, hoe Israël zal te worstelen hebben met die anti-goddelijke wereldmacht, maar ook zijn verheerlijking in de laatste tijd.

Aan deze vier delen gaat in Hoofdst. 1:2-6 een inleiding vooraf, om het volk op het rechte standpunt te plaatsen, en om het te doen vernemen, dat wat de Profeet gaat spreken, het is op uitdrukkelijk bevel van de Heere der heirscharen.

HOOFDSTUK 1.

VERMANING TOT BEKERING EN GODSVRUCHT, BEVESTIGD DOOR TWEE GEZICHTEN.

In de achtste maand, in het tweede Jaar van DariusHystaspes, ongeveer 2 maanden na de eerste voorzegging van Haggai en de daardoor aangedrongene wederopvatting van het bouwen des tempels (Hagg. 1:1, 15), en enige weken na de voorzegging van denzelfde omtrent de toekomstige heerlijkheid van de nieuwen tempel (Hagg. 2:1 vv.), geschiedde het woord des HEEREN tot Zacharia (= de Heere gedenkt), een naam door vele personen in de heilige geschiedenis gedragen), de zoon van de waarschijnlijk vroeg gestorven, en daarom ook in Ezra 5:1; 6:14 niet genoemd de priester Berechja (= gezegend door Jehova), de zoon van Iddo (= tijd van Hem), het hoofd van een der met Zerubbabel en Josua uit de ballingschap teruggekeerde priestergeslachten (Neh. 12:4), de Profeet. Nog op jeugdigen leeftijd was hij uit Babylon teruggekeerd, volgde hij zijn grootvader in de priesterlijke waardigheid op, en werd nog als jongeling tot Profeet geroepen, de ouderen Haggai tot medehelper gegeven, opdat door de mond van twee getuigen het woord Gods te eer zou worden geloofd. De Heere riep hem tot Profeet, zeggende:

Door dit vers wordt het eerste woord ingeleid, dat de Profeet door openbaring des Heeren ontving, waardoor hij bij de gemeente werd ingeleid en als gewoon geroepen Profeet bevestigd.

Wat de tijdsomstandigheden de aangaat, onder welke onze Profeet werkte, zo zijn het geheel bij de Hagg. 1:1 geschilderde, alleen met dit onderscheid, dat het volk de tempelbouw reeds weer was begonnen. Zacharia had dus een volk voor zich, dat, door Haggai reeds opgewekt, voor des Heeren huis en zaak gewilliger was geworden. Omtrent zijn persoon weten wij behalve hetgeen boven in de tekst uit de Boeken van Ezra en Nehemia is aangehaald, niets met zekerheid. Volgens Hoofdst. 7:1 heeft zijne profetische werkzaamheid meer de 2 jaren geduurd; bovendien verhalen de kerkvaders, dat hij in hogen ouderdom is gestorven, en naast Haggai begraven. De Rabbijnen verwisselen hem met Zacharia, die in 2 Kron. is genoemd, en beweren, dat hij tussen de tempel en het altaar is gedood (2 Kron. 24:22).

Wat Haggai's roeping was, nadat het eerste deel van zijn werk was bekroond, was Zacharia's doel. Hij moest het volk, dat een weinig gevoeliger was geworden de armen, kummervollen tegenwoordigen tijd verklaren en moed in spreken door de belofte der toekomstige heerlijkheid, maar ook, opdat het niet gerust zou worden, niet verzwijgen, wat nog nodig was, en welke ernstige tijd het moest tegengaan, om de beloofde heerlijkheid deelachtig te worden.

Het Profetische boek, waarin Zacharia de van de lere door Zijnen Geest ontvangene mededelingen zo heeft neergelegd als hij ze ontvangen heeft, is in vier hoofddelen verdeeld. Het eerste (Hoofdst. 1:7-6:15) stelt in zeven visioenen en een deze besluitende zinnebeeldige handeling de toekomstige ontwikkeling van het rijk Gods in hare hoofdmomenten voor; het tweede (Hoofdst. 7 en 8) drukt bij gelegenheid van een antwoord op ene vraag over de

gedenkdagen van Jeruzalem's verwoesting, het volk de voorwaarde op het hart voor het bereiken der heerlijkheid, welke in de gezichten is toegezegd, en gaat daarmee tot de volgende twee delen over, welke bij elkaar behoren. het derde deel (Hoofdst. 9-11) voorzegt het gericht over de anti-goddelijke wereldmacht, en de oprichting van het rijk der heerlijkheid. Het vierde en laatste deel eindelijk (Hoofdst. 12 en 13) voorspelt de strijd van Israël tegen de wereldmacht, en zijne gehele bekering en verheerlijking in de laatsten tijd. Bij deze vier delen, welke een wel afgerond geheel vormen en onder elkaar nauw verbonden zijn, vormt nu Zach. 1:2-6 ene korte inleiding, welke de lezer het juiste gezichtspunt voor het volgende geschrift moet geven, en waardoor de Profeet zijne Goddelijke roeping bekend maakt.

2.

Vs. 2-6. Het voorwoord. In het eerste woord Gods, dat tot Zacharia kwam, en dat zijne roeping tot Profeet voorstelt, laat hij aan alle grote beloften in het volgende de ernstige vermaning voorafgaan, om zich oprecht tot de Heere te bekeren, en zich niet, door weer in de zonde der vaderen te vervallen, gelijke straf op de hals te halen.

De HEERE is, zo als u allen nog vers in de gedachte is, zeer vertoornd geweest tegen uwe vaderen, daar Hij het rijk van Juda met Jeruzalem en de tempel liet verwoesten, en het volk in ballingschap wegvoeren.

Daarom zeg tot hen, de nu levende kinderen van deze vaderen: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Keert met uw ganse hart weer tot Mij, spreekt de HEERE der heirscharen, zo zal Ik ook met Mijne volle genade, weer tot ulie de keren 1), en Ik zal nog veel groter dingen aan u doen, dan Ik tot he de heb gedaan, daar Ik u reeds rijkelijk getroost en gezegend heb (Hagg. 1:13), zegt de HEERE der heirscharen.

De oprechte boetvaardigen, die waarlijk gevoelig zijn voor de zonden, zullen niet alleen zien, dat de zonde een scheiding gemaakt heeft tussen God en hen, maar ook een vervreemding van liefde en gerechtigheid in hen, en dat zij God de rug hebben toegekeerd. Ook zullen zij niet allen hun zondigen weg halen, maar dien geheel verlaten en niet kunnen rusten, totdat zij verzoening en gemeenschap met God hebben bekomen. Dit wordt in deze beschrijving van de bekering te kennen gegeven.

Weest niet als uwe vaderen, tot welke de vorige Profeten riepen, die vóór het grote gericht der ballingschap leefden, zeggende: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Bekeert u toch van uwe boze wegen, en uwe boze handelingen (Joël 2:13. Hos. 14:2 v. Jes. 31:6. Jer. 3:12 vv. vgl. 2 Kon. 17:13 vv. maar zij hoorde niet, en zij luisterde niet naar Mij, spreekt de HEERE.

Uwe vaderen, waar zijn die? en de Profeten, die zo ernstig waarschuwden, zullen zij in eeuwigheid leven? Beide, vaders en Profeten zijn sedert lang gestorven, en gij zoudt daarom menen, dat zij door hunnen dood hun straf waren ontgaan, en dat de dreigingen der Profeten

met hunnen dood waren te niet gedaan, en dus Mijn wijzen op hen daarom voor u gene betekenis meer had.

Nochthans Mijne woor de en Mijne inzettingen, de bedreigingen des gericht, die Ik Mijnen knechten, de Profeten, gebo de had, hebben zij, even als nagezon de bo de de misdadigers vervolgen, uwe vaders nietingehaald en getroffen? zodat zij wederkerende tot Mij zeiden, om Gode de eer te geven: Gelijk als de HEERE der heirscharen volgens de woor de der Profeten gedacht heeft ons te doen naar onze wegen en naar onze handelingen, overeenkomstig onze verdiensten, alzo heeft Hij met ons gedaan (Klaagl. 2:17. Dan. 9:4 vv. Ezra 9:6 vv.).

Het is de manier des Heiligen Geestes eerst scherp en hard aan te vallen en daarna vriendelijk en zacht te worden. De duivel daarentegen begint zacht en grijpt zoetjes aan, maar daarna laat hij zijn stank achter en gaat in boosheid heen. Evenals een vader zijn kind eerst hard en scherp behandelt, maar het daarna het lieve kind is en enkel zoete liefde ondervindt, zo ook hier; omdat deze Profeet veel troost wil geven, begint hij hard en ernstig, en het is niet alleen de wijze des Geestes, maar de noodzakelijkheid eist het van ons.

De roepstem van Zacharia tot bekering heeft ten doel aan Israël te verklaren, dat Jehova door de uitwendige omkering, welke zich in het weer aanvatten van de tempelbouw openbaarde, geenszins kon wor de tevre de gesteld, maar van Zijn volk ene waarachtige omkering, ene gehele afkering hunner harten van hun vorige wegen en vorige denkwijze, en ene getrouwe overgave aan Jehova en Zijne wegen eiste.

Daarom is de Profeet ook zo hevig, dat hij in deze weinige woor de wel driemaal de naam Gods noemt: Heere Zebaoth, terwijl het anders eenmaal wel genoeg ware geweest, want er hangt alles van af, dat zij bij de Heere Zebaoth blijven.

In deze inleiding laat God, de Heere, door Zijn Profeet het teruggekeerde Israël wijzen op de historie van dit volk. En deze was, dat de Heere Zijn volk bezocht met de oordelen door Zijne Profeten uitgesproken, opdat het geslacht van deze dagen zich zou spiegelen aan het voorgeslacht en bewaard blijven voor de diepen afval. Maar ook opdat het in de weg van bekering zou ervaren, dat diezelfde God, die rechtvaardig is in Zijne oordelen, ook barmhartig en genadig is voor de boetvaardige, voor al degenen, die van harte begeren in Zijne rechten en inzettingen te wandelen.

De Heere God plaatst Zijn volk daarom dadelijk op het rechte standpunt, opdat er een opmerkend oor zou zijn, naar hetgeen Hij te zeggen heeft.

7.

Eerste hoofddeel: De nachtgezichten (vs. 7-Hoofdst 6:15). Drie maan de na Zijne roeping tot Profeet door het voorafgaande woord van vermaning, juist vijf maan de na het wederopnemen van de tempelbouw en twee meander na de grote belofte des Heeren door Haggai, dat Hij Zijn volk van nu aan mocht zegenen en in de toekomst verheerlijken (Hagg.

2:10-23), ontving Zacharia des nachts ene grote openbaring door ene reeks van zeven gezichten, die geheel bij elkaar behoren en een samenhangend beeld geven. Zij stelde voor, hoe de Heere dezen zegen en verheerlijking van Zijn volk in de toekomst zou volbrengen, en hoe de toekomst van het volk en het rijk Gods in de hoofdmomenten zich zou ontwikkelen. Deze openbaring is met het treurige he de aaneen verbon de en eindigt met het uitzicht in de voltooiing van het rijk Gods.

Vs. 7-17. Het de nachtgezicht van de ruiters onder de mirten. De Heere openbaart hierin de Profeet, en door hem aan het volk, dat, hoewel er tegenwoordig nog geen uitzicht aanwezig was voor de vervulling der beloofde herstelling en verheerlijking van Zijn volk, Hij toch reeds de werktuigen van Zijn gericht heeft besteld en uitgezonden, om de macht der nog steeds en onbezorgd voortlevende heidenen te doen vallen en Zijn Zion te volmaken.

Op de vier en twintigsten d. i, in de elfde maand, (die de maand Schebat is), dus op de Maandag, op welken vóór 5 maan de de tempelbouw weer was ter hand genomen, en welke daarom ook een eeuwig gedenkwaardige, heilige gedenkdag voor de Heere was, waarom Hij ook sedert dien tijd steeds weer op de 24sten dag door Zijne Profeten tot Israël begon te spreken 1) (Hagg. 2:11, 19, 21), in het tweede jaar van de koning Darius Hystaspes, op de dag, welke toen in het mid de van Febr. des jaars 519 viel, geschiedde het woord des HEEREN in gezichten, in welke Hij Zijnen wil en Zijne bedoeling bekend maakte, tot Zacharia, de zoon van Berechja, de zoon van Iddo, de Profeet, zeggende:2)

Het is mogelijk, dat de bijzondere betekenis van de 24sten dag der maand, waarvan bij Haggai viermalen melding gemaakt wordt, nog verder teruggaat. Het was op de 24sten van de eerste maand van het 3e jaar van Cyrus, toen de Profeet Daniël, na een vasten en bid de van drie weken, in grote droefheid en worstelen met de Heere over de treurigen toestand van Israëls volk, ondanks de schijnbaar reeds vervul de tijd, dien Jeremia genoemd had, en over de afhankelijkheid van Gods volk onder de heidense wereldmacht, welke steeds zonder uitzicht voortduurde, een engel verscheen. Deze bracht hem die grote openbaring, welke hem tot in bijzonderhe de mededelingen schonk omtrent de gewichtigste gebeurtenissen van de toekomst der wereldrijken, met name over een moeilijk punt in deze toekomst, waarin het gevaar voor de heiligen ten toppunt zou stijgen; ene openbaring, welke als het enige licht in de donkere en moeilijke tij de dezer toekomst zou lichten, en voor de heiligen, die zich door dit Goddelijk licht als richtsnoer lieten leiden, tot bewaring en redding in de grote moeilijkhe de moest dienen (Dan. 10:4 vv.). Deze gewichtige dag, met de openbaring daarop geschied, bleef wel bij al degenen, die zich met de toekomst van Israël bijzonder bezig hielden, in levendige en heilige herinnering, en misschien is deze betekenis van de 24sten dag der maand de reden, waarom men juist op dien dag het bouwen van de tempel weer begon. Zo kon niet alleen de herinnering aan de gewichtige wederopvatting van de tempelbouw, maar tevens de herinnering aan dien nog gewichtigeren 24sten dag der eerste maand in het 3e jaar van Cyrus, de Heere aanleiding hebben gegeven, juist op dien dag aan Zacharia de grote openbaring omtrent die grote toekomst te geven, waarvan de hoofdpunten reeds aan Daniël waren aangewezen.

Hiermede wer de de gezichten ingeleid als openbaringen Gods en aangeduid als profetische opleiding. Had de andere Profeten de last ontvangen, om in de meeste gevallen op eigenlijke wijze de last Gods te verkondigen, deze Profeet ontvangt de last, om door middel van visioenen de toekomst van Israël te voorspellen, welke zich aansluiten aan de tegenwoordige gesteldheid des volks en sluiten met het uitzicht op de volle openbaring der heerlijkheid Gods en daarom met de voleindiging van het Rijk Gods.

Ik zag een gezicht 1), namelijk met het inwendig oog des Geestes, hetwelk de Heere mij had geopend, niet in een droom, maar in wakenden, zelfbewusten toestand, waarbij de ziel, ontdaan van de ban de des lichaams, zich in een toestand van verrukking bevond (Dan. 7:1). Ik zag dat gezicht des nachts, wanneer de geest het meest geschikt is, om goddelijke gezichten te ontvangen. En ziet, er was voor mijn oog een man rijdende op een bloedrood paard 2), dat op bloedigen krijg als het werk van de man wees, en hij stond tussen de mirten 3), in de schaduw van aangename, liefelijk geurende mirtenbomen, die in de diepte waren, in een waterrijk dal, even als de mirten dat gaarne hebben, en achter hem als aanvoerder waren nog andere rode, eveneens krijg en bloedvergieten aanduidende, bruine, grauwe, op honger, pest en andere plagen, en witte op overwinning als werk der ruiters wijzende paarden 1) Openb. 6:2 vv.).

Met de profetischen droom heeft zeer veel overeenkomst het profetische gezicht, zodat zelfs de droom als gezicht van de nacht kan worde voorgesteld (Job. 33:15. Jes. 29:7). Het onderscheid tussen beide is alleen, dat de profetische droom in slapen de toestand, het profetisch gezicht daarentegen in waken de toestand plaats heeft, en tevens bij het laatste het ophoude van indrukken der zintuigen en werkzaamheid van de wil met het ontwikkelen van de droombeelde tijdelijk samenvalt. Ook bij het gezicht is het opmerkingsvermogen voor de buitenwereld en de werking van de wil van de menselijken geest verlamd. De menselijke geest wordt nu meer door met hem overeenstemmende voorstellingen en begrippen bewogen; deze ontwikkelde zich, tengevolge van onmiddellijk goddelijken invloed, tot zulke beelden, gelijk zij juist geschikt zijn, om de Profeet datgene te vertegenwoordigen, wat de Geest Gods hem juist wil mededelen. Evenals bij de profetischen en de natuurlijken droom, werken ook bij het gezicht de aanschouwde beelde op het gemoede van de Profeet, treedt hij in de handeling, welke het beeld voorstelt, en verkeert hij met de gedaanten van zijn gezicht. De visionaire toestand staat volgens Hoofdst. 4:1 tot de waken de toestand, als de wakende toestand tot de slapenden; evenals in de slaap het lichamelijk oog gesloten is voor hetgeen met de mens plaats heeft, zo is in de gewonen waken de toestand de geest van de Profeet onvatbaar om datgene waar te nemen, wat hij in visionairen toestand krijgt te aanschouwen. De verplaatsing in visionairen toestand komt daarom overeen met ene verplaatsing uit de toestand des slaaps in dien van waken of ene opwekking. Het visioen kan daarom zowel bij dag als bij nacht plaats vinden. Ook Zacharia ontvangt de gezichten des nachts, de tijd, wanneer de geest voor de indrukken der buitenwereld minder vatbaar geworden, en alleen tot zijne gedachten geconcentreerd is, en daarom ook het gemakkelijkst voor de invloed van de Geest kan worde opengehouden.

De uitleggers zijn het er over oneens, van welke betekenis de plaats van oponthoud der ruiters, het Mirtenbos in het dal, is. Sommigen nemen aan, dat de Engel des Heeren zich juist

daarom hier bevon de heeft, omdat een bos van donker groene, liefelijk geurende mirten ene hoogst liefelijke, aangename plaats is, zoals dat als plaats van oponthoud voor de Engel des Heeren past. In het dal bevond zich dit bos, omdat op vochtige plaatsen, in dalen, aan rivieren de mirten bijzonder gaarne groeien en voorspoedig zijn. Anderen daarentegen beschouwen het mirtenbos als een zinnebeeld van het rijk Gods, of van het land van Juda, als een de Heere dierbaar, liefelijk land (Dan. 8:9; 11:16), en het dal als een beeld der diepe vernedering, waarin land en volk Gods zich toen bevonden.

Het gezicht in dit hoofdstuk beschrijft de toestand van Israël in de dagen van Zacharia, doch in betrekking tot ons uitgelegd beschrijft het de kerk van God, gelijk wij haar he de ten dage in de wereld aantreffen. De kerk wordt vergeleken bij een mirtenbosje, dat in de vallei bloeit. Het is verborgen, onopgemerkt, afgezonderd, niet naar ene stervende, noch de opmerkzaamheid van de onverschilligen voorbijganger tot zich trekkende. De kerk evenals haar Hoofd heeft ene heerlijkheid, maar zij is voor het vleselijk oog verborgen; want de tijd van hare verschijning in hare volkomen heerlijkheid is nog niet gekomen. Het wekt ook het denkbeeld van ene kalme gerustheid bij ons op; want het mirtenbosje in de vallei blijft stil en kalm, terwijl de storm op de toppen der bergen woedt. De stormen oefenen hun kracht uit op de rotsachtige toppen der Alpen, maar ginds, omlaag, waar de rivieren stromen, die de stad onzes Gods verblijden, bloeien de mirten aan stille wateren, allen ongedeed, door de woeden de stormwind. Hoe groot is de innerlijke gerustheid van Gods kerk! Zelfs te mid de van tegenstand en vervolging bezit zij een vrede, dien de wereld niet geeft, en dien zij dus ook niet kan ontnemen; de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, bewaart de harten en zinnen van Gods volk. Schildert dit zinnebeeld de voortduren de wasdom der heiligen niet in sterke kleuren af? De mirt verliest zijne bladeren niet, hij is altijd groen, en de kerk behoudt nog zelfs in haar moeielijken tijd een heerlijk groen der genade; ja wat meer is, zij heeft soms het heerlijkste groen in haar strengsten winter ten toon gespreid. Zij had de grootsten zegen als hare tegenspoede het hevigste waren. Daardoor doelt de tekst op overwinning. De mirt is het symbool des vredes en een nadrukkelijk teken van overwinning. De hoof de der overwinnaars wer de met mirten en lauweren omkranst, en is de Kerk niet altijd overwinnares? Is niet ieder Christen meer dan overwinnaar door Hem, die hem heeft liefgehad? Terwijl de gelovigen leven in vrede, vallen zijn niet als zij sterven, in de armen der overwinning? .

Wie is de man op het rode paard? Vele uitleggers hebben gemeend, dat het de Engel des Heeren was, de Christus onder het O. Verbond, maar o. i. ten onrechte. Van Hem wordt gesproken in vs. 11, als ook staande tussen de mirten en met name aangeduid als de Engel des Heeren, de Engel van Jehova. Onder de man op het rode paard, gevolgd door die op het bruine en witte paard, hebben we de dienstknecht onder de dienstknechten des Heeren te verstaan, die uitgezonden waren door Hem, om de aarde te beroeren. Zij zullen dan straks ook aan de Engel des Heeren verantwoording doen van hun ronddwalen op aarde en melden, dat het ganse land in rust en stil is. Met andere woorden, dat de wereldmacht die zich tegen God en Zijn volk stelde, nog in ongestoorde rust en vrede zich bevond.

Nu weet men, dat de bloei van de anti-goddelijke wereldmacht in groot verband stond met de bloei van de Theokratie onder Israël en daarom met de bloei der Kerk van alle eeuwen.

De bloei der wereldmacht stond gelijk met de verdrukking van die Theokratie en van de Kerk, terwijl verval en ondergang er van gelijk stond met de bloei der Kerk.

Zo was het ook in die dagen, want wel had Cyrus verlof gegeven om terug te keren naar Jeruzalem en wel Darius om de Tempel te bouwen, maar toch lag Israël nog in de boeien van die macht, was 't schatplichtig aan Perzië. En het is dus daarom, dat de Engel des Heeren (vs. alle voorbidder van zijn volk vraagt: Hoe lang het nog duren, eer de Heere der heerscharen zich zal ontfermen, d. i. wanneer de wereldmacht vernietigd zal worden en ten onder gaan. Waarop hij troostelijke woorden ontvangt.

Wanneer iets aanzienlijks, machtigs, zegerijk doordringends in het rijk Gods moet worden voorgesteld, wordt daartoe gaarne het beeld van paarde met daarop zittende ruiters genomen.

En ik zei in dien toestand van geestvermogen: Mijn Heere! wat zijn, wat betekenen deze ruiters met hun verschillende paarden? Toen zei tot mij de Engel, die met mij sprak, en die in 't bijzonder door de Heere gezonden was, om mij de getoonde gezichten te verklaren en Mij de goddelijke openbaring te doen begrijpen: Ik zal u tonen, wat deze zijn, wat zij betekenen.

Toen antwoordde de man op het rode paard, die als aanvoerder der ruiters tussen de mirten stond, en zei tot de Engel (vs. 11): Deze zijn het, die de HEERE uitgezonden heeft om het land, de aarde te doorwandelen, en te onderzoeken of de door Zijnen Profeet Haggai (Hoofdst. 2:8) beloofde schokking en beweging der volken nog niet spoedig zal beginnen.

En zij, de ruiters, die achter dezen waren op en van elkaar verschillende paarden, antwoordde de Engel des HEEREN 1), in wien de Heere, hun Uitzender zelf aanwezig was, die tussen de mirten stond 2), tegenover de ruiters stond, en zeiden, Hem bericht gevende omtrent de uitslag hunner zending: Wij hebben, gelijk de Heere ons bevolen heeft, het land, de aarde doorwandeld. Wij zijn rondgegaan, om, zo zich onder de volken gisting, ontevredenheid, onrust begon te openbaren, bloedige oorlogen onder hen te verwekken, en daardoor, alsmede door hongersnood en pest de spoedige vernietiging van de Gode vijandige wereldmacht en de overwinning des Heeren over deze, en daardoor de redding van Gods volk uit hun macht te weeg te brengen, en ziet het ganse land der Heidenen zit in diepe rust en tevredenheid bij elkaar, en het is stil, de heerschappij van het wereldrijk is nog ongeschokt.

Reeds daarin, dat de Engel des Heeren dezelfde is die de aardsvaders is verschenen, door welken de Heere Zijn volk vroeger heeft geleid, en in het beloofde land Kanaän geleid, en alle vijanden voor Israël heeft geslagen, en nu weer na zo langen tijd verschijnt, lag ene bron van troost. Zijne verschijning was een teken, dat de Heere Zijn volk niet had verlaten, en Zijne voorbode (vs. 12) moest ten laatste elken twijfel aan de vervulling der goddelijke beloften wegnemen.

De mirten vertegenwoordigen ook hier de Kerk en de Engel des Heeren staat er tussen. Dit is de troost voor de Kerk. Zij moge nog verdrukt worden door de wereld, alle vijandige machten mogen zich tegen haar verzetten en haar ondergang willen, dat de Engel des Heeren,

de grote Hogepriester en Koning zijner Kerk in het mid de van haar is, waarborgt haar eeuwig bestaan en haar komen tot volle heerlijkheid.

De Mirt is immer groen, en daarom is zij beeld van de Kerk.

De Engel des Heeren is ook hier weer te onderscheiden van de Engel, van wien in vs. 9, 14 enz. sprake is, en eenvoudig door de Engel wordt aangeduid. Die Engel is een geschapen Engel, en treedt telkens op als een uitlegger van de visioenen voor de Profet.

Toen antwoordde (vs. 10) de Engel des HEEREN, de met God in wezen gelijke, allerhoogste gezant, de Engel des verbonds, die van de beginne Israël had geleid en verzorgd, zeer treurig over deze boodschap, en zei, met weemoed voor Israël tot de Heere, in de hemel biddende (vgl. Gen. 19:24): HEERE der heirscharen! hoe lang zult gij U niet ontfermen over Uw rijk, in 't bijzonder over Jeruzalem, en over de ste de van Juda, op welke Gij gram geweest zijt deze nu reeds lang verlopende zeventig jaren. Zo lang toch zou volgens de woorde van Uwen Profet Jeremia (Hoofdst. 25:11; 29:10) Uw toorn slechts duren. Hoe lang wilt Gij Uw volk nog niet, zo als Gij beloofd hebt (Jes. 40 vv. Jer. 31 vv.) tot volle vrijheid en heerlijkheid leiden, wat toch niet kan geschieden, zonder die algemene beweging der volken en de val van de macht van het wereldrijk, waardoor Uw knecht in dienstbaarheid is gebracht (Hagg. 2:7 vv. 22 vv.)

Het zou de schijn kunnen hebben alsof de klagende vraag, hoe lang de Heere Zich niet wilde ontfermen, in de tegenwoordigen tijd onder de koning Darius I eigenlijk niet gerechtvaardigd was, daar de Heere Zich reeds ontfermd had. Hij had toch bewerkt, dat Cyrus de gevangene Jo de weer naar hun land liet gaan, hun de vrijheid, ja het bevel gaf, het huis des Heeren weer op te bouwen, en hun zelfs de door Nebukadnezar weggeroofde heilige vaten des tempels teruggaf. De ballingen, die naar Jeruzalem terugkeerden, had de voor zich weer in de heilige stad huizen gebouwd, en die zelfs zeer bewoonbaar en aangenaam gemaakt (Hagg. 1:4), en was de begonnen tempelbouw spoedig weer in duigen gevallen, zo waren zij toch reeds weer gedurende 5 maanden op nieuw daarmee bezig. Evenwel kan die klacht van de Engel toch als ene ook nog in de tijd van Darius volkomen gerechtvaardigde worde verdedigd. Niet alleen was in het 2de jaar van Darius de tempel nog steeds niet hersteld, en niet alleen waren zelfs ten tijde van Nehemia in het jaar 445 de muren van Jeruzalem nog verbroken, de poorten met vuur verbrand, en de huizen voor het grootste gedeelte nog niet weer opgebouwd, maar Israël had ook nog zijne vorige onafhankelijkheid en zelfstandigheid niet weer verkregen; het bevond zich nog in een toestand van dienstbaarheid onder de macht der wereld, en de heerlijke beloften, welke na de 70 jarige Babylonische dienstbaarheid zon de worde vervuld, waren niet dan in zeer spaarzame mate vervuld.

En de HEERE in de hemel aldus aangesproken, antwoordde de Engel des Heeren, en door dezen de Engel, die met mij sprak, goede, heil aankondigende woorde wat moeilijke aanging, troostelijke woorden

Welk een liefderijk antwoord op ene bekommerde vraag; O Zion, er zijn goede dingen in de voorraadschuren voor u weggelegd; de tijd uwer smart zal spoedig voorbij zijn, uwe kinderen

zullen worde voortgebracht; uwe gevangenis zal geëindigd zijn. Verdraag de roede met lijdzaamheid voor ene wijle en in de donkerheid vertrouw ik nog op God, want Zijne liefde brandt jegens u. God bemint Zijne kerk met ene liefde, te diep voor het menselijk verstand om te peilen. Hij bemint haar met geheel Zijn oneindig hart. Daarom laat hare zonen goe de moed houden; zij kan niet ver van de voorspoed verwijderd zijn, tot wie God goede woorden, troostrijke woorde spreekt. Wat deze troostrijke woorde geweest zijn zegt ons de Profeet. Ik ijver, de Heere bemint Zijne kerk zozeer, dat Hij niet kan toelaten, dat zij anderen zou natrede; en wanneer zij dit gedaan heeft, wil Hij niet, dat zij te veel of te zwaar zal lijden. Hij wil niet, dat Zijne vijanden haar verslinden en toont hun Zijn ongenoegen, omdat zij hare ellende vermeederen. Juist dan wanneer God Zijne gemeente het meest schijnt te verlaten, klopt Zijn hart het warmste voor haar. De geschiedenis leert ons, dat God altijd later de roede, waarmee Hij Zijn volk kastijdt, verbreekt, als had Hij een afkeer van de roede, die Zijn kinderen smart had aangedaan. Veel dieper nog dan Zijne kinderen gevoelt Hij hun striemen. Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt Zich de Heere over degenen, die Hem vrezen. God heeft ons niet vergeten, omdat Hij ons slaat. Zijne slagen zijn gene bewijzen van gebrek aan liefde. Als dit waar is van de kerk in 't algemeen, zo moet dit ook noodzakelijk gelde voor elk harerlede in 't bijzonder. Gij moogt vrezen, dat de Heere u voorbijgaat, doch 't is niet alzo. Hij, die de sterren telt, en bij namen kent, loopt geen gevaar Zijne eigene kinderen te vergeten. Hij kent uwe omstandigheede zo nauwkeurig, alsof gij het enige schepsel waart door Zijne hand voortgebracht, of de enige heilige, die ooit door Hem werd bemind. Komt tot Hem en hebt vrede.

En de Engel, die tot mij sprak, deelde mij dat troostvolle antwoord des Heeren mede, en zei tot mij: Roep uit voor het volk, dat naar vertroosting smacht, luid en duidelijk, opdat niemand aan de onverbreekelijke waarheid en zekerheid uwer woorde twijfele, zeggende: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Ik ijver, Ik ben van gloeiende liefde-ijver ontbrand over Jeruzalem, de hoofdstad van Mijn Godsrijk, en over Zion, de plaats van Mijnen heiligen tempel en van Mijne genadige tegenwoordigheid, met een groten ijver om het Mij aan te trekken; reeds ben Ik ook begonnen dien ijver voor Mijn arm volk te tonen, daar Ik het uit Babel verlost.

En Ik ben aan de andere zijde met een zeer groten toorn vertoorned tegen die op hun macht en hunnen rijkdom geruste en zorgeloze Heidenen; want Ik was een weinig, een korten tijd op Mijn afvallig volk toornig, maar zij, die slechts Mijne werktuigen tot kastijding van Mijn volk moesten zijn, hebben voortdurend ten kwade geholpen 1), daar zij Mijn volk, dat hun ter kastijding was overgegeven, trachtten te vernietigen

Let hier op alle woorden, hoe vaderlijk en hartelijk zij gesproken zijn. Zij klinken niet andere dan als de woorde van enen lieven vader, die na de roede zijn kind weer tot zich lokt, en geeft hem de allerbeste woorden, houdt de roede terug en werpt die weg. Ja, Hij vertoorned tegen de roede, vloekt haar, en treedt ze met voeten, als had het de roede en niet Hij gedaan. Hij verklaart daarop zijn geselen als ten beste geschied, hoe Hij het zo goed had bedoeld, en het geen toorn, maar enkel liefde geweest is; Hij biedt het bovendien een penning of appel aan tot een waar teken, opdat het vreesachtige kind de roede vergete, en zich weer kinderlijk voor hem plaatse. Als men ziet, wie Hij is, die zo spreekt, namelijk God zelf, dan zijn het voorwaar

zoete woorden, ja woor de van leven, vreugde en van alle zaligheid. Want al was iemand in de hel en hoorde hij zulke woor de van God, hij zou levendig en vrolijk wor de over zulke woorden. Maar wij laten ze gaan, letten er op alsof ze een mens sprak, geloven niet, dat God zelf spreekt; daarom proeven wij ook niet, hoe zoet ze zijn.

Ten kwade geholpen wil niet anders zeggen, dan dat zij het hebben gedaan uit pure vijandschap tegen Gods volk. Zij hebben het niet gedaan om Gods Raadsbesluit te volvoeren, maar om het volk Israëls van de aardbodem te vernietigen. De tucht Gods tegen Zijn volk was om te behouden, om het overblijfsel door het vuur van het gericht te behou de en te reinigen; de toorn der vijan de bedoelde juist het omgekeerde, namelijk om geheel te vernietigen.

Daarom zegt de HEERE alzo: Ik ben reeds tot Jeruzalem wedergekeerd met Mijne ontfermingen 1), Mijn huis zal daarinten gevolge daarvan weer volkomen opgebouwd worden, spreekt de HEERE der heirscharen, en het richtsnoer, waarmee timmerlie de en metselaars de plaatsen voor de gebouwen afmeten, zal ook over Jeruzalem uitgestrekt wor de 2), zodat het weer in zijne vroegere grootheid en schoonheid hersteld wordt; Ik zelf wil alle hinderpalen, die zich tegen dat alles overstellen, uit de weg ruimen.

Hij spreekt van tweeërlei bouwen: het eerste van Zijn huis, de tempel, waaraan het meest gelegen is, opdat zij te voren met geestelijk bestuur naar de ziel verzorgd wor de door Gods woord en godsdienst. Daar toch woont God, waar Zijn woord en Zijne eer is. Daarom is het zeker ene grote barmhartigheid, niet om het huis van hout en stenen te bouwen, maar dat God met Zijn woord, dienst en ambt daarin wil wonen en bij hen wil zijn, hen leren en heiligen en helpen. Dat heet Gods huis. Want waar Zijn woord niet is, daar woont Hij niet, en vraagt Hij ook naar geen huis; want toen het woord er niet meer bleef, liet Hij de tempel en de stad door de Romeinen verwoesten. Het tweede bouwen in de stad Jeruzalem, waarin de uitwendige wereldlijke regering mede wordt bedoeld, hetwelk ook, ene grote barmhartigheid is, want die twee beschouwingen moet men hebben; de geestelijke voor de ziel, de wereldlijke voor het lichaam.

Dit is het grote troostwoord. De Heere is weer met Zijne ontfermingen tot Jeruzalem toegekeerd, heeft weer met Zijne erbarmingen Zijn volk bereikt. Nu kon Jeruzalem en Juda gerust zijn, want als Gods ontfermingen zich over Zijn volk uitstrekken, dan heeft het genoeg, genoeg om te mid de van ellende zich te verheugen, en dan zullen ook al de laster en leugen van de vijand niets baten, om dit volk te vernietigen.

De zon laat weer haar lieflijk licht vallen. De wolken zijn weggeschoven door de eigen hand des Heeren.

Roep nog verder, want Ik zal nog sterker Mijne barmhartigheid tonen, zeggende: Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Mijneuit alle ste de der aarde als bijzonder eigendom verkorene ste de van Juda zullen nog verspreid wor de van wege het goede; zij zullen van zegen overvloeien gelijk aan een nauw stroombed dat de grote, daarheen wandelende watermassa's niet kan bevatten; want de HEERE zal Zich zo machtig verheerlijken, en Zion

nog troosten over alle de rampen, welke de heidenen onder Zijne toelating hebben veroorzaakt, en Hij zal het zo begenadigde en verheerlijkte Jeruzalem nog verkiezen als de plaats, in welker mid de Hij als te voren tegenwoordig is.

Deze troostrijke belofte omvat de gehele toekomst van het rijk Gods, en wel zo, dat de beginselen van vervulling daarin duidelijk worden, dat de tempelbouw in het 6de jaar van Darius werd voltooid, en onder Artaxerxes door Nehemia ook Jeruzalem werd hersteld, maar deze beginselen van vervulling zelf slechts een onderpand daarvoor leveren, dat de verheerlijking, door de vorige profeten voorspeld, de verheerlijking van het volk en het rijk Gods even zo zeker zou volgen.

Ofschoon Gods verzoend volk voor een tijd in de laagte kan liggen, zo kan Zijn zegen hen nochtans boven alle verwachting verhogen.

De grote troost, die voor des Heeren volk uit alle Zijne genadige bedelingen ontstaat, is, dat zij door dezelve bevestigd worden, in het vooruitzicht van Zijn uitverkoren volk te zijn, en dat zij in Zijne gunst staan, welke door de droevige verdrukkingen vernietigd en verloren scheen te zijn. Want hun troost is dat Hij door deze bedeling Jeruzalem nog verkiezen zal of een nieuw bewijs daarvan geven.

18.

II. Vs. 18-21. Het tweede nachtgezicht van de vier hoornen en de vier sme de is ene nadere ontwikkeling van de verklaring des Heeren in vs. 15, dat Hij op de trotse Heidenen zeer toornig was, omdat zij bij de kastijding van Israël ten kwade hielpen, en wijst aan, hoe de Heere eens de wereldmachten, welke Zijn volk en rijk vijandig waren, zou vernietigen.

En ik hief Mijne ogen op, welke na het verdwijnen van het eerste gezicht weer door de nacht omgeven waren, en daarom naar bene de gericht en ik zag, en ziet er was voor het oog Mijns geestes een ander gezicht, er waren namelijk vier hoornen, welke uit de aarde uitstaken.

En Ik zei tot de Engel, die met mij sprak (vs. 9): Wat zijn deze, wat betekenen die? En hij zei tot mij: Dit zijn die hoornen of vijandige wereldmachten, welke rondom Israël wonende, van alle vier zij de kwamen en het gehele volk Gods, Juda, Israël en de hoofdstad des gehelen volks Jeruzalem in alle vier win de verstrooid hebben, en daardoor het rijk Gods opslokten.

De hoorn dient voor het dier, dat daarmee voorzien is, tot een beschermend en aanvallend wapen, en wordt daarom als teken of symbool gebezigd van de macht, zowel van die, welke de vijan de verplettert (1 Kon. 22:11. Micha 4:13 Deut. 33:17. Amos 6:13), als ook van die, welke door onderwerping der vijan de verlost en helpt (Ps. 18:3. 2 Sam. 22:3. Sa Luk. 1:69), als ten laatste ook van die, welke hierdoor veiligheid en alzo ook erkenning en eer verleent, of als beeld van grootheid (Job 16:15. Ps. 75:5). Op onze plaats kunnen de hoornen alleen als symbool van nederwerpende, verdervende macht wor de opgevat, daar hun uitdrukkelijk de verstrooiing Israëls wordt toegeschreven.

Een groot aantal uitstekende Schriftverklaarders van ou de en nieuwen tijd neemt aan, dat door het getal vier bij de hoornen op de vier wereldmonarchieën bij Daniël (2:7) zou wor de geweest, welke wel niet alle het volk verstrooiden, maar het toch alle min of meer onderwierpen. De tekst zegt echter, dat alleen van Israëls verstrooiing sprake is, en wel van ene, welke reeds heeft plaats gehad, welke tot het verledene behoort, en in hare gevolgen op de tegenwoordigen tijd invloed uitoefent, terwijl toch ten tijde van Salomo twee van die wereldmonarchieën van Daniël nog in de verre toekomst lagen. Wij nemen daarom aan, dat het tiental van hoornen op de vijandige volken ziet, die aan de verstrooiing en verwoesting eerst van Israël en vervolgens van Juda hebben geholpen, en naar de vier zij de der wereld heenwonen, als ook op het volslagene der verstrooiing van Gods volk naar alle vier windstreken.

En de HEERE zelf toonde mij tegelijk daarmee, tegenover de vier hoornen, vier smeden, want als zodanigen herkende ik hen dadelijk aan hun kleding en gereedschappen.

In het gezicht, door dit hoofdstuk beschreven, zag de Profeet vier verschillende hoornen, en zij verstrooi de dan naar deze, dan weer naar gene zijde, de sterksten en machtigsten nederwerpende; en de Profeet vroeg: Wat zijn deze? En het antwoord was: dat zijn de hoornen, welke Israël verstrooid hebben. Hij zag voor hem ene afbeelding van de machten, die de gemeente des Heeren had de verdrukt. Daar waren vier hoornen, want de kerk wordt van alle zij de aangevallen. Wel mocht de Profeet schrikken; maar onverwachts vertonen zich aan hem vier smeden. Toen sprak hij: "wat komen die maken?" Deze zijn de mannen, door God besteld om de hoornen te verbreken. God zal altoos mensen vin de voor Zijn werk en Hij zal hen vin de op de rechten tijd. De Profeet zag niet eerst de smeden, toen er voor hen geen werk voor han de was, maar eerst de hoornen en toen de smeden. Daarenboven vindt de Heere mannen genoeg. Hij vindt niet drie smeden, maar vier; daar zijn vier hoornen, dus moeten er ook vier werklie de zijn. God vindt ook de geschikte lieden; niet vier om met pennen te schrijven, niet vier architecten om bouwplannen te maken, maar vier smeden, om grof werk te doen. Houdt u overtuigd, gij, die voor de arke Gods siddert, dat zodra de hoornen zich verheffen, de sme de zullen opstaan. Gij behoeft u niet te bekommeren over de zwakheid van Gods kerk in enig tijdperk van haar bestaan; de moedige hervormer, die de volkeren in hun grondvesten zal doen daveren, wordt misschien reeds in stilte gekweekt. Chrysostomussen kunnen uit onze haveloze scholen, en Augustinussen uit onze achterbuurten te voorschijn treden. De Heere weet, waar Hij Zijne knechten moet aantreffen. Hij heeft ene keurbende van machtigen in de hinderlagen verscholen, en op Zijn woord zullen zij zich opmaken tot de strijd; immers de strijd is des Heeren, en Hij zal de overwinning voor Zich verwerven. Laat ons Christus getrouw blijven, en op de rechten tijd zal Hij ter onzer verdediging opstaan, zij het ter redding in onzen eigen bijzonderen nood, of in tij de van gevaar voor Zijne kerk.

Toen zei Ik tot de Engel, die met mij sprak (vs. 9): Wat komen die maken? want dat zij gekomen zijn, om iets tegen de vier hoornen te ondernemen, is duidelijk. En Hij sprak: zeggende: Dat zijn de hoornen, de vijandige heidense volken, die Juda, het volk Gods, dat in Juda zijn middelpunt had en nu weer heeft, zogeheel en al verstrooid hebben, zodat alle vreugde, alle moed en hoop bij ieder verdween, en niemand zijn hoofd ophief, of verwachtte,

dat het rijk Gods ooit weer zou wor de hersteld, maar deze sme de zijn de zinnebeel de van Goddelijke gerichten over de vijanden; zij zijn gekomen, om die te verschrikken eerst in schrik en vreze te brengen, en door hun verschijning allen in de zorgeloze rust te storen, om de hoornen der Heidenen, de verderfelijke macht vervolgens na die voorbo de en tekenen der tot hen naderende zware gerichten van Gods toorn, geheel neer te werpen, welke de hoorn in vijandigen hoogmoed verheven hebben tegen het land van Juda, het volk van God, om dat te verstrooien.

De vervulling van deze bedreiging ligt voor de hand. De macht der volken, welke aan de oplossing van het Israëlitische volk deelnamen, is zo geheel en al vernietigd, dat de meesten dier volken tegenwoordig spoorloos zijn verdwenen.

De troostvolle voorzegging van dit gericht is nu niet beperkt tot de verstrooiers van het toenmalige rijk Gods in de gedaante van het volk Israël, maar strekt zich uit tot het rijk Gods en Zijne vijan de tot aan het einde der tijden. De volken en rijken, welke door de Heere tot bestraffing van Zijn rijk gebezigd, uit boosheid en hoogmoed ten kwade helpen, zullen ook steeds hun sme de vinden, en hun macht zal verdwijnen, gelijk die der toenmalige macht verdwenen is.

Geen voorspoed, die de vijan de over de kerk behaald hebben, gedurende hare beproeving en strijd, zal hen tegen een dag van wrake kunnen verzekeren of hen bestand maken tegen de bekwame werktuigen van dezelve.

HOOFDSTUK 2.

OVER DE BESCHERMING VAN HET GEESTELIJKE JERUZALEM EN DE ROEPING DER HEIDENEN.

III. Vs. 1-13. Derde nachtgezicht. De man met het meetsnoer. Evenals het tweede gezicht ene nadere ontwikkeling is van een woord Gods uit het eerste gezicht (Hoofdst. 1:15 zo ook het derde, namelijk van Hoofdst. 1:16, 17, waar de toekomstige verheerlijking van het volk en het rijk Gods werd voorzeggd. Zoals echter die beide woorden van de Gods van het eerste gezicht geheel bij elkaar behoren, zo ook de beide gezichten, die ze ontwikkelen en verklaren. Het eerste dier beide wijst aan, wat de Heere aan de machten, welke aan Israël vijandig zijn, zal doen, namelijk ze vernietigen, hetgeen voor ons ligt, wat Hij aan Israël zal doen, namelijk hoe Hij het tot volmaakte heerlijkheid zal brengen. De belofte van dit gezicht heeft daarin haar toppunt, dat de Heere uit de hemel zal nederkomen, en persoonlijk onder Zijn volk in Jeruzalem Zijne woning zal vestigen, waardoor Hij daarvoor ene bron van zegen en van heerlijkheid zal worden, zodat ook de heidenen zich tot de te Jeruzalem wonen de Heere zullen vergaderen. De afdeling is in twee de verdeeld, het eigenlijke gezicht van het verheerlijkte Jeruzalem (vs. 1-5), en ene profetische rede uit de mond van de Engel de Heeren, welke dit opheldert en bevestigt (vs. 6-13).

Wederom hief Ik mijne ogen op (Hoofdst. 1:18), en Ik zag, en ziet er was een man, die ging voor mijn inwendig oog voorbij, en in zijne hand was een meetsnoer.

En Ik zei tot hem, toen hij mij voorbijging: Waar gaat gij henen, en wat wilt gij met het meetsnoer doen? En hij zei tot mij: Ik ga heen, om Jeruzalem, de nieuw gebouwde en door God tot de plaats Zijner heerlijkheid verheven stad te meten, om te zien hoe groot hare breedte, en hoe groot hare lengte wezen zal, welk ene buitengewone grootte en uitbreiding en welk een getal van inwoners de Heere haar heeft gegeven.

Niet het Jeruzalem in de tijd van de Profeet, dat eerst nog moest worden opgebouwd, maar het toekomstige, nieuwe Jeruzalem, dat tot volkomenheid is gekomen, ziet Zacharia in het gezicht, Dit wil de man meten; want het meten is niet van dezelfde betekenis als het afbakenen volgens het meetsnoer, dat in Hoofdst. 1:16 bedoeld was. Gemeten wordt iets, dat reeds gereed is, afgebakend, wat nog moet worden voltooid. Hier wordt op iets laters gedoeld, namelijk op het nieuwe Jeruzalem van de laatste tijd. Nu is dit wel niet een bloot geestelijk Jeruzalem, omdat als daartoe behorende ook het "vee" wordt gerekend. Het is ook niet dat Jeruzalem, hetwelk na de Babylonische ballingschap weer werd opgebouwd; want sedert Cyrus tijde legde men er zich op toe om die muren op te bouwen. Er is dus niets over, dan dat men deze profetie van Jeruzalem verklare, waaraan in Jer. 31:38-40 en Ezech. 48 wordt gedacht. Dit afgemeten Jeruzalem is het doel der werken Gods op de aarde, hetwelk Gods volk reeds ten tijde van Zacharia voor ogen moest hebben, en waarop de toenmalige bouw van de tempel reeds van verre doelde. Aan dit Jeruzalem wordt ene bijzondere bescherming en ene bijzondere openbaring der heerlijkheid Gods (vs. 5) beloofd, waarom het met recht "Jehova Sjamma" "hier is de Heere", zal kunnen genoemd worden (Ezech. 48:35). Het blijkt uit deze gezichten, dat Jeruzalem in het plan der regering Gods ene hoofdzaak was.

En ziet, de Engel, die in mijne nabijheid vertoefde, en tot mijnen dienst bereid met mij sprak, ging uit de man met het meetsnoer achterna, om te onderzoeken wat hij deed, en mij oplossing daarvan te geven; en een andere Engel ging uit, kwam van dezelfde zijde, naar welke die man was gegaan, hem, de engel, die met mij sprak, te ontmoet.

En hij zei tot hem volgens opdracht van dien man met het meetsnoer, de Engel des Heeren, dien hij wilde nagaan: Loop, spreekhaastig dezen jongeling aan, wien gij Gods openbaring verklaart, en die over Jeruzalems verwoesten toestand zozeer treurt; breng hem de blijde boodschap, welke hem weer opricht, zeggende: Jeruzalem zal eens zo groot worden, dat het niet meer ene met muren nauwe omgevene stad is. Het zal dorpsgewijze bewoond worden, aan een landschap, met ste de zonder muren en dorpen bedekt, gelijken van wege de veelheid der mensen en der beesten, die in het mid de derzelve wezen zal, van wege de rijken zegen en de zaligmakende genade des Heeren (Jes. 49:19 v. Ezech. 38:11).

Ste de als Babel en Ninevé met millioenen inwoners hebben muren gehad, maar het nieuwe Jeruzalem zal nog groter zijn en genen wedstrijd met wereldhoofdstede aangaan; het zal de gehele wereld omvatten en ene geestelijke stad zijn, welke gene stoffelijke muren nodig heeft.

En er is ook geen beschermende ringmuur nodig, want Ik zal haar wezen, spreekt de HEERE, een vurige muur rondom, zodat ieder, die zou wagen het aan te vallen, door het vuur van Gods toorn zal worden verteerd (Jes. 4:5. Deut. 4:24), en Ik zal tot heerlijkheid wezen in het mid de van haar; Ik zal door Mijne persoonlijke tegenwoordigheid haar met Goddelijke heerlijkheid geheel vervullen (Jes. 60:19).

God is haar bescherming; Hij is ook haar schat. Zijne heerlijkheid woont in haar, d. i. de openbaring van Zijne volle genade tot eeuwig goddelijk leven in Christus, de Godmens.

Zeg verder tot de Profeet, om hem die grote belofte der toekomst nog nader te verklaren, dat ook reeds des Heeren bevel is gesproken, waardoor Hij Jeruzalem zo groot en heerlijk wil maken. Het luidt: Hui, hui (Op, op), gij kinderen des volks! vliedt toch haastig uit Babel 1), het Noorderland (Jer. 1:14; 6:22); want thans wil Ik Mijne oordelen over die verdrukster van Mijn volk laten komen (Jes. 48:20), spreekt de HEERE; want Ik wil u groot en heerlijk maken overal op de aarde; Ik heb ulie de in Mijn Goddelijk raadsbesluit staat die heerlijke toekomst reeds als volkomen aanwezig daar-uitgebreid naar de vier winden des hemels, naar alle hemelstreken, spreekt de HEERE.

Het spreekt van zelf dat Babel hier niet in aanmerking komt als middelpunt der toenmalige Perzische wereldmacht, maar als vertegenwoordigster en type der Gode vijandige wereldmacht in 't algemeen, welke Gods volk haat, vervolgt en gevangen houdt.

Daarom roept u de Heere nogmaals toe: Hui, Zion! volk van God! ontkomt gij, red u, dat gij niet mede in die gerichtende deelt, die woont bij de dochter van Babel!

Ja haast u om van Babel te scheiden; want zo zegt de HEERE der heirscharen: Naar de heerlijkheid over u heeft Hij mij, Zijnen Engel 1)gezonden tot die Heidenen, die ulieden

berooft hebben, om eer aan de Heidenen te behalen, om door zware gerichten hun macht te breken, en daardoor Gods heerlijkheid aan hen te openbaren. Hun macht heeft een einde, Ik zal zware wraak aan hen nemen, die Mijn volk leed hebben aangedaan, want die ulie de aanraakt, die raakt Zijnen oogappel) aan, Zijn dierbaarste goed, dat Hij zeer zorgvuldig behoedt en verzorgt (Deut. 32:10).

Vooraf op grond van vs. 8, 9 en 11 is een groot getal der voornaamste uitleggers van ouderen en nieuweren tijd van mening, dat de man met het meetsnoer, in wiens naam en opdracht hier de andere engel tot de engel spreekt, ja, in wiens eigene rede de rede van de twee de engel langzamerhand is overgegaan, de Engel des Heeren was, de Engel van Zijn aangezicht (Jes 63:9), die Gods wezen in Zich draagt en openbaart, die, als gelijk in wezen met God, dus ook in bijzonderen zin van Zich kon zeggen: "Ik zal in 't mid de van u wonen (vs. 11).

De man met het meetsnoer kan niemand anders zijn dan de Engel des Heeren, en deze zegt hier in de Naam des Heeren, dat hij naar de Heidenen gezonden is, naar ere, dat is, om de ere Gods aan de Heidenen te verheerlijken, door de gerichten, die aan hen zullen worden voltrokken. De Heere God wordt verheerlijkt, zowel door het behoud der gelovigen, als door het verloren gaan der ongelovigen.

Ach, zo trekt Zich God Zijne uitverkoren gemeente aan, die toch uit arme zondaars bestaat, dat Hij schrikkelijke vergelding doet aan hen, die Hij als tuchtroepe voor Zijne kinderen in deze wereld moest gebruiken. Brengt de strijd tegen het Oud-Testamentische Zion reeds de volken eindelijk de ondergang, zo zullen de vijanden onder het Nieuwe Testament slechts des te sneller te gronde gaan, nadat Christus nu bij ons is.

De oogappel is het teerste lid van des menschen lichaam. Wanneer een pijl of steen naar de mens wordt geworpen, gebruikt hij dadelijk zijn arm als schild, om zijn oog te beschermen. Daarmee vergelijkt de Heere hier Zijne eeuwige erbarmende liefde voor Zijn volk. Hij, de Heere, trekt zich aan, wat Zijn volk wordt aangedaan.

Want ziet, Ik, de Engel des Heeren, trek uit, en zal Mijne almachtige Rechters-hand over hen lieve bewegen, en zij zullen tot rechtvaardige vergelding hunnen knechten, die zij onrechtvaardig en overmoedig beroofd hebben, namelijk de kinderen Mijns volks (vgl. vs. 11), een roof, ten eigendom en onderdaan wezen. Alzo zult gij lieve de weten en duidelijk voor uwe ogen zien, dat de HEERE der heirscharen Mij gezonden heeft, om u uit allen nood, spot en tyrannie der Heidenen te redden en tot heerlijkheid te leiden, en alzo Zijn eeuwig raadsbesluit te vervullen.

Juich dan en verblijd u, gij uit Babel geredde dochter Zions! ware gemeente des Heeren! Want ziet, dan komt de tijd uwer heerlijkheid; Ik zelf, de almachtige God, het evenbeeld en het afschijnsel van Gods onzichtbaar wezen, verlaat dan de troon Mijner heerlijkheid, en kom in uw midden, en a) Ik zal vol genade en waarheid in het midden van u wonen 1) (Joh. 1:14. Openb. 21:3), spreekt de HEERE.

Lev. 26:12. Ezech. 37:27. 2 Kor. 6:16.

Des Heeren tegenwoordigheid bij en met Zijn volk, is Zijne uitnemende en onwaardeerbare gave, welke Hij gewillig is voor alle andere dingen te geven, en dewelke, gelijk Hij die niet ontzien wil, te schenken in Zijn volks laagsten toestand, ook alzo een gave is, die haar een oorzaak moet zijn van grote blijdschap en verheuging.

De voorzegging vol Nieuw-Testamentische helderheid is begonnen vervuld te worden, toen God mens werd in Maria's schoot, maar zal eens, wanneer Christus in heerlijkheid wederkomt, en in het nieuwe Jeruzalem als het Lam Gods en tevens als de Leeuw uit Juda onder de Zijnen woont, eerst geheel tot vervulling komen.

En vele Heidenen, die tot dien tijd zonder God in de wereld leefden, ja het volk Gods hebben veracht en vervolgd, zullen te dien dage, als Ik persoonlijk onder u woning zal gemaakt hebben, de HEERE toegevoegd worden; zij zullen zich in gehoorzaamheid des geloofs aan Mij, die onder u woon, de waren leven de God, met innige liefde ten offer overgeven (Hoofdst. 8:20 vv. Jes. 14:1), en zij zullen dan ook Mij tot een volk wezen, zodat uit hen en Mijn Uitverkoren volk Israëls één enig volk Gods wordt, en Mijn rijk verre over Israëls grenzen in de gehele wereld zal wor de uitgebreid (Micha 4:2), en Ik zal bij u, het volk van Mijn bijzonder eigendom, in het mid de van u wonen, gij zult het middelpunt van Mijn rijk zijn en blijven; en gij zult weten, levendig erkennen, dat de HEERE der heirscharen Mij als Middelaar en Gever van zegen tot u gezon de heeft¹).

Hij, die hier belooft, onder hen te zullen wonen, is de Heere, dien de Heere der Heirscharen gegeven had, en daarom moest het de Heere Jezus zijn, die kwam en in het mid de der Joodse natie woonde, het eeuwige Woord, dat vlees was gewor de en onder ons gewoond heeft. Dit was de grote ere, die voor het volk bewaard was in deszelfs laatste dagen, de belofte daarvan verzekerde hun voortduring krachtiglijk, totdat dezelve vervuld was. Zijn kon de niet verstoord worden.

Dan zal de HEERE, die op zulk ene wijze onder Zijn volk woning gemaakt heeft, in volle waarheid Juda erven als een volkomen verlost en geheiligd volk, voor Zijn deel, als Zijn volkomen eigendom, en het zal met Hem verenigd in het alsdan heilige, verheerlijkste boven alle lan de verhevene land Kanaän wonen, en Hij zal Jeruzalem, dat eveneens vernieuwd is, en zo vergroot, dat het aan een open landschap gelijk (vs. 4), nog verkiezen als plaats van eeuwige openbaring Zijner volmaakte heerlijkheid.

Wacht daarop in aanbidding en eerbied. Zwijg, alle vlees! in sterke hoop en in verlangen, voor het aangezicht des HEEREN, totdat Hij van Zijnen troon neerkomt (Hab. 2:20. Hab Zef. 1:17); want de tijd is niet verre meer, Hij is ontwaakt reeds opgestaan uit Zijne heilige woning, om het gericht over de Heidenen, in 't bijzonder over Babel te beginnen, en daarmee de verlossing van Zijn volk te weeg te brengen.

Ook deze profetie wordt trapsgewijze vervuld, En reikt met haar einde in de eeuwigheid. Reeds zeer spoedig, nadat Zacharia het gezicht heeft ontvangen, begon het gericht over de

heidense wereldmacht te komen. Toen Babylon nog onder Darius tegen de Perzischen hoofdkoning opstond, werd daarna, na die herovering, een bloedbad aangericht, en werden de muren zo verwoest, dat de stad niet weer tot hare oude grootheid en betekenis kon komen. Van dien tijd begint het oordeel over de volgende Babylons door alle eeuwen heen, daar de Heere de ene wereldmacht door de volgende doet vallen en vernietigt, totdat Hij eindelijk zelf de macht van het laatste en allervijandigste Babel door Zijne goddelijke kracht met ééne slag zal nederwerpen. Dan zal ook Jeruzalem ophouden door de vijanden te worden. Want dan, als de volheid der heidenen tot de Heere zal zijn toegedaan, zal Israël zijnen Messias als de door God gezonden Engel der verbonds erkennen, en zich tot Hem bekeren, zodat de Heere ook zichtbaar voor eeuwig onder Zijn volk woning kan maken.

Hiermede wordt aangegeven aan de vrienden der kerk, om te zwijgen, om het aan God over te laten Zijn eigen weg te nemen, en Hem niet voor te schrijven, wat Hij doen moet. De kerk heeft met lijdzaamheid de uitkomst af te wachten en de uitkomst aan God over te laten. Als Hij verschijnt in heerlijkheid, zullen alle Zijne vijanden het tegen Hem moeten afleggen.

HOOFDSTUK 3. CHRISTUS PRIESTERLIJK AMBT IN JOSUA

VOORAFGEBEELD.

IV. Vs. 1-10. Vierde nachtgezicht. De Hogepriester Josua voor de Engel des Heeren. Het gezicht beantwoordt de moeilijke vraag: "Hoe is zulk ene verheerlijking van Israël mogelijk en te verwachten bij zijne eigene grote schuld en die zijner priesters?" Het 3de gezicht had de zegen en de verheerlijking van Israël, door vorige profeten reeds voorzeggd, weer opgenomen, en die in grootse trekken bevestigd. Zulk een zegenen en verheerlijken van Israël heeft echter tot noodzakelijke voorwaarde, dat Israël een volk zij, met zijnen God verzoend en heilig. Dit kon Israël alleen worden, wanneer zijne zonde de steeds opnieuw weer verzoend werd op de door de Heere voorgeschrevene wijze. Nu scheen echter de vroegere door de Heere aangestelde priesterschap om hare schuld ongeschikt te zijn, om die verzoening van de zonde des volks verder te volbrengen, en daarmee voor Israël alle hoop te zijn afgesneden, dat het ooit verzoening van zijne zonde en hierdoor vervulling van die beloften kon verkrijgen. Door des Heeren genade wordt echter, zoals ons gezicht aanwijst, de priesterstand in zijnen toenmaligen vertegenwoordiger, de hogepriester Josua, van alle schuld gereinigd, opnieuw in het priesterambt ingezet, en aan hem de voorzeggende betekenis bekrachtigd, dat hij moet wijzen op de Knecht des Heeren, die eens zal komen, om op waarachtige, eeuwig geldende wijze de schuld van Israël te verzoenen, en Israëls verheerlijking te weeg te brengen. " Zo geeft dus dit gezicht aan het volk Gods de zeer gewichtige en genadige belofte, dat het nooit de vergeving der zonde door Gods genade zal missen, ja dat eens ene eeuwig geldende, waarachtige verzoening door de Heere, zelve zal worden aangebracht. Het geheel is in twee delen verdeeld: het eigenlijke visioen, een toneel des gericht in de hemel, waarin de Hogepriester Josua door de satan wordt aangeklaagd, door de Heere gerechtvaardigd en opnieuw bekleed (vs. 1-5), en de voorstelling, welke voorafbeeldende betekenis deze gebeurtenis heeft voor het voortbestaan en de toekomst van het rijk Gods (vs. 6-10).

Daarna toonde Hij mij Josua, de hogepriester, staande als een aangeklaagde in het heiligdom des hemels voor het aangezicht van de Engel des HEEREN, die van de beginne de lotgevallen des volks had geleid, in wien Gods heerlijkheid woont, door wien Hij ook richt; en de Satan, de vijand van God en van mensen (Job 1:6 Openb. 12:10) stond als Josua's aanklager (Ps. 109:6) aan zijne rechterhand, om hem, als de drager van het hogepriesterlijk ambt, dat Gods volk verzoent, wegens de zondige bevlekking van hem en van zijn ambt te weerstaan, en zo mogelijk het zondendelgende priesterambt, en daarmee het bestaan van het volk Gods, en de verwezenlijking der toekomstige verlossing te vernietigen.

In de hogepriester concentreert zich het priesterschap van Israël, even als weer in het priesterschap zich het karakter van Israël, als heilig volk, concentreert.

De hogepriester stelt de heiligheid en de priesterlijke waardigheid van Israël voor, en wel niet alleen door bijzondere ambtelijke handelingen en functies, maar zo, dat hij als deze Leviet en Aäroniet, als het toenmalige hoofd van het huis van Aäron in zijn persoon zulk een door God uit genade aan Israëls volk toegekend karakter van heiligheid en priesterlijke waardigheid vertegenwoordigt.

Hieruit blijkt de oorzaak en het motief van de aanklacht van Josua voor de troon Gods van de zijde des satans. Het gehele volk Gods, welke priesterlijk karakter, dat een middel was tot verzoening der gehele wereld, in het Aäronietische priesterschap zijn toppunt had, was om zijne zware zonde in de vuuroven der ballingschap verstoten en eerst voor korten tijd in het land der vaderen teruggekeerd. Maar nog scheen het, dat aan de herstelling en vastheid der goddelijke inrichtingen onder het volk, door welke het tot bereiking van zijn door, de toekomstige verlossing, moest worden geroerd, in 't bijzonder aan de tempelbouw en zijnen dienst tot verzoening der zonde veel ontbrak, en het kon de oppervlakkigen beschouwer twijfelachtig voorkomen, of het volk werkelijk weer tot genade was aangenomen en in zijne roeping van volk van God weer was hersteld. Wat van het volk waar was, was dit in de hoogste mate van het hogepriesterlijk ambt, dat toen door Josua werd bekleed. Juist dit ambt had bijzonder grote schuld aan de zonde en de afval des volks, was daarom ook met het volk tijdelijk in ballingschap geworpen, en het scheen, alsof het met het volk voor alle eeuwigheid onwaardig was, om middelaar der verzoening met God te zijn. Deze schijn beweegt satan, die het niet kan begrijpen, dat Gods Genade groter zou zijn dan onze zonde, en wien zonde vergeven en Gods barmhartigheid iets onzinnigs is, te beproeven, het voor zijne heerschappij op aarde zo hoogst gevaarlijke priesterlijk ambt in Israël te niet te doen. Gelukte hem zijne poging, zo had hij daardoor ook de toekomstige verlossing vrijdeld. Deze is de alleen juiste betekenis van dit gewichtige, diepe visioen, welke de voortgang der genade Gods en de zekerheid Zijner belofte tegenover zulke aanvallen van het rijk der duisternis verzekert. Ene persoonlijke schuld als grond van zijne aanklacht door satan aan te nemen, is een teken, dat men de verreikende betekenis van het visioen niet verstaat. Wij geloven integendeel, dat vooral Josua's opgewekte ijver voor de tempel en zijne verzoenende dienst de aanleiding voor satan en zijne werktuigen zullen geweest zijn, om de vroeger bewezene onwaardigheid van de gehelen priesterstand voor een zo heilig ambt op de voorgrond te stellen, zodat dit visioen niet alleen het gehele volk in het geloof aan de zekerheid zijner toekomstige heerlijkheid moest versterken, maar vooral Josua en der priesterschap tot troost dienen tegenover de twijfelingen en verzoeken, welke hun door duivelse aanklachten der boosheid werden veroorzaakt. Ons visioen herinnert in meer dan een opzicht aan het Boek Job, vooral aan zijn geschiedkundig gedeelte (Hoofdst. 1 en 2); niet alleen gelijk het toneel des gericht in de hemel ziet op het toneel, waarin satan Job voor de Heere aanklaagt, zodat wij tot recht begrip van ons visioen op de verklaring van Job kunnen wijzen, maar de aanklacht van Job kan eveneens als ene zware verzoeking worden opgevat, als "een strijd van God met de satan, en van satan met God om eens menschen ziel, die Godes is" (Job 1:12). In elk geval blijkt uit het gehele voor ons liggende visioen, het aanwezig zijn van het Boek Job en bekendheid daarmee, zo als reeds te zien is in de vermelding van satan als ene geheel bekende persoonlijkheid en zijn verschijnen voor God tussen andere engelen.

In Josua, de Hogepriester zien wij een beeld van ieder kind Gods, dat nabijgebracht is door het bloed van Christus, en nu geleerd heeft de heilige dingen te bedienen en in te gaan achter het voorhangsel. Jezus heeft ons tot koningen en priesters Gode gemaakt, en zelfs hier op aarde oefenen wij het priesterschap uit van een toegewijd leven en ene heilige dienst, maar van dezen hogepriester wordt gezegd, dat hij is staande voor de Engel des Heeren, dat is staande om te dienen. Dit moet de voortdurende houding van de ware gelovigen zijn. Elke plaats is nu Gods tempel, en Zijne kinderen kunnen Hem even goed in hun dagelijkse

bezigheid dienen als in Zijn Huis. Zij moeten altoos dienen, zij moeten de geestelijke offerande van gebed en lofzang brengen, en zich zelven als levende offerande stellen. Maar merk de plaats op, waar Josua staat om te bedienen; het is voor de Engel van Jehova. Het is alleen door een Middelaar, dat wij arme zondige schepselen priesters Gods kunnen worden. Ik breng wat ik heb voor de afgezant, de Engel des verbonds, de Heere Jezus, en door Hem vind de mijne gebeden, die in Zijne gebede worden opgenomen de toegang tot God; mijne lofzangen worden liefelijk daar zij gevoegd worden bij de mirre en aloë en kassie uit de hof van Christus. Indien ik Hem niets dan tranen kan brengen, zo zal Hij ze met Zijne eigene tranen in ene fles bewaren, want Hij heeft eens geweend; indien ik niets kan brengen dan mijn wenen en mijne klachten, zo zal Hij ze als ene welbehagelijke offerande aannemen, want ook Hij was eens gebroken van harte, en zuchtte zwaarlijk in Zijn gemoed. In Hem staande word ik zelf in de Geliefde aangenomen en al mijne bedorvene werken, hoewel zij in zichzelf de voorwerpen der Goddelijke verafschuwing zijn geworden zó aangenomen, dat het Gode een liefelijke reuk is. Hij is tevreden en ik ben gezegend. Zie dan welke de toestand des Christen is: een priester staande voor de Engel des Heeren.

De Profeet Zacharia, die wel de Profeet van de twee de tempel mag genoemd worden, moest de wederopbouw van stad en tempel als met ene treffelijke muziek van profetieën begeleiden. Hij zag namelijk in een gezicht de Hogepriester Josua door de satan beschuldigd als onbekwaam voor zijn ambt, en hoe Josua daarna bij de wegneming zijner ongerechtigheid door God bekwaam gemaakt werd en op nieuw zijne aanstelling ontving. Wat niemand is tot het verrichten van enig werk voor God bekwaam, wanneer niet vooraf zijne zonden van hem weggenomen zijn. Dit hebben wij in Jesaja gezien, en dit zien wij nu in Josua. En dat nochtans zo vele ongelovigen in onzen tijd de Goddelijke zaken ter hand nemen, en op hun profane wijze behandelen, is uiterst vermetel, maar zal hun onfeilbaar tot oordeel strekken; want God wil niet, dat iemand met vuile klederen het heiligdom ingaat, en met onheilige handen de heilige dingen aanroert, hoe veel te minder, dat men Zijne heilige schrijvers in het slijk slepe, zo als de ongelovigen doen, die zich gewoonlijk de grootste grofheid en gemeenheid in dit opzicht veroorloven. Zij begrijpen niet, dat zij hiermede hun eigene diepe zedelijke verzonkenheid blootleggen. En zulke mensen menen nog nuttig te zijn bij het volk, ja in de gemeente des Heeren! Zij zijn er enkel tot bederf van zich zelven en van anderen. Zelfs de Apostelen had de toe te zien, dat zij niet anderen leerden en zelf verwerpelijk wierden, hoe veel te meer zulk ongewassen zondaren als de ongelovigen zijn. Met de last van onverzonde zonden op ons kunnen wij niets doen voor God, alsdan zijn wij met volstrekte onvruchtbaarheid geslagen. Eerst door de rechtvaardigmaking in het bloed van Christus worden wij bekwaam gemaakt tot al de werkzaamheid in het koninkrijk van God. Zolang dit niet geschied is, heeft de duivel vat op ons, laat hij zijn recht gelden en treedt hij tegen ons op als aanklager of beschuldiger. Nu mogen de ongelovigen hiermede de scherts drijven, maar wij houden het voor ene zeer ernstige zaak. Wij hebben hier de akte van zulk een rechtsgeding voor ons, en wij hechten er een volkomen geloof aan, zoals aan alles wat de Schrift ons zegt. De duivel is hier, zoals wij het zoude uitdrukken, de procureur-generaal, die de beschuldiging instelt en de eis doet, en voor zover hij waarheid spreekt, ook gehoor vindt; doch zijn het kinderen Gods, die hij beschuldigt, dan wordt hij door de Heere gescholden en weersproken, dan wordt zijn eis niet ontvankelijk verklaard, en de beschuldigde vrij gesproken. Trouwens de Heere moet het voor ons opnemen, zullen wij tot de zaligheid

komen; zo niet wij zijn verloren. Wij hebben dus in Christus een Advocaat, een voorspraak bij de Vader, als wij gezondigd hebben (1 Joh. 2:1). Deze is de Engel, die bij Josua stond, en die bij afwisseling Heere en Engel genoemd wordt, omdat Christus tegelijk de Zender en de Gezondene is. Het is dan ook wel meer gebeurd, dat de vorst zelf incognito het werk deed van een afgezant. In het Oude Testament zien wij Hem mens wordende, en in het Nieuwe Testament zien wij Hem mens geworden. De satan weerstond Josua; niemand had iets op dien eerwaardigen hogepriester te zeggen, maar de satan wist genoeg van hem, om tegen hem op te treden, en dit verwondert ons niet, want Josua had werkelijk vuile klederen aan, hij was een zondaar, en alleen de genade, waaronder hij stond, kon hem red de en redde hem. Maar wat zegt gij van die mensen, die van de vlekkeloos heiligen Jezus in het hagelblank kleed Zijner hemelse reinheid onreinhe de zeggen, en tegen Hem, de Heerlijke boven alle heerlijken, beschuldigingen inbrengen durven. Zijn het gene rechte duivelskinderen, die satans aard geheel in zich hebben opgenomen, en die zo als de Heilige Schrift zegt, lasteren, wat zij niet weten, en in hetgeen zij van nature weten, zich zelve verderven? (Judas 1:8, 10).

Doch de HEERE, de Engel des Heeren, die met God gelijk in Wezen is, zei na het aanhoren der aanklacht tot de Satan, terwijl hij hem afwees: De HEERE, die barmhartig en genadig, lankmoedig en van grote goedertierenheid en trouwe is, schelde u, brenge Zijn rechtvaardigd gericht der verdoemenis over u (Job. 1:6), gij Satan, die van de beginne Gods genade veracht, en Gods kinderen vervolgd en om hun zon de hebt aangeklaagd! Ja, de HEERE schelde u, de Heere, die Jeruzalem als plaats der openbaring van Zijne genade en ontferming, van Zijne macht en heerlijkheid verkiest, die deze verkiezing zelfs in Zijnen toorn over Jeruzalem niet vergeten, noch teruggetrokken heeft, en gij zoekt deze verkiezing door vernietiging van het hogepriesterlijk ambt te doen vervallen. En wat in 't bijzonder dezen door u aangeklaag de drager van het hogepriesterlijke ambt aangaat, is deze met de gehelen priesterstand niet een vuurbrand uit het vuur) gerukt, door Gods genade en almacht van de rand des verderfs teruggetrokken? 3)

Dat in Judas 1:9 de Engel Michaël dezelfde wor de tegen satan wor de toegeschreven, daaruit mag niet wor de besloten, dat de Apostel Judas op ons visioen ziet, en de hier spreken de Engel als de Engel Michaël heeft opgevat. Integendeel haalt Judas die wor de aan uit een niet-Bijbels boek.

Daarom, Josua, zie er niet op. dat gij zulk een klein stuk, zulk een kort stompje en ellendig brandhout in uwe ogen zijt. God is het, die uit het vuur wil halen, en balken, pilaren, sparren, ja huizen, steden, bossen, ja alles zal maken, en gij zijt er van God toe verordend, opdat Hij door u en uit u het heerlijke Jeruzalem bouwe, al waart gij nog zo gering.

De Heere bad daardoor, dat Hij het hogepriesterlijk ambt in het gericht des toorns, dat Hij over het gehele volk in de ballingschap heeft moeten brengen, niet heeft laten te niet gaan, maar het bewaard en teruggevoerd heeft, duidelijk en bepaald verklaard, dat Hij ondanks de zon de van de dragers van het heilige ambt, Zijne genade daarvan niet heeft willen afkeren, maar Jeruzalems verkiezing bevestigen.

Een vuurbrand wil zeggen een stuk hout, dat reeds in het bos ligt te branden. De zonde is dat vuur; daar liggen wij allen van nature in; moge het nu nog smeulen en roken, het kan ieder ogenblik in lichte laaie vlam uitbreken, doch de genade trekt ons uit dat vuur, en wil niet dat wij, die reeds brandende zijn, verbranden.

Josua nu was bekleed met vuile klederen, als tekenen van de bezoedeling van zijn ambt door zonde en schuld (Jes. 64:5; Spr. 30:12. Openb. 3:4; 7:14), en als teken der zonde van het gehele volk, welks vertegenwoordiger hij was. Hij droeg nog die klederen, als hij voor het aangezicht des Engels stond, wachtende op de afwassing van zijne zonden.

De ongelovigen zijn geheel zonder klederen, schaamteloos naakt, doch de gelovigen zijn nog gene volmaakte heiligen, maar zondaren, en hebben als zodanig bezoedelde, vuile klederen aan. Daarmee zijn zij ook niet meer presentabel voor God. Maar als God de onreine klederen verwisselt voor reine, dan is er immers niet op te zeggen. En dat doet God nu bij Josua. Het grote denkbeeld dezer zaak is, dat wij door de zonde zedelijk naakt zijn gewor de voor God, en dat wij nu niet weer voor God gekleed kunnen wor de door klederen, die wij ons zelve geven, maar enkel door klederen, die God ons geeft. Dit werd in het paradijs afgebeeld. Aldaar bedekte de mens zijne naaktheid. Doch het was voor God gene kleding. Hij zelf kleepte de mens; de kleding is dus ene verordening Gods, Zij is gewijzigd voor kunne en verstand. De man heeft ene andere kleding dan de vrouw, de koning dan de dienaar, de rijke dan de arme; ook heeft allerlei toestand zijne kleding. Wij kennen het feestkleed en het rouwkleed. In het Oosten heeft de kleding nog veel meer betekenis dan bij ons. Is men daar ten feeste, dan heeft men fijne witte klederen aan, en is men in rouw, dan scheurt men zijne klederen, en draagt ze zo lang totdat de rouw is. Ook kleepte zich bij de ou de een beschuldigde niet gelijk bij ons, zeer net, neen in bezoedelde klederen, om zijnen verneder de toestand uit te drukken, en medelij de voor zich op te wekken. Voorts weet gij, hoe bij de Rooms en de onderscheidene klederen der geestelijke en kerkelijke personen, als monniken, nonnen, tot zelfs de liefdezusters, een grote rol spelen, waarbij de sierlijkheid en ook weer de wanstaltigheid niet ontbreekt. Ach, men vergeet, dat de kleding des lichaams niet te rein, en tegelijk niet te eenvoudig kan zijn, en dat wij naar de ziel Gode het meest behagen, wanneer wij niet een Zondags, maar een zondaars-kleed dragen; wanneer wij met ootmoedigheid zijn bekleed. De vlekkeloze en niet te bedekken witte klederen, die God ons geeft te dragen, zijn de klederen des heils, zijn de klederen, die wit gewassen zijn in het bloed des Lams. En nu vragen wij waar is ene godsdienst behalve de onze, die ons zegt, dat God zo in eens en zo volkomen de ongerechtighe de van de mens wegneemt en hem ene eeuwige gerechtigheid in de plaats geeft, als de mens van klederen verwisselt door de vuile klederen uit te trekken en de schone aan te trekken? Neen, zo iets kan God alleen laten verkondigen. De mens wil van nature zich zelve verbeteren, en op deze wijze zalig worden. Hij wil de schuld, die hij bij God heeft bij termijnen afbetalen, door bij voorbeeld met iedere avondmaalsviering beter te wor de dan vroeger. Doch behalve dat de mogelijkheid der afbetaling niet bestaat, weet men ook niet of God met zulk ene wijze van betaling wel genoeg neemt. Waartoe dan nog langer het losgeld geweigerd, dat Christus u aanbiedt in Zijn bloed. In dat bloed is Hij de verzoening voor onze zonden, en niet alleen voor onze zon de maar ook voor de zon de der gehele wereld (1 Joh. 2:2). Of meent gij, dat de betaling Gods zo precies wordt afgestapt als bij ons, die ene rekening voldoen, juist zo als zij is, tot op het halve centje toe, maar ook niet

meer? Neen, als gij zo over God denkt, dan kent gij Zijne genade niet. Gij moet de Heere u voorstellen als een onmetelijk rijk vorst, die met ene karavaan van duizende kamelen, dragende onnoemelijke schatten, ene reis doet door vreemde landen, om overal wel te doen, en ene gevangenis voorbij komt, waaruit een man hem door de ijzeren traliën ziet voorbijgaan, en hem toeroept: "Ach ontferm u over mij; ik zit hier voor schuld gegijzeld en gij zijt zo rijk. " Terstond trekt de vorst een kostbaren ring van de vinger, geeft hem de cipier en zegt: "Deze ring is duizendmaal meer waard dan de schuld van de man groot is; doch ik heb gene mindere waarde bij mij. Laat de gevangene vrij. " Hoort gij met klein geld houdt die grote heer zich niet op. En nu is de gevangene vrij, vrij van de gevangenis, maar ook vrij van zijn weldoener? Neen, dat is onmogelijk. Indien de nu vrijgekochte niet met geheel zijn hart voor altijd aan zijn weldoener verplicht en verbonden had willen zijn, hij zou niet uit de gevangenis geroepen hebben: "Ontferm u over mij; behoud mij, koop mij vrij. " Die God niet wil dienen, wil ook niet door God verlost zijn, maar wacht op ene gelegenheid om zich zelve te verlossen, ten einde alsoo aan niemand verplicht te zijn en zijn eigen heer en meester te blijven. Hij kan lang wachten. Indien gij niet gelooft, dat Ik het ben (uw Verlosser), gij zult in uw zonde sterven, zegt de Heere Jezus Christus (Joh. 8:24).

Hoe groter de ellende en onwaardigheid is, zo veel te zuiverder en groter wordt de genade, aan zulk een bewezen. Die gene onwaardigheid heeft, kan geen genade ontvangen; die aan weinige of geringe onwaardigheid onderhevig is, kan geringe genade deelachtig worden; die onder grote onwaardigheid zucht, kan een voorwerp van grote genade vinden, die niet alleen in verbeelding, maar inderdaad de grootste onwaardige is op de wereld, kan ook de alleen grootste genade op aarde verkrijgen.

Toen antwoordde Hij, en sprak tot degenen, die voor Zijn aangezicht stonden, tot de dienende geesten, die op Zijne bevelen wachten, zeggende: Doet deze vuile klederen van hem weg. Daarna sprak Hij tot Hem: Zie, Ik heb uwe uws volks ongerechtigheid van u weggenomen, u al uwe zonde alleen uit genade vergeven, zodat gij nu heilig en recht voor Mijne ogen staat, en Ik zal u bovendien wisselklederen aandoen 1), ten teken en onderpand der toekomstige heerlijkheid van uw ambt en van het gehele volk.

Micha 7:18

Hier wordt de leer der genade tegenover die der goede werken bevestigd. Want hier wordt Josua uit- en aangetrokken, voordat hem het ambt en het gebod wordt gegeven wat hij moet doen. De persoon moet te voren rein zijn door het geloof, daarna zijn zijne werken welgevallig, zo als ook in Abel en Kaïn is aangetoond.

De wisselklederen zijn het zinnebeeld van de gerechtigheid, door Christus Jezus aangebracht. Zij zijn de dadelijke en lijdende gehoorzaamheid van de enigen Borg en Zaligmaker, waardoor Hij de vloek heeft gedragen, aan al de eisen der Wet heeft voldaan, en het recht heeft verworven, om van alle straf vrij te spreken, en alle zegeningen naar lichaam en ziel te geven.

Dies zeg Ik: Laat ze enen reinen hoed of hoofdband, het teken zijner hogepriesterlijke waardigheid, waarop het gou de voorhoofdsiersel is vastgemaakt, op zijn hoofd zetten, opdat hij overtuigd worde, dat hij en zijn ambt in Israël de Heere zeker heilig zijn en door Hem geroepen, om de zon de des volks te verzoenen (Ex. 28:28). En zij zetten dien reinen hoed op zijn hoofd, en zij togen hem eerst daarna 1) de klederender heerlijkheid aan; en de Engel des HEEREN stond, terwijl het geschiedde, daarbij. Hij keurde door Zijne tegenwoordigheid de gerechtigheid en heiligheid en de toekomstige heerlijkheid van het hogepriesterlijk ambt en daarmee de onherroepelijke verkiezing van Israël goed, en bevestigde die.

Het is opmerkelijk, dat de reine hoed als het teken der goddelijke roeping tot de waardigheid van hogepriester en teken der heiligheid van het ambt eerst wordt opgezet; want zonder de heiligheid is de heerlijkheid niet mogelijk.

Jehova, te weten de Engel van Jehova, bestrafte de satan met de woorde "Jehova schelde u, liever: bedwinge u, dat is uwe hatelijke tong, om te zwijgen, ja Jehova bedwinge u, die Jeruzalem verkiest. Is deze niet een vuurbrand, een brandhout uit het vuur gerukt? De Engel bediende zich van de naam Jehova, om de satan te herinneren aan het nieuwe verbond des Heeren met Israël, dat van geen wankelen weet, met dien gedenknaam van God, aan Mozes bevestigd; aan de goddelijke onveranderlijke trouw, die Jeruzalem en het Joodse volk uit alle natiën zich ten eigendom had verkoren, en dat volk, om zijne zonde bijna aan de uitroeiing toegewijd, zo wonderbaar uit Babel had doen terugkomen, alsof men nog tijdig een half brandhout uit het vuur had gerukt; ja ook aan Zijne Goddelijke vrijmacht, waardoor Hij in het straffen en vergeven der zonde doen kan wat Hem behaagt. Ondertussen had de satan in zijne beschuldiging geen ongelijk, want, volgens het derde vers, was Josua bekleed net vuile klederen; volgens de grondtekst waren de klederen niet dat, wat men gewoonlijk slordig noemt, maar zo onrein alsof zij uit drek en modder waren opgehaald. Ene afbeelding van de menigte, snoodheid en gruwelijkheid der zonde van Israël en zijne priesters, die Josua als de hogepriester vertegenwoordigde. Maar wat zegt nu de Engel des Heeren? Hij zegt tot degenen, die voor Zijn aangezicht stonden: Wie waren dezen? Gene mensen of priesters, want van hen wordt in het gezicht gene melding gemaakt, en deze waren, als zo vele zondaren, onbevoegd tot hetgeen thans bevelen werd; maar men denke aan engelen, die de Engel van Jehova vergezelden, en tot welke Hij thans in de naam van zijnen Vader, zowel als op eigen gezag, sprak: "doet deze vuile klederen van hem weg. " Wat dit betekent, behoef ik niet aan te duiden, want de Engel des Heeren liet, toen Zijne dienaren Zijn bevel ten uitvoer brachten, volgen: "Ziet, Ik heb uwe ongerechtigheid van u weggenomen; " ene verklaring van volkomene vergeving, uitdelging der schuld, die de zondaar, welke haar geloof en eerbiedig aanneemt, zo gerust maakt, alsof hij gene zonde had gedaan, maar die altijd gepaard gaat met ene andere wegneming van de zonde, te weten van de bedorvenheid van zijn hart, van de begeerte, overhelling en hebbelijkheid om verder te zondigen, door de wedergeboorte ons afgebeeld met het volgende woord: "Ik zal u wisselklederen, beter reine blinkende klederen, aandoen. " Derhalve zeg Ik: "laat hem enen reinen hoed of muts op zijn hoofd zetten, " en zij zetten dien reinen hoed op zijn hoofd, en zij trokken hem klederen aan, en de Engel van Jehova stond, te weten om toe te zien, dat Zijn bevel nauwkeurig werd uitgevoerd (Zach. 3:5). Zo werd door de hogen God plechtig verklaard, dat de schuld van Israël en Zijner priesters

was vergeven, en Hij wederom in gunst de offers en gebede zou aanzien, die Hem eerlang, naar Mozes instelling, weer in de tempel zou de werfde gebracht.

Toen betuigde de Engel des HEEREN, de openbaarder van de eeuwigen wil Gods en de toekomstige voleindiger van de zaligheid van Israël. Hij verklaarde en verzekerde met verhevene, plechtige stem om ontwijfelbare zekerheid te geven, aan Josua, die rechtvaardig en heilig als hogepriester van Gods volk voor Hem stond, zeggende:

Zo zegt de HEERE der heirscharen, die door Mij spreekt en Zijne woorden ook kan verwezenlijken: Indien gij met alle uwe opvolgers in het hogepriesterlijk ambt, in Mijne wegen zult wandelen, in gehoorzaamheid, oprecht geloof en ootmoedige liefde, zo als Ik dit aan ieder onder Mijn volk ten voorwaarde van het deelgenootschap aan de toekomstige heerlijkheid heb voorgesteld, en indien gij Mijne wacht, alle de heilige diensten van het priesterlijk ambt, door welke gij Mijn volk tot zijn doel moet leiden, ijverig en nauwgezet zult waarnemen, zo zult gij, die zo even Mij door de satan zijt aangeklaagd, maar door de Heere zijt vrijgesproken, ook Mijn huis richten. Gij zult ook verder de gehelen heiligen dienst in het heilige en allerheilige waarnemen, ja eens ook het ware huis Gods van alle genadegoederen der verlossing voorzien, en ook Mijne voorhoven met de offerdienst bewaren, dat zij door gene afgoderij worden verontreinigd en ontheilgd, zelfs eens ook de bemiddelaars zijn zowel in de inwendigen als de uitwendigen voorhof, voor Jo den en Heidenen van de ware, eeuwige verzoening, en Ik zal u behalve deze bevestiging in uw ambt, wanneer eens de betekenis van uw priesterlijk ambt zal vervuld zijn, wandelingen, vrijen in- en uitgang geven onder dezen, die hier staan. Gij zult even als deze hemelse geesten onmiddellijk vrijen toegang hebben tot Mijnen troon, uw volk voor Mij vertegenwoordigen, uwe gebede de zelf voor Mij brengen en verhoord worden.

Deze grote belofte is voor het hogepriesterschap in Israël vervuld in Christus, de eeuwigen Hogepriester, die ter rechterhand Gods zit, en ons door voortdurende voorbede voor God de Vader, op grond van Zijn in 't Allerheilige des hemels gebracht, dierbaar bloed, vertegenwoordigt, Toen bij de dood van Christus het voorhangsel van het allerheilige scheurde, kon de hogepriester in Israël begrijpen, dat de vervulling van dit visioen gekomen was, zodat de hogepriester van het volk Gods van nu aan vrij kon toetreden tot de troon Gods, midde tusschen de heilige engelen, die altijd het aangezicht Gods zien.

Hoor nu toch opmerkzaam toe, Josua, gij hogepriester! Ik wil u nu ook verkondigen, hoe Ik dien nieuwen tijd van vrijen toegang tot Mijnen troon wil doen komen, gij en uwe vrienden, de andere priesters, die in de priester-vergaderingen voor uw aangezicht als de voorzitter der vergadering zitten, en met u de heiligen dienst der verzoening in de tempel waarnemen; want (liever, waarlijk) zij, de priesters met u, zijn een wonderteken 1), betekenisvolle voorspellende voorbeeld van de toekomstigen, groten en enigen Hogepriester 1), en van de door Hem aangebrachte grote genade Gods. Want ziet, Ik zal nu spoedig Mijnen knecht, Zemah, 2) de a) SPRUITE, doen komen. De Spruit uit de dorre aarde, het rijstje uit Isaï's afgehouden tronk, waarvan Jesaja in Jes. 53:2; 11:1 v. sprak, die gerechtigheid op aarde zal brengen, en van wien Jeremia (23:5; 33:15) voorspeld heeft, zal komen. Op Hem moet gij met uwen offerdienst wijzen als op degene, die ook, gelijk gij uit de schuld en zonde tot genade en

tot hope der heerlijkheid gekomen zijt, uit de geringheid en verachting tot grootheid en heerlijkheid zal omhoog rijzen.

Jes. 4:2. Zach. 6:12

In dubbel opzicht wordt aan Josua en zijne priesters ene voorspellende, voorafbeeldende betekenis toegeschreven. Eens was het doel van het gehele priesterlijk ambt, dat zich in het hogepriesterschap concentreerde, om door de van God ingestelde offerdienst Israëls schuld te verzoenen, en zo ene verzoening tussen Israël en de Heere tot stand te brengen (Lev. 9:7; 16:34). Daar het echter alleen offers van dieren waren, welke de Oud-Testamentische priesters kon brengen, zo werd ook de schuld niet werkelijk, maar symbolisch verzoend, en was er ene gedurige herhaling dezer offeranden nodig. Hoewel God deze tot schuldverzoening bestemde, maar slechts symbolisch verzoenende offerdienst had ingesteld, wilde Hij aan de ene zijde in Israël "steeds het bewustzijn wakende houden, dat het ene verzoening van zijne zonden nodig had, welke door die offeranden tot stand gebracht kon worden, maar werd aan de andere zijde ook Israël daarop gewezen, dat Hij zulk ene verzoening op werkelijke en eeuwig geldende wijze wilde te weeg brengen, want Hij kan ene behoefte, die Hij zelf tracht op te wekken, om Zijner trouw en barmhartigheid wil niet onvervuld laten. Zo waren dan de Oud-Testamentische priesters en in 't bijzonder de hogepriester, wanneer zij door het brengen van offeranden van dieren ene verzoening van Israëls schuld wil bewerken, heenwijzingen op Hem, die door het brengen van het ware offer waarlijk en voor eeuwig zou verzoenen. " .

Aan de andere zijde waren juist Josua en zijne priesters, hoewel met schuld beladen, door de almacht der genade uit het vuur van het welverdiende gericht gerukte brandhouten, en wezen zij door dit wonder van genade, door hen ervaren, op het nog veel grotere der toekomstige zondendelgende genade Gods in Christus.

Het Hebr. woord Zemah is hier als eigennaam voor de Messias gebruikt. Stonde Josua en zijne Priesters reeds daar als wondertekenen Gods, als een brandhout uit het vuur gerukt, de genade Gods zou nog groter worden, als de Heere Zijne belofte in de Messias zou vervullen, en de Spruit, de gezalfde, de Heere Christus zou komen. De Heere God, de Drieëenige God zegt het hier, dat Hij zelf de Spruit zal doen komen. De Middelaar als zodanig is de gezant van de Drieëenigen God.

Hij komt zeker: want ziet, aangaande dien Steen 1), dat afbeeldsel van Mijn rijk op aarde, welken Ik gelegd heb voor het aangezicht van Josua, opdat hij dien beware, op dien enen steen zullen zeven ogen wezen, de zevenvoudige krachten en gaven van de Geest Gods (Jes. 11:2), zij zullen met werkzame liefde en trouw daarin gericht zijn, om hem tot volmaking te brengen: Ziet, Ik zelf zal Zijn graveersel, Ik zal Mijne heerlijkheid daarop graveren door Mijnen knecht Zemah en de zevenvoudige kracht Mijns Geestes, spreekt de HEERE der heirscharen, en Ik zal aan de andere zijde door dienzelf de knecht de ongerechtigheid dezes lands, waarin die steen ligt, van het land van Juda en eens van de gehele aarde, op éénen dag, op eens voor alle eeuwigheid (Hebr. 7:27; 9:19; 10:10) wegnemen 2), zodat zijne verzoening niet behoeft te worden herhaald, als onder het voorafbeeldend priesterschap.

Wat hebben we hier onder "de steen" te verstaan. Sommigen verstaan daaronder de Christus Gods, de Messias. Anderen de hoeksteen van de tempel, weer anderen, de steen, die de Arke des Verbonds in de tempel verving, en nog anderen, de steen in de borstlap des Hogepriesters. De hoeksteen kan het niet wezen, want deze was reeds lang gelegd, vóór jaren. En wel is het waar, dat de Messias niet zel de met dien naam wordt genoemd, maar hier wordt de steen in het nauwste verband gebracht met het komen van de Messias. En dan blijft er niets anders over, dan onder hem te verstaan, het Godsrijk onder Israël, wat de Spruit zou brengen onder de zevenvoudige bestraling van de Heilige Geest.

Van zeven ogen wordt hier gesproken, evenals in Openb. 5:6, van de zeven ogen des Lams, dewelke zijn, de zeven Geesten Gods.

Een tweede gevolg van het komen van de Spruit zou zijn, dat Hij de misda de van het land verzoenen zou.

De Heere wil op éénen dag ene zo grote verzoening te kreeg brengen, welke genoegzaam zal zijn voor aller zonde, van het begin der wereld tot in eeuwigheid, zodat niet dagelijks en jaarlijks steeds voor nieuwe zon de nieuwe vergeving moet wor de aangebracht, zoals onder het oude priesterschap plaats had, als men dagelijks en jaarlijks vergeving der zon de zoekt door offeran de en godsdienst; het graveren op de dag van het lij de van Christus zal ene volkomen genoegzame vergeving uitwerken.

Niets is mijns oordeels duidelijker, dan dat die ééne dag de dag is, waarop onze Heere aan het kruis Zijn offer voor de zonde heeft volbracht, gelijk Paulus aanmerkt: de misda de vergevende, uitgewist hebbende het handschrift, dat tegen ons was, het weggenomen en aan het kruis genageld hebbende (Kol. 2:14). Toen is de gehele zondenschuld, voor elk die gelooft, uitgewist, ja, de schuld van deze aarde, en aan Gods gerechtigheid voor haar voldaan. Ook de zondenschuld van het Joodse land en volk, waaraan men hier in het bijzonder schijnt te moeten denken, en die oudtijds op elken groten verzoendag zinnebeeldig, doch ook niet meer dan zinnebeeldig, en met het oog op de beteren Hogepriester, werd afgedaan.

Te dien dage, als Ik door Mijnen knecht Zemah, alle schuld en misdaad uitdelg en Mijn rijk verheerlijk, spreekt de HEERE der heirscharen, zal alle twist en alle ellende, die uit de zonde is voortgekomen, wor de weggeruimd, en een toestand van zaligen vrede voor de geheiligde gemeente Gods aanbreken; dan zult gijlie de in zalig genot van vrede en liefde, een iegelijk zijnen naaste nodigen tot onder de wijnstok en tot onder de vijgeboom (Micha 4:4. 1 Kon. 5:5

Alzo staat door dit gezicht vast, dat de gemeente Gods, ondanks hare zonde en de bezoedeling van haar priesterlijk ambt tot volkomenheid en eeuwige heerlijkheid zal komen, dat dit door de Spruit uit Davids stam, door uitdelging van alle zonde, door genade alleen zal geschieden.

Wij moeten anderen overtuigen, om te komen deelnemen met ons, in de genieting van deze voorrechten, een ieder moet zijn naaste overtuigen, om te komen en met hem neer te zitten tot onderlinge verkering onder de wijnstok en vijgeboom, en om met hem te delen in de

vruchten, waaraan hij omringd is. De Evangelische genade, voor zoverre die met kracht komt, maakt de mensen gebuurlijk, en zij, die zelf de vertroosting van kennis met Christus hebben, en van gemeenschap met God, door Hem, zullen gereed zijn, om anderen daartoe uit te lokken.

HOOFDSTUK 4. ONDERHOUDING DER KERK DOOR

GODS KRACHT.

Vs. 1-14. Het vijfde nachtgezicht van de kandelaar met de twee olijfbomen toont aan, hoe de verzoende en geheiligde gemeente Gods, door de genadegaven des Heiligen Geestes, welke haar toevloeien, eens zal worde verheerlijkt. Ook dit gezicht is in twee delen verdeeld: vs. 1-7 tonen door de goude kandelaar en de door de Engel daarbij gevoegde korte verklaring aan, hoe het rijk Gods door de Geest des Heeren zal worde gebouwd en voltooid en de gemeente Gods hare bestemming, om een helder lichtende kandelaar te zijn, bereikt; vs. 8-14 verklaren dit echter nader door ene nauwkeurige verklaring van de Heere zelve.

En de Engel, die met mij sprak, kwam weer, nadat hij eerst aan het einde van het vorige gezicht was verdwenen, en hij wekte mij op, daar ik met het voorbijgaan van het vorige gezicht uit de toestand van verrukking tot de gewonen toestand van menselijk bewustzijn was teruggekeerd. Hij verplaatste mij midde in de toestand van verrukking, zodat ik in staat was de goddelijke, voor aardse ogen onzichtbare dingen te zien, gelijk een man, die van zijnen slaap, in welken zijn oog voor de dingen der zichtbare wereld gesloten zijn, opgewekt wordt, en daardoor in staat gesteld om die te zien.

En hij zei tot mij: Wat ziet gij? En ik zei: Ik zie, en ziet, er was voor mij een geheel goude kandelaar 1), gelijk aan die, welke in het heiligdom des tempels stond, en een oliekruike boven deszelfs hoofd, even als bij dien kandelaar, zijne zeven lampen daarop; en deze bijzonderheid was daarbij, die lampen had de zeven en zeven pijpen of rieten, de welke boven zijn hoofd waren, en rijke menigte olie aan elke lamp toevoerden.

Door dit gezicht wordt het woord van de Steen, in het vorige hoofdstuk gemeld, nader bevestigd. De goude kandelaar is de Kerk. De Kerk wordt door de olie des Geestes gevoed, en opdat er nooit behoefte zou zijn, maar zij op Goddelijke wijze zonder toedoen van mensen, zou worde in stand gehouden, stonde er twee olijfbomen daarnevens, opdat deze gedurig in de olie zoude voorzien.

Dat die goude kandelaar zeven lampen had, betekent, dat de Kerk zich op veelvuldige wijze zou openbaren. Ook in Openb. 1:20 zijn de zeven lampen, de zeven gemeenten.

En twee olijfbomen daarnevens, een ter rechterzijde van het oliekruike, en een tot deszelfs linkerzijde, welke onophoudelijk het sap der vruchten in de schaal uitgoten, zodat de zeven lampen in staat waren zonder menselijk toedoen bestendig licht te geven.

Door drie zaken onderscheidt zich dus deze kandelaar van dien des tempels: 1) door de op het hoofdstuk aangebrachte oliekruike, 2) door de 7 maal 7 pijpen, welke van deze tot de 7 lampen voeren, 3) door de 2 olijfbomen, welke de oliekruike verzorgen.

En ik antwoordde, en zei tot de Engel, die met mij sprak, zeggende: Mijn Heere! wat zijn deze dingen?

Toen antwoordde de Engel, die met mij sprak en zeiverwonderd tot mij: Weet gij niet, wat deze dingen zijn? Gemakkelijk kan, als de bedoeling van de kandelaar in het heilige des tempels is begrepen, de betekenis van de bijzonderhe de van dezen kandelaar wor de opgemaakt. En Ik zei: Neen, mijn Heere!

Hoe! de Profeet belijdt zijne onkunde en de Profeet moet ons onderwijzen? Ja, hier is de onderwijzer de niet wetende. Al de Godsmannen willen niets uit zich zelve weten, maar laten zich door God onderwijzen. Welk een verschil tussen deze mannen en de ongelovige geleerde van onzen tijd, die zeggen alles uit zich zelve te weten, en derhalve geen goddelijk onderwijs te erkennen of aan te nemen! Doch wat dunkt u, die toch zeker tot de laatstgenoemde de niet wilt behoren, gaat het niet goed te zamen; een mens, die niets weet en God die alles weet? Welnu, wat weet een mens, ik zeg niet van aardse, stoffelijke en tijdelijke dingen, maar van de dingen Gods en der eeuwigheid? Immers niets met zekerheid. De wijste mensen kunnen in dit opzicht enkel menen en gissen, maar zich van niets vergewissen, God alleen kan ons hierin onderwijs geven, en geeft ons hierin onderwijs in Zijn woord en in Zijne Schrift, die zich zo volkomen bewijzen Zijn Woord en Zijne Schrift te zijn, als een appel en een perzik zich bewijzen, niet door mensen gemaakt, maar uit de natuur gegroeid te zijn. Daarom moeten wij ons voor God en Zijn Woord altijd weer opnieuw plaatsen als niets wetende leerlingen, om altijd nieuw onderwijs van de Heere te ontvangen. Het is hiermede, als wanneer gij ene fles met water gevuld, in een vat met wijn indopen wildet. Wat zoudt gij er bij winnen? Niets, gij zoudt uw water een weinigje gekleurd terug ontvangen. Neen, duik uwe fles ledig, naar bene de in de wijn, en gij zult haar geheel met wijn gevuld daaruit weer ophalen.

Toen antwoordde hij en sprak tot mij, zeggende: Ditgehele gezicht, dat voor uwe ogen staat, is het woord des HEEREN tot Zerubbabel, zeggende (dat betekent): Gij zijt geroepen als nakomeling van David, op wien, hoe gering en veracht gij zijt, Gods belofte rust, om te volvoeren wat gij begonnen zijt, namelijk om het rijk Gods op te bouwen en te volmaken. Het volk van dat rijk moet een licht des Heeren zijn in de duisternis der wereld, zo als door dezen kandelaar en zijne lampen wordt voorgesteld. Niet door kracht, noch door menselijk geweld, maar door Mijnen Geest zal hetzo even genoemde werk geschieden. Mijn Heilige Geest alleen zal het daartoe brengen, dat de gemeente des Heeren verheerlijkt wordt, en haar licht ten allen tijde zou kunnen laten branden en lichten, gelijk die olijfbomen aanwijzen, zegt de HEERE der heirscharen.

De Heere wil zeggen, dat Zijn arm zou tot stand brengen wat geen menselijk vermogen vermocht. Die gou de kandelaar, geheel gereed om ontstoken te worden, zonder dat ene menselijke hand zijne armen van olie voorzag, was het aanschouwelijk beeld van de tempel, waaraan hij weleer ten sieraad verstrekte, zijne herstelling zou gelukkig voortgaan, waar stoffelijke krachten en middelen daartoe, gelijk het scheen, ook ontbraken. Weldra zou de hoofd- of hoeksteen des gevels verrijzen, met blijde jubels begroet, als profetie van het straks voltooide geheel, en ook van het grootste bewaar zou het gelden: wie zijt gij, o grote berg! Voor het aangezicht van Zerubbabel zult gij worde tot ene effene vlakte! Verheven woord, inderdaad, en toch op het heerlijkst vervuld. Slechts vier jaren later, en de voltooide tempel stond daar, als ten teken dat de profetenstem van Zacharia en Haggai geen roepende in de

woestijn was geweest. De arbeid wordt hervat, de eredienst hersteld, zelfs werd de luister van dit tweede huis nog groter, dan ooit die van het eerste geweest was, sinds Hij er in trad, die zeggen kon: "meer dan Salomo, meer dan de tempel is hier." De Geest had de tempel gebouwd, en niet eer werd hij bij vernieuwing gesloopt door vijandelijke kracht en geweld, voordat de Geest der genade en der gebeden, bedroefd en weerstaan van het Messiasmoordend volk was geweken. Op de puinhopen van dien tempel rees een ander heiligdom op. het Godsgebouw des N. V. Is er meer dan een vluchtige blik op zijne geschiedenis nodig, om de waarheid van het tekstwoord te staven? Doch reeds zijne stichting verkondigt het met ene duidelijkheid, die geen twijfel of misverstand duldt. Ziet hij wordt geboren, die, meer dan Zerubbabel een erfgenaam van David's troon en glorie mag heten, maar geboren door de kracht van dienzelf de Geest, die hier de tempel herstelt. Hij treedt op, maar niet in stormwind, aardbeving en vuur; Hij overmeestert de harten, maar door de stille macht van de Geest. Krachten gaan van Hem uit, maar als de wonderzucht een teken van de hemel begeert, Hij wijst de bede onvoorwaardelijk af, want niet in schrikwekken de glans, in geestelijk schoon wil Hij praten. Wie Hem vraagt wanneer het Godsrijk zal komen, krijgt ten antwoord, dat het niet komt met uitwendig gelaat, en waar Zijn discipel geweld met geweld wil te keer gaan, verneemt deze terstond het bevel: "steek uw zwaard wederom in de schede." Wel mocht Hij straks aan Zijnen rechter getuigen: "indien Mijn koninkrijk van deze wereld ware, zo zou de Mijne dienaars gestre de hebben." Maar Hij overwint door te sterven; Hij verrijst in de stilte der eenzaamheid; Hij vaart op, niet door een onweer, maar door een wolk aan de wereld der zinnen ontogen, om Zijn Geest op alle vlees te doen dalen. En waar nu die kracht uit de Hoge Zijne jongeren aangordt, ziet hoe zij bij de uitbreiding van het Godsrijk geen ander beginsel doen gelden, dan hetzelfde dat Zijne stichting beheerste. Geen zwaard, dan het zwaard des Geestes, geen schild, dan het schild des geloofs, geen bondgenoot, dan de Koning der koningen, Door de dwaasheid der prediking maken zij de wijsheid der wereld tot schande; door het zwakke Gods verwinnen zij het sterke der wereld. Slechts weinig eeuwen na hun verschei de en het heidens Rome heeft zijne poorten voor het triomferend Evangelie ontsloten, maar triomferend niet door kracht of geweld. De stille, zedelijke macht der prediking heeft slaven der zon de tot vrijgemaakten van Christus, Romeinse keizers tot staatsdienaren in Zijn onbewegelijk koninkrijk, Jo de en heidenen samen tot één lichaam gemaakt. Die Geest trekt met Evangeliebo de op, naar Oosten en Westen en Zui de en Noorden, en herschept het gelaat der geestelijke wereld in maatschappij en gezin, maar door geen ander vermogen dan dat der waarheid en der liefde alleen. In ieder zondaar, die waarlijk tot Christus gebracht wordt, wordt ook zichtbaar voor het menselijk oog een werk der genade begonnen, voortgezet, en ten einde gebracht, dat zich tot in de eeuwigheid uitstrekt. Het hart, door die genade vernieuwd, wordt nu een heilige tempel, waarin de Onzienlijke zetelt, waar het vroeger door de zonde overheerst, aan een ontoonbaren bouwval gelijk was. Maar nu deze nieuwe schepping, in zo menig opzicht een geestelijk wonder te noemen, van waar ontleent zij haren oorsprong, en hoe komt zij der voltooiing nabij. Europese Christenen, laat het u door de eersten Christen van uw eigen werelddeel leren, dat het niet Paulus was, die het deed, maar de Heere, die Lydia's hart voor Paulus woord had geopend, en hoort de Apostel zelven u vragen: wie is dan Paulus, en wie is Apollos, anders dan dienaren, door welke gij geloofd hebt, en dat gelijk God aan een iegelijk de gave der Genade gegeven heeft. Ja gave der genade, ziet daar hoe het voorrecht van ieder mag heten, wien het geschonken werd in Christus te geloven, en, zo het zijn moet in Christus

te lijden. 't Was geen menselijke kracht, die de eerste Pinkstergemeente der drie duizen de te voorschijn deed treden, en straks ene schare van priesteren dwong, de gelove gehoorzaam te zijn. 't Was geen geweld zelfs van het machtigste wapen der liefde, van de tranen van Monica, dat ten slotte Augustinus van zijnen laatsten keten verlost; de Heere zelf maakte de gevangene vrij, toen zij de hope schier opgaf. 't Was, maar waartoe uit het stof der eeuwen de bewijzen voor ene waarheid gedolven, op dezen zelf de stond hier zeker in stilte door tal van stemmen verkondigd? Discipelen van de Heere in ons midden, indien één uwer de moed heeft om boven het heiligdom van zijn geestelijk leven te schrijven: "dit is het grote Babel, dat ik gebouwd heb, " in plaats van diep ootmoedig met de gewijde schrijver te zeggen: "die dit alles gebouwd heeft is God, " hij kome herwaarts en tone zijn schrift, en spreke dit profetenwoord tegen! Maar neen zulk stemmen, wij zijn er reeds verzekerd van, zij zullen niet uit ééne vergadering althans van Christenen opgaan, zij zou de althans overstemd worde door het oneindig groter aantal van hem, die belijden: door de genade van God ben ik, dat ik ben, en Zijne genade, die aan mij bewezen is, is niet ijdel geweest. En zolang de geschiedenis van ieder geestelijk leven, wel beschouwd ten slotte in dit woord kan worde samengevat, zolang zal ook het Amen niet achterblijven op Zacharia's profetische taal: "Niet door kracht, niet door geweld, maar door Mijnen Geest, spreekt de Heere der heirscharen!" .

De Profeet moest dan uit des Heeren naam aan Zerubbabel zeggen: niet door kracht noch door geweld" (men kan het ook vertalen: niet door een heirleger, noch door geweld), maar door Mijnen Geest (zal het geschieden), zegt Jehova der heirscharen. Het zou zeer dwaas zijn, bijaldien men dit wilde begrijpen in de zin, dat Zerubbabel gene de minste moeite moest aanwenden, om stenen en bouwmaterialen te verzamelen, om kundige en eerlijke werklie de te zoeken, om de goedkeuring van de Perziaansen koning te vragen, en zich bij hem op het gunstige besluit van Kores te beroepen, of om veiligheidsmiddelen en wachtposten tegen de aanranding van vijanden te stellen, maar slechts alles aan de zorg van God moest overlaten, om zelf alleen toeschouwer te wezen, hoe de tempel er wel komen zou; zulke dwaze dingen worde nergens in de Bijbel geleerd. Het zou een misbruik zijn van het vertrouwen op God, en een blijk van luiheid en onverschilligheid. De gehele rede strekt, om Zerubbabel tot het bouwen aan te moedigen, maar niet om hem daarvan af te houden. Neen de zin is, dat hij gene heirlegers nodig had om zich tegen de onraad te sterken, gene grote sommen of verbintenissen, om daarop te wachten, maar dat hij moest beginnen en vlijtig voortgaan, met de middelen, die hij reeds had, al berekende hij ook, dat hij die schatten niet bezat, welke hij nodig zou hebben om de arbeid naar het uitgestrekte plan te volbrengen, noch de weg kende om die te verkrijgen. Dit zou Jehova door Zijnen Geest doen. Deze zou werken op het hart van Darius Hystaspes, (ik wil hier korthedshalve volgens de uitkomst spreken), zodat deze Vorst niet alleen het besluit van Kores zou bevestigen, in het volle verlot aan de Israëlieten, om hun heiligdom verder op te bouwen, maar ook daarenboven uit zijne goederen de onkosten schenken, die zij tot dat werk, alsmede tot de dagelijkse offerande behoefden, met vrijdom van impost, ja, onder bedreiging van zijn koninklijk ongenoegen en de geduchtste straf aan hun tegenstanders (Ezra 6:1-14). Deze Geest van God zou de arbeiders gewillig en eendrachtig maken, om het werk te doen, en de inwoners van Judea om het hun volvaardig bij te dragen, zo voorspoedig, dat het Huis van God in vier jaren tijds geheel zou worde voltooid en ingewijd. (Ezra 6:15-22). Men kan dit alles wel aan des Heeren Voorzienigheid toeschrijven, maar dewijl er staat: "door Mijnen Geest, " en, ook in het Oude

Testament meermalen gesproken wordt van Gods Geest, in onderscheiding van Jehova, Zender en de Engel van Jehova, die gezonden wordt (verg. Jes. 63:9, 10), vind ik geen reden, om hier van de Geest iets anders te maken, te minder, omdat deze Geest in de harten godsdienstige indrukken, zelfs bij enen heidensen koning en diens hovelingen, moest verwekken en anders de bouw niet had kunnen geschieden.

Wie zijt gij in de ogen des Heeren, o grote berg, gij rijk der wereld, dat Gods rijk tegenhoudt en in de weg staat? Voor het aangezicht van Zerubbabel zult gij worden tot een vlak veld. De Heere zal u, die het koningschap uit Davids stem verhindert des Heeren huis en rijk te bouwen, opdat de grote Davids zoon kome, en het met Zijne heerlijkheid vervulle, vernederen en vernietigen; want hij, Zerubbabel, de zoon Davids, zal zeker de hoofdsteen, de sluitsteen van de begonnen tempel, voortbrengen. En niet alleen zal dat huis van hout en steen door Zerubbabel worden voltooid, maar de ware tempel des Heeren, het rijk Gods, dat door de aardse tempel is afgeschaduwd, zal door het koningschap van David, namelijk de toekomstigen Spruit, Mijnen knecht Zemah, in wien Davids geslacht tot nieuwe macht en heerlijkheid opstaat, voleindigd en verheerlijkt worden, zodat alle lede van dit toekomstige rijk zullen zeggen met luid jubelgeschal, met toeroepingen: Genade, genade zij denzelven! Hosanna, Hosanna, gij voltooide tempel, moge u God eeuwig behoeden!

Wie onder Christus, de Vorst, aan Zijnen tempel wil bouwen, moet het doen in de Geest des geloofs, en dezen van hem ontvangen. Ook in geringe dagen kan het geloof grote dingen doen, en het openbaart zich te duidelijker, omdat dan menselijke bescherming en bijstand ontbreekt. De Geest des Heeren betoont Zijne werking zowel aan de gelovigen als ook omtrent de wereld. De eersten zijn met elkaar de goude kandelaar, in wien de olie des Geestes is. Zij worden door de Geest levend gemaakt en tot de dienst Gods moedig gemaakt, als Zerubbabel. De wereld bestaat uit kleine en grote bergen, welke het bouwen van Gods tempel tegenstaan. Deze moeten voor de gelovigen, wanneer God iets door hen wil uitrichten, vlak worden, omdat Zijn Geest de gehele wereld doorgaat, de harten der wereld overal bestraft en bestuurt en overal met almacht werkzaam is.

Dat Christus de beginner van ons geloof is, dat is eens verzekering voor ons, dat Hij de Voleinder zal zijn, want wat God betreft, Zijn werk is volkomen. Heeft Hij begonnen, zal Hij dan ook geen einde maken? Zerubbabel zelf zal de steen voortbrengen met gejuich en luide toeroepingen van vreugde, onder de aanschouwers. De toeroepingen zijn geen hoezee's maar genade, genade, dat is de inhoud van de triomfzangen, de gezangen der Kerk.

Het woord des HEEREN geschiedde verder tot mij door de Engel des Heeren (vs. 9), zeggende, om de woorden van de Engel nader te verklaren:

De hand van Zerubbabel hebben dit huis des Heeren, het afbeeldsel van de toekomstigen waren tempel, gegrondvest, zijne hand zullen het ook voleinden, gelijk ook gewis de ware tempel in de toekomst zal worden voleindigd, opdat gij in deze voltooiing van het rijk Gods duidelijk erkent en weet, dat de HEERE der heirscharen Mij, de Engel des verbonds, waarlijk tot uliede gezonden heeft, want Ik zelf zal zulk ene verheerlijking van het rijk Gods tot stand brengen.

Want wie is zo dwaas, dat hij veracht de dag der kleine dingen, op welken in vergelijking met de tijd van de aankomst van de Messias slechts weinig tot opbouw van het rijk Gods schijnt te geschieden? Niemand, die Gods raadsbesluit erkent, zal dat doen, maar hij zal verstaan, dat ook deze tijd van nu tot aan de geboorte van de Messias gewichtig is, en de beginselen van grote gebeurtenissen in zich bevat. Daar zich toch, wanneer gij dezen kommervollen tijd niet veracht, die zeven, van welke ik boven in Hoofdst. 3:9 zei, dat zij op de steen, het zinnebeeld van het rijk Gods gericht waren, verblijven zullen, als zij het tinnen gewicht, het schietlood, waarmee hij de opbouw van de aardse tempel leidt en bestuurt, zullen zien in de hand van Zerubbabel. Dat, die zeven, zijn de ogen des HEEREN, de Geest des Heeren in Zijne menigvuldige werkingen. Ja met welgevallen zullen zij de arbeid aan Gods tempel aanzien, omdat toch deze, hoewel armoedige bouw des tempels door Zerubbabel de oprichting van de waren tempel door de Messias afschaduwet. Die ogen des Heeren zijn het, die het ganse land doortrekken, en alles nauwkeurig beschouwen, en verwijderen, wat aan dien lateren opbouw van de waren tempel door de groten Davids zoon hinderlijk zou kunnen zijn.

Wij ook mogen de dag der kleine dingen in ons zelve niet verachten, maar moeten ons verblijden, wanneer wij indrukken hebben van Gods woord, aandoening over onze zonden, begeerte naar de Heere Jezus, nu en dan ernstige gebede kunnen uitstorten, met lust naar de kerk gaan, en liefde voor godvruchtigen in ons bespeuren. Evenwel wij mogen met dezen dag der kleine dingen niet tevreden zijn. Neen, de indrukken moeten spoediger wederkeren en bestendiger worden; zij moet invloed hebben om zondige neigingen te weerstaan, boze begeerlijkheden af te wijzen, het berouw over onze zonden moet oprechter worden, zodat de zondigheid meer bestreden wordt, en afneemt, de begeerte naar Jezus in geloofsgemeenschap met Hem verandert, opdat wij meer bereid worden voor de Hemel en zijne genietingen. Ja lossen van de wereld, die in het boze ligt, derhalve evenmin als Paulus achten, dat wij de volkomenheid hebben verkregen, maar er naar jagen, of wij haar ook grijpen mogen (Filip. 3:12). Zo moet de tempel onzer bekering voortgebouwd worden, en eindelijk de hoofdsteen in de hand des bouwheers zijn, zullen wij Gode behagen; terwijl hij, die met de helft tevreden is, moge toezien of hij wel de helft bezit, en zich niet heeft bedrogen door valse overleggingen, gelijk de man, die de toren had begonnen te bouwen, zonder de kosten te berekenen, die hij daartoe nodig zou hebben. (Luk. 14:28-30).

Verder antwoordde ik, en zei tot hem, tot de Engel des Heeren: Het gezicht van de kandelaar in zijn geheel is mij door uwe verklaring duidelijk; maar wat zijn die twee olijfbomen ter rechterzijde des kandelaars, en aan zijne linkerzijde?

En andermaal antwoordende, zonder het antwoord des Heeren af te wachten, zo zei ik tot hem: Ik wil nauwkeuriger vragen, want ik zie wel, dat de betekenis der olijfbomen in hun vruchtdragende takken ligt: Wat zijn die twee uiterste, met vruchten bezwaarde en onder dien last, even als volle aren nederbuigende takjes der olijfbomen, welke in de twee gouden kruiken zijn, ter rechter- en linkerzijde van de olieschaal op de spits, die goud, het edelste van de olie, van zich in die olieschaal gieten, zodat de gehele kandelaar zonder menselijk toedoen nooit olie voor zijne lichten te kort komt?

En hij verwonderde zich, en sprak tot mij, zeggende; Weet Gij niet, wat deze twee olijftakjes zijn? Zij betekenen toch iets wat Gods volk van de beginne heeft bezeten. En ik zei: Neen, mijn Heere!

Toen zei hij: Deze twee vruchtdragende takken, om wier wil de olijfbomen daar zijn, zijn de twee olietakken, Josua en Zerubbabel, als de tegenwoordige dragers van het priester- en van het koningschap, welke als de met heilige olie gezalfde werktuigen en dragers van de hemelse olie des Geestes Gods voor en in de nauwste gemeenschap met de Heere der ganse aarde staan; door deze laat Hij steeds der gemeente Gods Zijnen Geest en diens genadegiften voortdurend toevloeien, opdat zij daardoor in staat zijn, als des Heeren licht in de wereld bestendig licht te geven.

De tijd zal komen, dat dit door hen gedragen hogepriesterlijk en koninklijk ambt in het rijk Gods zo nauw met de Heere en met Zijne gemeente zal verbonden zijn, dat de Geest des Heeren Zich van hen in stromen uitstort in de gemeente, om haar te verlichten, te bekeren en te heiligen. De geestelijke en burgerlijke overheid zou, evenals in de vroegere theokratie, zo ook verder het middel zijn, waardoor de Heere Zijne genadegaven aan Zijne gemeente mededeelt. Hare hoogste en volkomenste vervulling vond deze belofte bij de verschijning van Christus, die volgens Hoofdst. 6 beide ambten, het koninklijk en hogepriesterlijk in Zijn persoon zou verenigen, dien de Profeet in Hoofdst. 3 bijzonder als Hogepriester en in Hoofdst. 9 als Koning schildert, en door wien de olie der goddelijke genade zich oneindig rijker, dan door alle vroegere dienaars Gods, in de kandelaar der kerk uitstortte.

Zo voorspelt dus dit gezicht, dat er een tijd zal komen, wanneer hetgeen in het Oude Testament voorafbeeldend in het hogepriesterlijk en koninklijk ambt was gegeven, tot volkomenheid zou komen, en de gemeente zelf tot volmaaktheid zou opwassen.

HOOFDSTUK 5.

GEZICHT VAN DE VLIEGENDE ROL, EN DE VROUW, ZITTENDE IN DE EFA.

VI. Vs. 1-11. Het zesde nachtgezicht van de vliegende rol en van de vrouw, zittende in de efa, stelt de scheiding voor van alle goddelozen uit de gemeente, welke eens zal plaats hebben, en hun vereniging, en verbanning in het rijk der antigoddelijke wereldmacht. Uitwendig beschouwd zijn het twee gezichten, welke echter bij elkaar behoren, zodat zij als een gezicht kunnen genomen worden. Dat van de vliegende rol kondigt het naderend gericht over de goddelozen aan, en bereidt dat voor; het gezicht van de vrouw toont het echter in de uitvoering aan. Daardoor wordt de weg voorgesteld, waarop het volk Gods tot de heiligheid geraakt, welke het noodzakelijk moet hebben, om de heerlijkheid te ontvangen, welke in de vorige gezichten is voorspeld. De Geest Gods zal met Zijne gaven alles doordringen, en wat zich door dezen niet laat doordringen en heiligen, dat zal het gericht Gods wegdoen en verdelgen.

En ik hief mijne ogen weer op (Zach. 2:1), en ik zag, en ziet, ene vliegende rol, een opgerold boek, dat over de aarde zweefde.

De Profeet heeft niet alleen, gelijk in de vorige nachtgezichten, de zegen aan te kondigen, maar ook in deze beide, die in dit hoofdstuk voorkomen, de vloek. Niet alleen had de Profeet een troostwoord voor Gods volk, maar ook een vloekwoord voor de goddelozen.

En hij, die mij de gezichten verklaarde, zei tot mij: Wat ziet gij? En ik zei: Ik zie ene over de breedte der aarde vliegende rol, welker lengte, zo als duidelijk te zien is, van twintig ellenis, en hare breedte van tien ellen 1), dus even zo lang en breed als het heilige van de tabernakel.

Gelijk de bedreigingen in het woord uitgesproken, droevig zijn, wanneer zij uitgevoerd worden, alzo zal ook de uitvoering nauwkeurig overeenkomen met de bedreiging, wat de zondaren ook van het tegendeel mogen dromen. Want de afmeting van deze rol, toont niet alleen, dat het een grote rol was, die veel vloeken in zich behelsde, om alle zon de te bezoeken en om de zondaar geheel ellendig te maken, maar men mag die ook bijzonder begrijpen, met opzicht op de huizen, in welke dezelve zou de ingaan, die gewoonlijk eens zo lang als breed zijnde, zo geeft zulks te kennen, dat de vloek het huis vervullen zou of met betrekking op de voorhof des tempels, van waar de rolle voortkwam, en daar de wet geleerd werd, welke van dezelfde mate zijnde met deze rol te kennen geeft, dat de uitvoering nauwkeurig zo uitgebreid zou zijn, als de uitgesproken bedreiging, en daarmee zou overeenkomen.

Toen zei hij tot mij: Dit boek of deze brief, is de vloek of het oordeel Gods, die even als de boekrol over de gehele aarde vliegt, uitgaan zal over het ganse land, waarin de gemeente Gods woont, het Palestina in geestelijken zin, dat zich eerst over de ganse aarde uitstrekt, zo ver Gods volk woont; want een iegelijk, die steelt, ieder, die trouweloos omtrent zijne naasten heeft gehandeld, of de overtreder der tweede tafel, zal van hier, volgens denzelfden vloek

uitgeroeid worden uit de gemeente der heiligen, welke verzoend en geheiligd in het heilige van de tempel met de Heere samenkomt, en daar Zijnen onbevleken godsdienst volbrengt; desgelijks een iegelijk, die valselijk zweert, die het niet waard heeft geacht de allerheiligsten naam Gods te eren, of ieder overtreder der eerste tafel, zal van hier, volgens denzelfden vloek, uitgeroeid worden.

Thans zijn nog rechtvaardigen en onrechtvaardigen, vromen en goddelozen in Mijne gemeente vermengd en niet te onderscheiden, maar Ik breng dezen vloek voort, spreekt de HEERE der heirscharen, dat hij kome in het huis van de dief en in het huis desgenen, die bij Mijnen naam valselijktot leugen en bedrog zweert; en hij zal in het mid de zijns huizes overnachten, blijven, en hij zal het huis met de zondaars verteren, met zijne houten en zijne stenen, dat zij met alles wat zij zijn en hebben uit Mijn volk worde uitgeroeid.

En de Engel, die met mij sprak, en die met het verdwijnen van het vorige gezicht ook van mij verdwenen was, ging na ene korte pauze weer uit, werd voor mijn oog weer zichtbaar, en zei tot mij: Hef nu uwe ogen op, en zie, wat dit zij dat er voortkomt, dat als een nevel voor uwe ogen zich verheft.

En ik zei: Wat is dat, wat daar voor mijne ogen verschijnt? En hij zei: Dit is ene efa, (Ex. 16:36), die voortkomt. Verder zei hij, ter verklaring: Dit, deze efa, is het oog 1) over henlieden, over alle meinedigen en dieven in het ganse land, de toestand, waarin zij verplaatst zijn, nadat de vloek des Heeren door de boekrol over hen gekomen is; zij zijn van alle einden op enen hoop verzameld, even als de korrels in een schepel worden verzameld.

Beter: de aanblik of gedaante. Want wel betekent het woord oog, maar ook gedaante, en die betekenis moeten wij hier hebben. De Heere wil hier zeggen, dat die efa, de grootste maat onder Israël voor droge waren, de toestand aangaf. Gelijk een efa gevuld is met graankorrels, alzo waren alle goddelozen tot één hoop samengebracht, om de vloek te ondergaan.

Vandaar dan ook, dat dadelijk daarop aan de Profeet getoond wordt, dat in die efa een vrouw zat, die de goddeloosheid moest voorstellen.

En ziet, ene plaat, een deksel van lood werd opgeheven, zodat men in de efa kon inzien, en er was voor mijn oog ene vrouw, zittende in het midde der efa; door dien zwaren deksel, het zinnebeeld van de ban Gods, werd zij daarin vastgesloten gehouden.

En hij zei, op de vrouw wijzende: Deze is de goddeloosheid, de lichamelijke goddeloosheid, die uit het gehele land door Gods gericht verzamelde zondaars, die naar hun gezindheid en hun lot nauw te zamen behorende, voor Gods ogen slechts één persoon uitmaken, zo als ook alle goddeloosheid haar begin en haar oorsprong heeft in enen persoon, de Satan, en om hare verleidelijke bekoorlijkheid, welke zij met hare echtbrekende goddeloosheid op de mensen uitgeoefend heeft, onder het beeld ener vrouw is voorgesteld (Spr. 9:13). En hij wierp ze, die vrouw der boosheid, die zich bij de opheffing van de deksel had opgericht, om de vloek en het gericht Gods te ontvlieden, in het midde van de efa terug, want de zonde is steeds zo dwaas om te denken, dat zij door hare sluwheid de toorn

van de heiligen God zou kunnen ontvlieden, en hij wierp het lo de gewicht, de zwaren deksel weer op de mond derzelve 1) efa, om ze zo uit het heilige land weg te doen.

Hiermede wil de Heere zeggen, niet alleen dat de goddelozen onder de macht van hun zonde zijn gelaten, maar ook, dat de maat der ongerechtigheid vol is en de wrake Gods staat uitgevoerd te worden.

En ik hief mijne ogen, welke ik voor een ogenblik had gesloten om na te denken, op nieuw op, en ik zag, en ziet twee vrouwen kwamen voort, vertoon de zich voor mijne ogen. en wind was is hare vleugelen, opdat zij zo spoedig mogelijk door de lucht zou de kunnen vliegen, en zij had de vleugelen met brede wieken als de vleugelen eens ooievaars, die licht en zeker doen vliegen, en zij, de beide vrouwen, de zinnebeel de der door de Heere bestelde werktuigen tot het wegdoen der zondaars uit Zijne heilige gemeente, voer de de efa met de vrouw der boosheid daarin, ieder deze aan ene zijde opvattende, tussen de aarde en tussen de hemel 1) door de lucht heen.

Gelijk de Kerk geen plaats is, waarin de heersende zonde ene bestendige woning zal ontvangen, alzo wordt een volk, dat vijandig is tegen de Kerk in Gods ogen gehouden, voor de gemene poel van alle Goddeloosheid, hetwelk Hij daarom straffen zal. Dit wordt betekend door de goddeloosheid te voeren uit het heilige land, in de lande Sinear, als haar eigen land, daar al de goddeloosheid woonde. Waaruit de Jo de dan ook zeker mochten opmaken, dat gelijk Hij hen gestraft had, Hij ook hun vijan de niet zou sparen.

Toen zei ik tot de Engel, die met mij sprak: Waarhenen brengen zij deze efa met de vrouw?

En hij zei tot mij: Zij voeren daar uit het land van des Heeren gemeente weg, om haar een huis te bouwen, waarin zij voor altijd wone, in het land Sinear, in het bereik der Gode vijandige wereldheerschappij en van de oproerigen hoogmoed, waar Nimrod het eerste wereldrijk, het voorbeeld van alle latere, heeft gesticht, en de mensheid de eersten groten opstand na de zondvloed tegen de Heere in de torenbouw is begonnen, en daarvoor ook het eerste grote gericht, de verstrooiing en verdeling heeft ondergaan. Zij voeren haar heen, opdat zij, de efa met de vrouw, daar gevestigd en gesteld worde op hare grondvesting, totdat de Heere in het eeuwige gericht geheel en al een einde aan alle goddeloosheid zal maken.

Deze afzondering en scheiding heeft haar begin genomen met de verschijning van de Messias, en gaat door de tij de der uitbreiding en ontwikkeling van de Christelijke kerk heen, totdat zij tegen de tijd van het einde meer en meer openbaar zal worden, en het boze door de richtende macht van God en van Zijnen Geest zal wor de afgezonderd, en zich tot een Babel van het einde zal vormen, om, zo als Ezech. 38 en 39 aantonen, enen laatsten strijd tegen het rijk Gods te beproeven, waarin het zal bezwijken en aan het eeuwige gericht zal wor de overgegeven.

HOOFDSTUK 6.

OVER DE BESCHERMING DER VROMEN DOOR DE HEILIGE ENGELEN. CHRISTUS AMBT EN RIJK.

VII. Vs. 1-8. Het zevende nachtgezicht van de vier wagens toont het gericht aan, waardoor God de zondige wereld loutert en reinigt. "Daarmee keert het zevende gericht tot de inhoud van het eerste terug. In het eerste visioen was de heidense wereldmacht voorgesteld als nog niet rijp voor het gericht. Wat nu tussen het toenmalige he de en dien tijd, wanneer de heidense wereldmacht voor het gericht rijp zal zijn geworden, in ligt, de bestraffing der heidenen, die Israël hebben verstrooid, de vergadering en het begin der verheerlijking, de verzoening, de vervulling met de Geest en de uitzondiging van Israël, hebben ons de volgende visioenen van het 2e tot het 6e ontvouwd. Heeft dit alles plaats gehad dan is de tijd gekomen, waarin het gericht over de heidense wereldmacht kan beginnen. Evenals nu de heiliging van Gods volk, dit gericht over de zonde der heidense wereldmacht, het laatste is, wat de Profeet van de ontwikkeling der aardse geschiedenis kan verwachten, zo is ook het visioen, dat dit gericht voorstelt, het laatste der visioenen, welke hem ten deel zijn gevallen. "

En ik hief mijne ogen weer op (Zach. 5:1). en ik zag; en ziet vier wagens gingen er uit voor mijn inwendig oog, wagens, welke de Heere uitzond, om het gericht aan de vijan de Gods te volvoeren; zij gingen uit een dal als het dal van Josafat, waar de Heere de volken richt (Joël 3:12 vv.), van tussen twee bergen, als de berg Zion en de Olijfberg (Zach. 14:4. Joël 3:16), en die bergen waren bergen van koper, van onwankelbare vastheid, als de plaats, waar de Heere woont, en Zijn eeuwig rijk vast heeft gegrondvest.

Het is duidelijk, dat als hier van tussen twee bergen sprake is, dit niet kunnen zijn Moria en Sion, gelijk sommigen willen, want Moria was veel meer een heuvel, maar wel Sion en de Olijfberg. Tussen Sion en de Olijfberg lag het dal Josafats, een nu is immer in de H. Schrift het dal Josafats, het dal des gerichts, vanwaar de Heere optrekt om gericht te hou de over de volken.

Aan de eersten wagen waren bloed rode paarden, want bloed vergieten en oorlog zou de zij ten gerichte over de vijan de van het rijk Gods aanbrengen; en aan de twee de wagen waren zwarte paarden, want zij zou de duurte en hongersnood medebrengen (Openb. 6:5).

En aan de der de wagen waren witte paarden, want heerlijke overwinningen zou de zij voor de Heere over Zijne vijan de behalen; en aan de vier de wagen waren hagelvlekkige paarden, die sterk waren. Zwart en wit vermengd (Hoofdst. 1:8) geeft pestilentie, ziekten en andere dodelijke plagen te kennen, deze zou de zij met grote sterkte over de vijan de Gods brengen.

En ik antwoordde, en zei tot de Engel, die met mij sprak: Wat zijn en wat betekenen deze wagens en paarden, mijn Heere?

En de Engel antwoordde, en zei tot mij: Deze zijn de vier win de des hemels. De vier wagens met hun paar de zijn werktuigen van Gods gericht, en als zodanig te vergelijken met de verwoestende en zuiverende win de van de vier hemelstreken, uitgaande in de wereld, van daar zij ston de voor de Heere der ganse aarde, die te Jeruzalem Zijne woning heeft en Zijn rijk gesticht heeft, opdat zij van Hem bevelen ontvangen, en Hem rekenschap geven van hetgeen zij hebben gedaan.

Ieder van deze vier wagens ging nu in het land, waar de vijandschap tegen God haren zetel heeft, naar het noor de tegen Babel en Assur, naar het zui de tegen Egypte. Aan welken wagen de zwarte paar de zijn, die paar de gaan uit naar het Noorderland, naar de lan de van Tiger en Eufraat, in welke Assur en Babel sedert oude tij de steeds het rijk Gods hebben gehaat en vervolgd, om daar door hongersnood de goddelozen te straffen, en Gods almacht, en gerechtigheid te laten ondervinden; en de witte gaan uit dezelve achterna, opdat zij de door het gericht des hongers vernederde volken geheel voor de Heere winnen, en door de goddeloze wereldmacht overwinnen; en de hagelvlekkige gaan uit naar het Zuiderland, om aan de vijandige macht van het zui de eveneens te doen, als de zwarte aan die van het noorden, en ook deze trokken vervolgens de witte na.

De rode paar de trokken eveneens uit naar het noor de en naar het zuiden, en zochten de wereldmachten door het gericht van de bloedigen oorlog, en ook deze trokken de witte na.

En die sterke paar de eindelijk, die de straffen der gespikkelde, namelijk pest, ziekten en andere plagen in bijzondere hevigheid tot de volken droegen gingen uit van de Heere, en zochten voort te gaan op de aarde, om het land te doorwandelen, waarin de vijan de van Zijn rijk waren; want Hij, de Heere, die deze Zijne gerichtsbode uitzond, had gezegd: Gaat heen, doorwandelt het land, trekt het door even als de zwarte, de rode en de gespikkelde paar de met hun plagen en de oude woonplaatsen van de wereldmacht hebben bezocht, en de witte, de natrekkende, de overwinningen des Heeren behaalden, de boosheid overwonnen, de verootmoedig de gered hebben; trekt de overige lan de door, opdat ook u dan de witte paar de navolgen. En zij doorwandel de het land.

Dat de rode paar de bij de verklaring van het gezicht in vs. 6 zijn voorbijgegaan, geeft niet zo grote moeilijkheid als dat de gevlekte, die boven in vs. 3 met de sterke paar de als dezelfde voorkwamen, hier van hen geschei de zijn. Voor het laatste is nauwelijks ene re de te denken; men moet daarom erkennen, dat volgens de bedoeling van het visioen de sterke paar de een span op zich zelf zijn. Het voorbijgaan der rode paar de heeft zeker zijne re de alleen daarin, dat het van zelf sprak, dat ieder span uittrok, en het onnodig was het uittrekken van elk in 't bijzonder op te geven.

En hij, de Engel, die mij het gezicht verklaarde, riep mij, en sprak tot mij, zeggende: Zie deze vier wagens met hun plagen, en het hun volgende zegenrijke woord Gods, hebben de bestemming, dat zij, ieder in zijn land, Mijnen Geest van het gericht, dat de boze verdelgt en het goede versterkt, laten werken bijv. die uitgegaan zijn naar het Noorderland, hebben Mijnen Geest des gerichtsbodes, door welchen de goddeloosheid vernietigd, het voor leven vatbare levend gemaakt en bekrachtigd wordt, doen rusten in het Noorderland.

Het gezicht wijst dus nog het laatste gericht niet aan, maar de gerichten, welke daaraan voorgaan, in welke de wereldmacht wel wordt vernietigd, maar nog gelegenheid tot bekering wordt gegeven.

Hier wordt geleerd, dat God een welbehagen heeft in alle de werkingen Zijner Voorzienigheid. Deze hebben mijn Geest doen rusten, deze zwarte paarden, welke buitengewone oordelen beduiden, en de witte, welke buitengewone verlossing zeggen, welke beide naar het Noorderland gingen. Deze hebben Mijn Geest doen rusten in het Noorderland, hetwelk onlangs het merkwaardigste toneel van bedrijf met betrekking tot de kerk geweest was, dat is, door deze ongemene vertoningen en bedrijven der Voorzienigheid is Gods toorn uitgevoerd over de vijand der kerk, en Zijn gunst over de kerk gebracht, welke beide lang uitgesteld geweest was, en in beide had God Zijn wil vervuld, Zijn Woord bevestigd en dus Zijn Geest doen rusten.

9.

VIII. Vs. 9-15. In de zeven visioenen, welke tot hertoe voorkwamen, was de Profeet aangetoond, dat de toekomst der zaligheid, op welke Israël volgens beloften zijner vroegere Profeten wachtte, en welke nog maar niet steeds kwamen, toch zeker zou beërven. Het was hem verder ook voorgesteld, op welke wijze deze toekomst zou worden verwezenlijkt. Omtrent de Middelaar der zaligheid, van wien Zich de Heere volgens de aankondiging der oude Profeten wilde bedienen om die zaligheid aan te brengen, werd in de nachtgezichten slechts even en vluchtig melding gemaakt. Om nu de openbaringen, de Profeet tot hertoe gegeven, over het aanbrengen van de zalige toekomst van Israël ook in dat opzicht aan te vullen, ontvangt hij thans ene nieuwe openbaring, welke opzettelijk en met bijzondere uitvoerigheid over de Middelaar der zaligheid handelt, en dezen Middelaar als de belofte der Spruit voorstelt, die in één persoon Priester en Koning te gelijk zal zijn, en het huis des Heeren op de rechte wijze zal bouwen. Om een beeld van dezen toekomstigen priester der zaligheid te geven, ontvangt de Profeet de opdracht, om de hogepriester Josua ene kroon, het teken der koninklijke waardigheid, op het hoofd te zetten, opdat hij zo enen man voorstelde, die in één persoon priester en koning is. Deze voorzegging van Zacharia staat alzo op gelijke hoogte van Oud-Testamentische verkondiging der zaligheid als Ps. 110, waar eveneens in de toekomstigen Middelaar de koninklijke en priesterlijke waardigheid verenigd voorkomt, en deze als een Priester wel niet naar de wijze van Aäron, maar naar de wijze van Melchizedek wordt beschouwd (Hebr. 7) (Köhler), Zo vormt de volgende afdeling met hare symbolische handeling, het slot, het hoofdpunt, en tevens de sleutel tot de voorgaande gezichten.

En des HEEREN woord en bevel geschiedde in dienzelf de nacht, in welken Hij mij de zeven gezichten had laten zien, en in nauwen inwendigen samenhang met deze, tot mij, zeggende:

Daarin, dat de Heere zelf de Profeet de volgende handeling opdraagt, ligt, dat zij ene zinnebeeldige handeling vol betekenis, ene werkelijke voorzegging moet zijn.

Neem zilver en goud (vs. 11) van de gevankelijk weggevoerden, van de Joden, die in Babel zijn achtergebleven, die met Zerubbabel zijn teruggekeerd, van Cheldai (= ouderdom), van Tobia (= goedheid van Jehova), en van Jedaja (= roem van Jehova), en komt gij te dien dage, dadelijk, nadat gij dit Mijn woord hebt ontvangen, en ga in ten huize van Josia, de zoon van Zefanja, hier te Jeruzalem, dewelke (liever waarheen zij, die drie Babylonische Joden) uit Babel gekomen zijn als afgezanten van de daar wonende Joden, om aan de kolonie der teruggekeerde Jo de geschenken in goud en zilver te brengen, als bijdrage tot het bouwen van de tempel des Heeren.

Te weten, neem of laat u geven zilver en goud, en maak kronen 1), ééne, uit verschillende in elkaar gevlochten of boven elkaar zich verheffende zilveren en goude kransen of diademen bestaande, bijzonder prachtige kroon; en zet ze op het hoofd van Jozua, de zoon van Jozadak, de hogepriester.

Waarom moet de Profeet juist de hogepriester Josua met de insigne van het koningschap en niet omgekeerd de Davidsen Zerubbabel met de insignes van het hogepriesterschap tooien? Ware Zerubbabel, die werkelijk tot het huis van David behoorde, tot een beeld van de Spruit gemaakt, zo had de dwaling voor de hand gelegen, om te menen, dat die Spruit nu reeds aanwezig was, en Zerubbabel zelf in werkelijkheid die Spruit was.

Door Goddelijke bestiering wordt Josua gekroond met de koninklijke kroon, opdat hij een voorbeeld van Christus Jezus zou zijn, de Priester naar de ordening van Melchizedek. Jozua, de zoon van Nun, was ook een voorbeeld geweest van Christus, als deze Israël inbracht in Kanaän, maar Josua, de zoon van Jozadak zou nog een heerlijker voorbeeld zijn, om in zijn persoon af te schaduwen, dat de Christus Gods een Priesterkoning voor Zijn volk zou wezen. Koninklijk zou regeren over dat volk, hetwelk Hij priesterlijk had gekocht met Zijn bloed.

En spreek tot hem, de hogepriester Josua, zeggende: Alzo spreekt de HEERE der heirscharen, zeggende: Ziet Ik wil u tonen, wat Ik daarmee bedoel dat u, wien toch als hogepriester gene koningskroon toekomt, het teken van koninklijke majesteit wordt op het hoofd gezet. Een man, wiens naam is Zemah d. i. SPRUITE, die zal uit zijne plaats, uit het koninklijk geslacht van David spruiten als een arm, zwak rijsje, en toch zal Hij tot koninklijke heerlijkheid opwassen, zo als de Profeten (Jes. 11. Jer. 23:33. Ezech. 17) hebben voorspeld, waarom zij Hem ook met dien naam hebben genoemd, en Hij zal in heerlijkheid des HEEREN tempel bouwen, waarvan de tabernakel en Salomo's en Zerubbabel's tempel slechts zwakke afbeeldsels zijn, namelijk de levende gemeente des Heeren (Hoofdst. 4:9. Hos. 8:1. 1 Petr. 2:5. 3:6. Efez. 2:21 v. Hagg. 2:6-9).

Ogenschijnlijk lijkt het, of Josua twee of meer kronen zijn opgezet. Vandaar dat sommigen ook spreken van een zilveren en goude kroon, maar dat kan niet, op één hoofd kan slechts één kroon worden gezet. De zin is dan ook, dat op Josua's hoofd zou gezet worden één kroon, samengesteld uit verscheidene diademen, gelijk dan ook in Openb. 19:12 van verscheidene diademen sprake is, die op het hoofd van de Christus Gods zou worden gezet.

Ja, Hij zal de tempel des HEEREN, welke dan dezen naam ook in waarheid zal verdienen, omdat de Heere zelf daarin Zijne woning eeuwig hebben zal, bouwen, en Hij zal het sieraad der koninklijke majesteit dragen, en Hij zal in zulk ene hoogheid en heerlijkheid zitten, en tot heil van Zijn begenadigd volk heersen op Zijnen troon; en Hij zal tevens priester zijn op Zijnen troon, dien Hij als Davids Spruit heeft ingenomen, en Zijn volk verzoenen, in Gods genade bewaren en met eeuwig hen zegenen. En de raad des vredes zal tussen die bei de wezen, tussen de Koning en de Hogepriester, welke beide ambten Hij en Zijn persoon op 't nauwst verenigt. de vrede van Zijn volk tot stand te brengen en eeuwig te bewaren zal het onafgebroken zoeken van dezen koninklijken hogepriester zijn.

Merk hier op; tussen Jehova en de Man Spruite, tussen de Vader en de Zoon zal de raad des vredes zijn. Dat is, de raad betreffende de vrede tussen God en de mensen te maken, door het Middelaarschap van Christus zal beraamd worden, dat is, zal blijken beraamd te zijn door oneindige wijsheid, in het Verbond der verlossing, en dat de Vader en de Zoon elkaar volmaakt wel verstonden in deze zaken.

De heerlijkheid bestond dan ook hierin, dat Hij als Koning volvoert, wat Hij als Priester beoogd heeft. Het is daarom dan ook, dat Hij Zijne kerk niet alleen zal stichten en uitbreiden, maar ook behouden. Zijn troon is een genadetron voor alle de Zijnen en een troon des gericht's voor alle Zijne vijanden.

De raad des vredes, het goddelijk raadsbesluit van onze zaligheid, en van de heerlijke welvaart van Zijn volk zal plaats hebben door de koninklijke en priesterlijke regering van de Messias. God zal die beide ambten van de Messias, het koninklijk en hogepriesterlijk zo met elkaar verbinden, dat het raadsbesluit van onze zaligheid op de enen even zo goed als op de anderen rust.

Toen de beloofde Spruit in de persoon van Jezus in de wereld kwam, verkondigde de hemelse legerscharen: "vrede op aarde!" en toen Hij in Zijne laatste reize van Zijne discipelen afscheid nam, liet Hij hen als Zijne erfenis de "vrede" achter (Joh 14:27), en wanneer eens de wereldgeschiedenis aan haar einde en doel zal zijn gekomen, is het de volledige verwezenlijking naar alle zijde van dezen vrede, welke de gemeente Gods zal mogen genieten (Openb. 21:3 vv.).

Deze belofte waarborgde het volk van God in Zijn toekomstig opperhoofd te gelijk de macht en de wil om te helpen. Als waar Hogepriester zou de Messias de Zijnen bij God vertegenwoordigen, en hun vergeving van zonden aanbrenge, zoals de Profeet dit reeds in Hoofdst. 3 uitvoeriger had aangekondigd. Als waar Koning, van wiens kracht alle vorige slechts een zwak afbeeldsel waren geweest, zou Hij de begenadigd beschermen, en bovendien alle van God hun toegekende zegeningen tot hen brengen.

Christus zelf is de bouwmeester van Zijn geestelijken tempel, en Hij heeft dien gebouwd op de bergen Zijner onveranderlijke liefde, Zijner almachtige genade en Zijner onfeilbare waarachtigheid. Doch gelijk het met Salomo's tempel was, is het ook hiermede: de bouwstoffen moeten gereed worden gemaakt. De cederen van Libanon zijn er, maar zij zijn

nog niet geschikt voor het gebouw; zij zijn niet omgehouden en gevormd, en tot zulke cederenplanken gezaagd, wier welriekende schoonheid de voorhoven van het huis des Heeren in het Paradijs verblij de zal. De ruwe stenen zijn ook nog in de steengroeve, zij moeten daaruit gehouwen en vierkant gemaakt worden. Dit alles is het werk van de Heere Jezus zelf. Elk gelovige moet persoonlijk toebereid, gepolijst en bekwaam gemaakt worden voor zijne plaats in de tempel; maar Christus eigen hand bewerkt de arbeid. De beproevingen kunnen niet heilig maken, dan slechts wanneer zij door Hem tot dat doel aangewend worden. Onze gebeden, noch onze pogingen kunnen ons voor de hemel bereiden, zonder de hand des Heeren Jezus, die onze harten op de rechte wijze vormt. Evenals bij het bouwen van Salomo's tempel geen hamer, noch bijtel, noch enig ijzeren gereedschap gehoord werd in het huis, omdat alles volkomen bereid was voor de juiste plaats, die het moest innemen, zo is het met de tempel, dien Jezus bouwt; alles wordt op aarde gereed gemaakt. Wanneer wij de hemel binnengaan, zullen wij daar gene heiligmaking behoeven, wij zullen daar niet meer door beproevingen geschikt gemaakt, noch door lij de gepolijst worden. Neen, wij moeten hier bene de bereid worden gemaakt-dat zal Christus alles vooraf doen, en wanneer Hij het heeft gedaan, zullen wij door ene vriendelijke hand de rivier des doods overgevoerd en naar het hemelse Jeruzalem geleid worden, om als eeuwige pilaren in de tempel onzes Heeren te blijven.

De kracht Zijns bloeds verzekert ons van schulduitdelging; door de kracht Zijner heerschappij wordt het nieuwe hart in ons geschapen. Zien wij dan op de Heere in deze dubbele betrekking, zoals het Evangelie Hem ons voorstelt. Zie in de eerste plaats op Hem als Priester, die schuldvergiftenis verleent, en altijd leeft om voor ons te bidden. In elk deel van het nieuwe Testament wordt er gedurig op Christus priesterlijk ambt gezinspeeld, als de rijke bron van vertroosting voor al het volk van God. Behoeft gij de troost der vergeving- de troost der verzekerdheid- hebt gij behoefte aan hoop, aan vrede, aan blijdschap? De geopende fontein is de fontein in het huis van David, die fontein van verzoenend bloed; de voetstap des waren Hogepriesters, deze aarde ingedrukt, is de grote bron en oorzaak van al onze blijdschap, onzen vrede, onzen troost. Wordt er van Hem gesproken als van enen Koning, in Zijn koninklijk karakter is niets, dat u ontstellen en verontrusten mag. Dewijl Hij een Koning is, heeft Hij bevelen uit te vaardigen, maar, dewijl Hij Priester is zowel als Koning, zijn Zijne gebo de niet zwaar. Dewijl Hij Koning is, zo legt Hij een juk op, maar omdat Hij Koning en Priester is te gelijk, is Zijn juk zacht en Zijn last licht. Zijne bevelen zijn koninklijk, alleen ons voorgeschreven tot ons eigen geluk. Dit is Zijn gebod, dat gij gelooft in Zijnen naam. Zijne wet is liefde; Zijne scepter en Zijn kruis zijn zodanig, dat, wanneer de majesteit van het eerste u verschrikt, terstond ene openbaring van genade, liefde en medegevoel in het andere u vertroost.

En die kronen, zaamverbonden tot ééne pracht kroon, welke op die wijze de hogepriester Josua is opgezet, om hem als een voorbeeld van de toekomstigen Messias voor te stellen, zullen in de tempel worden gebracht en daar worden bewaard; zij zullen wezen voor Chelem (= sterk), en voor Tobia, en voor Jedaja, die drie gezanten der Joden te Babylon en overbrengers van het geschenk, en voor Chen (liever: voor de vriendelijkheid van) Josia, de zoon van Zefanja, die deze gasten uit Babylon bij zich heeft opgenomen en geherbergd, tot ene gedachtenis in de tempel des HEEREN.

Niet alleen om de namen der gevers van het goed te vereeuwigen, maar inzonderheid als eer, profetische handeling, als een symbolische aanduiding van de beloften van de Messias. Eenmaal zou Hij komen tot de tempel, die in waarheid Priester en Koning tegelijk zou zijn.

En, wanneer men deze uit het door de Babylonische vreemdelingen aangebrachte zilver en goud vervaardigde kroon in de tempel ziet, zal men er aan denken wat Haggai (2:7) heeft geprofeteerd, namelijk: die verre zijn, zullen komen en zullen met hun schatten bouwen in de tempel des HEEREN, en dien met kostbaarhe de vervullen, en gijlie de zult wanneer dit eens geschiedt, weten, dat de HEERE der heirscharen mij, de Engel des Heeren, die hier door Zijnen Profeet spreekt, tot u gezon de heeft, om u de heerlijkheid van Zijnen naam te openbaren, en uw heil tot stand te brengen. Dit zal geschieden, gij zult Mijne zending tot u erkennen en ondervinden, en zo aan de vervulling der nabijzijnde grote, belofte aandeel krijgen, Indien gij vlijtiglijk zult horen naar de stem des HEEREN, uws Gods. Wie echter deze stem niet hoort zal ook Mij en daarmee ook de Messias en Zijne zaligheid niet erkennen en ontvangen.

HOOFDSTUK 7. OVER VASTEN EN WERKEN VAN

BARMHARTIGHEID.

het 2e hoofddeel van het Boek (Hoofdst. 7 en 8) bevat het antwoord des Heeren op ene vraag der Jo de van Bethel, of men ook nog verder, nadat de kolonie der teruggekeerde Israëlieten weer was beginnen te bloeien, dagen, als die van Jeruzalems verwoesting door de Chaldeën jaarlijks als vastendagen moest houden. Deze vraag geeft de Heere aanleiding tot een woord vol lering en troost, waarin Hij niet alleen de betekenis van het vatten in 't algemeen, maar ook de gronden en voorwaarde voorstelt, onder welke Israël de grote beloften ener heerlijke toekomst, zoals die door de nachtgezichten hem zijn geopenbaard, alleen kan deelachtig worden. Daarmee is dit deel ene voortreffelijke vereniging tussen het eerste en het laatste deel van het Boek. Want de oorlogen, welke Israël volgens de inhoud van het derde en laatste deel zal moeten doorstaan, vóórdat het rijk Gods in zijn heerlijkheid onder hen tot volkomenheid kan komen, kan het ook, alleen dan voeren en doorstaan, wanneer het gehoorzaam is aan het woord van God, dat in het tweede deel, hetwelk voor ons ligt, wordt voorgehouden.

Vs. 1-3. In de eerste plaats wordt de uitwendige aanleiding tot het woord Gods der beide hoofdstukken 7 en 8 meegedeeld. Een gezantschap der Jo de te Bethel kwam naar Jeruzalem tot de Priesters en Profeten, als de wettige organen der openbaring van Gods wil, en richtte tot hen de vraag of de dag der verbranding van Jeruzalem en van de tempel door de Chaldeën ook nog verder, nadat Jeruzalem weer begon tot bloei te komen en de wederopbouw van de tempel verre was voortgegaan, als treur- en vastendag moest worden gehouden.

Het gebeurde nu in het vierde jaar van de Koning, Darius Hystaspes (Ezra 1:4) d. i. in het jaar 417 v. Chr. 2 jaren na het wederaanvangen, en 2 jaren vóór het eindigen van de tempelbouw, dus op een tijd, dat het gebouw in het ruwe gereed was, dat het woord des HEEREN geschiedde tot Zacharia, 1) op de vierde der negende maand, namelijk in Chisleu ongeveer onze December (Ex. 12:2).

Daar de volgende tijdsbepaling: "op de vierde dag-chisleu" noodzakelijk bij het volgende vers moet worden gebracht zo moet men hier in plaats van ene komma een punt, en achter chisleu ene komma plaatsen. Dan behoort de eerste tijdsbepaling "in het vierde jaar" tot de gehele volgende afdeling, en geeft in 't algemeen aan, wanneer deze openbaring geschied is; de tweede daarentegen bepaalt de tijd van de aankomst van het gezantschap in het volgende vers nauwkeuriger.

Toen men naar het huis van God 1) gezonden had de burgerij van het spoedig na het wederkeren opgebouwde stedeke Bethel (Neh. 11:31) Sarezzer (= heldere glans), en Regem-Melech (= vriend van de koning), en zijne mannen als een gezantschap naar Jeruzalem, om in de voor 't grootste gedeelte weer opgebouwde tempel het aangezicht des HEEREN te smeken 2), en in het gebed om raad te vragen.

In het Hebr. Wajisjlach Bethel. Beter: Toen Bethel gezon de had. Ook de inwoners van Bethel begonnen naar het Woord des Heeren te vragen, naar de wil en de mening des Heeren. Ook de ballingschap had hen, door de werking der genade als middel in Gods hand doen ontwaken; het is daarom, dat zij gezanten zonden naar Jeruzalem.

Ook bij de bewoners van Bethel had dus de straf der ballingschap de heilzame uitwerking gehad, dat zij zich van de afgoderij, welke sedert het begin van het Efraïmietische koninkrijk in hun midde was bedreven (1 Kon. 12:28 vv. Amos 3:14; 4:4) weer tot de rechtmatigen dienst van Jehova op de door Hem verkoren plaats waren wedergekeerd.

Tevens toont de gehele vraag over het vasten, dat ook de bewoners van Bethel zich slechts in denzelfden zin bekeerd had als de overige teruggekeerde ballingen. "Zij waren volkomen gewillig om voort te wenen en te vasten, wanneer het bevolen werd, want zij leefden geheel naar eigen goed vinden. Dat is altijd daar, waar men het rijk Gods uitwendig opvat, en uit traagheid geen plaats geeft voor de werkingen des Geestes aan het hart. Dan is men ijverig en gewillig in eigen gemaakten uitwendigen godsdienst en menselijke instellingen; men leeft daarin met eigengerechtigheid. Dit is de dood voor de ware kerk.

Zulke vragen moeten geschieden, omdat de Profeet nog leeft en leert, opdat zij openlijk en krachtig veroordeeld worden, tot een voorbeeld, dat al ons werk, dat wij verkiezen, hoe goed het ook moge schijnen, tot niets nuttig is, en men alleen bij het zuivere Woord van God moet blijven. Want dat ongeluk kleeft aan alle menselijke leringen, dat zij Gods gebod teniet doen, en zich zelf groot en verheven maken, zoals wij hier in dit voorbeeld zullen zien.

Zij kwamen, zeggende tot de priesters, die in het huis des HEEREN der heirscharen waren om daar te dienen, om alzo door hun bemiddeling het antwoord op deze bede en vraag aan de Heere te mogen ontvangen, en tot de Profeten, zeggende: Moet ik met de inwoners van Bethel, die mij hebben afgezonden, ook nog voortaan, nadat de Heere weer genade en zegen gegeven heeft, wenen, een treurtijd houden op de 10de dag in de vijfde maand, genaamd Ab (10 Augustus), mij afzonderende, mij onthoudende van spijs en drank tot aandenken aan de ontzettende verwoesting van de tempel en van de stad Jeruzalem door Nebukadnezar? Moet ik daarmee voortgaan, gelijk als ik gedaan heb nu zo vele jaren, namelijk gedurende al de 70 jaren der ballingschap in Babel tot op de tegenwoordigen dag?

Wij vernemen hier, dat de Jo die in de ballingschap de gewoonte had aangenomen om de 10de Aug. als jaarlijkse boete en vastendag te vieren. De hedendaagse Jo die vieren, zoals bekend is, als de dag van het verbranden van de eersten en tweede tempel de 9de Ab. In 't algemeen is hun de 9de Ab de ongeluksdag van Israël. De volgende 5 ongelukken, welke op dezen dag aan Israël zijn overkomen, worden opgeteld: 1) God besloot de vaderen in de woestijn te laten sterven en niet in het beloofde land te laten komen; 2) en 3) de eerste en tweede tempel verwoest; 4) de vesting Bitter werd ten tijde van Bar-Cochba ingenomen; 5) Turnus Rufus beploegde de grond van de tempel (Micha 3:12).

II. Vs. 4-14. Daar de Priesters en Profeten uit zich zelve niet over de vraag mochten beslissen, geeft de Heere zelf het antwoord door Zacharia. De vraag, welke gedaan was, was niet alleen in het belang der mannen van Bethel, maar ook van alle teruggekeerde Joden. Daarom richt de Heere het antwoord ook tot het gehele volk. Het is in twee helften verdeeld, waarvan het tweede Hoofdst. 8 omvat; ieder van deze bestaat weer uit 2 delen, waarvan het begin kenbaar is aan de woorden: "Toen geschiedde het woord des Heeren tot mij. " In de 1e helft, welke voor ons ligt, verklaart zich de Heere vooreerst, over het vasten, dat Hij dat niet als een Hem welgevalligen dienst beschouwt, maar alleen gehoorzaamheid aan Zijn Woord verlangt (vs. 4-7), zoals het dan ook alleen het hardnekkig tegenstreven van Israël tegen de door Zijne Profeten voorgehouden geboede van gerechtigheid, liefde en waarheid geweest is, waarom Hij Israël onder de volken heeft moeten verstrooien (vs. 8-14).

Toen geschiedde het woord des HEEREN der heirscharen tot mij, de Profeet Zacharia, zeggende:

Spreek tot het ganse volk dezes lands, want ieder gaat deze vraag over het vasten en de juiste beantwoording daarvan aan, en vooral tot de Priesters, die mede zijn ondervraagd, maar niet wisten te antwoorden, zeggende: Toen gij vasttet en rouwklaagdet, in de vijfde en in de zevende maand op de 10 de dag der maand Ab, of Augustus, over de verwoesting van Jeruzalem, en op de 3 de dag van Tisri over het vermoorde van de stadhouder Gedalia 1), en de in het land achtergelatene Jo de (2 Kon. 25:25 vv. Jer. 41:1 vv.) namelijk nu reeds, gelijk Ik zeer goed weet, zeventig jaren, van 587—517 v. Chr. hebt gijlie de Mij), Mij enigzins tot nu ten oordeel gevestigd?

Het vasten over het vermoorde van Gedalia, de zoon van Ahikam was waarschijnlijk alleen waargenomen door de Joden, die na de verwoesting van Jeruzalem nog in het land waren achtergebleven.

In dezen tekst is zeer opmerkelijk het woordje "Mij" en het woordje "u. " Met die twee woorden wordt de geboede der mensen en de geboede Gods gescheiden. Voor Mij, Mij hebt gij daarvan niets gedaan. Waarom? Daarom omdat Ik u daarvan niets heb bevolen. Maar voor uzelf hebt gij het gedaan. Waarom? Daarom, omdat gij het bij uzelf bedacht en verkozen hebt, en het uzelfen alzo heeft behaagd-Ieder eigen gekozen werk en gebod heeft de plaag en het harteled in zich, dat zij ons beter bevallen, dan wat God heeft geboden; wij letten er ook meer op, en beste de er veel meer vlijt aan, dan aan Gods geboden, hetwelk dan God op het hoogst en billijk verdrietig maakt, zodat Hij wederom ook ons eigen werk en gebod veracht en verwerpt, evenals wij Zijne geboede en Zijn werk verachten. God laat voor Zich noch vasten noch eten, daarom moeten wij in uitwendig vasten en eten ook geen godsdienst zien. Hebt gij behoefte aan vasten, zo vast, maar maak er geen ophef van: zalf uw hoofd en was uw aangezicht. (Matth. 6:17), als deedt gij niets bijzonders, anders is al uw godsdienst zelfbedrog. De offeranden welke God wilde, waren geheel anders dan zelfverkozen vasten, en het volk had wel kunnen weten, dat deze de ware, Gode welgevallige offeranden waren.

Zij had de geen oog op God in hun vasten. Hij beroept zich op hun eigen gewetens, die zullen tegen hen getuigen, dat zij daarin niet oprecht geweest waren, hoeveel te meer zal God het doen, die meer is dan hun hart, en alle dingen weet? Er was de gedaante en het geraamte van de plicht, maar niets van het leven, de ziel en de kracht er van.

De Heere wijst er hier op, dat dit de voornaamste kracht is, dat al wat men doet, Gode doet, naar Zijn Woord en Ordinantiën, en tot Zijne ere. Als het niet uit dit beginsel en tot dat doel is, deugt het vasten niet, noch al wat de mens doet.

Of als gij op andere dagen niet vasttet maar at, en gij dronkt, waart gij het niet, die daar at, en gij, die daar dronkt? Daarom moogt gij omtrent vasten en eten houden, wat u het nuttigst toeschijnt. Hebt gij van het vasten zegen voor uw hart gehad, zo moogt gij dat hebben, zo niet dan kunt gij het afschaffen; Ik beveel u noch het een noch het ander (Jes. 58:8-12).

Deedt gij dit tot Mijne eer of tot uwe eigene eer, al morrende tegen de zwaarte Mijner kastijding, of met gevoel van de snoodheid uwer ongerechtigheid, die u nog meer rampspoed verdienen en de spijs en drank verbeuren deed! Was het niet in uwe schatting ene uitnemende dienst, dien gij Mij beweest, of beschouwdet gij u dit op het hoogst verplicht? Deedt gij het niet uit gewoonte of welvoeglijkheid, om niet minder vroom dan anderen te schijnen, of als een taakwerk, naar welks einde gij verlangdet? Hebt gij u bij en door het vasten bekeerd van uwe zonden, of bleef gij dezelfden? Ja, de Heere voegt er bij: En als gij at en dronkt, waart gij het niet, die at en dronkt? Het wil zeggen: die in uw eten en drinken alleen uzelfen bedoeldet, alleen aan uwe voeding, uwen smaak, uwe lekkernijen dacht, en niet aan Mij, die u alles gaf, en in uwe verdrukking van spijs en andere benodigdhe de verzorgde? Dacht en denkt gij ook wel aan die tij de van overvloed, die gij weleer te Jeruzalem en in andere ste de van Palestina in gerustheid doorbracht, en aan de woor de van bedreiging, die Jehova toen tegen u uitriep, door de dienst der Profeten Jesaja, Jeremia en anderen, maar waarnaar gij niet wildet horen, en die echter juist door uwe gevankelijke wegvoering vervuld zijn geworden. Was dit het onderwerp uwer overdenking op uwe treur- en vastendagen in Babel? (Zach. 7:5-7).

Of denkt gij misschien, dat gij door vasten als een goed werk Mijne genade kunt verwerven? Zijn het niet de woorden, komt het niet alleen aan op de gehoorzame inachtneming van die zaken, welke de HEERE uitriep, u liet voorhou de door de dienst der vorige Profeten, die onder u leefden, toen Jeruzalem bewoond en gerust, nog in vrede was, zij en al hare steden, die tot haar behoren, rondom haar, en het zui de en de laagte, Negeb en het lage land van Sjefela aan de Middellandse zee, het gehele rijk van Juda, bewoond was 1)?

Hiermede wijst de Heere er op, dat zij had de kunnen weten, wat de Heere wilde, welke het vasten was, wat Hij verkoos. Immers Hij had het laten horen, dat dit het vasten was, dat de knoopselen der ongerechtigheid wer de losgemaakt, en dat zij onderhield de de rechten en inzettingen des Heeren.

Verder geschiedde het woord des HEEREN tot Zacharia, zeggende:

Er is generlei re de om aan te nemen, dat hier een ander dan onze Zacharia zou bedoeld zijn, zoals enige Schriftverklaarders hebben aangenomen. Dat hier de naam van denzelf de genoemd wordt, is geschied tot afwisseling.

Alzo sprak de HEERE der heirscharen tot u en uwe vaders, voordat Hij het gericht der verwoesting van Jeruzalem en der ballingschap naar Babel over u bracht, zeggende: Richt een waarachtig gericht, oordeelt en beslist in elke zaak zonder aanzien des persoons alleen naar recht en waarheid, en doet goedertierenheid en barmhartigheden, de een aan de ander;

En verdrukt de weduwe noch de wees, de vreemdeling noch de ellendige (Ex. 22:21 vv. 23:6 vv. Lev. 19:15 vv. Deut. 10:18; 24:14. Jes. 1:17. Jer. 7:5 v. 22:3. Hos. 12:7), en denkt niet in uw hart de een des anderen kwaad, dat is het ware vasten, het rechte Gode welgevallige offer; dan zult gij gerust en veilig wonen in dit land.

Maar zij weigerde op te merken op deze Mijne waarschuwingen, en togen hunnen schouder terug, keerde Mij de rug toe, daar zij, gelijk een rund, dat het opleggen van een juk niet duldt, zulke gebede weigerde op zich te nemen (Neh. 9:29. Hos. 4:16), en zij verzwaarde hun oren, opdat zij niet hoorden.

En zij maakten hun hart de hardsten steen gelijk als een diamant, opdat zij niet hoorde de wet en de woorden, die de HEERE der heirscharen tot hen zond in de kracht van Zijnen Heiligen Geest (Micha 3:8), door de dienst der vorige vóór de ballingschap levende Profeten, waaruit als noodzakelijk gevolg ontstaan is een grote toorn van de HEERE der heirscharen.

Hard tegenover hard is niet goed: twee harde stenen malen niet goed. Gods gebod is hard, en moet dat eeuwig blijven; wie zich daartegen stelt, en hard tegen hard wil zijn, dien zal het zeker niet welgaan; waar hij niet wijkt, zal hij uit elkaar springen en tot enkel stukken vermalen worden, ja tot enkel stof, zoals Hij hier zegt, dat de harde Joden, als de diamanten, ook om hun hardheid gesprongen zijn en in alle landen verstrooid, en het hielp hun niets dat zij baade om genade en barmhartigheid. Zij lieten toch niet af van hun harde harten, zij bleven altijd bij hun eigene werken, en verachtten Gods Woord. Maar die Gods gebod aannemen of hun zonde belijden, hun gebed wordt zeker verhoord.

Alle bidde helpt niet, wanneer men Gods zuiver woord niet onder zijn voeten heeft, om daarop te steunen, Gods Woord, het Woord van Zijne liefde en genade, maakt, als wij het aannemen, dat liefde en barmhartigheid jegens de naaste in onze harten oprijst. Staat iemand eerst zo, dan is vasten en eten hem vrij, naar dat God het hem geeft.

Hij beschrijft de moedwilligheid en de ongehoorzaamheid hunner vaders, welke in alle goddeloosheid en ongerechtigheid volhardden, niettegenstaande deze opwekkingen en vermaningen, hun menigmaal in Gods naam gegeven; tot dat einde worde hier verscheidene uitdrukkingen opeengehoopt. Zij waren hardnekkig en weerspannig en volhardde in hun overtredingen van de Wet, enkel uit een geest van tegenkanting tegen de Wet.

Daarom is het gericht Gods geschied, gelijk als Hij geroepen had door de Profeten, doch zij niet gehoord hebben a), alzo riepen zij ook tot Mij in hunnen nood, in welken zij door Mijne gerichten kwamen, maar Ik hoorde niet; Ik deed hun rechtvaardige vergelding, zegt de HEERE der heirscharen.

Maar Ik heb hen als een stormwind weggestormd onder alle Heidenen, welke zij niet kenden, en die dus ook geen medelijde met hen hadden; en het land werd achter hen verwoest, zodat er niemand doorging noch wederkeerde; want zij stel de alzo door hun halstarrigheid het gewenste land tot ene verwoesting, daarom is al dat ongeluk over hen gekomen, waarom Gij nu op de vastendagen weent en klaagt.

Daarmee was nu aan dat gezelschap van Bethel het ene deel van het goddelijk antwoord gegeven, en het kon daaruit leren, dat zulke offers gene waarde hebben, wanneer niet het ware offer der liefde daarmee verbonden is. Dat was echter nog slechts het ene gedeelte van het antwoord, onze Profeet heeft nog een beter antwoord te verkondigen.

HOOFDSTUK 8. VAN DE TOEKOMST VAN DE

MESSIAS EN ZIJN RIJK.

III. Vs. 1-23. Terwijl de 1e helft van het antwoord des Heeren op de vraag over de vastendag voornamelijk een strafwoord was, voegt de nu volgende 2e helft daarvan de rijksten troost daarbij. De Heere belooft aan het volk, wanneer het van nu af aan Zijn Woord zal gehoorzaam zijn, dat Hij rechtvaardig gericht, goedertierenheid en barmhartigheid zal uitoefenen, dat Hij Zijn genadeverbond met hen niet alleen weer zal herstellen, maar ook eens volmaken, en Jeruzalem verheerlijken zal (vs. 1-8). Daarom moeten zij getroost en onversaagd zijn; want Hij, de Heere, die hun weer genadig is, zal hun ook de zegen in het land weer ten deel laten worden (vs. 9-17). Wat nu het verdere houden van vastendagen als gedenkdagen aan de zware kastijdingen des Heeren aangaat, zo mogen zij daarin doen wat zij willen, wanneer zij alleen des Heeren Woord, waarvan de hoofdinhoud de waarheid en de vrede is, liefhebben. Dan zullen eens niet alleen alle vastendagen ophouden, maar alle leed zal worden weggenomen, en de treurdagen zullen in vreugdefeesten worden veranderd. Dan zal Israëls licht en roem bij alle volken groot worden, zodat deze van alle zijden zullen toestromen om zich aan hen aan te sluiten (vs. 18-23). Dit alzo verdeelde Woord van God is weer in vele onderdelen verdeeld, welke de Profeet alle begint met de woorden; "Zo zegt de HEERE der heirscharen", opdat, zegt Hiëronymus, Israël niet gelove, dat de kostelijke en om hun grootte bijna ongelooflijke beloften van de Profeet afkomstig waren, en hem, de mens, geen geloof zou schenken, maar er zeker van zou zijn, dat het Gods beloften waren. De Profeet omvat ook hier de gehelen inhoud van het voor het verbondsvolk bestemde heil; wat Hij verkondigde zou eerst in Christus ten volle bewaarheid worden. Het slot (vs. 20-23) heeft uitsluitend betrekking op de verheerlijking, welke het rijk van God ten deel wordt door de heidenen.

Spoedig daarna geschiedde wederom het woord des HEEREN der heirscharen tot mij, zeggende:

Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Ik heb geijverd over Zion met een groten ijver; Ik ben in heiligen liefde ijver voor Zion ontbrand; ja met grote grimmigheid heb Ik over haar tegen de vijandige Heidenen geijverd 1) (Hoofdst. 1:14 v. Jes. 26:11).

De Heere spreekt hier uit kracht van het geestelijk Verbond, hetwelk Hij met Zion had opgericht. Al had Zion zich als ene trouweloze vrouw gedragen, toch was de Heere voor haar opgekomen, als zij in de macht der vijanden, de vijandige Heidenen was gekomen. Hij had voor haar geijverd met een Goddelijken liefde ijver, om haar eer te handhaven, en om haar weer te stellen op de hoogten des heils.

Alzo zegt de HEERE: Ik heb Mijn volk in de macht zijner vijand overgegeven en Mijnen tempel te Jeruzalem moeten verlaten (Ezech. 9:3; 10:4), maar Ik ben wedergekeerd in vernieuwde liefde en ontferming tot Zion, en Ik zal in het midden van Jeruzalem, in het midden van Mijn volk, wonen even als vroeger, ja op ene nog veel volkomener wijze (Hoofdst. 2:10 vv.); en Jeruzalem zal geheten worden ene stad der waarheid, der trouw en der liefde jegens zijnen God en Heere, en de berg des HEEREN der heirscharen een berg der

heiligheid, een berg, op welken de Heilige Israëls onder Zijn volk woont, en dien Hij daardoor heiligt.

Het is een feit, dat de wolkkolom, het zinnebeeld van de tegenwoordigheid des Heeren in de wolk, welke Ezechiël vóór de verwoesting van Jeruzalem en de tempel het Allerheilige en alzo ook het volk zag verlaten, na het terugkeren uit de ballingschap, en na de voltooiing van de tempel van Zerubbabel niet weer in de tempel plaats heeft genomen. De reden hiervan kan gene andere zijn dan deze, dat het volk wel uitwendig van de afgodendienst gereinigd was, maar inwendig er verre van was, een waar volk Gods geworpen te zijn. Zoals die wolk in het Allerheilige werkelijk van voorafbeelden de aard was, en van de tijd voorzegde, waarin de Heere ook in de harten van de leden des volks zou wonen, en Jeruzalem alzo ene stad der waarheid, des oprechten geloofs zou worden, zo is ook de volkomene vervulling van onze profetie eerst dan te wachten, wanneer de Christenheid ene waarlijk heilige, reine gemeente Gods zal zijn, wanneer Israël zich tot zijnen Heiland zal hebben bekeerd, en de Heere dan in waarheid woning in Zijn midden zal hebben gemaakt. Dan zal Zion, de berg des Heeren, de stad op de berg, die verre gezien werd, door Zijne heiligheid worden overschaduwde en door ieder als heilig erkend. De tijd na de ballingschap heeft slechts zwakke beginselen van de vervulling dezer zich ver uitstrekkende belofte getoond. Ook de Christelijke Kerk, in welke de Heere werkelijk en waarachtig tegenwoordig is, is toch nog niet de volkomene vervulling van deze belofte, welke integendeel eerst het nieuwe Jeruzalem zal schenken.

Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Er zullen nog eens, in dien tijd, wanneer Ik Mijn volk tot heerlijkheid en tot het bezit van de gansen zegen der verlossing zal gebracht hebben, ten gevolge van de eeuwigen vrede en volkomene veiligheid voor alle vijanden, oude mannen en oude vrouwen zitten op de straten van Jeruzalem; een ieder zal zijnen stok in zijne hand hebben, van wege de veelheid der dagen. (Jes. 65:20).

En de straten dier stad zullen ook vervuld worden met knechtjes en meisjes, spelende op hare straten voor de ogen van hun grootvaders en overgrootvaders, zorgeloos en vrolijk.

Uit de geestelijke volkomenheid ten gevolge van het wonen Gods in de harten, volgt de lichamelijke voorspoed; niet omgekeerd, zoals de hedendaagse dwaze wereld meent. Tot hiertoe raapte, ten gevolge van de zonden des volks, zwaard en honger of ziekte, het volk des Heeren weg in zijne beste jaren; maar eens zal Jeruzalem vol zegen zijn, zoals men aan de talrijke vrolijke kinderschaar op zijne straten zal zien en al het volk zal zijne dagen in vrede doorbrengen, en oud en des levens zat worden. Dan, als vergeving der zonde, Gods genade en vrede blijvend bij een volk is, dan moet ook tijdelijke, stoffelijke welvaart ten laatste volgen. Alsdan blijkt, dat het spelen der eenvoudige kindertjes Gode welgevalliger is, dan de vastendagen der Farizeën.

Hiermede wordt zeker bedoeld op de tijden van zegen, die volgen zouden, maar bovenal moeten deze woorden geestelijk worden opgevat. De heerlijkheid van de Kerk der N. Bedeling wordt hier voorspeld, en in de hoogste mate de heerlijkheid van het Nieuwe Jeruzalem, dat boven is.

Deze belofte wordt aangedrongen door het volgende.

Zeker, Zion kon vragen. moedeloos vragen, of God dan een wonder kon doen, en zou doen, en daarom zegt Hij, dat al zou het wonderlijk zijn in de ogen van het volk, het toch niet verwonderlijk zou zijn in de ogen van een almachtig en getrouw God, die alle dingen werkt naar de Raad van Zijn wil.

Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Omdat hetgeen Ik zo even voor de toekomst heb beloofd, wonderlijk en ongelofelijk is in de ogen van het overblijfsel dezes volks, dat nu nog in kommer en armoede en druk leeft, maar hetgeen Ik in deze toekomstige dagen vervullen zal, zou het daarom ook in Mijne ogen wonderlijk zijn, in de ogen van Mij, de groten God? Waarlijk, het zal gewis geschieden, spreekt de HEERE der heirscharen.

Hij beveelt hun de ogen dicht te doen, en het tegenwoordige niet aan te zien, maar alleen op Zijn woord acht te geven, daar Hij groter is, dan al wat tegenwoordig is, als wilde Hij zeggen: gij moet op uwe gedachten of zwaarighe de geen acht slaan, maar op Mij en Mijn woord. Uwe verduistering bepaalt de ogen bij het tegenwoordige, en omdat deze de stad zo woest ziet, en noch jong noch oud volk daarin vindt, dat speelt en vrolijk is, maar enkel wenen en klagen aanwezig is, en de stad nog in de as ligt, de vijan de rondom nog woeden, zodat er noch vrede noch handel kan zijn, zo denkt zij, dat het te vergeefs is, en alles verloren is, en gans onmogelijk. Maar wanneer gij op Mij alleen ziet, zo moet gij toch bekennen, dat voor Mij geen ding onmogelijk is. Ziet hoe moeilijk het is een versaagd hart op te richten en te troosten, en welk ene tedere zaak het geweten is, hoe gemakkelijk het bedorven is, en hoe moeilijk om het te genezen.

Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Vraagt gij, hoe zal het plaats hebben daar gij nu toch slechts een arm, gering hoopje in het land zijt? Ziet, Ik zal Mijn volk verlossen uit de dienstbaarheid der goddeloze Heidenen in alle landen, zo ver de zon schijnt, uit het land des opgangs, en uit het land des nedergangs der zon.

En Ik zal hen allen te zamen herwaarts brengen, dat zij weer in het mid de van Jeruzalem wonen zullen 1), hetwelk dan middelpunt van een verheerlijkt, waarachtig Godsrijk zal zijn, en zo uitgebreid, als in het in Hoofdst. 2:8 heb beschreven; en zij zullen mij tot een volk zijn, en Mij dienen in waar geloof, en Ik zal hun tot een God zijn, en Mij als zodanig in genade en hulp betonen, niet alleen wat de uitwendigen naam en de uitwendige orde betreft zo als die door het verbond aan de Sinäi is geworden, maar in waarheid en in gerechtigheid 2). Daartoe zal het komen door Mijnen knecht, de Spruit van David.

Ook deze belofte is slechts in beginsel en voorafbeeldend door het terugkeren der ballingen uit Babel vervuld. Uit alle lan de zal de Heere Zijn volk naar Jeruzalem vergaderen, wanneer zich Israël als één man tot Christus bekeerd heeft, en het nieuwe Jeruzalem van de hemel komt. Dan zal Israël waarlijk Gods volk zijn, dat in God, en waarin God leeft.

Dit is de grondslag en de kroon van alle deze beloften, en dit sluit alle geluk in. Zij zullen Gods wetten gehoorzamen en God zal al hun belangen verzekeren en bevorderen. Dit Verbond zal gemaakt worden, zal opnieuw gemaakt worden in waarheid en in gerechtigheid.

Hier wordt de vaste grondslag van de troost der Kerk aangeduid. De gerechtigheid van Christus maakt, dat zij voor God kan bestaan. In de gerechtigheid van Christus en in de waarheid van Gods trouw ligt al het heil voor alle gelovigen opgesloten.

Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Laat uwe hand de sterk zijn; gaat getroost de toestand tegemoet, en doe een ieder wat zijne roeping gebiedt, gijlieden, die, door Gods barmhartigheid in deze dagen deze troostvolle woorden of beloften van ene heerlijke en zalige toekomst, even als Ik die in Hoofdst. 2-8 en Hagg. 2 tot u heb gesproken, gehoord hebt uit de mond der beide in denzelfden tijd levende en volgens Gods wil samenwerkende Profeten, Zacharia en Haggai, die geweest, die opgetreden zijn ten dage, als na het terugkeren uit Babel de grond van het huis des HEEREN der heirscharen gelegd is en het bouwen na het ophouden daarvan weer begonnen is, dat de tempel gebouwd zou worden.

Grijpt nu moed! Ziet des Heeren rijken zegen nu duidelijk voor uwe ogen! want voor die dagen, voordat de tempelbouw weer werd opgevat, kwam des menschenloon te niet, was er geen loon voor de mensenkinderen, en de loon van het vee was geen, de akkerbouw leverde geen of slechts uiterst gering bedrag op (Hagg. 1:6, 9 vv. 2:16, 19); en de uitgaande en de inkomende, die rustig hun werk deden, had de genen vrede van wege de vijand, dat er heidense indringers en binnenlandse booswichten overal loerden; want Ik zond alle mensen, een iegelijk tegen zijnen naaste, Ik liet een ieder handelen naar het goeddunken van zijn boos hart. In dit gemis van burgerlijken vrede, van voorspoed in handel en wandel openbaarde zich duidelijk zowel de vrucht van uw ongeloof, als ook de onzegen, die op u rustte.

Maar nu, nadat gij u weer tot Mij hebt gewend, en Mijn huis weer begonnen zijt verder op te bouwen, zal Ik aan het overblijfsel dezes volks niet meer wezen, gelijk in de vorige dagen, spreekt de HEERE der heirscharen.

Want het zaad zal voorspoedig zijn, de wijnstok, 1) het gewas, dat in oorlogstijden, als het land verwoest wordt, gelijk het hier niet kan gedijen, zal zijne vrucht geven, en de aarde zal haar inkomen geven, en de hemelen zullen hunnen dauw geven; en Ik zal niet alleen zwaard, droogte en andere oordelen verwijderd houden, maar ook het overblijfsel dezes volks, de gereden uit de gerichten Gods, dit alles wat Mijn zegen hun heeft toegedacht doen erven, zodat zij door dezen toekomstigen overvloed de droogte en de nood van de verlede tijd zullen vergeten (Hagg. 1:10; 2:19. Lev. 26:4 vv. Ps. 67:7).

In het Hebr. Ki zèra' hasjaloom haggèfek. Beter: Want het zaad des vredes, van de wijnstok. De wijnstok wordt hier inzonderheid het zaad der vredes genoemd, dewijl het ene gewone uitdrukking was, om een vredigen toestand aan te duiden, te zitten onder zijn wijnstok en vijeboom.

En het zal geschieden, gelijk als gij, o huis van Juda! en gij o huis Israëls d. i. gij allen, die overgebleven zijt van de twaalf stammen Mijns volks, en in onafscheidelijke eenheid Mijn toekomstig heil zult verkrijgen, geweest zijt een vloek onder de Heidenen, uw naam gebruikt is tot verwensingen, alzo zal Ik ulie de eens zo volkomen van alle zonde, nood en ellende verlossen en u behoeden, en gij zult eene zegening wezen, een volk, welks geluk en vrede men ieder, wien men iets liefs en goeds gunt, zal wensen. Daarom vreest niet, laat uwe han de sterk zijn, grijpe ieder blijmoedig het hem door God aanbevolen werk aan, en ga hij moedig de toekomst te gemoet.

Want alzo zegt de HEERE der heirscharen: Gelijk als Ik gedacht heb, en in Mijnen Goddelijken raad vast besloten heb, uliedendoor verbanning en verstrooiing kwaad te doen, toen Mij uwe vaders grotelijks vertoornden, zegt de HEERE der heirscharen, en het heeft Mij niet berouwd, maar het was Mijn onveranderlijk raadsbesluit;

Alzo denk Ik wederom in deze dagen, en Ik heb dat onveranderlijk besloten, goed te doen aan Jeruzalem, en aan het huis van Juda; vreest niet! 1) daar doet alleen wat Ik van u eis.

De Heere belooft hier, dat de tijd, die komen zal, geheel tegenovergesteld zal zijn, aan hetgeen te voren geweest is. De dagen van ellende en tegenhe de zullen plaats maken voor dagen van vrede en blijdschap. Israël is gelouterd en gereinigd gekomen uit de ellende der ballingschap, en waar nu de Heere God dit heeft gewrocht, daar zal Hij ook aan Zijn volk al Zijn gunst en goedheid betonen.

Dit zijn de dingen, die gij doen zult, zo als Ik dat reeds van uwe vaders heb verlangd (Hoofdst. 7:9 v.) a); spreekt de waarheid, een iegelijk met zijnen naaste; oordeelt de waarheid en een oordeel des vredes in uwe poorten, op uwe gerechtsplaatsen (Gen. 19:1).

Efeze 4:25.

En a) denkt niet de een des anderen kwaad in ulieder hart; en b) hebt een vals en niet lief; want al deze zijn dingen, die Ik haat, en die ze doet kan Mijn toekomstig heil niet deelachtig worden, spreekt de HEERE.

Zach. 7:10. b) Zach. 5:3, 4.

Waarheid en liefde zijn de heilige uitvloeisels der wet, welke de Heere heeft gegeven.

Ook deze beloften van aardsen zegen zijn geenszins in dien tijd volkomen vervuld, maar wachten nog op de vervulling in dien tijd, dat Israël zich zal bekeren en de Heere geheel Israël zal zalig maken.

Wederom geschiedde het woord des HEEREN der heirscharen tot mij, zeggende:

Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Het vasten der vierdemaand, op de 9 de Thammuz, tot aandenken aan de inneming van Jeruzalem door Nebukadnezar (Jer. 39:2) en

het vasten der vijfde maand op de 10 de Ab tot aandenken aan de verwoesting van de tempel en van de stad Jeruzalem door vuur (Jer. 52:12 v. vlg. 2 Kon. 25:8 en het vasten der zevende maand, de 3 de Tisri tot aandenken aan het vermoor de van Gedalja, de eersten stadhouder, en de in het land achtergelatene Jo de (2 Kon. 25:25 vv. Jer. 41:1 vv.). en het vasten der tiende maand, op de 10 de Tebeth, tot herinnering aan het begin der belegering van Jeruzalem door Nebukadnezar (2 Kon. 25:1. Jer. 39:1) elke dezer dagen van herinnering aan grote en zware bezoeken des Heeren, zal de huize van Juda, wanneer de Heere Zijne beloften vervult, en de volheid van Zijne genade en Zijnen zegen daarover uitstort, tot vreugde en tot blijdschap, en tot vrolijke hoogtij de wezen, zodat gij om de ondervondene vreugde aan de vroegere treurdagen in 't geheel niet meer gedenkt; hebt dan, dit is de enige voorwaarde voor de toekomstige zaligheid, gelijk Ik u reeds heb gezegd, de waarheid en de vrede lief (vs. 16, 17).

Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Zulk ene verandering van treurdagen in vreugdefeesten zal also plaatshebben: Nog(liever: eens) zal het geschieden, dat tot deze nu treurende en vastende stad Jeruzalem de volken en de inwoners van vele ste de komen zullen;

En de inwoners der ene stad zullen gaan tot de inwoners der andere, zeggende: Laat ons met elkaar vlijtig henengaan om te smeken het aangezicht des HEEREN, en om de HEERE der heirscharen te zoeken, opdat wij met Zijn rechtvaardig en verheerlijkt volk vrolijke feesten vieren, en men zal de andere stad antwoorden: Ik zal ook henengaan (Micha 4:1 vv. Jes. 2:2 vv. Jer. 16:19).

Ook zullen vele volken en machtige Heidenen komen met begerige harten, om de HEERE der heirscharen de God Israëls en de alleen waren God van hemel en aarde te Jeruzalem te zoeken, dat dan niet meer zal treuren en vasten, maar schitteren zal in de heerlijkheid zijns Gods, en om het aangezicht des HEEREN te smeken in Zijnen dan niet meer armoedigen maar verheerlijkten tempel.

Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Het zal in die dagen geschieden, dat tien (= een groot getal) mannen uit allerlei tongen der Heidenen; uit alle Heidenen het hun velerlei talen, grijpen zullen, ja de slip van de rok grijpen zullen van enen Joodsen man. Er zal een grote toeloop van Heidenen tot Israëls gemeenschap zijn, zeggende: Wij zullen tot u behoren, en met ulie de dezelfde wegen gaan; neemt ons dan op als le de van uw begenadigd volk; want wij hebben gehoord, dat God, die hemel en aarde gemaakt heeft, en niet slechts een God van één volk is, met ulie de is, zo zullen wij onder u ook Zijne genade deelachtig zijn.

Met deze beloften van zegen en van verheerlijking van Israël eindigt die profetie van Zacharia, door welke de Heere de tot Hem gerichte vraag over het vasten beantwoordde. Hij heeft aan Israël aan de ene zijde gezegd, dat Hij aan het vasten als zodanig in 't geheel gene waarde hechtte, maar alleen aan de vervulling Zijner geboden, welke hoofdsom waarheid en liefde is, en aan de andere zijde, dat de treurige tijd, welke met de tot hiertoe als vastendagen gehoude vier ongeluksdagen begon, voortaan zou ophouden, ja tot een tijd van groten zegen worde zou. Dat Israël de vier vastendagen later niet meer zou houden, zegt des Heeren antwoord nergens, maar het geeft de beslissing hierover aan het eigen gevoel des volks over.

Alleen belooft Hij voor de toekomst ene omkering der vastendagen in vrolijke feestdagen. Hieruit kon Israël weten, dat het er wel aan zou doen, de 4 vastendagen zo lang nog als gedenkdagen aan het door zijne zonde te weeg gebrachte onheil met treuren door te brengen, totdat de Heere zelf het aandenken aan de vroegere zonde en het vroegere onheil door Zijne nieuwe genade en Zijnen nieuwen zegen zal hebben te niet gedaan. Door zijne eigene schuld is echter Israël tot hiertoe de belofde blijde zegen nog niet deelachtig geworden, en omdat de beloofde zegen nog niet is gekomen, zo zien wij de Joden ook hen die de vier ongelukkige dagen als nationale treurdagen doorbrengen, want Israël heeft zijnen Messias, de Middelaar van de vollen zegen en van de ware heerlijkheid, verworpen. Zal echter het volk van de Messias zich eens tot dezen zijnen, nu door hen verworpen Messias bekeerd hebben, dan zullen ook deze profetieën, evenals vele andere nu nog on vervulde beloften des Oude Testaments, hare nog achtergeblevene verwezenlijking vinden.

Tien is het getal der volkomenheid. Hier wordt geleerd, dat eenmaal de tijd zou komen, dat de volheid der Heidenen zou ingaan, dat van uit de Joden het Evangelie zou uitgaan in geheel de wereld, en dat er velen zouden komen, die begerig zouden gemaakt worden naar de rijken inhoud van het Evangelie der zaligheid. De Heidenen zouden hun onkunde gevoelen, hun onmacht, om tot de kennis der zaligheid te komen, ervaren en daarom smachten naar de leer der zaligheid, zoals die door de Heilige Apostelen zou verkondigd worden.

HOOFDSTUK 9.

BELOFTE DER WELDA DE GODS, VOORZEGGING VAN DE ROEPING DER HEIDENEN.

Het 3e hoofddeel van ons Boek omvat drie hoofdstukken (hoofdst. 9-11), en staat met het vierde en laatste deel daarvan in het nauwste verband, zodat de beide delen ook dikwijls bij elkaar worden genomen. Beide delen (duidelijk te onderkennen aan het gelijkkluidende opschrift: "de last van het woord des Heeren) voorspellen de ontwikkeling van het Oud-Testamentische Godsrijk tot aan zijne volmaking in het rijk van Christus, dat de gehele aarde omvat. Het geschrift van onzen Profeet ware geen geheel, wanneer dit beeld der toekomst ontbrak, en, zo noodzakelijk het voorwoord was om de geruste zondaars voor het misbruik van dit geschrift te waarschuwen, zo noodzakelijk is nu ook dit derde en vierde deel, om alles, wat nodig is de volke te verkondigen. Zacharias profetie ware half mengsel van afzonderlijke brokstukken zonder doel of samenhang, wanneer die beide delen ontbraken. " Het eerste der beide delen kondigt het gericht over het land Chadrach aan, dat is over het Gode vijandige wereldrijk in alle zijne openbaringen, en de daarmee gelijktijdige, oprichting van het rijk Gods in heerlijkheid, het doel van alle wegen Gods, door vergadering en bekering van de verstrooide leden van het volk Gods, en hun verheffing tot overwinning der heidenen.

Vs. 1-17. Alle heidense volken met hun macht, welke het rijk Gods verdrukt en vervolgt, met hun schatten en gaven zullen eens om hun vijandschap tegen Gods volk door de Heere worden geoordeeld, verootmoedigd, en eindelijk aan Zijn rijk onderworpen en ingelijfd. Maar zijn volk zal zich verheugen, want de beloofde Koning zal als een volmaakt Rechtvaardige vol genade komen. Hij zal overwinnen door diepe zelfvernederings, ootmoed, zachtaardigheid, en door de macht van Zijn vrede. Hij zal te Jeruzalem, het middelpunt van het rijk Gods, binnentrekken, en van daar uit van zee tot zee heersen. Zijn volk zal Hij echter uit de verstrooiing en ballingschap verlossen, en in een toestand van heerlijkheid en van zegen onder Zijne genadige bescherming plaatsen.

De last, de gerichtsverkondiging (Jes. 13:1) van het woord des HEEREN over het land Chadrach (= sterk zwak), dat nu wel machtig is, maar eens machteloos zal worden, (onder dezen symbolischen naam is het toenmalige Perzische wereldrijk bedoeld). Dit door de Heere verkondigde gericht komt over alle delen van dit rijk, en in 't bijzonder in de eerste plaats over Damascus, ene der twee grootste steden van Syrië, deszelfs rust 1), want de HEERE heeft een oog over de mens, Hij neemt al hun doen en laten, hun gerustheid en hunnen trots, hunnen afgodendienst en hun misdaad tegen Zijn uitverkoren volk waar, gelijk over alle stammen Israëls, die te zamen Zijne ontferming en Zijne genade in de toekomst zullen ondervinden; Hij ziet hoe ze nog steeds door de Heidenen verdrukt worden.

De woorden: "De last van het woord des Heeren over het land Chadrach" moeten opgevat worden als opschrift boven de gehele afdeling tot aan het einde van Hoofdst. 11, en staan tegenover het opschrift (Hoofdst. 12:1): "De last van het woord des Heeren over Israël. " Beide opschriften wijzen aan, dat het land Chadrach vijandig staat tegenover het rijk van Israël, d. i. het rijk Gods, en beide afdelingen met die opschriften schilderen niets anders dan de strijd

van het rijk der wereld met het rijk Gods, doch op verschillende wijze. Terwijl in het eerste het gericht, waardoor de macht der heidenwereld over Israël vernietigd, en Israël met kracht tot overwinning van alle zijne vijanden, wordt begiftigd, de hoofdgedachte en het zwaartepunt der profetische schildering vormt, in het tweede daarentegen het gericht, waardoor Israël in de strijd tegen de heidense volken gezift, en door uitroeiing zijner onechte lede tot een heilig volk des Heeren wordt verheerlijkt. "

Van de rechte opvatting van het opschrift: "De last van het woord des Heeren over het land Chadrach" hangt die der gehele afdeling af. De duistere naam Chadrach is op de meest verschillende wijzen verklaard, nu eens als naam van enen Syrischen, maar onbeken de koning (1 Kon. 11:25), naar wien het gehele Syrische rijk genoemd is, dan als naam van een landschap, ten oosten van Palestina, misschien Hauran, hetwelk volgens ene anders niet bekende godheid Chadrach genoemd is. De meest aannemelijke is en blijft de oude verklaring, welke reeds Hiëronymus en Luther hebben, dat Chadrach een door de Profeet zelve gevormd woord zou zijn, saamgesteld uit chad scherp of sterk en rach week of zwak, om op zinrijke wijze het Medo-Perzische rijk, onder welks macht Israël stond, en tevens alle aan het rijk van God ten allen tijde vijandig gezinde wereldrijken te noemen. Zulke zinnebeeldige benamingen zijn in een profetisch boek over 't algemeen niets zeldzaams, zoals ook Jesaja en Jeremia rijk daarin zijn (vgl. Jareb, Hos. 5:13, Rahab, Ps. 87:4, Ariël Jes. 29:1 v.)

De ste de en rijken, vervolgens genoemd, zijn alleen delen van het land Chadrach, van het Perzische rijk; er moet worden voorgesteld, hoe zich het gericht over het gehele rijk aan de afzonderlijke landschappen verwezenlijkt. "Damascus en Hamath voert de Profeet slechts in 't algemeen aan; eerst bij de Fenicische en Filistijnse ste de begint hij met ene bijzondere schildering van de val van hare hoogte, omdat zij het naast bij het rijk van Israël lagen, en gedeeltelijk in hare wereldse machtsontwikkeling, gedeeltelijk in hare vijandschap tegen het verbondsvolk, de macht en de vijandschap van het wereldrijk tegen het Godsrijk voorstellen."

In het Hebr. Wedamèsjek menuchato. Beter: En Damascus is Zijne rustplaats. Dat wil zeggen, de last van het Woord Gods zal bij Damascus zijn rustplaats vinden. Damascus zal geheel en al verwoest worden, zal door de gerichten ten ondergaan.

En ook zal het verder komen en blijven. Hij zal Hamath(= kasteel), de tweede grote stad van Syrië met dezelve bepalen 1), in de Goddelijke straf mede opnemen, bovendien ook Fenicië met hare grote steden, Tyrus en Zidon, hoewel zij in haren hoogmoed zeer wijs is, en alle middelen en wegen kan bedenken om een gerust, rijk en genotvol te geven, en zich tot de Heere te bekeren;

Of: "dat aan haar grenst, " namelijk aan Damascus (vs. 1), want het is 25 mijlen ten noor de daarvan aan de Orontes gelegen, later Epifania, thans Hamah genoemd.

En Tyrus zich in hare wijsheid sterkten gebouwd heeft, ene vesting op een eiland 1), en zilver verzameld heeft als stof, en fijn goud als slijk der straten.

Tyrus was slechts ene kolonie van Zidon, maar allengs was de dochterstad de moederstad in rijkdom en macht boven het hoofd gegroeid, en toen zij, zich op hare oorspronkelijke woonplaats op het vaste land niet veilig genoeg meer gevoelde, bouwde zij op een eiland, dat ongeveer 3-4 stadiën van het vaste land en 30 stadiën ten noor de van het oude Tyrus lag. Deze eilandstad was wel is waar ene kleine stad- volgens Plinius had het eiland slechts 22 stadiën in omtrek-maar het was omgeven door enen 150 voet hogen muur en was ene zo sterke vesting, dat Salmanassar ze 5 jaren lang, Nebukadnezar 13 jaren lang en Alexander de Grote 7 maan de lang belegerde. Op dit eiland hoopten de Tyriërs door hun scheepvaart en hunnen handel ene ongelooflijke menigte rijkdommen op.

Ziet al haar verstand en de gehele menigte van hare schatten zal haar niets baten de HEERE zal haar uit het bezit stoten, en Hij zal hare vesting met alles, wat zij tot hare verdediging heeft gemaakt, hare vestingmuren, hare weltoegeruste vloten, in de zee verslaan, en zij, die mid de in de zee onbedwingbaar schijnt, zal met vuur verteerd worden¹⁾ (Ezech. 26:12).

De almachtigheid is ene al te sterke proef voor eigen schepsels tegenstand; en daar de gron de van vleselijk vertrouwen het grootste zijn onder de vijanden, daarom zal de Heere een werktuig nemen, om Zichzelven groot te maken, en hun te verderven.

Verder zal het gericht des Heeren ook het land der Filistijnen treffen. Askelon zal het zien, hoe Tyrus overwonnen wordt, en zal vrezen; desgelijks Gaza, en zal grote smart hebben, mitsgaders Ekron, dewijl hetgeen, waar zij op zagen hen heeft te schande gemaakt. Zij hoogten, dat toch tenminste Tyrus door hare sterke ligging en grote macht het voortrollend gericht zou tegenhouden, en hen in hun no de bijstaan, maar nu is hun hoop beschaamd, en zij moeten erkennen, dat ook over hen nu de bezoeking komen zal. En de koning der Filistijnen uit Gaza zal vergaan ¹⁾, er zal in 't vervolg geen meer wezen, en Askelon zal niet bewoond worden, zo geheel zal het wor de verwoest.

Maar had dan Gaza ten tijde van Zacharia, die na de ballingschap leefde, nog enen koning, daar het toch een gedeelte van het grote Perzische rijk was geworden? De mogelijkheid kan niet wor de bestreden, want de Babylonische en Perzische heersers had de de gewoonte aan de door hen onderworpenen volken niet alle zelfstandigheid te ontnemen, en de inlandse vorstenfamiliën niet geheel te onttronen; zij vergenoeg de zich integendeel daarmee, dat zij de vorsten der onderworpenen volken of ook hun nakomelingen tot schatplichtige vasallenkoningen maakten; hierop wijst ook de titel "grote koning, " "koning der koningen. " dien de Perzische koningen droegen. Zulke Perzische vazallen wor de niet zel de bij de Griekse schrijvers genoemd. Er kan dus zeer goed ook in de Perzischen tijd nog een koning van Gaza zijn geweest, die dan als Perzisch leenman moet beschouwd worden. Uit de tijd van Alexander de Grote wordt zulk een door de gelijktijdigen Hegesias uitdrukkelijk genoemd, namelijk de door zijne trouw bekende Baëtis.

En ten diepste zal Filistea wor de vernederd, de bastaard, de vreemdeling die door de Filistijn tot nu toe als iemand van onedele geboorte werd beschermd, zal te Asdod wonen, en met één woord: Ik zal de hoogmoed der Filistijnen, alles, waarop zij tot hiertoe zo trots waren, hun krijgsmacht, hun vaste steden, hun nationaliteit, uitroeien.

Dat hier van de 5 Filistijnse steden, evenals ook Amos 1:6 vv. Zef. 2:4. Jer. 23:20, Gath wordt overgeslagen, is daaruit te verklaren, dat dit, het meest landwaarts is gelegen, reeds vroeg zijne staatkundige zelfstandigheid gedeeltelijk door Juda, gedeeltelijk door Syrië verloor en tot onbeduidendheid wegzonk.

En Ik zal vervolgens allen afgodendienst zowel bij de vroeger genoemde volken als ook bij de Filistijnen uitroeien; Ik zal zijn bloed, het bloed, dat het bij de maaltij de van de afgodenoffers eet, uit zijnen mond wegdoen, en zijne verfoeisel, het vlees der offers van tussen zijne tanden, Ik zal hen bekeren, zovelen als zich van hen tot Mij wenden; al zo zal hij ook, even als wij, Gods uitverkoren volk Israël, ten gevolge der gerichten, welke over ons zijn gekomen, als een heilig zaad onzen God overblijven; zij zullen ware belijders des Heeren worden, ja hij, dat overblijfsel der Filistijnen, zal zijn als een stamvorst in Juda, geëerde le de van het volk Gods, die in Juda zijn ingelijfd, en bijv. de bewoners van de Filistijnse stad Ekron als de Jebusiet, de vroegere bewoner van Jebus, de burg Zion, welke na zijne verovering door David ook Israëls geloof aannamen, en in het volk Gods wer de ingelijfd (2 Sam. 24:16 vv. 1 Kron. 20:15 vv.).

Zonder twijfel is deze profetie van de bekering der Filistijnen, welke eens zal plaats hebben, bedoeld omtrent het gehele land Chadrach, uit welke delen ten tijde van Zacharia, bij wijze van voorbeeld, Damascus, Hamath genoemd zijn. Alzo wordt hier de latere bekering van alle die heidenen, die le de van het Gode vijandige wereldrijk zijn, en door het gericht daarover tot kennis van de leven de God komen, verkondigd; eveneens was toch in het voorgaande ook het gericht der vernietiging over het gehele land Chadrach alleen aan Tyrus in 't bijzonder volvoerd.

Vragen wij naar de vervulling van deze voorzegging van het gericht over het land Chadrach en zijne delen, zo ligt het voor de hand, aan de zegenrijken veroveringstocht van Alexander de Grote, door de genoemde landen, Syrië, Fenicië, Filistea en het overige Perzië te denken. Na de slag bij Issusin Cilicië zond Alexander Parmenio met ene legerafdeling naar Damascus, om deze gewichtige hoofdstad van Coele-Syrië, waarheen Darius zijne schatten had geborgen, te winnen. De onderneming gelukte. Op dezen tocht, welke door het dal van Orontes ging, moest ook Hamath wor de veroverd. Alexander zelf trok van Cilicië direct naar Fenicië. Zidon en de overige Fenicische ste de gaven zich vrijwillig aan hem over; alleen Tyrus meende in vertrouwen op hare onneembare ligging mid de in de zee bij de strijd tussen Alexander en de Perzen, neutraal te kunnen blijven. Toen echter Alexander met gene neutraliteit tevre de was, en om zijn voorgenomen tocht naar Egypte niet tevre de kon zijn, besloot Tyrus tot ernstigen tegenstand, en Alexander moest tot ene formele belegering en bestorming van Tyrus overgaan. Zeven meen de duurde de belegering, gedurende welken tijd Alexander nu en dan een strooptocht van verscheidene dagen op de Libanon ondernam. Eerst na ontzaglijke inspanningen kon hij het trotse Tyrus meester worden, maar nu moest het ook voor zijne vermetelheid zwaar boeten: 8. 000 Tyriërs wer de gedood, 30. 000 in slavernij verkocht, de stad zelf echter niet geheel verwoest. Van Tyrus trok Alexander naar Filistea, waar hij weer ene grote stremming van zijnen zegetocht had. Gaza, op enen heuvel gelegen en moeilijk te veroveren, bood onder de dapperen Baëtis enen even wanhopigen tegenstand als Tyrus. Wederom werd Alexander maan de lang door de belegering ener stad opgehouden, en

hierdoor zijn toorn opgewekt; toen het hem daarom eindelijk door herstelling van een dam en het aanleggen van mijnen gelukt was, Gaza te veroveren, kende zijne wraak gedurende een ogenblik gene grenzen meer; 10. 000 Perzen en Arabieren vielen, en de heldhaftige Baëtis werd levend om de veroverde stad gesleept. Nu was voor Alexander de weg naar Egypte en tot het heiligdom van Zeus Ammon in de Lybische woestijn geopend. Toen hij van daar terugkeerde om het Perzische rijk geheel te vernietigen, trok hij naar Tyrus en van daar direct naar Tapsakus aan de Eufraat. Waarschijnlijk kwam hij op dezen tocht nu ook persoonlijk naar Damascus.

Toch kan deze zegerijke veroveringstocht van Alexander door het Perzische rijk slechts voor het begin der vervulling van onze profetie worde gehouden. Want het hoogst gewichtige stuk daarvan, dat de volken in hun overblijfsels ten gevolge der over hen gekomene gerichten, zich tot de Heere zullen bekeren, en het volk Gods zullen worde ingelijfd, is door de druk van Alexanders krijgsmacht niet vervuld. De vervulling kwam meer door de ellende van de Diadochenstrijd, de strijd tussen de Egyptenaren, Syriërs en Romeinen, totdat de heidense volken binnen Israëls grenzen als afzonderlijke volken geheel verdwenen, en hun overblijfsels in de Christelijke gemeente, het ware volk van God, worde opgenomen. Onze profetie zal echter eerst dan volkomen worde vervuld, wanneer alle wereldrijken zullen overwonnen zijn, het gehele heidendom zal verdelgd wezen, de volheid der heidenen in het rijk Gods zal zijn ingegaan en Christus rijk de volkomene overwinning zal hebben behaald.

En Ik zal Mij te dier tijd, als het overblijfsel der Heidenen zich tot Mij zal bekeerd hebben, rondom Mijn huis, Mijne heilige gemeente of Mijn rijk, dat dan uit bekeerde Joden en Heidenen bestaan zal, legeren, vanwege het heirleger, vanwege die doorgaande, en van wege de wederkerende, tegen krijgslagers, dat zij niet meer doortrekken en terugkeren, opdat de drijver, wie hij ook zij, als eens Egypte, Assur, Babel en nu Hadrach, niet meer door hen, door de lede van Mijn rijk als tot hiertoe met overmoedig geweld en met vijandschap doorga; want nu heb Ik het met Mijne ogen aangezien 1), hoe Mijn volk onder dien druk moet zuchten, en het is Mij ter harte gegaan om hen te helpen.

God zal Zijn volk onder Zijne bijzondere bescherming nemen, en daarom hun naburen verzwakken, opdat het niet in hun macht zij, hen kwaad te doen. Gods Huis ligt in het midde van eens vijands land en Zijne kerk is als een lelie onder de doornen, en daarom moeten Gods macht en goedheid in de bijzondere bewaring derhalve opgemerkt worden.

Dat alles zal Ik teweegbrengen door de zending van Mijnen Gezalfde, dien Ik u (Jes. 9:5 v. Micha 5:1 vv.) beloofd heb. Verheug u dan zeer, gij dochter Zions, inwoners van Jeruzalem en in u geheel Israël! Juich dan gij dochter Jeruzalems over de grootheid van het heil, dat uw deel werd! Ziet, reeds staat het voor uwe ogen. Uw beloofde Koning en Verlosser zal u tot redding komen, in volle waarheid rechtvaardig, en die daarom ook volkomene gerechtigheid kan oefenen (Jes. 1:1-4. Jer. 23:5 v. 33:16 v.), en Hij is een Heiland (woordelijk: een, dien God tot overwinning zal helpen tegen alle vijanden van Zijn rijk, zodat zij tot ene voetbank zijner voeten moeten worde (Jes. 53:8, 10-12. Ps. 110:1); en toch Hij is arm, neergedrukt en vol lijden, als die de zonde van Zijn volk draagt, en Zijn leven tot een zoenoffer voor velen geeft (Jes. 53), enten teken Zijner nederigheid rijdende op enen ezel, en (namelijk) op een

veulen, een nog onbere de jong der ezelingen. Hieruit kan ieder zien, dat Zijn rijk niet van deze wereld is, en dat ieder, die daaraan aandeel wil hebben, ook nederig en gering moet worden.

Zonder pracht en pronk rijdt hij op enen ezel, hij zelf een beeld van ootmoed en zachtmoedigheid, waarin wij duidelijk de dierbare trekken herkennen van Hem, die in hetzelfde afbeeldsel van goddelijke zelfvernederig deze voorzegging vervulde. " Op Zijne laatste reis naar Jeruzalem richtte Jezus Zijn intocht in deze stad zo in, dat onze voorzegging onmiskenbaar vervuld werd (vgl. Matth. 21:2 vv. Mark. 11:2 vv. Luk. 19:30 vv. Joh. 12:14 vv.). De nauwkeurige overeenstemming der profetie met de vervulling, stelt vooral Mattheüs op de voorgrond, daar hij niet alleen het ezelsveulen, waarop Jezus reed, maar ook de ezelin, welke het veulen naliep, vermeldt, terwijl Johannes alleen het veulen noemt, waarop Jezus heeft gezeten, en beide Evangelisten zeggen, dat daardoor de voorzegging is vervuld zoals de discipelen eerst na de opstanding des Heeren had de opgemerkt. "Jezus wilde door op deze wijze Jeruzalem binnen te trekken, vóór Zijn lij de des doods voor het volk uitspreken, dat Hij de voorspelde Koning was, die in geringheid komende, door lij de en sterven Zijn rijk zou stichten, om de vleselijke verwachtingen des volks omtrent het wereldlijk karakter van het Messiaanse rijk te niet te doen. De vervulling, welke Jezus daardoor aan onze profetie gaf, is niet in deze uitwendige overeenstemming van Zijne handelwijze met de woor de van de Profeet te zoeken; dit doen van Jezus was zelf slechts ene belichaming van de gedachte, welke aan de profetie ten grondslag lag, dat het rijk van de Messias zich door nederigheit en lij de tot macht en heerlijkheid zou ontwikkelen, dat Jezus als de beloofde Messias niet door wapengeweld de wereld zou veroveren, en Zijn volk tot staatkundige heerschappij zou verheffen, maar door lij de en sterven Zijn rijk zou stichten, een rijk, dat niet van deze wereld, toch in deze wereld zou overwinnen. Zo vormt deze intocht van Christus in Jeruzalem slechts het begin van de vervulling onzer profetie, in 't bijzonder in dat opzicht, dat deze intocht het begin vormt van de oprichting van Zijn rijk, daar het bij de Joodse oversten het besluit om Hem te doden, tot rijpheid bracht, en Zijn lij de en sterven noodzakelijk was, om de zondige wereld met God te verzoenen en het fundament des vredes te herstellen, waarop Zijn rijk zou wor de opgebouwd. Met de uitbreiding van dit rijk over de aarde (vs. 10) wordt de vervulling tot vernietiging van alle anti-goddelijke machten voortgezet, na welke alle strijd zal ophouden.

Er is veel over gestreden, of de ezel, op welken de Koning tot Zijn volk zal komen, een beeld is van Zijne vredelievendheid of van Zijne geringheit en ootmoed. Maar, daar het rij de op het veulen ener ezelin zeker de bedoeling van versterking heeft, doch niet grotere vredelievendheid, maar wel diepere vernederig kan betekenen, daar verder ook het paard een zeer vreedzaam dier is, en de ezel in de oudheit ook veel in de oorlog werd gebruikt, en daar eindelijk sedert de tij de van Salomo tengevolge van het invoeren der paardenteelt, de ezel door voornamen en vorsten nooit meer werd gebruikt om te rijden, maar alleen muilezels en paarden, zo is het beter en veiliger het rij de op de ezel, en wel op een ezelsveulen, hier als een teken van diepe nederigheit en ootmoed op te vatten, te meer daar het voorafgaande predikaat van de Koning ene dergelijke gedachte bezat. Het Hebr. ani betekent "ellendig, nederig, lijden, " maar heeft in de Heilige Schrift altijd het nevenbegrip van den

zachtmoedigen geest, hetwelk Mattheüs vooral op de voorgrond stelt en noemt alsof er anaw stond.

Het vertoont ook veel van de heerlijkheid van Christus Koninkrijk, en het brengt ook veel toe tot bemoediging van Zijne onderdanen, dat Hij een arm en zachtmoedig Koning is, die Zich voegen wil naar de geringsten toestand van Zijn volk, dat Hij gemakkelijk om mede te handelen is, en niet licht vertoornd wordt, dat Hij niet ganselijk twist, maar dat tot Hem een gemakkelijke toegang is, en dat Hij meer teder met de Zijnen handelen zal.

Hij is een rechtvaardig regeerder, alle Zijne da de van regering zullen nauwkeurig, naar de regelen van billijkheid zijn, want Hij is rechtvaardig. Hij is een machtig beschermer voor alle degenen, die Hem geloven en ware verbintenis toedragen. Want Hij heeft heil; Hij heeft het in Zijn macht; Hij heeft het om aan alle Zijne onderdanen te schenken; Hij is de God des heils; schatten van heil zijn in Hem.

En ja nederig en gering, maar naar de wijze van aardse koningen, zal Zijne verschijning zijn. Niet op aardse wijze zal Hij Zijn rijk stichten, maar Ik zal door Hem de krijgswagens, in welke rijken der wereld hun sterkte zoeken, uit Efraïm, het vroegere noordelijke rijk, uitroeien, en de oorlogspaar de uit Jeruzalem, de hoofdstad van het vroegere rijk van Juda, dat dan weer met Efraïm verenigd zal zijn; ook zal de strijdboog uitgeroeid worden, en Hij, de toekomstige Koning, zal alle twisten onder de volken bijleggen, en de Heidenen, onder welke Hij Zijne vrede rijk opricht (Micha 4:3), vrede spreken, en Zijne heerschappij zal zich allengs uitbreiden, en zijn van zee tot aan zee, en van de rivier, de Eufraat, de uiterste grens van het heilige land in het oosten, tot aan de ein de der aarde (Ps. 72:8).

Krijgswagenen en paar de uitroeien is hetzelfde als zorgen, dat er geen oorlogen meer zou de komen. De ezel is het rijdier des vredes, het paard dat des oorlogs. De Heere voorspelt hiermede de tijd van geestelijken vrede.

Ook hier ziet de Profeet tot aan de ein de der eeuwen. Wat van de theokratischen Koning was voorspeld, wordt ook hier, gelijk in Ps. 72, overgebracht op de Messias. Hij zal een algemeen Koning zijn. Hij zal niets van Zijn recht afgeven. Hoe zij ook Hem mogen tegenstaan, Hij zal eindelijk zegevieren. Als eenmaal der tij de tijd vervuld is, zal Hij op Zijn dij hebben geschreven: Heere der Heeren en Koning der Koningen.

Maar nog groter zal Mijne genade aan u wor de bewezen. U ook aangaande, o Zion! door het bloed uws verbonds, om het verzoenend bloed, waarop uw verbond met Mij aan de Sinai (Ex. 24:8) voorafbeeldend, en door uwen Verlosser vervullend gegrond is, heb Ik uwe gebondenen, die, als uw Koning tot u zal gekomen zijn, nog in de ellende der dienstbaarheid onder de Heidenen smachten, uit de kuil, uit verstrooiing en ballingschap, waarin zij moesten versmachten, daar geen water in is, zo als men zulke waterloze cisternen dikwijls voor gevangenissen heeft gebruikt, uit gelaten.

Matth. 26:28. 1 Kor. 11:25. 9:19, 20, 21.

"Het bloed des verbonds van Zion" wijst zowel achterwaarts als voorwaarts. Nadat het verbond op Sinai was gesloten, had Mozes het volk met het bloed der geofferde dieren gesprengd, met de woorden: "Dit is het bloed des verbonds, hetwelk de Heere met ulie de gemaakt heeft over al die woorden" (Ex 24:8). Dit verbondsbloed was het onderpand des verbonds waardoor de Heere Zijn volk, dat Hij uit Egypte had verlost, tot gehoorzaamheid verbond, maar ook Zich als Zijn Koning en Verlosser voor de toekomst met hen verbond. Daarop wijst Zacharia achterwaarts. Maar dit bloed des verbonds van de offerdieren had toch alleen typische betekenis, en in dit bloed zelf lag gene verlossende kracht. "Door het bloed des verbonds" kon dus toch slechts ene verzwakte betekenis hebben: "om des verbonds wil, dat door bloed geheiligd is." Dat verbond was ook zeer dikwijls verbroken, en niet door nieuw offerbloed, maar alleen door de boete des volks opnieuw geheiligd. Daarentegen wist Zacharia, dat God een nieuw verbond, een beter, dan het oude, beloofd had. (Jer. 31:31-34). Hij wist ook, dat dit nieuwe verbond door het verlossende schuldoffer van de heilige kracht Gods zou geheiligd worde (Jes. 53:10). En hij laat het daarom wel in de woorde onbepaald, welk verbondsbloed hier zal gemeend zijn, maar hij ziet in de geest toch reeds vooruit op het waarlijk krachthebbend verbondsbloed, door hetwelk de gevangenen Israëls werkelijk uit zonde en ellende, uit de gevangenis en de boeien des satans zullen gered worden. Want deze profetie is door de laatsten (Messiaansen) tijd, en alles, wat daarvan op vroegere dagen kan worde toegepast, is gene volledige vervulling maar slechts typisch onderpand daarvan.

Dat bloed des verbonds aan de Sinai heeft op zich zelf gene zelfstandige betekenis, maar eerst het bloed van Christus, als van het eeuwig zoenoffer, welks plaats het volgens Gods beschikking in de tijd van de afschaduwing der eeuwige goederen zou innemen, zodat ieder, die met waar berouw en levendige gehoorzaamheid des geloofs dat voorafbeeldende verbondsbloed aangreep, ook aan het Nieuw Testamentische verbondsbloed der toekomst geloofde, en daardoor had, wat hij moest verwerven, namelijk vergeving der zonden. Wanneer alzo Zacharia zegt: "door het bloed uws verbonds," bedoelt hij zeker in de eerste plaats het bloed van de Sinai, maar alleen als staande in de plaats van het ware bloed der verzoening, en dus dit in zich bevattende, en zonder twijfel bestaat in zijne gedachten een inwendig verband tussen de nederigheid van de Koning, die komt (vs. 9), en het zo veel uitwerkende verbondsbloed van ons vers.

Wanneer God met Zijn volk in een verbond treedt, dan neemt Hij al hun uitwendige noede op Zich, Zichzelve verbindende, om zowel in deze dingen voor hen te zorgen als in geestelijke dingen, en dus komen dan al hun weldaede door het verbond. Want het is door het verbond, dat de gebondenen worde uitgelaten.

De weldaede der Kerk zijn niet alleen rijk en verkwikkelijk in zichzelf, maar ook in hun oorsprong, als die uit en door een verbond van liefde voortkomen, en dat het verbond aangaande dezelve is bevestigd door het bloed van Christus.

Dan zal Ik hen toeroepen: Keert 1) gijlie de weer tot de sterkte, welke uw God en Heiland gebouwd heeft, tot Jeruzalem, de hooggebouwde, voor alle Heidenen toegankelijke stad, gij gebondenen, die daar hoopt 2), dat u om het vergoten verbondsbloed ene verlossing zal ten

deel worden, en nu ook naar de vervulling dier hoop hebt verlangd! ook he de verkondig Ik, dat Ik u voor het doorgestane lij de dubbel zal wedergeven³) (Jes. 61:7).

In deze opwekking om weer te keren uit de verstrooiing onder de heidenen, is tevens de opwekking van volkomene terugkering der harten tot de Heere opgesloten, daar toch dit terugkeren alleen kon lei de tot het genieten der beloften van de laatsten tijd.

"Gebondenen, die daar hoopt" (of "gebondenen der hoop, " of "gij, wier hoop geboeid is") noemt hij diegenen, die op de verlossing hoopten en als Simeon daarop wachtten (Luk. 2). Zij had de toch de beloften Gods in de Profeet, dat zij door Christus verlost zon de worden. Zo zijn nu "gebondenen, die hopen" alle degenen, die aan hun werken twijfelen, en door de wet verootmoedigd in de erkenenis hunner zon de zijn. Want de hovaardige heiligen, die door werken der wet vroom en rechtvaardig willen zijn, zijn gene gebondenen, die hopen, want zij wachten op gene verlossing. Hun gaat ook het bloed van dit Testament niet aan, ja zij zijn geheel vrij en ongebonden, laat staan dan dat zij gevangenen der hope zou de zijn. Desgelijks, die met leringen en werken der mensen omgaan, zijn ook heilig en vrij, zij hebben deze vesting in 't geheel niet nodig, want zij zijn reeds gerust, en wonen in vrede. Maar wij, arme zondaars, die door Gods wet wor de gedreven, zodat wij gevoelen, wat zij eist, doch niets hebben noch vermogen, en alzo met zon de voor God wor de overladen, met een angstig, versaagd, kwaad geweten, en alzo erkennen, dat wij om der zon de wil des doods moeten zijn, en dus in deze ellendige gevangenis moeten liggen, deze zijn gevangenen der hope, want wij wachten op verlossing, niet door ons werk, maar door het bloed des Testaments.

Dubbel wedergeven, wil zeggen, op veelvuldige wijze wedergeven. Want wel is het volkomen waar, dat in Christus elke weldaad dubbel is, zowel in zichzelf, als in de verwerving er van, maar als hier van dubbel wordt gesproken, dan wil de Heere zeggen, dat, als Hij overvloedig is geweest in het oefenen Zijner rechtvaardigheid, Hij nog veel overvloediger zal zijn in het oefenen Zijner barmhartigheid en ontferming.

Ik zal u niet alleen weer tot een vrij zelfstandig volk maken, maar u ook de overwinning geven over de macht der wereld. Dat zult gij aanschouwen, als Ik Mij Juda de boog zal gespannen. en Ik Efraïm de boog zal gevuld 1), als een pijl daarop gelegd zal hebben, zodat Ik door dit Mijn gehele volk Mijne vijan de overwonnen zal hebben, en Ik uwe kinderen, Juda en Efraïm, o Zion! zal verwekt hebben ten zegenrijken strijd, tegen uwe kinderen, o Griekenland! namelijk tegen de vijandige wereldmacht van het Macedonisch-Grieksche wereldrijk, dat op het Perzische zal volgen (Dan. 8:21), als in 't algemeen over de wereldmacht, en als Ik, u, o Mijn volk in dien tijd met Gods kracht zal toerusten tot de strijd, en u gesteld zal hebben als het zwaard van enen in de strijd beroem de held.

Zonder twijfel heeft hier Zacharia de rijken van Alexander en van zijne opvolgers in 't bijzonder der Seleuci de in Syrië op het oog. In de oorlogen der Makkabeërs tegen het vijandelijke rijk der Seleuciden, vooral tegen Antiochus Epifanes, begon deze voorzegging tot vervulling te komen; toch mag zij daartoe niet wor de beperkt, daar dadelijk het volgende

vers het oog op de gehele wereldmacht en hare overwinning door het rijk des Heeren Jezus Christus uitbreidt.

Beter: Want Ik span mij Juda als een boog, en vul hem met Efraïm. De Heere wil hiermede zeggen, dat Juda en Efraïm het ongedeelde volk in Zijn hand is als een boog en pijl, om door hen de wereldmacht Griekenland te treffen.

En de HEERE zelf zal tot dezen strijd tegen de wereldmacht als aanvoerder van Zijn volk, en als de rechte krijgsman in majesteit en heerlijkheid, omgeven van alle heilige Engelen, van de hemel over hen lie de verschijnen (Openb. 19:11 vv.), en Zijne pijlen zullen uitvaren a) als een bliksem, en zeker treffen tot gehele vernietiging, Zijner vijan de (Hab. 3:11); en de Heere HEERE zal met de bazuin blazen, en strijdende aan hun hoofd hun het teken tot de slag geven, en Hij zal dan met vreselijk verwoestend geweld op de vijan de losstormen en voorttre de met stormen uit het zuiden, even als de verwoestende, op het hevigst woedende stormen, welke van het zui de af uit de Arabische woestijn komen (Jes. 21:1. Hab. 3:8 vv.)

Nah. 2:4.

De HEERE der heirscharen zal niet alleen voor hen strijden, maar hen, ook beschutten, en zij zullen niet alleen gene schade lijden, naar integendeel zelf de vijan de verdelgen, als verscheurende leeuwen, die het vlees van hunnen buit eten (Num. 23:24), nadat zij de slingerstenen zullen te ondergebracht hebben (liever: als slingerstenen, even als wanneer men weerloze stenen op de weg onder de voeten treedt); zij zullen ook het bloed der vijan de drinken tot dronken wor de toe, en in zegegejubel een gedruis maken als de dronkenen van wijn: en zij zullen van bloed geheel vervuld worden, gelijk het offerbekken, waarin het bloed der offerdieren wordt opgevangen, gelijk de hoeken des altaars, tegen welke het bloed in het offerbekken gesprengd wordt (Lev. 1:5, 11).

Duidelijk zijn de oorlogen, welke ons hier zijn geschilderd, de laatste beslissende oorlogen tussen de wereldmacht en het rijk of de gemeente van Christus in de laatsten tijd, wanneer het geheim der boosheid evenals de heiliging der verlostte gemeente zal voltooid zijn; in de Openbaring van Johannes wor de zij ons nader beschreven. Alzo zijn het ook gene zuiver geestelijke, maar waarachtig heilige, doch bloedige oorlogen der Christenen tegen het Anti-Christelijke leger onder aanvoering van de in heerlijkheid weer verschenen Heere Jezus Christus.

En de HEERE, hun God, zal ze te dien dage behouden, en nadat zij hun vijan de hebben vertreden, tot volle heerlijkheid brengen, als zijnde de kudde Zijns Volks, daarom zal Hij hen alle goederen der genade geven, welke Hij in Ps. 23 heeft beloofd; want gekroonde stenen zijnhet, Zij zullen in Zijn land, als ene banier, opgericht wor de 1), kolommen met kransen versierd zullen als trofeën opgericht worden.

In het Hebr. Ki abnee-nezer mithnooescoth al-admatho. Beter: Want kroonstenen zijn het, schitterend op zijn land. De Heere wil hiermede zeggen, dat Israël tot de grootste heerlijkheid

zal komen. Kroonstenen zijn edelgesteenten, en deze fonkelen en schitteren van ongemenen glans. Zo zou Israël ook zijn.

Dit geldt in de hoogste mate voor het geestelijk Israël. Schitteren zullen zij, als de Heere hen bekleedt met Zijn heil en hen plaatst in het licht zijner gerechtigheid en genade.

Ja fonkelende stenen zullen zij dan zijn, want hoe groot zal zijn goed, des volks welvaart, wezen! en hoe groot zal zijne schoonheid wezen, tot welke de rijkdom van de genadegiften des Heeren hen dan zal verheffen! het koren zal de Heere hun in overvloed geven; het zal de jongelingen, en de most zal de jonkvrouwen sprekende maken. De overvloed van de zegeningen des Heeren, de goe de Herder, die Zich over Zijne kudde heeft ontfermd, zal het gehele volk vernieuwen, en tot ene steeds bloeiende schare van jongelingen en jonkvrouwen doen opwassen.

Hierin ligt een voorgevoel van de maaltijd des Heiligen Avondmaals, zo rijk in genade verborgen. Dat is een zeldzaam Koning, die niet andere doet, dan dat Hij brood en wijn opdraagt, en daardoor niet alleen de Zijnen vergadert, maar ook een sterk volk kweekt, beide mans- en vrouwspersonen.

Het is duidelijk, dat Zacharia hier dieper in de geheimen van het Nieuwe Testament heeft ingezien, dan enig Profeet vóór hem. In het Nieuwe Testament wor de zij in de gemeenschap der genade opgenomen, terwijl men onder het Oude de Filistijnen en alle heidenen vermeed. Onder het Oude ging het moeilijk en angstvol, hier bevrijdt het nabijzijn des Heeren van de vreze, welke pijn heeft. Daar stre de Efraïm en Jeruzalem, d. i. het gehele Israël met wagens, paar de en bogen, hier met geestelijke wapenen, met woor de Gods, welke geest en leven zijn. Daar waren de beste lie de als gevangenen, die in de groeve der dienstbaarheid waren, in welke geen water der vertroosting was. Zij hiel de zich wel in geloof aan de beloften vast; maar van de uitwendige regels, waaronder zij gevangen waren (Gal. 4:3), van de wet, waaronder zij waren bewaard en besloten (Gal 3:23), had de zij geen troost; hier echter is de kracht des Nieuwen Verbonds de wijsheid; hier is een genadestaat, welke aan ene veilige en hoge vesting gelijk; hier is een rijk genot der genade en der genademiddelen; hier zijn heilige overwinningen; hier wordt men vol des Geestes; hier heeft men een hemelsen maaltijd op aarde.

HOOFDSTUK 10.

OVER DE WELDADEN, WELKE MEN IN HET RIJK VAN CHRISTUS ZAL GENIETEN.

II. Vs. 1-12. Zal Israël zulk een groot heil der toekomst, als in Hoofdst. 9 beschreven is, verkrijgen, dan moet het zich afschei de van alle afgoderij, en beginnen zijnen God, de alleen goe de Herder met een oprecht hart te dienen. Eens zal des Heeren toorn ontsteken over allen, die Zijn volk benauwen en onderdrukken, en Hij zal zowel Juda als ook Efraïm met kracht van boven toerusten, zodat zij alle vijan de van Gods rijk vernietigen. Ook Efraïm zal Hij weer tot Zijn volk vergaderen, uit alle dienstbaarheid verlossen, en in het land van rust, het vernieuwde Kanaän invoeren, zoals Hij Zijn volk eens uit Egypte heeft geleid en alle hinderpalen met krachtige hand heeft neergeslagen.

Wilt gij nu aandeel verkrijgen aan de grote beloften, welke de Heere aan Zijn volk voor de toekomst heeft gegeven, zo begeert van de HEERE regen, ten tijde des spa de regens, alle goederen, welke gij tot uwe welvaart naar lichaam en ziel behoeft, als b. v. tot het rijp wor de van uw koren de spade regen onontbeerlijk is. De HEERE zal Zich zeker aan u de Goede Herder betonen, en ook uwe gebe de om aardsen zegen gaarne verhoren. Hij maakt de weerlichten, de vruchtbare donderwolken, en Hij zal hun regen genoeg geven voor ieder kruid op het veld, zo zij er Hem om bidden, alle tijdelijke en eeuwige goederen.

Stelt uw vertrouwen niet meer op afgode van enige soort, want de terafim spreken ijdelheid, wanneer zij u door hun priesters allerlei aardse goederen beloven te geven, of u bescherming toezeggen, en de waarzeggers, die de afgode dienen, zien valsheid, en zij spreken), ijdele, verdichte dromen, zij troosten met ijdelheid, en storten alzo in het verderf; daarom, om dat vertrouwen stellen op de ijdele leugenachtige en bedrieglijke dingen zijn zij, uwe vaders, henengetogen, uit het goede land in de ballingschap als ene kudde schapen, die men tegen haren wil wegdrijft. Zij, de kinderen dezer vaderen, zijntot op dezen dag door de Heidenen als de werktuigen van de Heeren straf onderdrukt geworden; want er was geen door de Heere verkoren herder, onder hen, geen koning, die hen in des Heeren kracht bewaarde en verzorgde.

Pred. 5:6.

Tegen de goddeloze herders, de heidense wereldbeheersers, onder wier geweld Mijne kudde geraakt is, nadat zij haren eigen herder uit Isaï's stam had verloren, was Mijne toorn ontstoken, en over de boosaardige, overmoedige bokken, want dezulken en gene ware herders, zijn deze vreemde beheersers, heb Ik bezoeking gedaan; maar de HEERE der heirscharen zal van nu aan Zijne kudde, aan welke Hij dierbaar gewor de is, met genade en ontferming bezoeken, namelijk het huis van Juda, en in hen geheel Israël, welks hoofdstam het is, en Hij zal hen van de zo smartelijken druk der slechte herders, onder welke zij versmachten, bevrijden, en hen stellen, gelijk het paard Zijner majesteit, dat altijd sterk en moedig is in de strijd, opdat zij al hun vijan de zou de kunnen overwinnen.

Want even als een huis op vasten bodem rust, en met al wat er nodig is wordt toegerust, zo zal Ik ook Mijn verlost volk eens volkomen tot de strijd tegen zijne vijan de toerusten. Van hetzelfde, 1) uit het mid de van Mijn volk en door Mijnen Geest verwekt, zal de hoeksteen, waarop het wezen van de staat zal rusten, namelijk godsvrucht en gerechtigheid, van hetzelfde zal de nagel in de muren, waaraan het huisgereedschap opgehangen wordt, en waarmee de steunsels van de staat, de rechters, priesters en leraars te vergelijken zijn, van hetzelfde zal de strijdboog en elk middel tot zegerijken strijd, te zamen zullen van hetzelfde alle drijvers, alle zegerijke krijgshel de en aanvoerders, onder welke Mijn volk zijne verdrukkers kan drijven, overwinnen en onderwerpen, als het zelf door die heidense geweldhebbers is verdrukt en onderworpen, voortkomen.

In de eerste verzen heeft de Heere gezegd, dat al de tegenheden, welke zij had de ervaren, uit Hem waren. De rampen, die Israël en Juda had de getroffen, om hunner zon de wil, waren van de Heere God; en in dit en in de volgende verzen zegt de Heere, dat ook het heil, dat reeds genoten was en wat nog volgen zou, uit Hem was.

En dit alles, opdat zij Hem zou de zoeken en loven, en niet weer terugkeren tot hun vorige zondige wegen.

En zij zullen, zo toegerust, zijn als de helden, die onoverwinnelijk hun vijan de in het slijk der straten vertre de in de strijd, en zij zullen met overwinnende macht strijden; want de HEERE zal met hen wezen 1); en zij zullen die beschamen, die op paar de rijden, waarop de vijan de zich het meest verlaten.

Zij zullen Gods gunst en tegenwoordigheid genieten, en van Hem erkend en aangenomen worden. Dit is de grondslag van al het overige. De Heere is met hen. Hij neemt hun zaak over, trekt hun partij, is aan hun zijde en als Hij voor hen is, wie kan tegen hen zijn. Al hun waardigheid en vreugde is enkel aan Gods ontferming toe te schrijven, en gelijk ontferming, barmhartigheid veronderstelt, zo sluit zij verdienste uit.

En Ik zal het huis, het vroegere rijk van Judamet goddelijke kracht versterken, en het huis van Jozef of Efraïm, het volk der 10 stammen, dat nu nog in de ellende der ballingschap smacht, zal Ik behouden, met Mijne genade vervullen, en Ik zal hen weer inzetten, zodat zij rustig en gelukkig in hun land zullen wonen; want Ik heb Mij hunner weer geheel ontfermd, en zij zullen wezen alsof Ik hen niet verstoten had. Dit zal zeker geschieden; Want Ik ben de HEERE, hun God, die het wil en kan doen, en Ik zal ze in elke zaak, welke zij voor Mij zullen brengen, verhoren.

En zij zullen dan sterk in de Heere zijn als een held van Efraïm 1), en hun hart zal zich verblij de in de heiligen krijg; als van de wijn gesterkt, zullen zij des Heeren oorlogen voeren. Hun vreugde in de strijd niet minder maar steeds groter worden, en hun kinderen zullen het zien, en zich verblijden; hun hart zal zich verheugen in de HEERE, en vol heiligen moed tot de strijd zijn voor de Heere en Zijn rijk.

Beter: En Efraïm zal zijn als een held. Niet alleen gaan de beloften over Juda, maar ook over Efraïm. Het is voor de Heere God één volk. Efraïm moge nog in de verstrooiing verkeren, als de Heere God Zijn volk komt bezoeken met de geestelijke bezoeken, dan zullen ze eerst ervaren, dat de Heere zowel Efraïm als Juda, Juda als Efraïm ten goede gedenkt.

Zo mogen nu de kinderen van Efraïm in hun ellende onder de Heidenen zich met deze genadige belofte vertroosten, en behoeven zij niet te twijfelen; want ziet Ik zal eens hen allen toesissen, gelijk een houder van bijen de bijen door sissen vriendelijk lokt, en zal ze uit de verstrooiing rondom Mij vergaderen; want Ik zal ze uit de zonde verlossen; en zij zullen dan, ook wanneer zij nog onder de druk der dienstbaarheid staan, even als wanneer Ik ze in de heerlijke vrijheid om Mij verzameld zal hebben, vermenigvuldigd worden, gelijk zij te voren onder de druk van Egypte vermenigvuldigd waren (Ex. 1:7, 12. Ezech. 36:10 #Eze). Dat zal het eerste bewijs Mijner genade na hun verlossing voor hen zijn.

En wanneer gij Mij vraagt, hoe dat geschied zal, zo hoort: Ik zal hen, de kinderen van Efraïm, als zich zelf vermeerderend zaad onder de volken zaaien, en zij zullen onder deze als een bekeerd, heilig volk Mijner gedenken in verre plaatsen, en Mijnen naam met hart en mond en han de wijd en zijd loven, en zij zullen door zulk een aanbidding van Mijnen heiligen naam, en Mijne hen besturende genade gelukkig en zalig leven met hun kinderen, en eindelijk uit de verte tot Mij en Mijn overig heilig volk wederkeren.

Want Ik zal ze wederbrengen uit Egypteland, en Ik zal ze vergaderen uit Assyrië, uit alle landen, waar zij ook he de in dienstbaarheid leven, want Egypte en Assur zijn voorafbeeldingen van alle landen, in welke Gods volk door de wereldmacht onderworpen wordt (Hos. 9:3). En Ik zal ze weer op de voor hen bestemde en bewaarde plaats in het land der rust en der zalige gemeenschap met Mij, in het land van Gilead en Libanon, ten oosten en ten westen van de Jordaan, waar volgens Mijnen genadigen wil en Mijn bevel door Jozua hun woonplaatsen moesten zijn, brengen, maar het zal hun niet genoeg wezen, omdat er zo vele zijn.

En Hij zelf, de Heere, zal, wanneer zij eens uit alle landen in het land der ruste Gods terugkeren, voor hen heentrekken, en met hen door de zee gaan, evenals eens de Engel des Heeren in de wolkkolom voor Israëel heentrok door de Schelfzee, die benauwende, 1) welke grote angst zal verwekken, zodat zij meen de te zullen omkomen, en Hij zal de golven in de zee slaan, en al de diepten der rivieren (woordelijk: "van de Nijl, " de stroom, die de dienstbaarheid van Gods volk onder de wereldmacht voorstelt) zullen verdrogen; dan zal door de Heere zelven voor eeuwig de hoogmoed van Assur nedergeworpen worden, en de scepter van Egypte zal wegwijken; alle hoogmoedige verdrukking en overheersing der verlostte gemeente Gods door enige wereldmacht, waarvan Assur en Egypte toonbeelden zijn, zal dan voor altijd worden vernietigd.

Ook hier is weer, al is het in de eerste plaats met het oog op het ene toen nog in onderworpenheid van Assur en in de verstrooiing levende gedeelte van het Oud-Testamentische verbondsvolk geweest op een laatsten, allerzwaarsten strijd der verlostte

en geheiligde gemeente Gods met de Gode vijandige macht der wereld, en op een laatsten tijd van groten angst voor de geboorte tot het eeuwig zalige leven in het land der rust, een strijd en een angst, waarvan Israëls strijd en angst bij het uittrekken uit Egypte slechts het voorspellend voorbeeld zijn geweest. Zo zal dus het einde der geschiedenis van het rijk Gods tot zijn begin terugkeren en zich daarmee verenigen, zeker echter dit begin in openbaring van wondermacht, genade en ontferming Gode verre overtreffen.

Dit, dat benauwen, ziet op de zee. Het was de zee, die Israël dreigde te doen vergaan, als de Heere niet op bijzondere wijze de wateren had gescheiden, zodat zij ston de als twee muren. De Heere spreekt in dit vers het uit, dat Hij alle de machten, die zich tegen Zijn volk stellen, zal vernietigen. De Heere zal optreden, om niet alleen Zijn volk te verlossen, maar het ook rust te geven van al zijne vijanden.

Als de Heere optreedt en de zaak van Zijn volk in han de neemt, kan Israël gerust zijn en Efraïm zich verheugen over het eeuwig heil.

En Ik zelf zal hen sterken in Mij, de HEERE, en in Zijnen heiligen naam, in welken ieder, die aan Hem gelooft, goddelijke kracht en sterkte, heiligen moed en vertrouwen ontvangt, zullen zij wandelen op dezen laatsten weg van groten angst en zware beproeving huns geloofs, spreekt de HEERE.

Hoewel de heerlijke beloften, welke in dit hoofdstuk aan Juda en Efraïm wor de gegeven in de tij de van Zacharia tot op Christus door het terugkeren van vele Jo de uit de ballingschap in het land der vaders, door wederbevolking van Galilea, alsook door de bescherming en de bewaring, welke de Heere aan het volk in de oorlogen van de wereldmachten om de heerschappij in Palestina liet deelachtig worden, begonnen zijn vervuld te worden, zo heeft toch de eigenlijke vervulling tot hiertoe niet plaats gehad, en is eerst in de laatste tijden, wanneer Israël zich zal bekeren, en in het rijk van Christus, en eindelijk ook in het verheerlijkte land der vaders zal wor de verzameld, te verwachten. De oorlogen, welke dan Gods volk tegen het rijk van de Antichrist zal moeten voeren, zullen echter evenmin van zuiver geestelijken aard zijn, als hun voorafbeeldingen, de bestorming door Sanheribs legermassa's onder Hizkia, en hun vernietiging, en de oorlogen der Makkabeën tegen Antiochus Epifanes van zuiver uitwendigen, staatkundigen aard zijn geweest.

HOOFDSTUK 11.

OVER DE VERWOESTING VAN HET JOODSE LAND, EEN GEVOLG VAN DE VERWERPING VAN CHRISTUS, DE WAREN HERDER.

II. Vs. 1-17. De zalige blik van de Profeet in de heerlijke toekomst van de laatsten tijd wordt nog eens verduisterd, daar hij ziet, hoe het volk, vóórdat het tot dit doel der volkomene vrijheid en heerlijkheid komt, zich nog eerst aan de grootste ondankbaarheid jegens zijnen waren Herder schuldig maakt, die het tot dat doel wil voeren. Hij ziet hoe het zich gehele verwerping op de hals haalt, zodat een herhaald gericht van de zwaarsten aard, namelijk verwoesting van het land door ene nieuwe wereldmacht, welke het volk Gods haat, oplossing van zijn gehele volksbestaan, en verstrooiing onder alle heidenen over hen moest komen, opdat het door zulk een gericht zijnen door Hem verworpen enigen Herder lere erkennen, en geschikt worde tot de in het vorige beschrevene oorlogen. Vooreerst dreigt de Profeet (vs. 1-3) dat gericht der verwoesting van het land met al zijne heerlijke en grootse voortbrengselen, en met de oplossing van het staatkundig bestaan van het gehele volk des Ou de Verbonds. Dan eerst schildert hij de oorzaken van dit gericht, daar hij door ene hem door de Heere in het visioen bevolene zinnebeeldige handeling voorstelt, hoe de Heere na het terugkeren van het volk uit Babylon is begonnen, als een goed Herder in trouwe zorg zijn volk te wei de en te beschermen, hoe het volk echter steeds onverschilliger omtrent Hem en Zijne liefde wordt, hoe Hij eindelijk voor hen treedt, om van hen geloof, gehoorzaamheid en liefde als loon van Zijne herdertrouw te ontvangen, hoe het echter deze beproeving niet alleen niet kan doorstaan, maar zijnen Herder met de schandelijksten ondank en gehele verwerping daarvan beloont (vs. 4-14). Na zulk ene uiteenzetting van de noodzakelijkheid des gerichtts beschrijft de Profeet dit, namelijk dat Israël nogmaals in de macht van enen goddelozen Herder, van de Romeinse wereldmacht, zal wor de overgegeven, nadat het zijnen enigen, goe de Herder heeft verworpen.

Doe uwe deuren open, o Libanon! opdat het vuur der verwoesting door 's vijands geweld uwe cederen (Num. 24:6) vertere.

Huilt, gij dennen! cypressen van de Libanon (1 Kon. 5:8), dewijl de cederen, de trots van de Libanon, gevallen zijn door verwoestend vuur, dewijl die heerlijke bomen, de ganse heerlijke schepping van ceders en cypressen, verwoest zijn; huilt, gij eiken van Basan, oostelijk van het meer Gennesareth (Num. 21:30), dewijl het sterke ondoordringbare woud van heerlijke bomen nedergevalle is, omgehouden door de vijanden.

Wanneer in een bos het gekraak van een vallen de eik wordt vernomen, is dit een teken, dat de houthakker nabij is, en iedere boom wel mag beven, of niet misschien morgen de scherpe bijl hem treffen zal. Wij zijn allen bomen voor de bijl getekend, en de val van één onzer moest ons herinneren, dat voor ons allen, zij hij groot als de ceder, of nederig als de den, het aangewezen uur spoedig nadert: Ik vertrouw, dat wij niet, door veel van de dood te horen, er verhard tegen worden. Mogen wij nimmer gelijk zijn aan de vogels in de toren, die hun nest bouwen, terwijl de klok luidt, en rustig slapen, terwijl de doodsklok door de lucht weergalmt. Mogen wij de dood beschouwen als de allergewichtigste gebeurtenis en zijne nadering met

ernst verwachten. Het betaamt ons niet te spotten, terwijl ons eeuwig lot aan een draad hangt. Het zwaard is reeds uit de schede; laat ons niet beuzelen; het is gepolijst en gescherpt; laat ons er niet mede spelen. Hij, die zich niet voorbereidt op de dood, is meer dan een gewone dwaas, is krankzinnig. Wanneer Gods stem door de bomen des hofs wordt vernomen, laat de vijgeboom, de olm en de ceder dan gelijkelijk de klank er van horen.

Er is ene stem des gehuils der herderen in Basan, dat rijk is in weiden, dewijl hun heerlijkheid, dat schone weiland, hetwelk hun trots was, verwoest is, men hoort zelfs ene stem des gebruls der jongs leeuwen, dewijl de hoogmoed van de Jordaan, het welig groeiend hout en riet aan hare oevers, waarin zij ene veilige en aangename legerplaats hadden, verwoest is. Alzo is het ganse land van Israël, vooral de woonplaatsen van het vroegere rijk van Efraïm in 't oosten en westen van de Jordaan door vijandige veroveringen verwoest.

Het is de verwoesting van het heilige land door de Joodsen oorlog, de verwoesting van het land, en de wegsleping en verstrooiing zijner bewoners door de Romeinen, welke de Profeet hier in de Geest aanschouwt. Zij volgde als gericht Gods over Zijn volk en diens land na voorbijgaan van de 40 jarigen tijd van genade, welchen de door het volk verworpene enige goede Herder Jezus Christus nog aan het kruis daarvoor had afgebe de met de woorden: "Vader! vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen." De Profeet schildert slechts de verwoesting van het heerlijkste en verhevenste in het land, en laat het ons over, daaruit het besluit te trekken, dat daarnevens ook al het mindere der verwoesting zal wor de prijsgegeven, en dat, zoals van zelf spreekt, niet alleen het land en zijne gewassen, maar vooral ook het volk met al zijne kerkelijke en staatkundige inrichtingen aan het gericht van oplossing en verwoesting zal wor de overgegeven. Zo laat de Profeet aan zijne gehele verkondiging in deze afdeling het verschrikkelijk resultaat van de naderende ontwikkeling der inwendige geschiedenis van zijn volk voorafgaan, en tekent dit resultaat met weinige krachtige woorden, die voor iederen Israëliet, die zijn land en diens kroon kende, duidelijk zijn als een zwaar gericht van God. Hij plaatst dat voorop, opdat de opmerkzaamheid op de voorstelling, welke nu volgt, en welke de ontwikkeling, die noodzakelijk tot dit resultaat moet leiden, wordt voorgesteld, des te meer gespannen zij, en de overtuiging van de gerechtigheid van dit gericht dan des te vaster zij.

Alzo zegt de HEERE, mijn God tot mij, Zijnen knecht en Profeet, wien Ik met alles, wat ik heb, ten dienste sta, die in Mij is, en ik in Hem: Weidt deze slachtschappen. Neem het herdertsambt op u over Mijne arme kudde, welke door hare verdrukkers en kwellers, de machten der wereld, voortdurend wordt geplaagd, over Mijn volk Israël. Stel het daardoor in een beeld voor ogen, hoe Ik, de Heere, van nu aan als Zijn enig goede Herder met liefde en trouw het weer zal aannemen, en het van al zijne vervolgers en schandelijke herders wil verlossen.

Ja het zijn thans machteloze slachtschappen, welkerovermoedige bezitters, de wereldbeheersers, aan wie Ik ze ter kastijding heb overgegeven, hen doden, en hou de het voor gene schuld 1), en een ieder dergenen, die ze verkopen, die schandelijk koopmanschap met hen drijft, voelt zich daarbij gelukkig, en zegt in trotse gerustheid, zonder enig gevoel van zijn onrecht: Geloofd zij de HEERE, die het mij heeft laten gelukken de kudde in mijn bezit

te krijgen, zo dat ik daardoor rijk gewor de ben! en in één woord niemand van degenen, die ze weiden, niemand van hun herders, aan wie Ik ze voor een tijd ter kastijding heb overgelaten, verschoont ze, zij zoeken integendeel hun gehele vernietiging.

Dit wil zeggen: gaan tot nu toe strafloos voort, zonder dat zij de straf Gods om hun verdrukking ervaren. Ja, zij spreken: Geloofd zij de Heere, menende, dat zij niet alleen ongestraft kunnen verdrukken, maar zelfs de goedkeuring Gods er op ontvangen. Het is duidelijk, dat onder deze hogen of bezitters de wereldmachten verstaan moeten worden, die Israël hebben verdrukt, en die daartoe van de Heere de macht hebben ontvangen.

Maar ziet, dewijl zij het niet deden, om des Heeren wil uit te voeren, maar om hun eigen boosheid en hoogmoed bot te vieren, zou de Heere hen tegenkomen, en zegt Hij in vers 6, dat Hij zelf deze macht verbreken zal, en Zijne slachtschappen zal weiden. Want toch, wel wordt het de Profeet opgedragen, maar zoals duidelijk uit vs. 10 blijkt, is het de Heere God, of wilt ge, de Christus Gods, de Engel des Verbonds dien hij vertegenwoordigt, dewijl hij dingen doet, en van dingen spreekt, die de Heere God alleen kan doen en die de Heere God alleen gedaan heeft.

Zeker Ik zal Mijne kudde ook niet langer meerongewroken laten, noch de inwoners dezes lands, dezer aarde, de volken in de wereld en hun beheersers, die Mij volk tot op dit uur beheersen en verdierven, verschonon, spreekt de HEERE; maar ziet, Ik zal de mensen in elk van die wereldrijken overleveren, elk een in de geweldige onmeedogende hand zijns naasten, zodat zij elkaar door burgeroorlogen evenzeer ontvleson en opeten als zij Mijne kudde hebben opgegeten, en Ik zal ze overgeven in de hand zijns konings, in wiens land hij leeft, en zijdie vorsten en meesters over de volken, zullen door hun tirannie dit land, dat eerst door burgeroorlogen is verdorven, met ijzeren hand te morzel slaan, en Ik zal ze, de volken, ter rechtvaardige vergelding daarvoor, dat zij Mij volk hebben verdrukt en geslacht, uit hun hand niet verlossen.

Bij de meesters en boze herders, die Israël als schapen behandelen, welke zij hou de om te slachten, en door welke zij zich slechts zoeken te verrijken, denkt de Profeet aan dezelfde, die hij boven in Hoofdst. 10:3 bokken heeft genoemd, tegen welke de Heere Zijn volk eens tot een zegerijken vernietigingsstrijd zal toerusten, de wereldmacht en hare beheersers, en wel de Assyrische, die Efraïm, de tien stammen van het noorden, onderwierp en uitoog, de Chaldeeuwse en Medo-Perzische, die Juda beheersten; onder deze let de Profeet toch minder op de Assyrische, terwijl hij in zijne gedachten slechts van het begin der Babylonische ballingschap rekent. Ook onder de heerschappij der Perzische koningen was het niet veel beter dan een opeten van de schapen van 's Heeren kudde zonder verschoning, hoewel ook voor een tijd ene welwillender gezindheid in enen groten koning omtrent de Jo de zichtbaar werd. Toch hiel de de Perzische koningen het Joodse volk als ene kostbare, zeer winstgevende bezitting vast. Op de wereldheerschappij van Perzië volgde die van Alexander de Grote en van zijne erfgenamen, welke, voorwaarts gezien, eerst recht tot de bokken en boze herders behoorden, welke des Heeren schapen als hun slachtschappen beschouwden. De menigvuldige oproeren en burgeroorlogen in deze wereldrijken, de dwingelandij van hun heersers over de door hen met geweld onderworpen en met geweld nedergevalen volken

zijn volgens het profetisch woord vergeldingsgerichten des Heeren voor de tirannie, welke zij over het volk aller volken, het volk Gods uitoefenden.

Dies heb ik deze slachtschappen geweid; ik nam nu in de geest in de plaats des Heeren dat herdersambt over de schapen op mij, en wel dewijl zij ellendige verootmoedigde schapen zijn, die hun zon de als een zwaren last gevoelen, en naar Gods hulp uitzien; en ik heb mij genomen, om aan mijne kudde voor ogen te stellen, welke grote genadegiften de Heere door mij hunnen herder, hun wilde geven, twee stokken, de enen heb ik genoemd LIEFELIJKHEID, genade en gunst van God, en de anderen heb ik genoemd ZAMENBINDERS, vereniging, want Hij beloofde hun wedervereniging en innige gemeenschap onder elkaar (vs. 14), en ik hebzo die schapen een tijd lang geweid.

En ik heb drie herders 1), drie wereldbeheersers of wereldrijken met hare beheersers, in wier macht mijne kudde zich na elkaar bevond, namelijk het Babylonische, Perzische en Griekse rijk, in ééne maand afgesneden. Ik deed dat gedurende de tijd, dat ik de schapen hoedde in 3 maal 10 dagen, nadat ieder der drie rijken tien dagen, de toegemeten vollen tijd van zijn bestaan, welke ten gevolge mijner heerlijke werkzaamheid toch slechts een korte was, geduurd had; want (liever: maar) ondanks dezen mijnen onvermoei de ijver voor mijne kudde volgde zij toch mijne leiding niet, en mijne ziel was daardoor over hen ongeduldig en verdrietig geworden, en ook had hun ziel ene walg van Mij.

Dat de gehele afdeling van vs. 4 af moet wor de opgevat als ene symbolische handeling, die in het profetische visioen plaats heeft, ziet men daaraan, dat de Profeet het herdersambt over het volk van het terugkeren des volks uit Babylon af tot aan de dood van Alexander, ja, tot verre na de dood van Christus waarneemt, voordat hij het volk geheel laat varen en overgeeft. Het is des Heeren herderlijke zorg en de versmading van Hem, en wel van de eeuwigen Zoon van God, welke hij voorstelt. In de loop van het derde tiental dagen, d. i. gedurende de Macedonisch-Grieksche en Diadochen heerschappij, na het uitwissen der profetische verkondiging onder het volk, en dus zelfs onder de bloei der Makkabeën, komt eerst de walging des volks van zijnen waren Herder, zijne vleselijke aardsgezindheid duidelijk voor, ene gezindheid, welke, meer en meer toenemende, de Koning en Herder, die in geringheid en zelfontlediging verscheen, noodzakelijk van zich moest stoten.

Hier blijkt hun vijandschap tegen Christus en dat zij zich hatelijk voor Hem maakten. Hij kwam tot het zijne, de schapen zijner eigene weide; men had mogen verwachten, dat er tussen hem en hen ene innige genegenheid zou geweest zijn, gelijk tussen een herder en zijne schapen, maar zij gedroegen zich zo slecht, dat zijne ziele een walging voor hen had, tegen hen gekant was, zo kan het gelezen worden. Hij wilde hun vriendelijkheid bewijzen, maar kon hun die vriendelijkheid niet doen, die Hij voornemens was, om hun ongelooft. Hij was in hen teleurgesteld, misnoegd omtrent hen, bezwaard over hen. Hun tergingen zelf maakte zijn geduld ten einde, en Hij was moede van dit ongelovig en verkeerd geslacht, ook had hun ziele een afschrik van mij en daarom had mijne ziel een walging van hen. Want welke vervreemding er ook zij tussen God en de mens, zo begint zij aan des mensens zijde.

En ik zei tengevolge van dien tegenzin tot hen: Ik zal ulie de niet meer weiden, maar u geheel overlaten aan uw lot, dat gij zelf u kiest; wat sterft, dat sterve, en wet afgesne de is, dat zij afgesneden, en dat de overgeblevenen de een des anderen vlees verslinden¹).

De versmading van Christus (om welke Hij haar verlaat) is ene genoegzame terging, en de allerswaarste oordelen af te brengen. En wie zal zich ontfermen over, of zorg dragen voor degenen, omtrent welke Christus alle medelij de heeft afgelegd? .

En Ik nam eerst mijnen stok LIEFELIJKHEID, door welken ik aan mijne kudde Gods vernieuwde genade beloofd had, en ik verbrak denzelven, te niet doende Mijn verbond, hetwelk ik met al deze heidense volkenten gunste mijner kudde gemaakt had, en door hetwelk ik ze verbon de had mijn volk niet meer te benadelen en te verderven.

Eerst door het verbreken van de twee de stok wordt de bedreiging in vs. 9, dat Israël aan de verslinding van zijn eigen vlees zal wor de overgegeven, verwezenlijkt. Alleen de bescherming van de wereldse volken wordt aan het volk door het verbreken van de stok liefelijkheid ontnomen; het gehele verderf blijft zolang nog verre van hen, als zijn goede Herder het nog met de twee de stok blijft weiden.

Het Verbond, waarvan hier sprake is, is niet het Noachitische Verbond, zoals sommigen menen, maar een soortgelijk, als waarvan de Heere spreekt door Hosea. Daar spreekt Hij van een verbond met het gedierte des velds, om Zijn volk niet te beschadigen, hier van een verbond, opdat de Heidense volken Israël niet zou de verderven. Welnu, dit verbond zou de Heere verbreken en als straks de andere staf ook verbroken wordt, dan wordt Israël, van wege zijn Christusverwerping, geheel aan de macht der Heidenen overgegeven.

Dus werd het te dien dage vernietigd, en alzo mijne ontrouwe kudde aan de volken in de wereld door mij prijs gegeven, dat zij met geweld en uitputting hen kon de plagen, en alzo hebben de ellendigen onder de schapen, die op mij, op des Heeren spreken en handelen met ootmoed en gehoorzaamheid wachtten, bekend, dat hetgeen ik, de Profeet, in naam en in de plaats des Heeren in deze zinnebeeldige handeling gedaan en gesproken heb, des HEEREN waarachtig woord was, waardoor Hij Zijn volk de toekomst wilde verklaren.

Zo zagen de Christenen, toen de Joodse oorlog met de Romeinen begon, uit de vervulling de waarheid van Jezus voorzegging in Matth. 24:6-8.

Want nadat Ik alzo besloten had, mijn volk weer aan de macht der Heidenen over te geven, beproefde ik ze te voren nog eens, om te zien, of zij mijne herdertrouw werkelijk niet erkenden, en verder niet begeerden; daarom had Ik tot henlie de gezegd: indien het goed is in uwe ogen, brengt mij een loon, en zo het niet goed in uwe ogen is, laat het na, opdat ik zie, of gij mijne liefde met bekering, geloof en gehoorzaamheid beantwoordt; doet naar uw eigen welgevallen, want dankbaarheid moet vrijwillig zijn. En zij, in plaats van mijne welda de met berouw en leedgevoel, met geloof en ootmoedige gehoorzaamheid te beantwoorden, hebben mijnen loon gewogen voor al mijnen arbeid en moeite, dertig zilverlingen, de prijs voor enen

lijfeigen (Ex. 21:32. Hos. 3:2); daardoor toon de zij duidelijk, dat zij mijne liefde en trouw niet hoger schatten dan de arbeid van enen slaaf.

Doch de HEERE, dien ik als herder vertegenwoordigde, wien dus ook die geringe waardering Zijner genade en liefde aanging, zei: Werp ze, dat schandelijk loon, henen, zoals men met een spreekwoord zegt, voor de pottebakker, want het is een ellendig, armzalig loon voor pottebakkerswerk; een heerlijke prijs, dien Ik voor al Mijne moeite onder hen waard geacht ben geweest van hen! En ik nam die dertig zilverlingen, en wierp ze in het huis des HEEREN voor Zijn heilig aangezicht opdat Hij, die daar onder Zijn volk tegenwoordig is, zulken ondank zou zien en wreken; ik wierp dit verachtelijk loon volgens des Heeren bevel voor de pottebakker, die zich in het huis des Heeren ophield en daar enigen arbeid verrichtte.

Wat vooreerst de hier geschetsten Herder zelve betreft, ofschoon die benaming de Messias bepaaldelijk in Zijne dienstknechtsgestalte moet aanduiden, schemert achter die verborgene heerlijkheid van Zijn persoon als het ware door het schamel herderskleed henen. Niet slechts is Hij op bijzondere wijze door Jehova zelve geroepen, maar Hij heeft ook macht om alle andere volken of te verhinderen, of te vergunnen aan Israël schade te doen. Zijne verachtelijke bezoldiging wordt als ene persoonlijke belediging van Jehova zelve veroordeeld, en nauwelijks is Hij verworpen of een stroom van allerlei ellende breekt onbeteugeld over het volk der ondankbaren los. Zo blijkt het hoe langer hoe duidelijker, wie het is, die hier sprekende ingevoerd wordt, al is het onmogelijk uit te maken, of en in hoever Zacharia bewust was, dat hij hier enen Hogeren in Zijnen persoon te aanschouwen gaf. Maar zo horen wij ook hier de weerklink van wat Jehova zelf in ene vorige profetie heeft verklaard aangaande "Mijnen herder, " de man, die Mijn metgezel is! De werkzaamheid, ten tweede, van de hier getekende Herder was geheel overeenkomstig de geest Zijner zending geweest; liefde was het karakter, onderlinge vereniging der kudde het eindpaal van al, wat Hij ten behoeve der eerloze slachschappen aanving. Verplaatst men zich, aan de hand der profetie in het openlijk leven van de groten Herder der schapen, dan blijkt het gedurig, dat Hij gekomen is, opdat zij niet slechts het leven, maar overvloed hebben, en ééne kudde onder éénen staf zou de uitmaken. De verwerping van dezen Herder wordt hier als de vrucht van hardnekkig ongeloof en de bron van talloze jammeren voorgesteld. Werkelijk hebben, naar vs. 14 de ellendigen des volks uit de oordelen, die door vreemde volken over Israël kwamen, kunnen afleiden, dat zijne zaak die van Jehova zelve mocht heten. Hoezeer hebben de Godsgerichten over de versmaders van de verhoogde Messias tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk medegewerkt! Aangaande de hier uitgereikte prijs van dertig zilverlingen moet vooral niet vergeten worden, dat hij met het bloedgeld voor een slaaf, die door een os gedood was, gelijk stond (Exod. 21:32). Het verschil tussen de profetie, waarin deze prijs aan de Messias zelve, en het geschiedverhaal, waarin deze aan Zijnen verrader wordt uitgereikt, zal ons bevreedden, wanneer wij bedenken, dat Zacharia hier niet geroepen was om een enkelen afgezonderde trek uit de lijdensgeschiedenis van onzen Heere te voorspellen, maar om in verbloemde vorm Zijne smadelijke verwerping door Israël af te schetsen. De aard der zaak bracht mede, dat hij dus de Messias zelve beschrijven moest, als het spotloon ontvangende, en heeft de Joodse raad het later aan de ontrouwen discipel betaald, altijd werd daardoor toch de diepste verachting voor de Meester, de Herder Israëls getoond De woorde eindelijk: "ik wierp ze in het huis des Heeren voor de pottebakker" zijn uiterst moeilijk te

verstaan. Zo kort en afgebroken zou de zij kunnen betekenen, dat zij voor de pottbakker bestemd, of dezen toegedacht waren, wellicht zelfs dat naar de profetische voorspelling een pottbakker moet gedacht worden, als in de uitersten omtrek des tempels aanwezig. Waarom zou de wij echter niet mogen aannemen, dat het woord: "werp ze heen voor de pottbakker, voor de Profeet zelven zijne duistere zij de had, terwijl wij ons thans onmogelijk voorstellen kunnen, op wat wijze hij in hoge geestverrukking moet geacht worden, dat bevel gehoorzaamd te hebben. Wellicht stond dat woord in zijne rol, naar Gods bedoeling eeuwen lang als een onontcijferde hieroglyph, totdat eindelijk de verborgen bedoeling ontdekt werd, toen de overpriesters, gewis zonder aan deze voorspelling te denken, het bloedgeld van Judas tot de aankoop van Akeldama besteedden! Bij het ontcijferen van zulke hieroglyphen wor de wij meer dan immer aan de verootmoedigende waarheid indachtig; wij kennen en profeteren ten dele! Echter ontgaat het onze aandacht niet, dat het beeld van de lijden de Christus, reeds vroeger door Jesaja ontworpen, door Zacharia met wezenlijk nieuwe trekken verrijkt is. En missen wij hier ook de heldere aanwijzing van het verband tussen lij de en heerlijkheid, ons door de eerstgenoem de geschonken, het is er echter ver vandaan, dat die heerlijkheid zelf door Zacharia met minder voorliefde dan door een zijner voorgangers getekend zou zijn. Bij hem vloeit hare voorstelling zamen met die, waarop wij thans nog ten derde het oog moeten vestigen: het heil, dat de Messias bereidt. Het is de stof van ene hooggestemde Goddspraak, die in de drie laatste hoofdstukken voorkomt, en heenwijst naar het verste verschiet. In ieder dezer drie verschijnt Jeruzalem in de uitersten nood, door de heerlijkste redding vervangen.

Is Jezus mij niet meer waard dan dertig zilverlingen? dat is: staat Hij slechts op zulk een geringen prijs bij mij? Hebben dertig zilveren penningen bij mij ook meer waarde dan Jezus Christus, de Heere? Met andere woorden: staat de wereld en haar gewin en genot en eer ook boven Jezus in mijne schatting? En eindelijk is het ook mogelijk, dat ik met Judas en de Joodsen raad en het ongelovige deel der natie de Heere Jezus en Zijne zaak, dat ik de zaak der waarheid voor enigen prijs zou willen verkopen, ontrouw wor de of verraden? .

De Heere spreekt het hier uit, profeteert er van, hoe Hij door Zijn volk zal wor de verworpen. Zij hebben Zijn dienst niet hoger geschat als de dienst van de dagloner, en de waardij van Zijn werk niet hoger, dan de waardij van een slaaf. Zij hebben Hem niet aangenomen, als degene, die door de Vader was gezonden, om de ware Herder van Zijn volk te zijn, om te zijn de vertrooster der ellendigen. En het is daarom, dat de Profeet hier zinnebeeldig het loon van dertig zilverlingen werpt voor de voeten van de pottbakker, in het huis des Heeren. De pottbakker was de geringste werkman in Israël, en dat de Profeet, als voorbeeld van Christus, dit geld werpt in het huis des Heeren, het is, om daarmee aan te duiden, dat hij Israëls schuld en ondankbaarheid brengt voor des Heeren aangezicht, opdat de Heere recht doe en richtte tussen Hem en Zijn volk.

Het gevolg daarvan is dan ook, dat nu Israël de Heere verworpen heeft, de tweede staf verbroken wordt en Israël daarmee aan de macht der vijan de wordt overgegeven.

Toen de kudde, mijn eigendom, mij zulk ene smaadheid had aangedaan, verbrak ik mijn twee de stok, met welken ik na vernietiging van de eersten stok, het volk nog verder had

geweid en gezegend, en dien ik ZAMENBINDERS, vereniging, genoemd had, nu ook, te niet doende de broederschap de broederlijke eenheid tussen Juda en tussen Israël; in de plaats daarvan kwam nu als rechtvaardige straf van God, verwoestende partijschap en scheiding, zo als eens tussen de beide rijken Juda en Israël had bestaan.

Toen de Heere Jezus op aarde verscheen, en door Zijne prediking: "Ik ben de goede Herder, " ieder voor ogen stelde, dat in Hem deze profetie tot vervulling was gekomen, verwierp Hem het volk in 't algemeen. Spoedig na Zijne verwerping begon dan ook hier het der ondankbare kudde geprofeteerde gericht van verdeling des volks in partijen op vreselijke wijze, en bespoedigde het zijnen ondergang in de Joodsen oorlog. "Dat bij dit proces van zelfverwoesting niet allen omkwamen, maar de ellendigen onder de schapen, die op de Heere acht gaven, d. i. in dezen Herder hunnen Heiland zagen, en Jezus Christus als Messias aannamen, gered werden, is daardoor niet uitgesloten, maar in deze voorstelling, welke over het lot des volks als een geheel handelt, slechts onvermeld gebleven, zo als bijv. ook in Rom. 9:31; 11-15, omdat het getal dezer gelovigen in verhouding tot het gehele volk ene niet noembare minderheid vormde.

Zo stelt ons dus de voorstelling des Profeten van de goede Herder, dien het volk zo smadelijk beloofde, de ganse handelswijze Gods met Zijn volk van de wederoprichting van de tempel, van de stad Jeruzalem en het gehele staatkundige bestaan des volks onder Zerubbabel tot aan de verwoesting van de tempel en van de stad onder Titus en de verstrooiing des volks onder alle volken der wereld voor ogen. Gedurende dezen tijd weidde dezelfde Heere, die daarna op aarde verscheen, Zijn volk, dat geen Herder uit Davids stam meer had, zelf met die twee staven, vernietigde de drie wereldrijken, het Babylonische, Perzische en Griekse in korte tussenruimten, doch vond bij het volk niets dan ondank; gene boete, geen waar geloof, gene innige liefde, maar eigenrechtig, hoogmoedig Farizeïsme en ongelovig Sadduceïsme. Eindelijk trad Hij zichtbaar hen in mensengedaante tegen, en begeerde Zijn loon; maar zij waarden Hem op dertig zilverlingen, welke zij Judas voor het verraad aanboden. Over de wijze van aanhaling van vs. 13 door Mattheüs, even als over het noemen van de Profeet Jeremia in plaats van Zacharia, vgl. Matth. 27:10 .

Het eerste beduidde de vernieling van hun kerk, door verbreking van het Verbond tussen God en hen, hetwelk hun schoonheid mismaakte, dit beduidt de ondergang van hun staat, door het verbreken van de broederschap tussen Juda en Israël, het schrijven van wetten, als ééne staf in de hand des Heeren, was een van de zegeningen, na hun wederkering uit de gevangenis beloofd (Ezech. 37:19). Maar die vereniging zal nu verbroken worden, door het verwekken van verachting en twisten onder elkaar, zoals van ouds tussen Juda en Israël. Zij zullen verspreid worden in partijen en scheuringen, met verbittering tegen elkaar; hun koninkrijk dus verdeeld zijnde, zal tot aan verwoesting gebracht worden.

Hiermede wordt de ondergang niet alleen van de Joodsen staat, maar ook van de Joodse Kerk gedreigd en geprofeteerd. Zij had de de Heere verworpen, en daarom zou de stad en tempel verwoest worden. Een volk zonder kerk, is een verloren volk. Dit zou het Messiasverwerpend en het Messiasvermoordend Israël ondervinden.

Verder zei de HEERE tot mij: Neem u nu, nadat Mijn volk door zijne zonde de zijnen goe de Herder genoodzaakt heeft het herdersambt op te geven, nog eens dwazen, goddelozen herders gereedschap, en stel het volk door deze nieuwe zinnebeeldige handeling voor ogen, wat het ten gevolge van zijne snode verachting van zijnen goe de Herder zal ondervinden.

Want ziet Ik zal enen herder, enen nieuwen heerser, verwekken in dit land; dat gereed is om afgesne de te worden, wat op het punt is om verloren te gaan, zal hij niet bezoeken; het jonge, dat zich op dwaalwegen bevindt, zal hij niet zoeken, en het verbrokene, het gewonde zal hij niet helen, en het stilstaande zal hij niet dragen, zo als toch zijn door hen verworpen goede Herder overal heeft gedaan (Matth. 11:5 vv.); maar hij zal niet alleen de kudde verwaarlozen, maar zich ook aan haar vergrijpen; het vlees van het vette zal hij eten, en derzelve klauwen zelfs zal hij verscheuren, om het laatste vezeltje vlees en vet te grijpen en te verslinden.

Deze dwaze herder, die in de plaats van de door het volk versma de en verworpen goe de Herder over het land verwekt wordt, kan alleen de bezitter der wereldmacht zijn, in wier macht het volk na de verwerping van de in Christus gezonde goe de Herder wordt overgeleverd, d. i. de Romeinse wereldmacht, welke de Joodsen staat verwoestte.

a) Wee de nietigen herder, de verlater der kudde! In plaats van de kudde te weiden, laat hij haar omkomen! Daarom zal, Gods gericht over dezen tiran komen. Het zwaard Gods zal over zijnen arm zijn en dien afhouden, zodat hij van zijn onrechtvaardig geweld wordt beroofd, en over zijn rechter oog, en steken het uit, zodat hij daar sta beroofd van zijne eer. Nog groter moet zijne straf zijn; zijn arm, waarmee hij des Heeren kudde heeft verwoest, zal ten ene maal verdorren, en zijn rechteroog, waarmee hij niet verzorgend en ontfermend, maar met begeerlijkheid en boosheid op de kudde zag, zal ten enenmale donker worden.

Jer. 23:1. Ezech. 34:2. Joh. 10:12.

Met deze bedreiging over het Romeinse rijk, dat de Heere zelf als tuchtroede over Zijn volk bestelde, maar zijne hem verleende macht schandelijk misbruikte, en daarom eens met smaad en ellende zou te gronde gaan, sluit de Profeet zijne ganse bedreiging over het land Chadrach (Hoofdst. 9:11), de wereldmacht, die Gods rijk heet en zoekt te vernietigen.

De nietige herder (de Engelse vertaling heeft de afgodenherder) is de volstrekte tegenstelling van de waren en goe de Herder. Deze zal instrument in des Heeren hand zijn, om het nu als volk te vernietigen, maar hij zal op zijn beurt ook weer te gronde gaan.

HOOFDSTUK 12.

DE KERK IS IN CHRISTUS, DE GEKRUISIGDE, DOOR DE GEEST DER GENADE EN DER GEBE DE ONOVERWINNELIJK, OOK TE MID DE VAN VERDRUKKING.

Het 4de en laatste hoofddeel van ons Boek (Hoofdst. 13-14), dat met het derde nauw samenhangt, handelt insgelijks over Israëls toekomst en die van de volken, namelijk over het gericht, waardoor het volk Gods eens gelouterd, geheiligd en tot volmaaktheid geleid, maar de wereldmacht geheel en voor altijd vernietigd zal worden. Het is het laatste en hoogste doel van alle wegen Gods met zijn volk en rijk, de verwezenlijking van het gehele raadsbesluit van Gods genade, dat hier wordt voorgesteld, namelijk de overwinning van het rijk Gods over het gehele rijk der duisternis, en zijne volmaking in eeuwige heerlijkheid. Wij onderschei de 2 delen. In het eerste van deze (vs. 1-Hoofdst 13:6) zien wij Israëls strijd en overwinning over het rijk der wereld, zijne gehele bekering en begenadiging; in het tweede (Hoofdst. 13:7-14:21) Israëls loutering en reiniging van zijne onechte leden, en de volmaking der heilige Godsstad Jeruzalem in heerlijkheid.

Vs. 1-Hoofdst 13:6. Alle volken der aarde zullen zich eens verenigen en opstaan, om Jeruzalem, Gods volk en rijk geheel te verdelgen, maar de Heere zal Zijnen toorn over hen uitgieten, en hen met blindheid slaan (vs. 1-4). Israël en zijne vorsten zal Hij echter met wonderbare kracht van boven toerusten, zodat zij alle hun vijan de overwinnen (vs. 5-9). Dan zullen zij verlicht door Gods Geest en Zijne genade, die over hen zal wor de uitgestort, met berouw en leedwezen erkennen, dat zij in de goe de Herder hunnen Messias hebben gedood (vs. 10-14), en zullen zich van alle afgoderij afschei de en reinigen (Hoofdst. 13:1-6).

De last, de aankondiging des gericht (Jes. 13:1) van het woord des HEEREN over Israël, het volk van het rijk Gods. De HEERE, de almachtige Schepper, spreekt, die de hemel uitbreidt en de aarde grondvest, die dat in de beginne deed, en met Zijnen Geest en wil nog voortdurend deze Zijne ganse schepping onderhoudt en bestuurt, en die des mensen geest in zijn binnenste formeert, niet alleen dit deed bij de eersten mens, maar nog voortdurend door Zijnen Heiligen Geest scheidt en leidt, die dus ook zeker datgene kan vervullen, wat Hij Zijn volk in 't volgende belooft (Jes. 42:6).

Dit opschrift boven de gehele afdeling komt juist overeen met het opschrift in Hoofdst. 9:1. Gelijk daar de verkondiging van Gods gericht over de vijandige wereldmacht, door te wijzen op het alziend oog des Heeren bekrachtigd was, zo hier de verkondiging van het gericht over Israël door het wijzen op de scheppende almacht Gods. Onze afdeling handelt werkelijk over Israël, en de toekomst van het rijk Gods, even als de vorige over de toekomst van de rijken der wereld. Daar echter beide, het rijk Gods en het rijk der wereld in voortduren de strijd zijn en van dezen juist in beide afdelingen sprake is, zo wordt ook in 't volgende veel van het wereldrijk gesproken. Het is echter een gericht over Israël, dat wordt aangekondigd; want de leiding van Israël door lij de en strijd tot bekering, heiliging en volmaking in heerlijkheid is niets anders dan een gericht, zowel van genade als van toorn.

Met deze woor de spreekt de Heere uit, wie Hij is, opdat Zijn volk, het geestelijk Israël, zal weten, dat Zijne belofte vast en zeker is, dat Hij is de werkmeester van alle genadeheil, Wien het niet aan macht ontbreekt. Hij is de Heere, de almachtige Schepper. Hij is degene, die altijd weer des mensen geest in zijn binnenste formeert. Hij is het derhalve Wien het evenmin aan macht als aan liefde ontbreekt, om te doen, wat Hem in Zijn wijsheid behaagt.

Ziet de tijd zal komen, dat alle volken in bittere vijandschap tegen Mijn rijk opstaan, welks middelpunt dan ook weer Jeruzalem zal zijn, en zij zullen dat belegeren; maar Ik zal Jeruzalem stellen tot ene drinkschaal der zwijmelingen allen volken rondom. Daaruit zullen zij toorn en gericht drinken, welke hen dronken maken, zodat zij niet meer kunnen staan, maar moeten nedervallen en omkomen (Jes. 51:17). En niet alleen de stad Jeruzalem zal hun ter vernietiging zijn, ja ook zal zij, die poging om te vernietigen, zijn over Juda, in de belegering tegen Jeruzalem 1).

Of "wanneer hij zelf voor Juda zal wezen, voor Jeruzalem zal wezen ten bolwerk." Door ene spoedige spraakwending, de Profeten zeer gewoon, wordt de eerste persoon door de der de afgewisseld. Voorts moet men hier het spreekwoord "Hij zal wezen" ook op Jeruzalem, en het woord "ten bolwerk" ook op Juda betrekkelijk maken; ene woordvoeging aan de stijl van Zacharia bijzonder eigen, en waarvan men in dit zelfde hoofdstuk nog twee voorbeel de aantreft, vs. 5 en vs. 10.

En nog meer; het zal te dien dage geschieden, dat Ik Jeruzalem stellen zal tot een lastigen steen allen volken, waaraan zij zich te vergeefs moede werken, en zichzelf slechts verderf veroorzaken; allen die zich daarmee beladen, zullen gewis doorsne de wor de aan hun handen; en al de volken der aarde, die het rijk van God haten, zullen zich tegen haar verzamelen 1).

Alle de volken der aarde wor de hier ondersteld te zamen vergaderd te zijn tegen haar, sommigen de enen tijd, sommigen de ander; daar is ene opvolging van vijan de geweest van eeuw tot eeuw; die de Kerk oorlog aandeden; ja, alhoewel zij allen tegelijk in ene verbittering waren tegen haar, en een besluit gevormd hadden, om de naam van Israël af te snijden, opdat dezen niet meer geacht zou wor de (Ps. 83:4). Zij zullen dit eenmaal te zware taak voor zich vinden; zij, die er voor zijn, om het koninkrijk der zonde in de wereld op te hou de en te bevorderen, beschouwen Jeruzalem, zelfs Gods Kerk, als de grootste hindernis voor hun oogmerken, en zij moeten haar uit de weg hebben, doch zij zullen het zwaarder vinden, dan zij denken, zodat zij haar niet kunnen wegruimen. God wil een Kerk in de wereld hebben, in spijt van hen.

Te dien dage, spreekt de HEERE, zal Ik zelf de beslissing tussen Mijn rijk en de volken, die er op aanstormen, teweegbrengen, dan zal Ik op ene wonderbare, door gene menselijke macht veroorzaakte wijze, alle paar de met schuwigheid slaan, en hun ruiters met zinneloosheid, zodat de gehele legermacht, in plaats van Jeruzalem te beschadigen, integendeel blindelings in hun eigen verderf zal lopen; maar over het huis van Juda zal Ik Mijne ogen openen, om ze te beschermen voor als kwaad, en alle paar de der volken zal Ik, als in Elisa's tij de (2 Kon. 6:18) met geestelijke blindheid slaan, zodat zij tegen elkaar

aanrennen, en hun ruiters elkaar doden, zoals dat geschiedde, toen Gideon de Midianieten bij het gebergte van Gilboa sloeg (Richt. 7:22. 1 Sam. 14:20)

Dan zullen de leidslie de van Juda, die als ware hel de Gods door het geloof het leger Mijner gelovigen in dien laatsten tijd der beslissing tussen Mijn rijk en het rijk der duisternis aanvoeren, in hun hart zeggen: De inwoners van Jeruzalem zullen Mij ene sterkte zijn, en mij goddelijken moed en onverwinbare kracht schenken in de HEERE der heirscharen, hunnen God, daarom dat Hij Zijne woning in deze Zijne heilige stad heeft gevestigd, en Zion heeft verkoren, dat het 't middelpunt van Zijn rijk zal zijn.

Dit hartelijk vertrouwen van de hoof de Mijns volks op Mijne belofte zal Ik ook rijkelijk belonen; want te dien dage zal Ik de leidslie de van Juda stellen als een vurigen haard, die onder het houtbrandt, en als een vurigen fakkel onder de schoven; en zij zullen ter rechter- en ter linkerzijde alle volken, die rondom Jeruzalem zullen verzameld zijn, verteren 1), zodat hun niets tegen Mijn rijk zal gelukken, en Jeruzalem zal nog onveroverd en onverwoest blijven in hare plaats te Jeruzalem 2).

Juist, omdat de vorsten op Jeruzalem hun vertrouwen stellen, omdat deze stad door de Heere is verkozen tot Zijn woning, zullen zij zijn als een vurige haard en een brandende fakkel. Niet omdat zij op mensen steunden, maar omdat zij in Jeruzalem steeds er hun sterkte stel de op de Heere God.

Het eerste Jeruzalem wordt genomen voor de inwoners, het tweede voor de stad zelf.

En de HEERE zal de onbeschermden tenten van Juda, Zijn gezamenlijk verbondsvolk, ten voorste, in de eerste plaats nog voor het welbeschermden Jeruzalem, voor de aandrang van het grote leger der volken behouden, opdat de heerlijkheid van het huis Davids, dat dan volgens Mijne belofte in Hoofdst. 4:6-10 :14. Hagg. 2:23, in de Davids-spruit zal verhoogd zijn, en de heerlijkheid der inwoners van Jeruzalem, dat dan weer tot woonplaats des Heeren verkozen zal zijn (Hoofdst. 1:16 v. 2:8, 10 vv.), zich nietop zijne hoge begenadiging verheffe tegen Juda, alsof zij een voorrang boven Juda hadden; want de hun gegevene en dan vervulde belofte komen op gelijke wijze ten goede voor het ganse volk van God.

Te dien dage, in dien laatsten tijd, zal de HEERE niet minder dan het overige volk van God, de inwoners van Jeruzalem beschutten; en die, die onder hen struikelen zou, die van nature zwak is en ongeschikt om aan vijand de tegenstand te bieden, zal te dien dage zijn als David 1) de dapperste held in Israël, die in Zijnen naam enen Goliath velde 1 Sam. 17:34 vv. 2 Sam. 17:8 en de sterke onder zijne burgers, die reeds van nature kracht bezit, die als het huis Davids is, zal door toerusting met Mijne wonderbare kracht zijn als go de (God), als een wezen van bovenmenselijken oorsprong, ja van zulk ene alles overweldigende macht, als de Engel des HEEREN als Hij, in wien God zelf woonde, en die eens voor hun aangezicht heentrok, en hen uit Egypte naar Kanaän heeft geleid, daar Hij allen tegenstand vernietigde (Ex. 23:20 v. Jes. 5:13 vv.)

In de grond is het huis van David, dat te dien tijde als God zelf in macht en heerlijkheid zal schitteren, ja aan de Engel des Heeren in de wolkkolom, aan de verborgene heerlijkheid Gods zal gelijken, niemand anders dan de Spruit van David, Jezus Christus, die als Koning aller koningen Zich aan Zijn volk zal hebben geopenbaard. Zijn beeld dragen de gelovigen in zich, en door deze gelijkvormigheid aan Hem zullen zij ene zo grote heldenkracht betogen. Hoger kan de Messiaanse verwachting in de verheerlijking van het koninklijk hart niet stijgen; want wij zien de verwachten Gezalfde in de bovenmenselijke grootheid van goddelijke volkomenheid van macht wandelen.

Alle burgers van het nieuwe Jeruzalem zullen zonder onderscheid met hun Hoofd, de verheerlijkten Mensenzoon, hel de Gods zijn, aangedaan met de heerlijkheid van hunnen Koning. "Omdat zij allen denzelfde Christus en Zijnen Geest hebben, zal ieder, hoewel Hij de geringste en zwakste is, evenveel vermogen als de allersterkste. Want zij zullen allen de zonde, dood en wereld overwinnen. Enerlei overwinning hebben zij allen, hoe ongelijk zij ook zijn. Want in hen allen is één Geest en één Christus, die hen beschermt en hen bijstaat, zodat, hoewel Hij voor de wereld niets dan struikelende en zwakke mensen schijnen, die voor ieder wijken moeten, toch enkel hel de en overwinnaars zullen zijn. Zwak zijn de Christenen, wanneer zij in lij de en in droefheid zijn, zoals Paulus zegt: "als ik zwak ben, dan ben ik machtig." .

En alsdan zal Ik Mijn werk tot redding van Mijn verlost volk volbrengen, niet alleen Jeruzalem en Juda voor elke schade en onbillijkheid bewaren, ook niet alleen de tot verdelging van Mijn rijk verzamelde volken met verwarring, verblinding en angst slaan, enkelen do de en het leger op de vlucht slaan, maar het zal te dien dage geschieden, dat Ik zal zoeken te verdelgen alle legers dezer Heidenen, die tegen Jeruzalem aankomen, om de vijandschap tegen Mijne heiligen uit te roeien. Zij zelven zullen echter het loon en het einde hunner boosheid in de eeuwigen dood vinden.

Alles is bepaald verloren, wat tegen Gods rijk strijdt; alles moet omkomen wat Christus wil ombrengen. Volbreng dus uwen laatsten strijd, o Jeruzalem! en strijd mannelijk, gij zult toch overwinnen en vrolijk zingen na de overwinning! Trek uwe sterkte aan, en wapen u met uwen God. Hij zal ere geven, zodat gij u zult verwonderen. Houd u slechts aan Hem. Zij zullen aan alle zij de op u aandringen, van alle kanten zullen zij op u aanlopen. Maar zij weten niet, dat zij moeten verzameld wor de als de garven op de dorsvloer, dat zijn onder u moeten wor de gedorst. Dan zult gij de roof uitdelen van hun goederen.

Onze Profeet zegt ons ook, hoe dit volk zulke wonderen doet, en welke zijne macht tegenover al zijne vijan de zal zijn. Wanneer de Heere alle volken, die tegen Jeruzalem optrekken, zal vernietigen, en een einde aan hun verdrukking zal maken, wat zal er dan geschieden? Is het misschien ene krijgshaftige geestdrift, welke bij dit volk zal ontwaken? Is het een natuurlijke heldenmoed, welke vlees tot zijnen arm stelt? Wij vernemen het geheel anders.

Doch niet alleen uit uitwendigen nood en druk door de goddeloze wereld van volken zal Ik Mijn volk Israël in dien laatsten tijd red de (vs. 1-9), maar vooral ook uit de nood der zonde, uit verblinding en ongeloof, over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem,

over groten en geringen, overheid en onderdanen van Mijn volk, over de hoofdstad en het gehele volk, dat daarin vertegenwoordigd is, zal Ik in dien tijd, wanneer Ik alles zal voleindigen, en Mijn rijk der heerlijkheid zal oprichten a), uitstorten, rijkelijk laten nederdalen de geest der genade en der gebe de 1). Door Mijne scheppende almacht maak Ik hun een nieuw hart en enen nieuwen Geest, een hart dat naar Mijne genade verlangt, en die begerig in zich opneemt, een hart, dat met ernstig bid de en smeken genade en vergeving der zonde en Mij vraagt, een hart, dat zich in diepen rouw en in boete tot Mij wendt. En Zij zullen met de ogen van dien nieuwen Geest in bittere smart en droefheid Mij, de Heere b), aanschouwen, en met smekingen om vergeving tot Mij opzien. Door de enigen goe de Herder, dien Ik hun zond, om hen uit alle zonde, uit nood en ellende te verlossen (Hoofdst. 11:13), openbaarde Ik Mij aan hen, en stelde Ik Mij voor hen, maar zij hebben dien snood verstoten, veracht, schandelijk beloond, Hij is het, dien zij zelfs doorstoken hebben, met marteling en pijn ter dood gebracht, zo als reeds de Profeet Jesaja in Jes. 53:8 v. had voorzeggd. En zij zullen over Hem, de door hun misdaad gedode goe de Herder, hunnen Verlosser, in wien Ik zelf tegenwoordig was, maar die toch weer van Mij onderscheid was, met zulk ene bittere droefheid rouwklagen, als met de rouwklage over een enigen door de dood ontrukten zoon; en zij zullen over Hem, en daarin over hun zonde, misdaad en lang aangekleefd ongeloof, bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over enen eerstgeborene, die door de dood is weggerukt.

Hiermede is bewezen, dat in het Oude Testament zelfs de profetische overtuiging leefde. De bedeling, die zij thans van de Heiligen Geest hebben, is nog slechts uiterst gebrekkig. De eigenlijke bedeling van de Heiligen Geest toeft nog. En eerst in de dagen van Messias zal die volle en eigenlijke bedeling van de Heiligen Geest komen.

Wat de Heere God hier voorspelt is vervuld op de Pinksterdag volkomen. Toen is de Heilige Geest uitgestort, toen heeft de derde Persoon van het Goddelijke Wezen bezit genomen van het lichaam van Christus. Hij is de Geest der Genade en der gebeden. Hij doet zien, wat het betekent, tegen Christus gezondigd te hebben. Hij verwekt de ware droefheid naar God, die alleen de berouwelijke bekering tot zaligheid werkt.

Te dien dage zal over de door Mijn volk erkende grote misdaad van het verwerpen en het vermoorden van hunnen Messias en Verlosser, te Jeruzalem de rouwklage groot zijn, ene zo diepe en algemene klacht, gelijk de rouwklage was van het volk over hunnen godvruchtigen, rechtvaardigen koning Josia te Hadadrimmon 1) (= het bersten van de granaatappel), ten westen van Jizreël, als hij in de slag tegen Faraö werd overwonnen, en in het dal van Megiddon dodelijk werd gewond, zodat hij daarop de geest gaf, waardoor Israël in dienstbaarheid werd gebracht (2 Kon. 23:29. 2 Kron. 35:22

Hiëronymus bericht, dat Hadadrimmon in zijnen tijd ene stad nabij Jizreël, de vroegere residentie der koningen van het rijk Israëls geweest is, en benevens dezen Kanaänietischen of Hebreeuwse naam ook de Romeinsen naam Maxinianopolis droeg. In de nabijheid daarvan bevond zich het slagveld Megiddo. "Deze mededeling van Hiëronymus wordt daardoor bevestigd, dat de oude naam der stad in Rumoeni, een dorpje 3/4 uur ten zuiden van Ledsjun (Legio Megiddo, Joz. 12:21) bewaard is. De dood van Josia, de vroomsten van alle koningen

van Juda, werd door het volk, ten minste door de vromen, met zoveel smart beweend, dat niet alleen de Profeet Jeremia een klaagzang op zijnen dood maakte, maar ook andere zangers en zangeressen in treurzangen hem beklaagden, welke, in ene verzameling van klaagliederen opgenomen, nog lang na de ballingschap in Israël zijn bewaard gebleven (2 Kron. 35:25).

En het ganse land zal rouwklagen in smart over de dood van zijn Messias, en de oorzaak daarvan; de rouw zal zo algemeen zijn, dat iedere familie en elk geslacht bijzonder rouwklachten zal aanheffen, en daardoor tonen hoe diep bij ieder van hen de smart is; en niet alleen de hoofdgeslachten, maar alle bijzondere takken daarvan, niet alleen de mannelijke maar ook de vrouwelijke le de daarvan zullen zo doen; het geslacht van het huis Davids bijzonder, en hunlieder vrouwen bijzonder, en het geslacht van het huis Nathan, de zoon van David, uit welken Zerubbabel en Jezus Christus afstam de (Luk. 3:38) bijzonder, en hun vrouwen bijzonder.

Het priesterlijk hoofdgeslacht van het huis van de aartsvader Levi bijzonder, en hun vrouwen bijzonder; het eveneens priesterlijk zijgeslacht van Simeï 1), de kleinzoon van Levi (Num. 3:17 v.) bijzonder, en hun vrouwen bijzonder.

Eerst wor de twee Koninklijke en daarna twee Priesterlijke geslachten genoemd, om daarmee aan te duiden, dat uit alle stan de de Heere Zijn volk zou voortbrengen, maar ook om daarmee aan te duiden, dat het aardse Koninkrijk en het tijdelijk Priesterschap moest plaats maken voor de Priesterlijk-Koninklijke heerschappij van de groten Davids Zoon.

Alzo zullen al de overige geslachten of families op gelijke wijze doen, elk geslacht bijzonder, en hunlieder vrouwen bijzonder.

"Evenals in koren bij grote rouwfeesten tre de de bijzondere geslachten op en laten hun klagende stemmen, onder welke de hartverscheurende der vrouwen nog in 't bijzonder wor de onderscheiden, luide klinken. "

Ieder moet zijn eigen kruis voor zich dragen, zoals Christus het Zijne gedragen heeft; een ieder zal voor zich in berouw en boete zich bekeren, en op het kruis van Christus leren zien. Zien wij nog eens terug op de heerlijke voorzegging van deze verzen 10-14. Wij zien binnen Jeruzalem ene nieuwe schepping, gewerkt door de Geest van God, die over het huis van David, en over de inwoners der stad wordt uitgestort. Het is de Geest der genade, die dit wonder ener gehele en volkomene omkering te weeg brengt. Van God stroomt de zachte en vruchtbaarmakende regen der genade op groten en geringen neer, en maakt de harde harten week, dat zij, zich openen en kinderlijk vertrouwen op de Vader in de hemel en gebe de in sterk smekende woor de tot Hem opstijgen. Welk een liefelijk verbond is dat! Van boven genade, en van bene de smeken om genade! Waar dit ontbreekt, wanneer de mens met zijne verdienste en aanspraak op loon voor het aangezicht van de Heilige treedt, en bij de nauwgezetsten arbeid van heiliging van Zijnen wil, van alle aanspraak afstand doet, en om genade bidt tot Hem, wiens vergevende liefde groter is dan de schuld des mensen, daar is alle godsdienstig leven zonder zijne eigenaardige wijding en waarheid.

De Heilige Geest openbaart eerst 1) de noodzakelijkheid der genade; 2) hare zekerheid; 3) heerlijkheid, en 4) de weg daartoe door gebed; de Heilige Geest 2) drijft tot gebed; 2) leert ons bid de en bidt zelf in ons en voor ons (Rom. 8); 3) sterkt tot gebed en bewaart daarbij; 4) Hij reinigt en heiligt ons gebed. En dat alles in gemeenschap met Christus.

Zo in dus het voornaamste werk van de Geest der genade om Jezus te verheerlijken, de bedekselen weg te doen, de verbinding der zinnen te verdrijven, en als een Geest des gebeds dan ook de ware schuldbelijdenis en de gelovige verklaringen in hart en mond te leggen.

Door de uitstorting van dezen Geest der genade en der gebede zien wij de bewoners van Jeruzalem niet meer omzien naar vreemde goden, die niet kunnen helpen, niet naar zich zelve en hun ijdele macht en sterkte, maar op de ware God des heils. Zij zien op Hem met berouw en smart, want zij hebben zich aan de vreselijkste misdaad schuldig gemaakt; zij hebben enen moord aan God zelve begaan, daar zij Hem, in wien Hij zelf verschenen was, Jezus Christus, de eeuwigen Zoon Gods, gedood hebben. Hoogst merkwaardig zijn de woorden: "Zij zullen Mij aanschouwen, dien zij doorstoken hebben." De spreker is volgens vs. 1 de Heere, de Schepper des hemels en der aarde. Hem gaat dus de moord aan, dien Israël aan zijnen Heer en Verlosser misdreven heeft, en toch onderscheidt de Heere Zich weer in het volgende: "Zij zullen over Hem rouwklagen," van de gedode.

Deze waarachtige tweede persoon der Godheid is tevens, zoals Zacharia reeds weet, de knecht Gods, de nieuwe David, die doorboord en gedood is. Hier is het brandpunt, waar het nederdalen Gods tot aanneming van het vlees, en het verheven worden der mensheid tot het inwonen Gods in enen Godmenselijken persoon wordt volbracht en verwezenlijkt.

Merkt op, dat het dezelfde persoon is, die tot hiertoe heeft gesproken, en nu belijdt, dat Hij doorstoken werd (dat is gekruisigd), en dat men Hem beklagen zal als enen dode, dat is, dat Hij aan het kruis is gestorven. Zo wordt ons uit deze plaats duidelijk, dat Christus, waar God en waar mens heeft moeten lijden en sterven. Maar omdat Hij zo veel nog moet doen, dat Hij gesproken heeft en de Geest geven, moet Hij niet in de dood blijven, maar opstaan en weer leven in eeuwigheid.

Toen Jezus, in wien de Heere persoonlijk onder Zijn volk verschenen was, gekruisigd werd, werd vervuld wat Zacharia bij zijne profetie veronderstelt, dat namelijk Israël zijnen Messias, de door Jehova gezonden Middelaar der zaligheid zou doden. Toen Jezus zijde met ene speer werd geopend, werd die veronderstelling van Zacharia van het vermoorden van de Messias ook naar de klank der woorden, waarin Zacharia die uitspreekt (Joh. 19:37), vermeld. Toen het hart dier drieduizend, die zich op het eerste Pinksterfeest tot Jezus bekeerden, door smart van rouw en boete doorboord werd (Hand. 2:37-41), begon de eigenlijk op onze plaats uitgesprokene voorzegging verwezenlijkt te worden; volledig zal zij zich echter verwezenlijken, wanneer eens ook het gehele Israël, Israël als volk, zich tot de verworpenen Messias zal bekeren. Want alleen van ene latere bekering van geheel Israël kan vs. 10 #Zec worden verstaan. (Openb. 11:11 v.).

Dit is ene belofte, dat menigten uit aanneming van de dood van Christus, krachtadig tot droefenis over hun zonde zullen gebracht worden en zich tot God bekeren; het zal zulk een algemene genade-ervulling zijn, alsof het ganse huis Israëls de Heere achterna wandelt.

HOOFDSTUK 13. OVER DE ONUITPUTTELIJKE FONTEIN

VAN GODS GENADE.

Zulk een diep boetvaardig smeken van Israël zal de Heere daarmee beantwoorden, dat Zijne vernieuwende genade op het rijkelijkst op hen afstroomt. Te dien dage zal er ene fontein geopend zijn voor het huis Davids, en voor de inwoners van Jeruzalem, d. i. het gehele volk Israël (Hoofdst. 12:10), ene vrije, voor ieder toegankelijke, vroeger verborgene en geslotene, maar nu door des Heeren ontferming opene, onuitputtelijke, onverdroogbare fontein, uit welke zij de zon de delgende reinigende en heiligende genade Gods tegen demenigvuldige, dagelijkse zonde in woor de en werken, en tegen de aangeborene onreinigheid, uit welke die dagelijkse overtredingen geboren worden, zo rijkelijk zullen putten, als men water put uit ene steeds springende bron, om uitwendige bevlekking en onreinheid af te wassen.

Wat anders kan deze fontein wezen dan het dierbaar bloed van de Zoon Gods, die ons wast en reinigt van alle zonden, het bloed, waarin zich voor ons de onpeilbare zee der liefde en genade Gods ontdekt, het bloed, waarmee wij besprengd en gereinigd worden, waarmee wij onze gewetens dagelijks opnieuw besprengen en afwassen, dat zulk ene kracht en sterkte heeft, dat aan klein droppeltje de gehele wereld kan reinigen, ja geheel en al uit des duivels muil kan verlossen. Het beeld van de fontein is ontleend, deels aan het water, dat voor de reiniging der Levieten bij hun wijding werd gebruikt, en in Num. 8:7 het water der ontzondiging heet, deels van het water der besprenging, dat van de offeras der rode koe tot reiniging van onreinheid des doods bereid was, en in Num. 19:9 "het water der afzondering, " dat is onreinheid delgend water genoemd wordt. Evenals de lichamelijke onreinheid beeld der geestelijke onreinheid, van besmetting der zonde is (Ps 51:9), zo is het aardse water der besprenging symbool van het geestelijk water, dat de zonde uitdelgt (1 Joh 1:7; 5:6), van de genade Gods in Christus Jezus, in wien wij hebben de verzoening met God, namelijk de vergeving der zonden.

De fontein is het beeld der vreugde (Ps. 87:7). In tij de van algemene vreugde springen de fonteinen. Na het laatste rouwfeest komt het eeuwig vreugdefeest. De Geest der genade en der gebe de werkt niet enkel droefheid naar God, en daarmee een onberouwelijk berouw, maar Hij geeft ook het leven en de vreugde. Waar vergeving van zonde is, daar is blijdschap. De fontein is het beeld van het onophoudelijke en altijd verse en nieuwe dezer blijdschap. Gelijk ene fontein hare wateren rusteloos uitstort over alles, wat zich onder haar stelt, zo de genade Gods in Christus. De fontein is dan ook ene beminde zaak in de Schrift. God wordt in de Schrift verheerlijkt als de Schepper, niet enkel van de zee, maar van de fonteinen der wateren; ja in de Openbaring van Johannes valt de zee eenmaal weg, maar de fonteinen en rivieren blijven. Al het zout water verdwijnt, al het zoete blijft over. Welk een heerlijke fontein, niet waar? Zulk ene fontein vindt men niet in de natuur, maar in de Schrift alleen, en zalig die haar daarin wil naderen, om in hare uitstromende wateren zich te baden en te wassen. Zeker dichter laat een koningsmoorder zeggen: "Al wies ik mijne bebloede hande in de zee, zij zou de er niet wit, maar de zee zou er rood van worden" Ook wij delen, al worden wij rein, onze onreinheid aan het natuurlijk water mede; doch het water uit deze fontein maakt rein en wordt zelf niet onrein. Ja, zo is het geestelijke. Wij zijn onrein. Wij kunnen niet tot God

komen, daarom komt God tot ons, Zich openbarende in het vlees, opdat wij Hem zou de kunnen zien en horen, en Hij raakt de melaatse aan, en deelt hem Zijne reinheid mede, zonder zelf onrein te worden. Het water is door geheel de schrift heen het beeld van de zuivering van zonde. Wat zou ons ook kunnen reinigen dan water? Dopen en wassen is in de Schrift hetzelfde. De Priesters moesten zich, alvorens Gode te naderen, met offeranden of met andere diensten in het daartoe gestelde wasvat wassen, opdat zij niet stierven. Johannes de Doper, de zoon eens Priesters, en dus zelf een Priester, werd in plaats van naar het door mensen gemaakte wasvat in de tempel, uitgezonden in de groten tempel der natuur, naar de wateren, die God laat stromen; naar de oevers van de Jordaan, om daar te dopen en te laten wassen allen, die als Priesters Gods het heilige wil de ingaan om God te dienen; en de grote Hogepriester kwam ook in plaats van tot het wasvat des tempels, tot het wasvat van Gods schepping, om er de doop in te ontvangen. Reeds dit was ene overbrenging van de tempel en zijne ware omgeving tot de aarde en haren gehelen omvang. Trouwens, God begint altijd met het allereenvoudigste en kleine, en eindigt met het hoogste en grootste, ja oneindige. Zeker moesten de gedurige wassingen Israël ook tot een uitwendig rein, zindelijk volk maken, want wat is in het oosten meer nodig dan zindelijkheid? In het land der melaatsheid en der pest kwam alles aan op reinheid en rein houden. Tot zelfs de spijswetten stonden hiermede bij Israël in verband. Al wat afkomstig was van in onreinheid levende of van onrein voedsel levende dieren, met al wat bloed verhittend en bloed bedervend was, werd door de wet van God verboden. Doch de Farizeën, die altijd aan Gods Woord hun eigen woord toevoegden, vermenigvuldigden de wassingen zozeer, dat het gene wassingen meer kon de zijn, maar blote indompelingen in het water, of voor wat daar niet vatbaar voor was, blote besprengingen met enkele druppels water. Zo meent de mens meer te moeten doen dan God wil, en juist daardoor doet hij minder. Doe niets, dan wat God u gebiedt, maar doe dit goed; daarbij vergaten de Farizeën, dat het Gode niet te doen is om de lichamelijke reinheid alleen, maar om de reinheid des harten, waarvan de lichamelijke reinheid het beeld moet zijn. God wil met al deze verordeningen van wassing en doping niets anders zeggen dan: "gelijk gij mensen een afkeer hebt van een ongewassen aangezicht, zo heb ik een afkeer van een ongewassen zondaar." Voorts was er ook ene wassing of zuivering door olie. Deze hebben ook wij nog op bijzondere wijze toebereid. Er was ook ene zuivering door vuur: Het vuur reinigt inwendig. De vereniging der zuivering door het water en door vuur maakt sommige dingen volkomen. Wat eisen onzen groenten allereerst? Water, om ze te reinigen, en vervolgens? Vuur om ze te stoven. Door het water worden zij uitwendig, door het vuur innerlijk van alle schadelijke bestanddelen gezuiverd. Er is echter ook ene zuivering door bloed. Door bloed? vraagt gij wellicht met bevreemding. Zeker, voor de wereld is dit de grootst mogelijke dwaasheid en ergernis tegelijk. Zij houdt integendeel het bloed voor bevlakkend, en tracht het daarom overal af te wissen, waar zij het vindt, tot zelfs het bloed van Jezus Christus; ziet zij dit op u, terstond strekt zij de hand uit om het van u weg te doen. Zij spare zich de moeite! Zalig de ziele, die besprengd is met het bloed van Jezus Christus, want zij is daarmee onbevlekt voor God. Zeker, het natuurlijk bloed van Jezus Christus reinigt onze ziel van zonden. Het bloed vertegenwoordigt de offerande, en daarom is het volkomen hetzelfde, of gij zegt: het bloed, of: de offerande van Jezus Christus is de verzoening der zonde en reinigt ons van onze zonden. Het uitgestorte bloed vertegenwoordigt het uitgestorte leven, de ziele; en de ziele van Christus, zijn leven, is gegeven tot een rantsoen, tot een losprijs, tot ene betaling, tot ene voldoening van zovelen, als er door Hem tot God gaan. En waarom is Zijne voldoening alleen

voldoende voor die allen? Omdat één, vermenigvuldigd met oneindig, ene oneindigheid is. Zijne volmaakte Godheid en mensheid in de eenheid Zijns persoons, maken Zijne offerande tot ene algenoegzame verzoening der zonden, al waren er ook nog duizende miljoenen mensen meer, dan er zijn, die de verzoening nodig hebben. Daarom zegt de Schrift: God heeft Zijne gemeente verkregen door Zijn bloed (Hand. 20:28); en laten de ongelovigen er nu over redeneren zoveel zij willen, wegredeneren kunnen zij het evenmin, als zij de zon uit het firmament kunnen wegnemen. God gaf in de Zoon Zichzelven, en daarmee in Zijne liefde tot Zijne Kerk, leven voor leven.

Waar echter vergeving der zonde is, daar volgt noodzakelijk een nieuw leven in gerechtigheid en heiligheid. De Heere zelf zal dan alles wegnemen wat de heiliging van Zijn volk zou kunnen hinderen. En het zal te dien dage, wanneer Israël zijne zonde erkent, en vergeving verkrijgt door het bloed van Hem, dien zij doorstoken hebben, geschieden, spreekt de HEERE der heirscharen, dat Ik uitroeien zal uit het land, waarin Mijn volk woont, de namen der afgoden (1), dat niet één ze meer zal aanbidden, ja zijzelfs niet meer gedacht zullen worden, maar ieder Mij alleen vrezen, Hij alleen van ganser harte liefhebben zal; ja ook de valse Profeten, die Mijn volk door hun leugenen uit hunnen eigen geest van Mijne zuivere waarheid en gerechtigheid kon de zoeken af te keren, en de onreinen geest, die tot het rijk des duivels behoort, dat op aarde zoekt te bevorderen, in de valse Profeten werkzaam is en leugenen ingeeft (1 Kon. 22:21 vv. Openb. 16:13 v.), zal Ik uit het land wegdoen, zodat de afval van Mijn volk geen voedsel meer zal krijgen en geheel zal ophouden.

De Profeet handelt in de gehele afdeling: Hoofdst. 12:1-13 :6 niet over zijn heden, maar over die toekomst, welke voor Israël daarmee zal beginnen, dat het zijnen Middelaar verwerpt, en gedurende welke het aan de macht der boze herders (Hoofdst. 11:15 v. zal zijn prijsgegeven. Volgens de veronderstelling van de Profeet zal die verkeerdheid van Israël, tengevolge van welke het zijnen Middelaar verwierp volgens inwendige noodzakelijkheid tot dat toppunt stijgen, dat zij vóór de straf der ballingschap bereidt had, zodat het voor een groter of kleiner deel van zijne lede weer tot de dwaasheid van afgoderij zal vervallen. Moge ook onze tegenwoordige tijd er nog niet uitzien alsof deze veronderstelling van de Profeet zou worden vervuld, zo mag ons dit toch niet bewegen, om van de meest voor de hand liggende en alleen natuurlijke opvatting van de profetischen tekst volgens zijn samenhang af te wijken. Te minder is zulk ene afwijking veroorlooft, daar het profetische oord ook overigens aanneemt, dat de mensheid ondanks de hogen stand van maatschappelijke en verstandelijke ontwikkeling, de toenemende beschaving toch tot ene zedelijke barbaarsheid zal vervallen, zodat het weer tot enen formelen afgodendienst komt (Openb. 9:20; 13:3; 14:15 Onder de afgoden, welke men dan zal vereren, behoeft men echter niet noodzakelijk Fetischen te verstaan, ook de verering van het genie en de onbepaalde heerschappij, welke men aan algemeen verbreide goddeloze ideeën inruimt, zodat men daaraan zelfs leven en ziel opoffert, is niet alleen afval van de Heere, maar ook grove afgodendienst.

Gelijk de Geest Gods ene fontein is tegen de zonde en de onreinheid, zo zijn onreine geeesten als vuile wateren, welke ieder bezoedelen, die zijn kleeft daarmee nat maakt.

En het zal geschieden, dat wanneer iemand meer profeteert, ieder zal weten, dat ten tijde der bekering van het gehele volk, overeenkomstig des Heeren belofte, niemand meer een ander zal leren, dat allen van de Heere zullen geleerd zijn (Jer. 31:34, Jes. 54:13) dat dus ieder, die voorgeeft een Profeet des Heeren te zijn, een bedrieger, een leugenprofeet, een lasteraar van de naam des Heeren moet zijn. Het zal zelfs zijn, dat zijn eigen vader, en zijne moeder, die hem gegeneerd hebben, ondanks hun natuurlijke liefde, in heiligen toorn tot hem, dien profeterende, zullen zeggen: Gij zult niet leven, gij moet sterven, dewijl gij valsheid gesproken hebt in de naam des HEEREN; en zijn vader en zijne moeder, die hem gegeneerd hebben, zullen hem, overeenkomstig des Heeren bevel (Deut. 13:6-11; 18:20), dat ieder die tot afgoderij verleidt of door de leugengeest profeteert, de dood moet sterven, doorsteken, wanneer hij profeteert. Hoewel de wet de volvoering der straf aan eigen ouders niet beveelt, zo zal toch zozeer de ijver voor de Heere hen allen doordringen en boven alles gaan.

Ja zelfs diegenen, welke vóór de uitstorting des Geestes het meest in goddeloosheid waren weggezonden, zullen zich van harte tot de Heere bekeren, en zich over hunnen vorigen wandel schamen. En het zal geschied te dien dage, dat die Profeten, die vóór de uitstorting van de Geest der genade (Hoofdst. 12:10) de geest der leugen hebben gediend, en valse leer hebben verkondigd, beschaamd zullen worden, een iegelijk van wege zijn gezicht, wanneer hij profeteert, dat hij vroeger had, of door de werking en macht van de bozen geest, of dat hij voorgaf om de onkundigen te bedriegen, en op een dwaalweg te leiden, en zich zelven te beroemen; en zij zullen een zo diepen afkeer hebben van die vroegere zonde van leugenprofetie, dat zij genen haren mantel meer aandoen, zo als de Profeten gewoon zijn dien te dragen (2 Kon 1:8. Jes. 20:2. Matth. 3:4. Hebr. 11:37. Openb. 11:3) zij zullen gene poging meer aanwen de om te liegen, maar er van gruwen.

Het haren gewaad, d. i. een uit ongelooide vellen vervaardigde mantel, werd gehou de voor een teken van afstand van werelds genot, om in strenge onthouding uitsluitend voor de dienst van God te leven.

Maar hij zal, opdat bij niemand de verdenking oprijze, dat hij nog tot de Profeten zou willen geteld worden, openlijk en tot ieder zeggen: Ik ben geen Profeet, ik gaf mij niet met Profeten af, ik ben een man, die het land bouwt; want een mens heeft mij daartoe als lijfeigene, als knecht, geworven van mijne jeugd aan, de stand van knecht sluit dien van Profeet geheel uit.

Zo zal hij uit schaamte en uit vrees voor schande liever tot ene leugen zijne toevlucht nemen, en zich de aller geringsten en verachtsten stand toeschrijven, dan bekennen dat hij die goddeloze bezigheid had.

En zo iemand, juist omdat hij zo ongevraagd bij ieder verzekert, dat hij geen Profeet is geweest, tot hem zegt: Maar wat zijn deze won de en striemen in uwe handen, en verder op uwe armen? Zijn dat gene duidelijke sporen van zelfverwondingen, zoals valse Profeten vóór en bij hun voorzegging zich gewoonlijk toebrachten (1 Kon. 18:28)? zo zal hij zeggen, tot ene

ongeloofwaardige uitspraak zijne toevlucht nemende: Het zijn de wonden, waarmee ik in mijne jeugd geslagen ben, in het huis mijner liefhebbers 1).

Sommige goede uitleggers merken aan, hoe schielijk dit komt, na de melding van Christus doorstoken zijn, en denken dat deze voor de zijn van dien groten Profeet, niet van de valsen Profeet, van wie te voren gesproken was. Christus gewond aan Zijne handen, toen zij aan het kruis genageld werden, en na Zijne opstanding had Hij nog de tekenen dezer wonden; en hier zegt Hij, hoe Hij daaraan kwam. Hij ontving die als een valse Profeet; want de Overpriesters noemden Hem als een verleider, en om die reden de wil zij Hem gekruisigd hebben, maar Hij ontving ze in het huis Zijner vrienden, de Joden, die Zijne vrienden de moesten zijn.

7.

II. Vs. 7-Hoofdst 14:21. De nu volgende tweede helft van de last des Heeren over Israël moet er toe dienen, om de voorstelling, welke in de eerste helft gegeven is, van de ontwikkeling der geschiedenis van Gods volk ten einde toe aan te vallen en uit te breiden. De volgende afdeling knoopt zich daar aan, waar de vorige is blijven staan; veel daarin staat parallel met hetgeen in 't vorige gezegd is. Terwijl namelijk in het voorgaande werd voorgesteld, hoe de Heere Zijn volk tot overwinning tegen alle vijandige wereldmachten leidt, en door uitstorting van Zijn Geest der genade tot erkenning zijner zware zonde in het verwerpen en do de van de Messias brengt, en geheel verandert, wordt in 't volgende eerst summarisch het toekomstige gericht aangekondigd, waardoor de Heere de goddelozen van de vromen onder Zijn volk zal scheiden, de laatsten louteren en heiligen zal, en Zijn volk in heerlijkheid volmaken (vs. 7-9); alsdan wordt dit gericht in Hoofdst. 14 verder uiteen gezet. In 6 afdelingen schildert de Profeet de laatsten, grootsten druk, de redding en verheerlijking van Zijn volk. alle Gode vijandige volken zullen bij laatste, zoals reeds in Hoofdst. 12:2 vv. is aangewezen, door de Heere tegen Jeruzalem worden vergaderd, zij zullen de stad innemen, plunderen, en de helft harer bewoners in ballingschap wegvoeren. Dan zal zich de Heere over Zijn volk ontfermen. Hij zal verschijnen op de Olijfberg, en door het splijten van dezen berg de overgeblevenen een veiligen weg tot redding banen. Hij zal met Zijne heilige engelen nederdalen, om Zijn rijk te volmaken. Dan zal van Jeruzalem uit een stroom van heil en zegen over het gehele land worden uitgestort. De legers van volken, tegen Jeruzalem uitgetrokken, zullen op wonderbare wijze worden geslagen en elkaar vernietigen, het overblijfsel der volken zal zich tot de Heere bekeren, en jaarlijks naar Jeruzalem komen, om de Heere met Zijn volk te danken, dat Hij ze van de dwaalwegen in de woestijn der goddeloosheid tot het rijk des vredes heeft gebracht. Jeruzalem zal dan echter, evenals het ganse volk Gods, heilig worden. Het is de allerlaatste tijd, van welken hier wordt gesproken, de volmaking van alle raadsbesluiten Gods, de tijd der verheerlijking.

Zwaard! ontwaak tegen Mijnen Herder 1), tegen de door Mij als Verlosser en Heilaanbrenger gezondene (Hoofdst. 11:4 vv.), en tegen de man, die zelf waarachtig God, en van eeuwigheid met Mij op 't nauwst verbonden, en daarom Mijn metgezel 1) Hoofdst. 12:10. Joh. 10:30) is, spreekt de HEERE der heirscharen a), sla dien goe de Herder, en de door Hem geweide, maar ondankbare, ongehoorzame schapen zullen verstrooid worden, zodat ieder zonder God en zonder Koning en Herder zijnen eigenen, door hem in de blindheid zijns

harten gekozen weg zal gaan; maar Ik zal daarna Mijne hand tot de kleinen, de ootmoedigen en boetvaardigen onder de verstrooide kudde wenden, en ze uit hun verstrooiing tot hunnen enigen Verlosser en Herder, en daardoor tot de zekerheid van de eeuwigen vrede terugleiden.

Matth 26:31; Mark. 14:27.

Deze zijn de woorden van God, de Vader, die bevel en last geeft, om het zwaard Zijner gerechtigheid tegen Zijn Zoon te doen ontwaken, toen Deze Zich gewillig tot een slachtoffer voor de zonde gemaakt heeft.

De Heere wordt hier Gods regeerder genoemd, omdat Hij van eeuwigheid bij de Vader was, Zijn eeuwige en eniggeboren Zoon en Herder, omdat Hij als de Middelaar, de grote en goede Herder was, die op Zich had genomen om de kudde te weiden. Hem zou de Vader daarstellen als de goede Herder. Het zwaard, het zwaard der gerechtigheid zou tegen Hem ontwaken, omdat Hij zelf geen zonde had, maar de zonde van een verloren volk op Hem zou worden gelegd, en opdat Hij alleen een eeuwige verzoening zou teweeg brengen.

Alzo ging het dan ook met de Heere in Zijn laatste lijden: het zwaard ontwaakte tegen Hem en Zijne discipelen werden verstrooid; maar na Zijne verrijzenis ging Hij ze allen voor naar Galilea, en aldaar hebben zij Hem gezien. Alzo ging het in de dagen van Stefanus, en zo dikwijls er enige vervolging werd aangericht om des Evangelies wil; maar de Heere vergat Zijne schapen niet. Alzo gaat het door alle tijden; wanneer het zwaard der vijandschap wordt uitgetogen en gewet tegen de gemeente des Heeren, dan worden velen bevreesd, en soms verstrooid, maar de overste Herder der schapen, die uit de dood is opgewekt, vergeet of verlaat de Zijnen niet. Aan de rechterhand Zijns Vaders gezeten, heeft Hij, als Middelaar Gods en der mensen, als Heere van alle dingen en als Hoofd Zijner Kerk, alle macht in de hemel en op aarde. Zo Hij voor ons is, wie zal dan tegen ons zijn? Zijne schapen zijn in Zijne handen, en Hij roept ze telkens toe: vrees niet, gij klein kuddeke, want het is des Vaders welbehagen, u Zijn koninkrijk te geven.

De profetie beschrijft hier weer hetzelfde wat het profetische gezicht van de goede Herder moest voorstellen (Hoofdst. 11:4-14). De dood van de goede Herder, welke in dat gezicht nog niet duidelijk was uitgedrukt, en die hier beschouwd wordt van de andere zijde, namelijk als door Gods eigene beschikking, volgens Zijn eeuwig raadsbesluit tot stand gekomen, vermeldt de profetie alleen, om aan te tonen, welk gezicht zich daaruit over de herderloze kudde zal ontwikkelen. Dat echter de natuurlijk niet slechts uitwendige verstrooiing en daarop volgende uitroeiing van twee derde delen der kudde, het goddelijk strafgericht voor het verwerpen en dood van haren Herder is, weet ieder, die dat profetisch gezicht (Hoofdst. 11) heeft verstaan, want het is hetzelfde, wat daar door verbreking der beide stokken over de kudde komt, zelfzuchtige haat en partijen, inwendige strijd en dood (vgl. Hoofdst. 11:9). Alles wat tegen de Heere Christus geschiedde van de tijd af, dat men met zwaar de tegen Hem trok, geschiedde naar de voorbedachten raad en de voorzienigheid Gods (Hand. 2:23). Israël verwerpt wel Zijnen Verlosser, ja het doodt Hem (Hoofdst. 12:10); maar evenals Israël zich hierdoor verzondigt, zo is toch ook dit in de raad des Heeren opgenomen; in zo verre brengt

de Heere zelf het do de van Zijnen goe de Herder teweeg, opdat Hij door Zijnen dood het heil en het leven van Israël en van de gehele wereld tot stand brenge. "Jesaja verbindt de won de van Jezus in deze en de geopende heilfontein, tot welke Hij alle naar genade en troost smachtende zielen nodigt (Jes. 53:5; 55:1 v.) Eveneens verbindt Zacharia de blik op de doorstoken Verlosser (Hoofdst. 12:10 en de vrije opene fontein tegen alle zonde en onreinheid, welke uit Zijne won de vloeit. " Hier roept nu de Heere zelf het zwaard tegen Zijnen Herder op; in het zwaard zijn echter alle moordwerktuigen, ook die tot ter dood marteling en tot geweldigen dood begrepen.

En het zal gedurende die verstrooiing der herderloze kudde geschiede in het ganse land, spreekt de HEERE, dat de tweederde delen daarin des volks zullen uitgeroeid wor de met enen geweldigen dood door middel van het zwaard van de dwazen Herder (Hoofdst. 11:16 v), en de geest geven; maar het derde deel zal als een heilig zaad en uitverkoren overblijfsel daarin overblijven, namelijk de kleinen, tot welk Hij Zijne hand zal wenden.

En Ik zal dat derde deel in het vuur der smarten brengen, en Ik zal het van alle zondigheid louteren, gelijk men zilver in de smeltoven loutert, en Ik zal het beproeven a), gelijk men goud beproeft, opdat zij tot een waarachtig heilig volk wor de b), het zal dan met hartelijk berouw en waar vertrouwen opzien tot Hem, dien zij doorstoken hebben, en Mijnen in Hem hun geopenbaar de naam aanroepen, en Ik zal hetin Zijnen naam verhoren, Ik zal te dien dage van hen allen zeggen 1): Het is Mijn waarachtig heilig volk, dat Ik heb verlost en verkregen, dat Mij dient in eeuwige gerechtigheid, reinheid en zaligheid; en het zal zeggen: de HEERE is Mijn God, door wiens ontferming ik zalig ben gewor de (Hoofdst. 8:8. Hos. 2:22. Jer. 24:7; 30:22).

1 Petr. 1:6, 7. b) Ps. 50:15; 91:15 c) Ps. 144:15. Joh. 20:28.

De vervulling van dat gericht en deze redding begon feitelijk met de dood van de goe de Herder, de Heere Jezus Christus, doch duurt nog he de voort, en zal voortduren, tot het einde der dagen. Toen de vangers in de hof van Gethsemane het zwaard tegen de Heere Jezus ophieven en Hem gevangen namen, om Hem tot het lij de des doods weg te voeren, toen tengevolge daarvan Zijne discipelen allen te zamen wegvluchtten, toen was dit voorspel een begin van de verstrooiing en verwoesting der gehele kudde van het volk Israëls, welke zich aan haren Herder ergerde; de Heere had ook op deze plaats geweest, en die met vrije aanhaling genoemd als de profetie, die toen werd vervuld, dat ook zij allen aan Hem zou de wor de geërgerd. Spoedig na des Heeren dood werd de vroegere eenheid in Israël verdeeld tot een menigte van partijen, en ieder ging langs zijn eigen weg in het verderf. Twee derde delen der kudde wer de uitgeroeid, toen in de Joodsen oorlog onder Titus alleen bij de belegering van Jeruzalem 1. 100. 000 omkwamen, en spoedig daarop bij de onderdrukking van Bar-Cochba alleen in Palestina ongeveer 600. 000 Jo de hunnen dood vonden, en geheel Judea tot ene woesternij werd; de uitroeiing van het twee derde deel werd in de volgende eeuwen voortgezet in de vervolgingen der Jo de met vuur en zwaard, en zal eerst dan ophouden, als geheel Israël zich zal bekeren. Maar ook het tweede gedeelte der profetie begon dadelijk na de dood van Jezus. Zoals Hij Zijnen discipelen had voorspeld, dat Hij na Zijne opstanding weer als hun trouwe Herder voor hen zou heengaan naar Galilea, zo geschiedde

het. Toen keerde de Heere eerst Zijne hand tot de kleinen onder de verstrooide kudde, gelijk Hij door het woord van Petrus die 3. 000 bekeerde. Sedert zijn er wel meer enkele, tot welke de Heere Zijne ontfermende hand keert, om ze tot hunnen Herder terug te voeren. Maar het derde deel, dat in het land der eeuwige rust over zal blijven, zal vol worden, wanneer de volheid der heidenen zal ingegaan zijn. In dien tijd zal de Heere alle kleinen in de kudde van het volk Israël, d. i. allen, die waarachtige begeerte naar verlossing hebben, door grote rampen heen tot volle bekering en heiliging leiden. Zo is dus in de verzen 7-9 in een kort overzicht de aard en wijze aangegeven, waarop het onder Israël tot de noodzakelijke scheiding en reiniging van alle goddeloze elementen zal komen. Meer nauwkeurig wordt dit door het volgende hoofdstuk uitgewerkt.

HOOFDSTUK 14. CHRISTUS KONING EN

BESCHERMER ZIJNER KERK.

Ziet, de dag komt tot verheerlijking van de naam des HEERE, dat uw roof, de in u geroofde schat, zal uitgedeeld worden, niet in enigen afgelegen hoek, maar in het mid de van o Jeruzalem! 1) zo groot zal de overmoed uwer vijan de zijn.

God verschijnt hier tegen Jeruzalem; het oordeel begint van het huis Gods, wanneer de dag des Heeren komt, moet Jeruzalem door het vuur, om gelouterd te worden. God zelf vergadert alle volken om tegen Jeruzalem te strijden. Hij geeft hun een last, gelijk Hij deed aan Sanherib, om de buit te nemen, want het volk van Jeruzalem was nu gewor de het volk Zijns toorns. En wie kan voor Hem bestaan, of voor volken, door Hem vergaderd? Waar Hij last geeft, zal Hij voorspoed geven, de stad ingenomen wor de door de Romeinen, die volken tot hun gebied hebben.

Want Ik, de Heere, zal zelf alle Gode vijandige Heidenen tegen Jeruzalem, dat dan weer tot middelpunt van Mijn rijk is verheven, ten strijde verzamelen, om ze daarna even als Faraö en zijn leger te verderven (Hoofdst. 12:2 vv.). Eneerst zal het dan-alzo is Mijn wil-tegen Mijne heilige stad gelukken, de stad zal ingenomen, en de huizen zullen geplunderd, en de vrouwen zullen geschon de wor de (Jes. 13:16), en de helft van de inwoners der stad zal wederom, even als ten tijde van de verovering door de Chaldeën, uitgaan in de gevangenis; maar het overige des volks zal door Mijne bijzondere beschikking uit de stad niet uitgeroeid worden, maar zal daarin blijven, opdat Ik aan hen Mijne wonderbaar reddende en helpende macht betone.

En de HEERE zal zelf met al zijne heilige Engelen uittrekken, en Hij zal strij de tegen die Heidenen, zo als dit de verzen 12 vv. nauwkeuriger voorstellen, gelijk ten dage, als Hij met wonderbare betoning Zijner almacht en heerlijkheid in vroegere dagen dikwijls gestre de heeft, ten dage des strijds tussen het rijk Gods en het Gode vijandige wereldrijk. Even als echter dan de macht der boosheid van het wereldrijk zich in de hoogste mate zal openbaren, en het al zijne kracht zal inspannen, zo zal ook de openbaring van de heerlijke macht des Heeren alle vroegere betoning verre overtreffen.

Jes. 42:13.

En eerst zal de Heere verborgen en onzichtbaar van de hemel op aarde nederkomen. Zijne voeten zullen te dien dage staan op de Olijfberg, die aan gindse zijde van het Kedrondal voor Jeruzalem ligt tegen het Oosten, op dezelfde plaats, waar de aarde ook het begin Zijner grootste vernedering heeft gezien; zodra echter Zijne heilige voeten de aarde aanraken, zal deze, gelijk altijd, tot in de diepte beven (Ex. 19:18. Richt. 5:5. Ps. 68:8. Nah. 1:6). En de Olijfberg zal in tweeën gespleten wordenen wel in ene loodrecht op de oostzijde van Jeruzalem staande lijn, naar het oosten en naar het westen. Die beide helften zullen verre van elkaar wijken, zodat er ene zeer grote vallei zal zijn, een breed dal; en de ene helft des bergs zal wijken naar het noorden, en de helft deszelven naar het zui de 1) Ezech. 38:19 vv.).

Evenals de andere Profeten eindigt ook de Profeet Zacharia met een vergezicht te geven in de voleindiging der eeuwen. Hij schildert de ondergang der Joodse kerk, de verwoesting van het Jeruzalem in de dagen des Heeren, maar ook de triomf van de Christus Gods. Hij voorspelt hoe de Olijfberg in tweeën zal gespleten worden en er een grote vallei zal zijn. Dat is, er zal een brede weg van gemeenschap geopend worden tussen Jeruzalem en de Heidenwereld, zodat de middenmuur der afscheiding zal weggenomen zijn, en de Heidenen kunnen komen tot het geestelijk Jeruzalem, dit is, tot de Kerk, die zalig wordt.

Dan zult gij lieden, die niet door de vijand worden weggesleept en uitgeroeid, maar door des Heeren genade als het ware volk van God in de stad zijt bewaard, in die aardbeving de komst des Heeren opmerken, en in het wijde voor u geopende dal erkennen, dat hier het toevluchtsoord is, u door de Heere bereid, tegen iedere schade. Gij zult dan vlieden uit de veroverde en verwoeste stad door de vallei Mijner bergen, door het dal, dat zich gevormd heeft door het wonderbaar scheiden van de twee helften van de berg, en het zal u volkomen veiligheid geven; (want deze vallei der bergen zal reiken tot het aangrenzende zijde van de Olijfberg gelegen dorpje Azal) (= edel,) en gij zult met zulk een schrik over de aardbeving tot dat dal vlieden, gelijk als gij in uwe voorouders vloodt voor de grote aardbeving in de dagen van Uzzia, de koning van Juda, welke dengenen, die deze beleefden, een voorspellende voorbode van deze verschrikkingen van de laatste tijd was (Amos 1:1). Dan, als gij allen in dat dal zijt geborgen, zal de HEERE,) Mijn God, wiens Profeet ik verwaardigd ben te zijn, in zichtbare heerlijkheid komen ten gerichte over Zijne vijanden, en tot volmaking van het eeuwig heil van Zijn volk, en al de heiligen, de engelen met U, o HEERE! opdat Gij eeuwig bij de Uwen woont (Dan. 7:9 v. Matth. 16:27; 25:31. 2 Thess. 1:7. Openb 19:14).

Een dorp met name Azal, is in de nabijheid van Jeruzalem niet aan te wijzen, ook Hiëronymus, die ons over zovele andere, nu verdwenen plaatsen berichten geeft, weet van zulk een dorp niets. Dat het hetzelfde als Beth-Haëzel zou zijn en dit aangrenzende zijde van de Olijfberg zou hebben gelegen, blijft ene gissing, naast welke de andere even zoveel waarschijnlijkheid had, dat het woord als Adverbium in de betekenis van: "naast" zou staan, en daardoor alleen zou moeten worden uitgedrukt, dat het wonderdal tot dicht bij Jeruzalem zich zou uitstrekken.

Deze vallei der bergen wordt gezegd te reiken tot Azië, of tot de afgezonderde plaats, dit is, tot die allen, welke God afgezonderd heeft voor Zich, wanneer God Zijne bergen tot een weg maakt; door hen een vallei te maken zal de weg geopend worden voor alle de reizigers, en de dwazen zullen daarin zelfs niet dwalen.

Van het oosten komt de Heere tot de roemruchtigen intocht in Jeruzalem, evenals Ezech. 43:2. En ziet de heerlijkheid des Gods van Israël kwam van het oosten en bruiste, gelijk een groot water bruist, en het werd verlicht op de aarde van het licht Zijner heerlijkheid! Naar het oosten was ook (Ezech. 11:23) de heerlijkheid des Heeren van de tempel uitgegaan, en had zich gesteld op de berg, die tegen het oosten der stad ligt op de Olijfberg. David, het typische beeld van de hemelsen koning, was bij zijne vlucht voor Absalom mede oostwaarts over de Olijfberg gedaan (2 Sam. 15:30) en langs denzelfde weg teruggekeerd. Zo hield ook Jezus Zijn koninklijken intocht in Jeruzalem van het oosten komende, van den

Olijfberg af (Matth. 21:1), en ging van de Olijfberg ten hemel (Luk. 24:50). Dabbar was het, dat twee mannen in witte klederen de jongeren verkondigden: deze Jezus, die van u opgenomen is ten hemel, zal alsoo komen gelijk gij Hem hebt zien ten hemel waren. " In de tempel van Ezechiël wordt de oostpoort van de buitensten voorhof voor de mensen gesloten, nadat de Heerlijkheid des Heeren er door is ingegaan (Ezech. 44:1, 2). Zo is het duidelijk, waarom de Heere bij Zacharia juist op de Olijfberg, die tegen het oosten ligt, verschijnt vermits Hij komt tot een gericht des toorns over Zijne vijanden, die Zijne Heilige stad Jeruzalem hebben ingenomen.

Evenals de natuurlijke zon van het oosten af de dag aanbrengt, zo zal ook de Zon des eeuwigen heils voor Zijne gemeente van het Oosten verschijnen; want in hetgeen volgens Gods beschikkingen in de natuur plaats heeft, is ene voorafbeeldende betekenis. Daarom bouwde men de kerken met het koor naar het Oosten, en wendde de dienaar Gods zijn aangezicht bij het gebed naar het Oosten; daarom rusten onze doede in hun graven, met het aangezicht naar het Oosten gekeerd, des Heeren komst, die ons onze verlossing aanbrengt, verwachtende met de jubelen de triomferen de Zacharia.

In de laatste woorde wordt gezegd, dat de Heere God zal komen, in de volgende verzen wordt dit woord uitgewerkt. De Profeet ziet de dag komen, waarop de Heere ten gerichte Zich opmaakt, omringd door Zijne heilige Engelen, Hij ziet het, dat, Hij krijgt er een gezicht in, hoe, in de loop der tijden, de Christelijke Kerk zich zal uitbreiden, maar ook vervolgd worde door hare vijanden, maar tevens, hoe alleen de raad Gods gelukkig is volvoerd in betrekking tot der zondaren zaligheid; de Heere God zal komen om aan alle macht der vijanden de een einde te maken.

En het zal te dien dage, als de Heere ten gerichte over Zijne vijanden en tot redding Zijner gemeente van de hemel nederdaalt, volgens de door de Heere over Zijne vijanden bepaalde verschikkingen, geschieden, dat er niet zal zijn het kostelijk licht, en zal de dikke duisternis), (Joël 3:15. Jes. 13:10. Matth. 24:29. Openb. 6:12).

In het Hebr. wehajah bajoom hahoe loo jihejeh oor jekaroth wekippaon. Beter: En het zal ten dien dage geschieden; het zal niet licht zijn, de kostelijken zullen verduisterd worden. Onder kostelijken hebben we, in verband met Job 31:26 te verstaan: zon, maan en sterren. De Profeet wil zeggen, wat ook door andere Profeten wordt verkondigd, dat zon, maan en sterren hun licht zullen verliezen, als de Heere zich openbaart. Vandaar dat er ook volgt, dat het dag noch nacht, zal wezen, omdat er geen licht der zon en geen licht der maan of sterren zal zijn, maar ten tijde des avonds zal het licht wezen.

Maar het zal een enige dag zijn, aan welken geen andere dag der wereld gelijk, die de HEERE in Zijne betekenis wel bekend zal zijn, het zal noch dag noch nacht zijn op de wijze als nu, wanneer de opgang en ondergang van zon en maan de afwisseling teweeg brengen; maar de orde der natuur zal geheel omgekeerd zijn, bij dag zal de duisternis van Gods gericht heersen; en het zal geschieden ten tijde des avonds, wanneer het gericht zal geëindigd zijn, dat het licht zal wezen, daarop zal echter een dag aanbreken, waarop geen avond en geen duisternis meer volgt (Openb. 21:23, 25).

Dikwijls zien wij met bezorgdheid de oude dag tegemoet, en wij vergeten dat het ten tijds des avonds licht zal wezen. Voor vele gelovigen is de ouderdom de beste tijd huns levens. De lucht, die de zeeman tegenwaait, wordt zachter, naarmate hij de kust der eeuwigheid nadert; de zee is stiller geworden, ene diepe, heilige, kalme rust heerst overal. De schitterende vlammen van het vuur der jeugd worden op het altaar van de grijsaard niet meer gevonden, maar het wezenlijke vuur van ernstig gevoel is gebleven. De pelgrims hebben het land Beulah bereikt, die gelukkige landstreek, waar de dagen zijn als de dagen des Hemels op aarde. Engelen bezoeken dat land, ene hemelse koelte waait, en de bloemen van het paradijs groeien er, en de lucht is met de muziek der Serafs vervuld. Sommigen wonen aldaar jaren lang, en anderen komen er slechts weinige uren voor hun dood; maar het is een Ede op aarde. Wel mogen wij naar de tijd verlangen, dat wij in die schaduwrijke dreven zullen mogen rusten, en verzadigd worden met hoop, totdat de tijd des oogstes komt. De ondergaande zon schijnt groter te zijn dan wanneer zij boven aan de hemel staat, en een glans van heerlijkheid kleurt al de wolken, die haar omringen. Het lijde verstoort geenszins de kalmte van de zachte schemering des ouderdoms, want de kracht, die in zwakheid volbracht wordt, draagt het alles met geduld. De rijpe vruchten der ervaring maken de keurigen maaltijd uit van de avond des levens, en de ziel bereidt zich voor de rust. Gods kinderen zullen het licht ook in de ure des doods genieten. Het ongeloof klaagt: de schaduwen vallen, de nacht komt, het leven spoedt ten einde. O neen! roept het geloof uit: de nacht is haast voorbijgegaan, en de ware dag breekt aan. Het licht is opgegaan, het licht der onsterfelijkheid, het licht van des vaders aangezicht. Leg uwe voeten zamen op het bed, en zie het geestenheir dat u wacht. Engelen wenken u toe. Vaarwel, geliefde, gij zijt vertrokken, gij wenkt ons met de hand. Nu is alles licht. De poorten ontsluiten zich, de goude straten blinken, de steen Jaspis gelijk. Wij bedekken de ogen, maar gij aanschouwt het ongeziene. Vaarwel, broeder, gij hebt ten tijde des avonds een licht, dat wij nog niet bezitten.

Ook zal het te dien dage bij het aanbreken van de eeuwigen dag der zaligheid, geschieden, dat er levende, kristal heldere wateren uit het heiligdom te Jeruzalem, van de plaats, waar de Heere onder Zijne verlostte, zalige gemeente aanwezig is, vlieten zullen (Joël 3:18. Ezech. 47:7-12. Openb. 22:1) de ene helft van die naar de Oostzee, de zee ten oosten, de zogenaamde Dode zee, en de helft van die naar de achterste, de westelijke, de Middellandse zee aan; Zij zullen de krachten des eeuwigen levens uit de woonplaats Gods in het gehele land invoeren, en des zomers en des winters zijn, zodat gene verdroging onder de gloed van de zomer, gene verstijving in de winter meer kan plaats hebben; het zal eeuwige lente en voortdurende wasdom zijn.

De stromen van levend water, uit Jeruzalem gloeiende, drogen evenmin op door de verschroeiende hitte van de snikheten zomer, als zij bevrozen door de ijzige winde van de ruwen winter. Verblijd u, mijne ziel, dat gij gespaard zijt om van de getrouwheid des Heeren te getuigen. De jaargetijde veranderen, en gij verandert, maar uw Heere blijft eeuwig dezelfde, en de stromen Zijner liefde zijn even diep, breed en vol, nu als immer. De hitte van de zorgen der bezigheden, en de verzengende beproevingen doen mij de behoefte aan de verfrissende invloed van de rivier Zijner genade gevoelen; ik mag dadelijk en tot verzadiging uit de onuitputtelijke bron drinken, want des zomers en des winters stroomt zij voort. De hoge wellingen vloeien steeds over, en, geprezen zij de Naam des Heeren, de lage wellingen

kunnen evenmin opdrogen. Elia vond de beek Krith opgedroogd, maar Jehova was nog dezelfde zorgende God. Job zei dat zijne broederen gehandeld had de als bedrieglijke beken, maar in zijn God had hij ene overvloeiende rivier der vertroosting. De Nijl is het grootste vertrouwen van Egypte, doch zijne vloede zijn veranderlijk; onze Heere is in eeuwigheid dezelfde. Door de loop van de Eufraat om te wenen de stad Babylon; doch geen menselijke noch helse macht kan de stroom der goddelijke genade omwenden. Men heeft beddingen van oude rivieren geheel droog en ledig gevonden; maar de stromen, die op de bergen der goddelijke vrijmacht en der eindeloze liefde ontspringen, zullen altijd boordevol zijn. De geslachten gaan voorbij, doch de stroom der genade blijft onveranderd. De rivier Gods kan met meer recht dan de beek in het gedicht zingen:

Mensen mogen gaan of komen, Maar mijn golven blijven stromen.

Hoe groot is uw geluk, o mijne ziel! dat gij langs zulke stille wateren gevoerd wordt! Ga nooit tot andere stromen, opdat gij niet des Heeren bestraffing zoudt horen. Wat hebt gij te doen met de weg van Egypte, om de wateren der modderige rivier te drinken.

En de HEERE, de alleen ware, Drieëenige God, zaldan in volle waarheid zichtbaar en eeuwig tot Koning over de ganse aarde zijn 1), waar Gods volk woont, en Zijn rijk is uitgebreid, en dit zal de gehele wereld zijn, te dien dage zal alle afgodendienst geheel verdwenen zijn, dan zal de HEERE één zijn, en Zijn naam één, de alleen aangebedene en geprezene.

De Heere (Jehovah) is wel altoos één geweest (ofschoon in onderscheidenheid van personen), maar Zijn naam, dien Hem de mensen gaven, was zeer verschillend, naarmate van de onderscheidene beelden en begrippen, die de heidense volken zich van de Heere maakten. De valse namen, die met de valse beelden en begrippen verbonden waren, de afgodennamen zullen geheel van de aarde verdelgd worden (vgl. Hoofdst. 13:2), en gelijk de Heere slechts één is, zo zal ook Zijn naam slechts één zijn, een naam waarin God aan Zijn wezen ene menselijke voor alle verstaanbare uitdrukking geeft, een naam waarin de Heere Zich heeft willen bekend maken, is ons nu bekend, het is de naam Jezus, gelijk Petrus (Hand. 4:12 #Ac), Paulus (Fil. 2:9-11) en Johannes (1 Joh. 5:20), eenparig getuigen. In de enigen naam Jezus is tevens de kennis en de verering des Vaders en des Heiligen Geestes de mensen gegeven.

Hij is en was altoos zodanig naar recht en in de oppermachtige betrekking Zijner Voorzienigheid. Zijn koninkrijk heerst over alles, en niemand is van Zijn gebied uitgesloten, maar hier wordt beloofd, dat Hij zodanig zijn zal, die dadelijk bezitting van de harten Zijner onderdanen neemt. Hij zal van allen voor Koning erkend worden in alle plaatsen. Zijn gezag zal erkend worden, en men zal zich daaraan onderwerpen en verbintenis aan Hem zweren.

Dit ganse land van het eeuwige Kanaän, waarin des Heeren verlost en geheiligd volk woont, zal dan zijn omgekeerd, het zal rondom als een vlak veld gemaakt worden, alle bergen zullen worden vernederd en effen gemaakt, maar ook vruchtbaar en bloeiende zijn, van Geba (= heuvel) (Joh. 18:24) tot Rimmon (= zeer hoog) toe, zuidwaarts van Jeruzalem (Joz. 15:32) tussen welke beide plaatsen zich nu een hoog berg- en rotsachtig landschap bevindt, welks

bergen veel hoger zijn dan Zion. En zij, Jeruzalem, het middelpunt van het rijk Gods in heerlijkheid, zal uit- en inwendig verhoogd zijn (Micha 4:1), en zal niet meer door de Heidenen worden vertreden, maar in hare gehele vroegere uitgestrektheid bewoond worden in hare plaats, zo verre zij ten tijde van David en Salomo zich uitstreckte, van de poort van Benjamin of Efraïm in de noordelijken muur af, tot aan de plaats van de eerste of oude poort aan de noordoosthoek der stad (Neh. 3:6), tot aan de Hoekpoort aan de anderen of noordwesthoek (2 Kon. 14:13) toe; en aan de andere zijde van de toren van Hananeël (= genadig door God gegeven) aan de noordoosthoek, tot aan des konings wijnbakken toe, nabij de koninklijke tuinen aan de zuidzijde (Neh. 3:1 en 15), zodat van het oosten naar het westen, van het noorden naar het zuid alles in de stad nieuw en heerlijk zal zijn.

En zij zullen daarin eeuwig wonen; de bewoners der stad zullen heilig en zondeloos zijn, en er zal geen verbanning, geen vloek des Heeren meer zijn, zodat zij enig gericht zou moeten vrezen; want Jeruzalem zal zeker tegen alle vijandelijke aanvallen wonen, en nooit weer verwoest worden (Jes. 65:18 vv. Openb. 22:3)

"De aaneenknoping van de gedaante der toekomstige heerlijkheid van het rijk Gods met het beeld der toenmaals aanwezige, grotendeels nog in puin liggende stad, had voor de eerste lezers van Zacharia iets bijzonder vertroostends en verheffends; zij erken de daardoor, dat door Gods genade dezelfde stad, welke nu in een kammervollen tijd met moeite werd opgebouwd, eens de verheerlijkste koningin aller heidenen zou worden. Maar zij wisten ook, dat deze eenheid van het tegenwoordige en toekomstige Jeruzalem niet in de ligging en ruimte der poorten, der torens en koninklijke persbakken, of in de stof van kalk en stenen, maar in de geestelijke eenheid en persoonlijkheid van Jeruzalem, als de stad en de gemeente Gods bestond. " Eerst de ondervinding van deze laatste dingen zal het ons kunnen doen begrijpen, op welke nu voor ons ondoorgrondelijke wijze de Heere, die Zijn volk overeenkomstig Zijn eeuwig raadsbesluit verkoren heeft, en daaraan Kanaän met Jeruzalem als het land der rust in God gegeven, eens Zijne eeuwige gedachten in de aardse verhoudingen zal verwezenlijken, zodat het hemelse en aardse, beeld en voorwerp, het eeuwige en tijdelijke of in ruimte beperkte met elkaar geheel overeenkomen.

Nadat de Heere de werking der reddende verschijning des Heeren (vs. 4-7) voor Jeruzalem (vs. 8-11) geschilderd heeft, gaat Hij nu terug tot het eerste doel dezer verschijning, de strijd van God tegen de heidenen, en schildert hij de bestraffing der heidenen, die zich tegen Jeruzalem had verenigd, het had ingenomen en verwoest (vs. 2).

De Heere wil Zijn volk soms na lange beroeringen zelfs ene verlossing geven uit hun ellenden, zowel als hun voor het verderf bewaren in hun ellenden, wanneer deze hen overkomen; en ofschoon de Kerk niet altijd zo behandeld wordt, zo is zij nochtans de plaats van de grootste veiligheid om in te wonen van de wereld, en daar ook des Heeren volk, met de grootste vrijmoedigheid, het gevaar van enig lot, dat haar kan overkomen, ondergaan mag.

En dit zal de door God onmiddellijk over u gezondene plage zijn, waarmee de HEERE al de volken (vs. 3) plagen zal, die tot verdelging van het rijk Gods van de aarde tegen Jeruzalem krijg gevoerd, het veroverd en verwoest zullen hebben; Hij zal ten gevolge van ene

verwoestende pest, welke onder hen woedt (Jes. 37:36), eens iegelijks vlees, daar waar hij op zijne voeten staat¹), terwijl hij reeds aan 't overige des lichaams aan de dood en de verrotting is overgegeven, doen uitteren, en eens iegelijke ogen, waarmee hij in begeerlijkheid en boosheid de weg naar Jeruzalem en de zwakke plaatsen der stad bespiedt, zullen uitteren in hun hollen, en eens iegelijks tong, waarmee hij tegen de Heere en Zijne heiligen smaadheid gesproken heeft, zal in hunnen mond uitteren.

Wij zou de zeggen, "daar zij staande en gaande zijn. "

Ook zal het te dien dage geschiede als ene verdere straf over hen, dat er een groot gedruis, verblindende en algemene verwarring van de HEERE onder hen zal wezen, gelijk Hij op voorafbeeldende wijze de Ammonieten en Moabieten onder Josafat en meermalen gedaan heeft (2 Kron. 20:23. Richt. 7:22. 1 Sam. 14:20 zodat zij, een ieder menende dat het zijn vijand is, zijns naasten hand zullen aangrijpen, en eens ieders hand met het zwaard zal tegen de hand zijns naasten opgaan om hem de doodslag te geven (Ezech. 3:21),

Zo zullen alle deze vijandelijke legerscharen tot op de laatsten man volkomen worden vernietigd. En ook zal Juda en dat zal het derde middel der bestraffing des Heeren tegen hen zijn-als een verlost, met krijgshaftigheid toegerust volk van God te Jeruzalem strijden, en het vermogen aller Heidenen rondom zal als een buit uit dezen laatsten groten strijd verzameld worden rondom het rijk van God en Zijn middelpunt Jeruzalem, goud en zilver, en klederen in grote menigte¹).

Drieërlei plagen tegen de vijanden worden hier genoemd. Vooreerst dat zij bij levende lijve zullen uitteren, vervolgens, dat de Heere God onder hen een panischen schrik zal verwekken, zodat de een in de ander een vijand zal zien en zij elkaar zullen doden, en ten derde, dat de Joden de zelf tegen de vijanden zullen optrekken en hen verslaan.

Hiermede wordt niet op bijzonderheden gedoeld, maar in het algemeen aangegaan de volslagen vernietiging der vijanden Gods en van Zijn volk, namelijk van hen, die niet tot God zich bekeren.

Over hen, die tot God zich bekeren, wordt in de volgende verzen gesproken.

Alzo zal ook de vernietiging der vijanden ene zo volledige zijn dat de plagen ook ene der paarden, der muilen, welke de volken tot rijdieren dienen, der kemelen en der ezelen, welke hun tot wegvoeren van goederen en van buit dienden, en aller beesten zal zijn, die in diezelfde heirlegers geweest zullen zijn, gelijk gener plagen geweest is, zij zullen allen op die wijze omkomen, en zij zullen door pest en zwaard en onderlinge vernietiging worden uitgeroeid.

En het zal geschieden, dat al de overgeblevenen van alle Heidenen, allen, die niet door des Heeren gericht zijn weggenomen, die tegen Jeruzalem zullen gekomen zijn, ene gehele verandering zullen ondergaan. Zij zullen voor Jeruzalems muren, misschien ten gevolge van de grote aardbeving en de wonderbare redding van Gods volk en de verschijning des Heeren, van hun vijandschap afstand doen, en tot kennis der waarheid komen, of had de reeds in hun

land alle vijandschap tegen de Heere afgelegd, die zullenverschoond worden, en zich van harte tot de Heere bekeren, en nog ter elfder ure in het rijk Gods ingaan, dan zullen zij van jaar tot jaar naar Jeruzalem optrekken a), om daar aan te bidde de Koning, die daar in zichtbare heerlijkheid onder Zijn volk woont, de HEERE der heirscharen als de alleen waren God, in wien zij heil en leven hebben gevonden, en om te vieren het feest der loofhutten als eeuwig dank- en vredefeest daarvoor, dat de Heere ook hen van de dwaalwegen der afgoderij en der goddeloosheid tot erkenning der eeuwige waarheid heeft gebracht.

Jes. 66:23.

Reeds onder het Oude Verbond was het loofhuttenfeest een schaduwbeeld der zaligheid in het rijk van God. Het was vooral een jaarlijks dankfeest voor Israëls genadige bewaring op zijnen tocht door de woestijn, en voor zijne inleiding in het beloofde land vol heerlijke goederen. Wanneer echter eens dit rijk des vredes zelf zal zijn gekomen in het nieuwe Jeruzalem, zo zal de schaduw voor de werkelijkheid zijn geweken, en Israël zal dan op het nieuwe eeuwige loofhuttenfeest danken, dat de Heere door Zijne barmhartigheid in Christus het uit alle dwaling en uit ongeloof en uit al de gevolgen daarvan in de heerlijkheid en in de eeuwige rust heeft geleid. De bekeerde heidenen zullen zich in alle opzichten aan die viering aansluiten, want zij zullen nog voor de bijzondere barmhartigheid Gods te danken hebben, dat ook zij tot kinderen van Abraham zijn aangenomen, en in het eeuwige Kanaän, in het rijk des vredes onder de Goddelijken Koning Jezus Christus zijn aangenomen.

En het zal geschieden, zo wie van de geslachten der aarde zich niet tot de enigen God en Verlosser zal bekeren, en niet zal optrekken naar Jeruzalem, om de Koning, de HEERE der heirscharen, te aanbidden, zo zal er over hen lieve de geen regen 1) wezen, maar zij zullen alle goederen der genade, ook de lichamelijke, verliezen.

Regen is beeld van de genade Gods, van de zegeningen des Geestes. Uitgesproken wordt hier derhalve, dat, wie niet tot het geestelijk Israël bekeerd zijn, maar Heidenen zijn gebleven, niet mede zullen bedeed worden met de genade Gods met de zalmakende werken des Geestes, en dat daarom voor hen geen plaats is in het heerlijk Koninkrijk Gods. De eeuwige verwerping der goddelozen wordt hier reeds uitgesproken.

En, daarentegen zal geen volk op aarde, ook niet het allervijandigste, van de goederen van het Godsrijk zijn uitgesloten, wanneer het de Koning daarvan aanbidt en Zich aan Zijn volk aansluit, indienechter bijv. het geslacht der eertijds zo bitter vijandige Egyptenaren, over dewelke de regen niet is, niet zal optrekken, noch komen, om te aanbidden, zo zal die plage over hen zijn, en ook hun zo vruchtbaar land zou tot ene onbewoonbare woestijn worden, die plage, met welke de HEERE die Heidenen plagen zal, die niet optrekken zullen om te vieren het feest der loofhutten in het rijk des vredes.

Dit, de wegneming van de zegen en van de vruchtbaarheid hunner land door droogte, zal de straf der zonde der Egyptenaren zijn, mitsgaders de zonde aller Heidenen, die niet optrekken zullen, om te vieren het feest der loofhutten, maar in ongeloof en goddeloosheid volharden.

Te dien dage zal al het onheilige, onreine en zondige uit het rijk van God zijn afgezonderd, en volkomen heiligheid alles vervullen. Zelfs op de bellen der paarden, welke men deze tot versiering pleegt om te hangen, en die dus met de godsdienst geen het minste verband hebben, zal staan: DE HEILIGHEID DES HEEREN, 1) even als op des hogepriesters goude hoofdband geschreven was. Het onderscheid tussen meer en minder heilig zal niet meer zijn. En de potten in het huis des HEEREN, waarin men met offervlees kookt, zullen zijn als de sprengbekkens, in welke men voor het brandofferaltaar het bloed der offerdieren opvangt.

De tuigen hunner paard zullen aan God toegeheiligd zijn. Op de bellen der paard zal gegraveerd zijn de Heiligheid des Heeren. De paarden, die in de oorlog gebruikt worden, zullen niet langer tegen God en Zijn volk gebruikt worden, gelijk zij gedaan zijn, maar voor Hem en hun. Hun oorlogen zelfs zullen heilige oorlogen zijn, hun krijgsherauten zullen onder Gods banier dienen. Hun helden, die in statie rijde met ene prachtige houding, zullen het hun grootste ere rekenen, met hun eergenietingen God te vereren. De Heiligheid des Heeren zal op de garenen hunner wagenen en paard geschilderd zijn, gelijk de groten soms hun wapenschild met hun zinspreuk op hun doeken geschilderd hebben.

De bellen der paarden, welke bestemd zijn, om hen te verlevendigen op hun reizen, en om kennis te geven van hun aanadering, zullen de Heiligheid des Heeren op zich geschreven hebben, om te betekenen, dat dit het is, welke op ons zelve invloed hebben moet, en waarvan wij belijdenis moeten doen bij anderen, waar wij ook gaan.

Ja niet alleen de kookketels in de tempel des Heeren, maar ook al de potten in Jeruzalem en daarbuiten in Juda d. i. in het land en het volk van het rijk der heerlijkheid rondom, zullen de HEERE der heirscharen heilig zijn, even als vroeger het allerheiligste, zodat allen, die offeren willen, zullen komen, en van dezelve, namelijk van hun eigene kookketels, nemen, en in dezelve het heiligste maal, dat zij in gemeenschap met de Heere willen houden, koken, en er zal a) geen met vloek beladene, zo als eertijds de Kanaäniet, die hier en daar nog onder Israëel tot hiertoe woonde, meer zijn; geen zodanige of daaraan gelijke zal in het huis of het rijk des HEEREN der heirscharen, te dien dagewezen.

Jes. 35:8. Joël 3:17. Openb. 21:27; 22:15.

Jeruzalem zal eens herbouwd worden en de stad des vredes zijn, al de vijanden der kerk gefnuikt, of onder de Heere gebracht en tot Zijnen dienst geleid. Zo iemand dat niet wil, en zich tegen Hem verzet, en de raad Gods tot zijne zaligheid versmaadt, het zal zijn dat zij geen dageraad zien zullen. Als dan maar de heiligheid des Heeren onze sieraad zij, en de sieraad van ons Christendom meer en meer worden de mocht, als maar alles, onbepaald alles de Heere gewijd zij, dan zal Hij ook door allen geëerd en gediend worden, en Hij zal er voor zorgen, dat er ten laatste in Zijne gemeente en in de harten van Zijn volk geen enkele Kanaäniet meer wezen zal. Zien wij gelukkige en heerlijke dagen tegemoet, dan mogen zij al in onzen leeftijd niet aanlichten, zij komen voor ons of voor onze nageslachten zeker en gewis. Als Hij, die van de Olijfberg ten hemel voer, en die het boek van Gods raadsbesluiten

in han de houden, daartoe opstaat, dan zal het licht rijzen uit de duisternis, en alles wat door de mond Zijner heilige Profeten en Apostelen gesproken is, zal gewis vervulling bekomen.

Het onderscheid tussen heilig en profaan zal alleen dan ophouden, wanneer de zonde en zedelijke onreinheid, welke dit onderscheid in aanzijn riep, en de afzondering en bijzondere heiliging der voor de dienst van God bestemde dingen nodig maakte, geheel zal zijn opgeheven en uitgedelgd. Dit onderscheid weg te nemen, de uitdelging der zonde te bewerken, en het door zonde ontheiligde weer te heiligen, was het doel der goddelijke inrichtingen. Tot dat einde werd Israël van de volken der aarde afgezonderd, om het tot een heilig volk op te voeden en tot bereiking van dat doel was het ene wet gegeven, waarin de scheiding van het heilige en profane door alle zaken heenging. Dit doel zal het volk van God eens bereiken; door het gericht zal de zonde met hare gevolgen worden uitgedelgd. In het voltooide rijk van God zullen gene zondaars meer zijn, maar enkel rechtvaardigen en heiligen.

Met dit blij uitzicht, dat de Heere eens van Zion uit als Koning over Zijn heilig en gezegend verbondsvolk zal heersen, dat aan Zijn scepter ook de heiligen zullen onderdanig zijn, dat alles in dienst van de Heere zal staan en heilig zal worden, en dat de zondaars uit de gemeente der rechtvaardigen zullen verwijderd zijn—met dit vrolijk uitzicht eindigt het Boek van Zacharia's profetie.

Wat nu ten slotte de vervulling dezer profetieën aangaat, zo vinden wij ook bij deze het algemeen karakter der Oud-Testamentische profetie, volgens welke zij de gebeurtenissen in de ontwikkeling van het Godsrijk niet na elkaar in de historische opvolging, maar naast elkaar ziet, zodat de meest verwijderde met de naast bijzijnde binnen dezelfde lijst op hetzelfde beeld zijn gezien.

Een Godsstaat, waarvan al de vijanden na heftigen strijd zijn beteugeld; waarvan al de burgers van bescherming verzekerd met overvloed gezegend, tot feestelijke vreugd zijn geroepen, waarvan geheel de inrichting, tot in de minste bijzonderheden toe van het maatschappelijk en huiselijk leven rein is en God gewijd; en die eindelijk in dezen zijn heerlijken toestand tot verenigingspunt strekt voor alle andere volken, ziet daar het laatste en hoogste, wat de Geest door Zacharia verkondigt.

Uit deze laatste verzen blijkt het zo glashelder, dat de Heere God door de Profeet laat aankondigen de heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem, waar niets zal inkomen dat verontreinigt. Christus Jezus zal alle de ergernissen verbannen uit Zijn Koninkrijk. Hij zal de tarwe verzamelen en het onkruid met onuitblusselijk vuur verbranden.

Dan zal het één heilige Gemeente zijn, de nieuwe aarde onder de nieuwe hemel, waarop gerechtigheid woont.

SLOTWOORD OP HET BOEK ZACHARIA.

In het jaar 520 vóór Christus tot het profetischen ambt geroepen, was de Profeet Zacharia opgelegd, het teruggekeerde volk Gods in Juda en Jeruzalem te wijzen op het gevaar, dat hen

dreigde, omdat het aan Gods beloften ging wanhopen, of in eigengerechtigheid en werelddienst zich verliep.

Hij ontving daarom de last des Heeren, om de heerlijkheid des Heeren HEEREN te verkondigen, die Zich in de loop der eeuwen zou openbaren en hare voleindiging zou vinden in de volle openbaring Gods in het hemelse Jeruzalem.

Daartoe ontving hij zijne nachtgezichten, maar ook wat de Heere hem verder door Zijn Geest openbaarde, hetwelk niet zeld van onuitputtelijke diepte is.

Zoals bekend is, hebben uitleggers van oude en nieuwe tijden getracht aan te tonen, dat Hoofdst. 9-14 niet van onzen Profeet is, maar door een ander is geprofeteerd of geschreven.

Men grondt zich dan vooral op het feit, dat de Profeet in de eerste acht hoofdstukken in de eersten persoon spreekt en in de andere niet, en tevens hierop, dat taal en stijl van de laatste zes aanmerkelijk verschillen.

Indien het echter een feit is, en het is een feit, dat de vaststelling van de Kanon slechts enkele tientallen jaren heeft plaats gehad na de dood van Zacharia, en men dus ook toen van hem nog gewisse historische overleveringen had, dan is dit reeds, op menselijke wijze geredeneerd, reeds genoeg, om met de Kerk van latere eeuwen, al de hoofdstukken aan dezen Profeet toe te kennen.

En wat het verschil, vooral in stijl en profetische vlucht betreft, ook dit bezwaar is niet moeilijk op te lossen, indien men er mede rekent, dat dit ook bij andere schrijvers wordt aangetroffen en geheel samenhangt met het onderwerp wat behandeld wordt.

Het was ook voor Zacharia bewaard, om door de Heiligen Geest geïnspireerd, de toekomstige dingen te verkondigen, een vergezicht te geven in de volle ontplooiing van de heerlijkheid Gods, in het volkomen heilig stellen van de Kerk, die zalig wordt, tot troost en vertroosting van alle Gods kinderen van alle eeuwen.

DE PROFEET MALEACHI.

Het Boek der Profetieën van Maleachi bevat de voorspellingen van de laatsten der Profeten des Oude Verbonds.

Wie Maleachi is geweest, wat hij deed al eer hij tot het profetische ambt werd geroepen, weten wij niet. Ja zelfs zo weinig is zijn persoon bekend, dat er mannen van naam zijn geweest, Vitranga en Hengstenberg, die gemeend hebben, dat Maleachi niet de wezenlijke naam van de Profeet is geweest, maar eenvoudig zijn ambtstitel.

Ook LXX spreekt niet van Maleachi, maar van aggelou autou

Volgens de inhoud van zijn Boek is hij een tijdgenoot van Nehemia geweest en heeft geleefd, is in elk geval opgetrede later dan Haggai en Zacharia, dewijl hij de tempelbouw als voltoerd voorstelt en van een volledigen tempeldienst spreekt.

Het Boek laat zich verdelen in vier delen.

Het eerste deel (Hoofdst. 1:2-2 :9) stelt voor de oneindige en ongehoudene goedertierenheid Gods voor Zijn Bondsvolk.

Het tweede deel (Hoofdst. 2:10-16) stelt God voor in Zijn betrekking als Vader van Zijn volk.

Het derde deel (Hoofdst. 2:17-3 :18) predikt de trouweloosheid en ongehoorzaamheid van het volk en daartegenover de komst van de Heere God als straffend rechter tegenover de goddelozen en als Zonne der gerechtigheid voor Zijn volk.

Het vierde deel (Hoofdst. 4) wijst op de voorbereiding van de komst des Heeren door de verschijning van de twee de Elia.

Het gehele Boek dient, om onder het teruggekeerde Israël de opkomende zonde van verachten van de dienst des Heeren te bestrijden, maar ook, om het vrome zaad van Israël te versterken en te vertroosten door de voorspelling van de Engel des Verbonds en van Diens voorloper.

HOOFDSTUK 1. STRAF DER ONDANKBAARHEID

JEGENS GODS LIEFDE.

De last, de aankondiging van straf (Jes. 13:1) van het woord des HEEREN tot Israël, het gehele volk van God, dat uit Babel is teruggekeerd, door de dienst van Maleachi, ten tijde der afwezigheid van Nehemia van Jeruzalem tussen 433-410 v. Chr. (Neh. 13:6), ongeveer 80 jaren na Zacharia.

De laatste Profeet van het Oude Testament is, wat zijn persoon aangaat, zo onbekend, dat men zelfs aan zijn bestaan heeft getwijfeld, en zijnen naam (= bode des Heeren) voor ene naam misschien van Ezra heeft gehouden. Het bovenstaande opschrift had wel van zulk ene opvatting mogen terughouden, waarin toch duidelijk de naam als eigen naam is gebruikt. Komt deze naam zeer opmerkelijk juist voor dezen Profeet voor, zo ligt toch ook bij de andere Profeten reeds in hunnen naam aanwijzing van de inhoud hunner voorzeggingen (vgl. bij Jeremia), en kan dat ons nooit recht geven het geschiedkundige van onzen Profeet te ontkennen. Het Boek zijner profetieën, waarin hij waarschijnlijk alleen de hoofdgedachten van zijne mondeling gehoude re de tot een welgeordend, aan elkaar sluitend geheel heeft saamgevoegd, is in 3 hoofdafdelingen verdeeld, aan welke hij, evenals Zacharia (Hoofdst. 1:2-6) een kort woord laat voorafgaan, om daardoor zijnen lezers het rechte gezichtspunt te openen, waaruit zij de volgende voorzeggingen moeten verstaan. Daarin stelt bij hun de trouwe liefde Gods jegens Zijn volk voor ogen, om daardoor het mismoedige volk te lokken, en het alle volgende ernstige woord van straf als woord der liefde des Heeren te laten voorkomen. Vervolgens wendt hij zich in het eerste deel (Hoofdst. 1:6-2 :9) tegen de Priesters, die door onheilige waarneming van de dienst des altaars zelfs de naam des Heeren ontheiligen, en bedreigt ze met zware straffen. In het tweede deel (Hoofdst. 2:10-16) bestraft hij de goddeloze huwelijken, die de gemeente sluit, daar men, tegen de wet, en ongedachtig aan de verkiezing van Israël, heidense vrouwen huwde, en daartoe willekeurig uit vleselijke begeerlijkheid van de vorige echtgenoot scheidde. In het laatste gedeelte (Hoofdst. 2:17-3 :24) bestraft hij de onder het volk steeds toenemende ongodsdienstigheid, in welke men loochende dat de Heere een heilig en rechtvaardig God was, en misdadig beweerde, dat het geheel nutteloos was, de Heere door opvolging Zijner geboorte en het mij de der zonde te dienen. Tegenover zulk ene misdadige gezindheid verzekert de Profeet, dat het gericht des Heeren, waardoor Hij Zijne heiligheid en het onderscheid tussen vromen en goddelozen zal openbaren, niet uit zal blijven, maar onvoorziens zal komen. Aan Zijne verschijning ten gerichte zal Hij echter, om de goddelozen tot bekering te roepen Zijnen bode, de Profeet Elia, laten voorgaan, om dan zelf plotseling als de Bode des verbonds tot Zijnen tempel te komen, de misdadigers uit te delgen, maar de godvruchtigen te louteren en te zaligen. De schrijfwijze van de Profeet is in onderscheiding van de dikwijls hoog poëtische en verhevene rede der vroegere Profeten, volgens de behoefte van zijnen tijd ene meer lerende, daar hij meestal ene algemeen erkende waarheid bovenaan plaatst, en door tegenwerpingen, welke hij zich laat maken, en door weerlegging van deze bij wijze van een gesprek, die ontwikkelt.

Vs. 2-5. Het voorwoord. De inhoud der voorrede en tevens de test van alle straf- en troostredenen van Maleachi is: de trouwe liefde des Heeren jegens Zijn volk, hoe die zich van de beginne, reeds in de verkiezing van Jakob, en de verwerping van Ezau, in de gift van het goede land aan Zijn volk, en de rijken zegen daarover, en aan de andere zijde in de vervloeking en vernieling van het aan Gods volk vijandige land Edom, eindelijk ook nu door openbaring Zijner heerlijkheid, Zijner genade en Zijner bescherming over Zijn volk en over de grenzen van Zijn land heeft betoond.

Ik heb dat is de somma van al Mijn doen en laten omtrent u-u lief gehad, zegt de HEERE, maar gij zegt, en betuigt die gezindheid door uw leven: waarin hebt Gij ons liefgehad? Waarin hebt Gij ons dat betoond? Wij bemerken daarvan niets, want alles is smart en armoede rondom ons, en te vergeefs wachten wij op de vervulling Uwer grote beloften (vgl. Neh. 13:6). Was niet Ezau Jakobs, uws stamvaders, tweelingbroeder? Had hij dan niet volkomen dezelfde aanspraak op Mijne liefde en genade, en moest men niet verwachten, dat Ik Mij jegens hem geheel en al zo zou gedragen als tegen Jakob (Rom. 9:10 vv.)? spreekt de HEERE: nochtans heb Ik Jakob alleen liefgehad, daar Ik reeds vóór zijne geboorte, eer de kinderen goed of kwaad had de gedaan, hen had verkoren, en deze keuze der genade aan zijne nakomelingen tot he de heb bevestigd.

Hoe? Is dat een zware last (vs. 1)? is dat niet de hoogste vreugde en troost? O ja, op zich zelf zeker; maar zulk ene goddelijke liefde wordt tot de grootste last, wanneer zij kon versmaad worden. Dit heeft God door alles tot dit Israël willen zeggen: "Ik heb u lief. " Zo heeft Hij gesproken van Abraham af, ten tijde van Mozes, van David, van Jesaja, en nu ook weer van Ezra en Nehemia. Maar de betuiging: "Ik heb u lief gehad, " moet nog dieper wor de opgevat, namelijk: liefde is al Mijn handelen met u geweest, ook de kastijding, want Ik heb u Mijn woord gegeven, u Mijn wezen geopenbaard, dat gij, in Mij geheiligd, het leven zoudt hebben. Ik wil zo gaarne uw God en uw alles zijn; dat was Mijn wil onder al Mijn handelen met u.

O God, welk ene goedheid! Gij hebt zelfs de ziel lief, die u heeft verlaten, omdat Gij ze daartoe verkoren hebt uit reine liefde. Gij bemint ze met onverdiende, onderscheidende liefde, en laat Uwe genadige voorzienigheid over haar regeren. En toch, vraagt zij niet naar de bewijzen Uwer liefde! Israël had Uwe liefde niet opgemerkt, zij was te vergeefs aan hen geweest! Zo gaat het tegenwoordig nog met de meeste mensen. Zij denken, dat zij het hun hebben gedaan, en nu Gods loon mogen verwachten. Christus heeft Zich hun geheel overgegeven, om hun gerechtigheid en hun leven te zijn door Zijn bloed en Zijnen dood, Hij geeft Zich dagelijks hun te smaken door Zijn Woord en Sacrament, en toch komt hun dit als niets voor, zodat zij vragen: "Waarmee heeft ons God lief gehad?" Zij hongeren toch alleen naar aards genot en aardse rust, en Gods liefde, Christus met de gehele zaligheid, is hun niets.

En Ezau heb ik gehaat 1) met het gehele volk, dat van hem afstamt. Ik maakte hem niet tot drager Mijner grote beloften, maar tot knecht van zijnen broeder; Ik gedroeg Mij in ieder opzicht zo geheel anders jegens zijn volk de jegens u, dat het slechts het tegendeel van liefde kan wor de genoemd. En Ik heb, om die re de zijne bergen, die Ik hem tot woonplaats had gegeven, door de Chaldeën, Mijne werktuigen om te straffen, gesteld tot ene verwoesting, en

zijne erve voor de draken der woestijn, voor de huilende jakhalzen en andere woestijndieren, dat zij eeuwig daarin zullen verkeren.

Gods vrije liefde en genade, welke in niets haren beweeggrond heeft dan in Zichzelven, was de enige oorzaak, dat Hij Jakob verkoos, niet in de eerste plaats, maar om Zijn dienaar te zijn, door wien Hij allen volken heil zou laten toekomen. Hoe meer nu het begenadigd welbehagen Gods in Jakob en zijn volk zich verwezenlijkt en helder schittert, en hoe meer Edom zich verhardt en Gods gerichten eist, des te meer komt de keuze, wat Edom aangaat, in verhouding tot de liefde, die Jakob heeft verkoren, als haat tegen Edom voor. "Wanneer Israël de Heere daarna liefhad, zo had de Heere hem eerst liefgehad en tot Zich getrokken uit enkel barmhartigheid (Jer. 31:3). De Heere beminde hem niet, omdat Hij wist, dat Israël en zijn geslacht Hem getrouw zou zijn. maar hoewel Hij wist, dat hij niet getrouw was. Die eerste goddelijke, genadige keuze te willen begrijpen, en naar redenen onderzoek te willen doen, is een vergeefs en daarom dwaas werk, dat gemakkelijk in wrevel kan ontaarden.

In deze woorde spreekt zich uit het volstrekt Souvereine recht Gods op de mens, op Zijn schepsel. Want niet omdat Jakob Hem zou eren, en Ezau zich van Hem zou afkeren, had de Heere Jakob gekozen en Ezau verworpen, want dit is hier de betekenis van haten, maar omdat God dit Zich voorgenomen had in Zichzelven.

De lijn van Abraham, van Izaäk ging niet over op Ezau, maar op Jakob, opdat aldus zou blijken, dat het niet is desgenen, die loopt, noch desgenen, die wil, maar des ontfermen de Gods.

Ofschoon Edom zei: Wij zijn verarmd, onze staat en ons land zijn verwoest, doch wij zullen de woeste plaatsen weer opbouwen, zodat onze vroegere, heerlijkheid zich nog schoner uit het puin zal verheffen; also zegt de HEERE der heirscharen, die over hemel en aarde met almacht regeert: Zullen zij de ruïnen hunner ste de weer opbouwen, zo zal Ik ze steeds weer door nieuwe werktuigen afbreken, en men zal hen, al die lan de der Edomieten, ten allen tijde noemen: Landpale der goddeloosheid, die door de Heere vervloekt, en allen, die daarin wonen, een volk, op hetwelk de HEERE vergramd is, en dat zijne genade niet zal aanschouwen tot in eeuwigheid.

De vervulling dezer profetie kan bij gebrek aan geschiedkundige berichten niet tot in bijzonderhe de worde aangewezen. Slechts zoveel schijnt zeker, dat in de Perzischen tijd de macht der Edomieten geheel gebroken werd. Want als de Edomieten, die in de Chaldeeusen tijd zelfs het zui de van Palestina had de bezet (Ezech. 35:10. 1 Makk. 5:65) ook nog in de tijd van de Seleucidische verdrukkingen hunnen haat tegen Israël zochten te tonen (1 Makk. 5:3. 2 Makk. 10:15) werde zij niet alleen door Judas Makkabeüs herhaaldelijk vernederd, maar zelfs door Johannes Hyrkanus geheel bedwongen, tot besnijdenis genoodzaakt en de Joodsen staat ingelijfd. En wanneer zij ook in de hierdoor ontstanen Joodsch-Edomietischen staat een tijd lang heerschappij voerde (Herodes en de Herodianen), verdwijnen zij toch spoedig daarop, sedert de verwoesting van Jeruzalem, geheel uit de geschiedenis, en verdwijnen zij onder de Arabieren.

Wat hier van het geschiedkundig volk der Edomieten gezegd is, heeft in dezelfde mate betrekking op alle de Edomieten, volgens de gezindheid (Obadja 1:1), welke voor het linzenkooksel der snode wellust en eer hun kinschap van God verkocht hebben. Alle deze valse broeders der halfgelovigen en ongelovigen, die op Edoms gebied overgaan, en het gelovige volk Gods met Edom laat haten, behoren tot de vervloekte grenzen, tot het volk, waarop God eeuwig toorn. Alleen binnen Israëls grenzen is genade en eeuwig heil te vinden.

En uwe lichamelijke, ogen zullen het zien, hoe zich deze Mijn haat tegen Edom zal openbaren, en het hem nooit zal gelukken Mijnen vloek van kracht te beroven, en gijlie de zult dan zeggen, gij, die nu met een ondankbaar hart Mijne liefde voor Jakob en zijn volk loochent: De HEERE zij in Zijn genadig, liefdevol bestuur groot gemaakt, van de landpale Israëls af 1)!

Deze voorspelling staat nog vast en overleeft alle oordelen, welke over het hardnekkige volk nog he de komen en in de toekomst zullen komen.

Als volk heeft Israël nog niet zo uitgeroepen, als de Profeet het verkondigt, maar het zal dit eerst dan doen, wanneer het ook roept: "Geloofd zij Hij, die daar komt in de naam des Heeren. " Tot dien tijd wordt het woord slechts voorafbeeldend vervuld in de Christelijke kerk, zo dikwijls de Heere der Edomieten macht in haar verslaat (Jes. 34:17).

De betekenis is deze, dat de naam des Heeren zou groot gemaakt wor de verre over de grenzen van Israël heen, waar Hij Zijne grootheid de mensen, door de da de van Zijne macht en genade, verhoogt.

Vs. 6-Hoofdst 2:9. Na deze algemene inleiding beginnen nu de bijzondere bestraffingen, vooreerst de bestraffing van de verachting des Heeren, welke de priesters door het brengen van slechte, gebrekkige offers aan de dag legden. De Profeet gaat uit van de algemeen erkende waarheden, dat een zoon zijnen vader, een knecht zijnen heer eert, en dat de Heere de Vader van Israël is. Hij zoekt daarop de Priesters tot een levendig bewustzijn te brengen van hun zware zonde, waarin zij de Heere gering achten. Het hare beter, wanneer de tempel des Heeren geheel werd gesloten, dan dat Zijn boven alles verheven, en eens door alle heidenen geprezen naam door zulke offeran de zonder geloof, en vloek aanbrenge, werd ontheilgd; want de Heere heeft de offeran de niet nodig. Vervloekt zij ieder, die offeran de brengt, welke niet deugen (vs. 6-14). Na zulk ene strafprediking kondigt de Profeet de Priesters de straf aan, welke hen zou treffen, wanneer zij van hun misdaad van verachting des Heeren geen afstand deden. De Heere zal al hunnen dienst bij het altaar en het heiligdom te niet doen, en hen zelve aan de diepste verachting prijs geven: want Levi, met wien de Heere het verbond had gesloten, en zijne nakomelingschap, de oudere priesterstand, wandelde in al de inzettingen van des Heeren verbond, en vervulde zijne heilige roeping. Daarom ontving hij ook de beloofde genadegiften, maar zij, de tegenwoordige priesters, had de het verbond van hun zijde gebroken

Een zoon zal de vader eren, en een knecht zijnen heer1), zo als gij gewis allen toestemt; ben Ik dan een Vader van Israël, en Ik ben het zeker (Deut. 32:6. Jes. 63:16. Ps. 100:3), waar

is Mijne eer, die Mij als Vader toekomt? En ben Ik een Heere van Israël, en dat ben Ik, daar Ik het tot Mijn erfdeel heb gesteld, waar is Mijne vreze, de vreze, welke een knecht aan zijnen heer verschuldigd is; zegt de HEERE der heirscharen tot u, o priesters, verachters Mijns naams, die dus het tegendeel doet van hetgeen enen zoon en enen knecht betaamt; maar gij zegtin uwe gehuichelde eigengerechtigheid: Waarmee hebben wij zulk een zwaar verwijt verdiend? waarmee verachten wij Uwen naam? 1)

De natuur heeft deze wet in het hart der mensenkinderen geschreven, vóórdat God ze op de berg Sinaï schreef, ja, een knecht, hoewel zijne verplichting aan zijn meester niet natuurlijk is, maar door vrijwillige overeenkomst zal het nochtans zijn plicht achten hem te eren, zijne bevelen in acht te nemen, en getrouw te zijn aan zijne belangen. Maar de Priesters, die Gods kinderen en knechten zijn, eer de en vereer de Hem niet.

Vooreerst richt de Heere Zijne vraag tot de Priesters, niet alsof deze alleen Hem de eer en vreze onthielden, maar omdat van hen wegens hun ambt en hun bijzondere roeping tot de dienst in het huis des Heeren nog het eerst had kunnen verwacht worden, dat zij ten minste de Heere gene re de tot ontevredenheid zou de geven, en omdat, wanneer zij de Heere de ere, welke Hem toekwam, onthielden, hun schuld dubbel groot was, daar zij toch de roeping hadden, om het volk in ware verering en vreze des Heeren voor te gaan, en zij door verwaarlozing of verkeerde volvoering van deze hun roeping, ook het overige volk tot geringschatting en verachting des Heeren verleidden.

Gij brengt op Mijn altaar verontreinigd brood, offers van dien aard, welke allerlei door Mij verbodene verkeerdhe de in zich hebben (Jes. 21:6, 8, 17), en gij zegt: Waarmee verontreinigen wij U? Daarmee aan de ene zijde-dit zij u ten antwoord-dat gij openlijk voor de mensen, in uwe ongelovige onverschilligheid zegt: Des HEEREN tafel of altaar is verachtelijk, is iets op welks heilighouding het niet veel aankomt.

Als brood wor de de offers niet alleen daarom voorgesteld, omdat zij door de Heere op gelijke wijze, namelijk door middel van het vuur, verteerd worden, als de mens zijne spijs verteert, maar ook en vooral daarom, omdat de Heere die evenzeer nodig heeft, Om Israëls genadige God te kunnen blijven, als de mens de spijs nodig heeft, om in leven te blijven. De Heere heeft wel tot Zijn levensonderhoud, tot de mogelijkheid van Zijn voortdurend bestaan, de offerande niet nodig; maar de offers moeten volgens des Heeren eigene instelling het zinnebeeldige middel zijn, waardoor Israël de Heere als zijnen genadigen God behoudt. Daar dit middel echter ook slechts een zinnebeeldig is, zo spreekt het van zelf, dat het zonder werking, en in des Heeren ogen zonder waarde is, zodra dat wegvalt, tot welke voorstelling het dient: de gehoorzaamheid aan de Heere, de vreze des Heeren, de overgave aan de Heere.

Want aan de andere zijde, als gij met dezelfde gezindheid wat blinds aanbrengt om te offeren, het is, alhoewel gij daardoor zonder vreze de meest uitdrukkelijke voorschriften der wet (Lev. 22:20-25. Deut. 15:21; 17:1) overtreedt, bij u, volgens uwe mening; niet kwaad! en eveneens als gij wat kreupels of kranks aanbrengt, het is niet kwaad! denkt gij, zodat men het u als verachting van Zijnen naam zou kunnen ten kwade duiden! Brengt dat toch eens aan

uwen vorst, de Perzischen stadhouder, ten geschenke; zal hij om zulk een geschenk een welgevallen aan u hebben? of zal hij uw aangezicht opnemen, en uit gunst jegens u het geschenk als goed aanmerken? zegt de HEERE der heirscharen.

De Profeet denkt hier aan tweeërlei offeranden; vooreerst besteedt de de Priesters het door Israël tot onderhouding van de offerdienst saamgebrachte geld (Neh. 10:32 vv.) tot aankoop van blinde, lamme en zieke dieren, voor het altaar des Heeren, en aan de andere zijde, wanneer het volk hun dergelijke dieren tot privaat-offers bracht, namen zij die gewillig aan, en offerde ze zonder bedenking.

Nu dan, smeekt toch eens het aangezicht van God, wien gij voortdurend zulke slechte offers aanbiedt, dat Hij ons, Zijn volk, genadig zij, het uit zijnen behoeftigen toestand bevrijde, en opnieuw zegene. Antwoordt toch niet naar de wens van uw hart; want zulks, het brengen dier slechte offeranden, is van uwe hand geschied, van u, die Hem daarop moet bidden, en Zijne genadige verhoring met offeranden moet afsmecken, zal Hij uw aangezicht opnemen? zal Hij om uwentwil en om uwe slechte offers Zich uwer ontfermen? zegt de HEERE der heirscharen.

Wie is er ook onder u, die de deuren om niet toesluit? en gij steekt het vuur niet aan op Mijn altaar om niet 1) Ik heb toch genen lust aan u met uw eigengerechtig, huichelachtig hart, zegt de HEERE der heirscharen a), en het spijsoffer is Mij, zo min als enige offer van uwe hand niet aangenaam. 2)

Jes. 1:11. Jer. 6:20. Amos 5:21, 22.

De Heere komt in deze verzen op tegen de huichelachtige en leugenachtige daad van de Priesters en volk. Men wilde zich van des Heeren dienst niet vrijmaken, maar men diende de Heere niet van harte. Het was alleen slechts vorm, waaraan het wezen des harten ontbrak. En daarom is het, wie is er onder u, hier op te vatten in de zin van: Was er ook maar één onder die dat deed.

Ook nu geldt het weer als in de dagen van Jesaja, dat het ganse hoofd ziek was en het ganse hart mat.

Het spijsoffer bestond uit tarwemeel, korenaren, olie, wierook en zout, en werd als ene vrijwillige gave de Heere aangeboden in bepaalde voorgeschrevene gevallen.

De stof van het spijsoffer werd tot de Priester gebracht, die er een handvol van nam, en het onder het altaar legde met het reukwerk tot een liefelijken reuk voor de Heere. Het overblijvende was voor de reine Priesters, en moest door deze in het voorhof gegeten worden, omdat het ene heiligheid der heiligheid was. Meestal maakte men echter van het tarwemeel koeken, die in de oven of in een pan of ketel gebakken werden, en waarmee de Priester op gelijke wijze handelde. Het spijsoffer had ten dele betrekking op Christus, van Wien de profetie (Dan. 9:27) zei: dat Hij het spijsoffer zou doen ophouden, omdat Hij Zich zelve voor ons, Gode tot een welriekende reuk heeft overgegeven (Ef. 5:2). Ten dele zag het op de

gelovigen, die door Hem geheiligd en toebereid zijn, om Gode lieflijke offeranden aan te bieden, gelijk voorzeggd was (Jes. 66:20): "Zij zullen al uwe broeders uit alle heidenen ten spijsoffer brengen. Christus is hierin ons gewordene heiligmaking van God. Hij vervult alles in allen, terwijl de gemeente, welker Hoofd Hij is, Zijne vervulling is (Efeze 1:21). Gelijk de spijze het leven onderhoudt en tot werkzaamheid bekwaam maakt, alzo is Christus voorgesteld als de allerzuiverste meelbloem de spijze des Vaders, wiens leven ook genade en liefde in Christus, genoeg en ruste vond, en door Christus bekwaam was om dat leven daar buiten aan zondaren te openbaren. Christus heeft Zich als die spijze van Gods welbehagen aan Zijne gemeente gegeven, toebereid met de olie Zijns Geestes en met de wierook Zijner voorbedding, opdat de gelovigen in Zijne gemeenschap zich Gode zou de kunnen toewijden, en wel zodanig, dat zij zelf van Christus eten en door Hem gevoed worden, terwijl zij zich met Hem voor God stellen als een offer van verootmoediging en dankzegging. Dat is hun offer: de uitoefening ener oprechte liefde, die de bedroefde, de troost, de weduwen en wezen bezoekt in hun verdrukkingen, de vreemdelingen herbergt, de naakten en de hongerigen spijzigt. Verschillende uitdrukkingen in het Nieuwe Testament wijzen ons daarop: "Ik heb alles ontvangen," zegt Paulus (Fil. 4:18), en ik heb overvloed, ik ben vervuld geworden, als ik van Epafroditus ontvangen heb, dat van u gezond was als enen welriekende reuk en aangename offerande Gode welbehagelijk. Zo ook Hebr. 13:6 "Vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet, want in zodanige offeranden heeft God een welbehagen."

Maar Ik zal Mij weten schadeloos te stellen, van de opgang der zon tot haren ondergang, zal Mijn naam groot zijn, en met heilige handen geprezen worden onder de Heidenen, tot welke Mijn rijk zal komen, wanneer Israël zich geheel in de verachting Mijner eer zal verstokt hebben; en aan alle plaatsen zal Mijnen naam reukwerk toegebracht worden, en een rein spijsoffer, dat van gehoorzaamheid en overgave des harten getuigenis geeft; want Mijn naam zal groot zijn onder de Heidenen, zegt de HEERE der heerscharen.

De Roomse kerk maakt van dit vers gebruik als Bijbelse bewijsplaats voor hare leer van het misoffer (Canones et decreta concilii Tridentini Sess. XXII. "Een rein offer is dat, hetwelk door gene onwaardigheid of boosheid dergenen, die het brengen, ontheilgd kan worden: dat dit reine offer Zijnen naam aan alle plaatsen zal worden toegebracht, heeft de Heere door Maleachi voorzeggd). Ene eenvoudige, duidelijke uitlegging, volgens de samenhang en de analogie der Heilige Schrift, geeft het duidelijke bewijs, dat de Profeet hier sprak van geen ander offeren, dan van het gebed, de overgave des mensen aan God, van de goede werken, welke uit het geloof in Christus, het enige eeuwige offer voortkomen. Zo begrijpen ook de meeste kerkvaders, van Justinus de martelaar af, onze plaats, en zo zij ook in die woorden tevens ene heenwijzing op het Heilig Avondmaal zien, zo is bij hen toch geen spoor te vinden van de mening, als ware hier het onbloedige misoffer der Roomse kerk geprofeteerd. Alleen Cyprianus en Theodoretus beschouwen onze plaats als ene voorzeggung van een offer, dat sterk aan het misoffer herinnert, als een offeren van Christus, door de Priesters te volbrengen.

Maar gij ontheiligt dien, als gij zegt: Des HEEREN tafelof altaar is ontreinigd 1), is niet beter dan elke andere plaats, en men doet geen onrecht, wanneer men dieren brengt, waaraan gebrek is, en haar inkomen, wat er opgebracht wordt, hare spijs, elk offer van welken aard het ook zij, is verachtelijk.

De geveinsde en sleurachtige godsdienst is een ontheiligen en een ijdel gebruiken van Gods Naam en in zijn soort een schrikkelijke verbreking van het derde gebod, om welke God de mensen niet zal onschuldig houden.

Nog zegt gij: Ziet wat ene vermoeidheid voor de dienst van het altaar des Heeren! maar gij zoudt het kunnen wegblazen, gij acht het voor niets, dat gij verwaardigd zijt in Zijn heiligdom te dienen, gij slaat het in de wind, zegt de HEERE der heirscharen. Gij toont deze verachting van het altaar en de dienst des Heeren openlijk daardoor, dat gij brengt tot het altaar ook hetgeen geroofd is, dat door ene strafwaardige misdaad verworven is, en dat kreupel en ziek is, hetgeen de Heere in Zijne wet toch alles als ongeschikt voor het offer heeft aangewezen (Lev. 22:20 vv.); gij brengt ook 1) spijsoffer, zegt het zelf: Zou Mij zulks aangenaam zijn van uwe hand? zegt de HEERE.

Beter: Gij brengt alzo het spijsoffer. De Heere komt ook hier op tegen het verachten van Zijn dienst. Het is hier geen sleurdienst meer, zoals in het vorige vers, maar een verachten van en een zich weinig bekommeren om de dienst des Heeren. De dienst des Heeren is hun een last gewor de en daarom bekommeren zij zich er niet om, of de offeran de goed zijn of niet.

Daarom spreekt de Heere het ook uit, dat Hij geen lust heeft aan de kreupele offers van de Israëlieten.

Ja, vervloekt zij de bedrieger, die in zulke gevallen, waarin de wet het offeren van een mannelijk offer verlangt, een vrouwelijk brengt, voorgevende dat hij geen ander heeft, en toch een mannetje in zijne kudde heeft; en vervloekt zij ieder, die de Heere belooft, ene gelofte doet, en offert, dat verdorven is, die om zich van zijne belofte zo gemakkelijk en goedkoop mogelijk af te maken, offert, dat verdorven is (Lev. 1:3, 10; 22:18 v. 4:3, 23). Zulk ene misdaad moet zwaar wor de gestraft; want Ik ben een groot Koning, de Hoogste in alle landen, die meer dan iemand op aarde aanspraak mag maken op eerbied en gehoorzaamheid, zegt de HEERE der heirscharen, en Mijn naam is vreselijk zelfs onder de Heidenen 1), hoeveel te meer moest hij het zijn voor Mijn volk en zijne Priesters.

De Heere heeft een groten afkeer van de zonden, die onder de schoonste voorgeving van ijver en godzaligheid geschieden, als van dezulke, die onder hun eigen kleuren voorkomen, als zijnde die een dubbele ongerechtigheid. Want de bedrieger is vervloekt, die alles doet onder een voorwendsel van ijver en vorderlijkheid, geloften doende, die een getuigenis zijn van een zonderlinge tegenspraak, en die volbrengende, hetwelk de oprechtheid schijnt te kennen te geven. Want Hij belooft en offert en nochtans is het maar een bedorven ding, daar hij wat beters had.

HOOFDSTUK 2. STRAFPREDIKING TEGEN DE ZON DE VAN

PRIESTERS EN VOLK.

En nu, gij priesters, die u zwaar bezondigt! tot u wordt dit gebod of besluit gezonden.

Indien gij het niet zult horen, en indien gij het niet zult ter harte nemen, om Mijnen naam eer te geven, gelijk die daaraan toekomt, zegt de HEERE der heirscharen, zo zal Ik de a) vloek onder u zenden, en Ik zal uwe zegeningen, met welke gij Mijn volk zegent, vervloeken, in een vloek verkeren; ja Ik heb ook alrede elk een derzelve vervloekt, omdat gij het niet ter harte neemt.

Lev. 26:14. Deut. 28:15.

Ziet, Ik zal u het zaad verderven (volgens betere lezing: Ik zal u de arm verwensen, waarmee gij uwen dienst aan altaar en heiligdom verricht, zodat al uwe ambtsbezigheid zonder kracht en werking zal zijn), en Ik zal drek op uwe aangezichten strooien, de drek uwer feesten, der offerdieren, welke gij op de feestdagen op Mijn altaar offert, maar die Mij om uw ongeloof toch niets waard zijn; Ik zal ze, in plaats van ze naar ene onheilige plaats weg te doen (Ex. 29:14), u in 't aangezicht werpen, en u dus eveneens aan de sterkste verachting overgeven, als gij Mijn heilig aangezicht, Mijnen naam veracht hebt (Neh. 3:6), zodat men u met denzelven drek wegnemen zal, ieder u zal behandelen als de drek, en u uwe plaats aanwijzen waar men dien henenwerpt.

De heiligste, ernstigste en zaligste ambtsbezigheid, welke de Priesters was opgedragen, namelijk de verzoening van de zonde des volks, de bemiddeling der zondenvergeving, de herstelling van de vrede met God, moet het middel worden, waardoor zij voor hun zonde van verachting des Heeren, de ontleding en vernietiging der heiligste instellingen op aarde en der minachting van de zonde bestraft zullen worden, en geheel en al tot verachting zullen komen.

Hier wordt van offers buiten het geloof het sterkste gezegd, wat de Heilige Schrift in 't algemeen daarvan zegt; want zelfs de feestoffers worden eigenlijk als mest voorgesteld. Zo kan de zonde der mensen het heiligste en zaligste, wat God gegeven heeft, juist in het tegenovergestelde veranderen, en daarin ligt reeds het gericht Gods over de zonde, welke zich aan het heilige vergrijpt.

De Heere God dreigt hier de Priesters met de uiterste straffen. De zegebeelden zullen geen uitwerking hebben, of in een vloek veranderen. Het zaad, of de arm zal Hij verlammen, de mest zal op hun aangezichten gestrooid worden, ja, als mest zullen zij weggeveegd worden. In degenen, die tot Mij naderen zal Ik geheiligd worden. Dit woord zal straks aan deze Priesters bevestigd worden, geheiligd zowel in degenen, die Hem vereren, als in hen, die Hem verachten.

Dan zult gij weten, dat Ik, de Almachtige en Rechtvaardige, dien gij veracht, dit gebod, dit vaste besluit tot u gezon de heb; opdat het Mijn verbond met Levi zij, zegt de HEERE der heirscharen.

Dit is: dan als Ik de Priesters zo te schande maak, zult gij weten dat Ik de Heilige God, die Mijn woord niet laat overtreden, dit gebod tot u gezon de heb, opdat Mijn verbond, dat Ik met Levi gemaakt heb, zij en blijke een onwankelbaar verbond te zijn, en dus ook de straf van Mijne zijde wordt toegepast, die Ik bedreigd heb.

Tot het verbond met Levi, dat is, met de Priesterstand. behoorde, zowel de belofte als de bedreiging. De belofte, dat de Heere zou zegenen indien de Priesters zou de wandelen in de vreze des Heeren, en de bedreiging, indien zij des Heeren dienst zou de verachten.

Mijn verbond met hem was het leven en de vrede. Ik beloofde hem, zo hij Mijne inzettingen hield, wel te doen, en voor alle kwaad te bewaren, en Ik gaf hem die zegeningen tot ene vreze, opdat hij Mij zou liefhebben en dienen, en hij vreesde Mij ook werkelijk, en hij werd om Mijns naams wil verschrikt.

De wet der waarheid, de waarheid, welke in Mijne Heilige gebo de haren wortel had, was bij zijnen heiligen dienst steeds in zijnen mond, en er werd geen onrecht, niets dat eigen voordeel en lust zoekt, in zijne lippen gevonden; hij wandelde met Mij in vrede en in rechtmatigheid, zonder aanstoot te geven, of op de kromme wegen van het verkeerde hart te gaan (2 Kon. 20:3), en hij bekeerde door het trouw volvoeren van Zijnen dienst er velen van de weg der ongerechtigheid tot dien der godsvrucht (Dan. 12:3).

Daarin deed Levi slechts wat zijn stand en roeping als Priester eiste; want de lippen des Priesters zullen de wetenschap van Gods ware kennis en Zijnen heiligen wil bewaren; hij moet in staat zijn anderen daarin te onderwijzen en te bevestigen, en men zal uit zijnen mond de wet, de onderrichting omtrent Gods wil, zoeken; want hij is een Engel, een bode des HEEREN der heirscharen tot Zijn uitverkoren volk, door welchen Hij altijd Zijn wezen en Zijn welbehagen wil openbaren, even als de Profeten Zijne buitengewone bo de zijn (Hagg. 1:13).

Men zou kunnen vragen: wanneer de priesterstand volkomen dien lof mag hebben verdiend? en het antwoord zal zijn: nooit! Reeds in de woestijn bezondigde Aäron zich zwaar, en het rot van Korach moest door de Heere wor de gestraft. Maar toch heeft de priesterschap over 't algemeen hare roeping verstaan, wel in beoefening gebracht, en gedurende langen tijd de inzettingen Gods in kracht gehouden, hetgeen daaruit bleek, dat het rijk van Israëel, waar de priesterstand ontbrak, ras ten verdere snelde, terwijl het rijk van Juda, bij vele weifelingen zijner koningen toch veel langer in de tucht des Heeren behou de werd. De geest zijner roeping bleef in de priesterstand nog lang voortleven, en enkele krachtige le de daarvan ston de bij grote gevaren ijverig en trouw in de bresse. Meer is dan eigenlijk nooit te roemen, wanneer de gerechtigheid van een volk of van enen stand geprezen wordt, die in vroeger tij de hebben uitgeblonken of der nawereld tot voorbeeld wor de gesteld. De roeping der Priesteren wordt hier kort, maar volledig geschilderd. Zij wordt eerst tot dien éénen plicht teruggebracht, Gods naam te eren en onder het volk te verheerlijken (Hoofdst. 1:6; 2:2). Doch

dit moet op dubbele wijze geschieden: 1. Door erebetooning en offers, werkelijk door opoffering van zichzelf aan de Heere (Hoofdst. 2:6-14), hetgeen door de nauwgezette toebrenging van wettelijke offers deels herinnerd, deels bewezen wordt; 2. door de ijver en de bevordering van kennis en de inachtneming der wet onder geheel het volk (Hoofdst. 2:6, 7). De Priesters en Levieten bewaar de en bevorder de de kennis en de onderhouding der wet door de leer der wet "dat het volk door de dienst der Priesters de gehelen inhoud der wet in het geheugen bewaarde, haren zin en hare bedoeling verstond, hare waarde en heiligheid inzag (de wet der waarheid was in zijnen moed); 2. door rechtvaardig gericht over de overtreding der wet en de vreze Gods onder het volk wer de bevestigd (en geen kwaad was op zijne lippen gevonden); 3. door het voorbeeld van enen heiligen wandel en gehoorzaamheid (hij wandelde voor Mij vreedzaam, volkomen in zijn werk, en oprecht van zin). De vrucht dezer Priesterlijke getrouwheid was: hij bekeerde velen van zonden. Wat hier van het Priesterambt onder het O. T. gezegd is, laat zich natuurlijk op het geestelijk en op het overheidsambt onder het N. Verbond toepassen. Want het ambt des N. T. vordert evenzeer van hen, die het bekle de (geestelijken en overheden), dat zij in de eerst plaats zich zelve en het hun steeds de Heere toewijden, als dat zij het hun toevertrouwde volk steeds bewaren bij de kennis en de vervulling der wet, de overtredingen door woord of zwaard rechtvaardig straffen, en vreedzaam en oprecht wandelen. Dan zullen zij ook niet alleen uitwendig de wet handhaven, maar het hart des volks helpen heiligen, en velen van zonde bekeren. Het geloof, dat in het N. T. als het hoogste geëist wordt, sluit de wet der waarheid niet uit, maar het is zelf de vrijwillige overgave des harten aan de Heere, die de levende wet der waarheid, tegelijk wetgever, rechter en voorbeeld is. Het geloof aan de verschenen Koning en Heiland verbindt ons inniger met God, en verbindt ons daarom ook nog vaster aan de wet der waarheid, die geheel ene wet der vrijheid gewor de is (Jak. 1:25), omdat wij de kennis der waarheid door de verzoening met God in Christus niet slechts zoeken, maar in het geloof bezitten.

"Wat een edelsteen in de ring is, dat is vs. 7 in dit hoofdstuk, ja in de gehelen Profeet." De Profeet houdt de ontrouwen Priesters de gehele heerlijke betekenis hunner hoge roeping voor, en zijne voorstelling heeft haar toppunt en concentreert zich in vs. 7. Juist de lippen des Priesters noemt hij als datgene, hetwelk de kennis moet bewaren, en niet het hart of de Priester zelf. Dit is om op de voorgrond te stellen, dat hij de schat zijner kennis aan anderen moet mededelen en niet voor zichzelf behouden. Ene theologie, welke alleen eigendom ware van de stand der geleerden, en vergat, dat zij alleen daarom aanwezig is, om het arme volk zalig te maken, ware welheidense filosofie, maar gene theologie. Een waar Priester moet dagelijks in de school gaan bij de eeuwige Wijsheid, en als ene bij honing verzamelen, opdat hij daarna de Goddelijke wijsheid en kennis, die in zijn eigen binnenste is bearbeid en bereid als een zoeten honing aan de zielen zou kunnen mededelen, en zij daardoor eeuwig leven in zich zou de opnemen. "Uit zich zelve moeten zij niets willen noch denken. De valse Priesters willen Gods rijk steeds door eigen slimheid bij elkaar houden, en zwijgen daarom van de zuivere leer; zij dienen er meer toe om de zielen op een dwaalweg, dan om ze op het rechte pad te leiden. Zij willen zelve heren en meesters zijn, en stellen zich in de plaats van God, ja, zij willen zelfs Gods plaatsbekleders zijn, zodat zij God zelve van Zijne plaats afdringen en zichzelf op Zijnen troon plaatsen.

Maar gij zijt van de weg, dien een Priester moet wandelen, afgeweken, gij hebt er door verkeerd onderricht velen doen struikelen in de wet, als gebod of stond die toe vele dingen, welke werkelijk zonde zijn, eveneens door uw verkeerd voorbeeld, zodat het woord Gods velen, in plaats van een licht te wezen op hunnen weg, een valstrik ten kwade werd; gij hebt op die wijze het verbond van Levi, dat ik met Levi had gesloten, verdorven, zegt de HEERE der heirscharen.

Daarom heb Ik ook van Mijne zijde dit verbond opgeheven, en u de grote genadegoederen van leven en vrede, welke Ik aan het getrouwe Priestergeslacht van de ou de tijd beloofd en gegeven heb, ontnomen, en in plaats daarvan u verachtelijk en onwaard gemaakt voor het ganse volk, dewijl gij Mijne wegen, welke Ik u voor uw doen en laten heb voorgeschreven, niet houdt, maar integendeel het aangezicht aanneemt in de wet, als gij geroepen zijt naar de wet recht te spreken. In twistzaken beslist gij voor de rijken en voornamen, die in staat zijn u om te kopen, hetgeen Ik toch zo streng verbo de heb (Lev. 19:15. Deut. 33:9 vv).

10.

II. Vs. 10-16. In deze 2de afdeling van zijn Boek, welke met de vorige in geen nauweren samenhang staat, gaat de Profeet tot grote zon de over, die in het volk meer en meer doordrongen, en het bewijs waren van de gevolgen van het slechte voorbeeld, dat de Priesters door hun verachting van de Goddelijke wet gaven, en van het toenemend gebrek aan geloof en onverschilligheid omtrent het verbond Gods met de vaderen. Het was de verachting van de goddelijke instelling van de echt, welke men hoonde door te huwen met heidinnen (vs. 10-12), en door het lichtvaardig schei de van de Israëlietische vrouwen tot dit doel (vs. 13-16). Ook nu begint de Profeet met ene algemene stelling, uit welke hij de verachting van de echt naar beide zij de duidelijk ontwikkelt.

Hebben wij, Israëlieten, niet allen éénengemeenschappelijken Vader, die ons tot het volk van Zijn erfdeel en eigendom heeft gemaakt? Zijn wij dus niet allen kinderen Gods en onder elkaar broeders en zusters? heeft niet één en dezelfde God ons geschapen, en uit alle volken verkoren? Waarom handelen wij dan trouwelooslijk de een tegen de ander, daardoor, dat wij degenen, die tot ons behoren, verstoten, en die niet van ons volk zijn, ten huwelijk begeren, daardoor ontheiligende het verbond onzer vaderen, 1) dat de Heere maakte met hen, die Hij uit de Heidenen verloor (Ex 19:5 v. 24:8)?

De Profeet wijst hier op de geheel enige onderlinge betrekking van Israëls volk. Vader van het volk is hier de Heere zelf, niet nog in de betekenis van Schepper, als wel van die van de God des Verbonds, die Israël tot Zijne kinderen heeft aangenomen. Israël is het volk der beloften en der aanneming tot kinderen. Indien nu God Israël als volk tot Zijne kinderen heeft aangenomen, dan is het ook roeping van Israël, om op die verhouding waarin God tot Zijn volk staat, te letten en elkaar als broeders en zusters te erkennen. Gevolg daarvan moet zijn, dat het zich niet met de heidenenwereld verzwagert, een heidense vrouw verkiest boven die uit het eigen volk. Terecht tekent Henry aan: "Zij waren een bijzonder volk, in één lichaam verenigd, en daarom moesten zij zich bijeen gehou de hebben, tot bewaring van de ere hunner bijzonderheid. "

Juda handelt trouwelooslijk omtrent Zijne grote genade en verkiezing, en er wordt een gruwel gedaan in Israël, het heilige volk, en in Jeruzalem, de hoofdstad van Zijnen groten Koning; want Juda, het uit de ballingschap verlost en teruggekeerde volk, ontheiligt de heiligheid des HEEREN 1) welke Hij lief heeft, namelijk zichzelf, het volk, dat de Heere verkoren heeft (Deut. 7:6; 14:2. Jer. 2:3. Ps. 114:2); want hij heeft de dochter eens vreem de gods getrouwd, het neemt tot vrouwen, die de afgode dienen, hetwelk de Heere zo nadrukkelijk verbooden heeft.

Onder heiligheid de Heeren is niet te verstaan, de heiligheid Gods, n. l. de heiligheid van Zijn Wezen, noch zoals anderen menen, de tempel te Jeruzalem, maar Israël zelf, als heilig volk Gods. Het huwen van afgodendienaressen was een ontheiliging, een profaan maken van het heilige en geheiligd volk Gods.

De HEERE zal de man, die zulks doet uitroeien uit de hutten van Jakob, uit de gemeenten der Heiligen, dien, die waakt, de wachter, de leerling, oud en jong, vader en kinderen en kleinkinderen, en die de HEERE der heirscharen tot verzoening van dergelijke zonden de spijsoffer brengt.

De zin van het gehele vers is: de Heere zal hem, die ene afgodendienares huwt, en dus vooreerst de heiligheid van het uitverkoren volk van God en ten tweede de heilige inzetting van de echt veracht, overeenkomstig Zijne algemene spijswet van vergelding daarmee straffen, dat Hij hem vooreerst uit de gemeente Gods uitsluit, en hem de zonde niet vergeeft; ten tweede hem het verwekken van kinderen, de vrucht en de zegen van de echt, afsnijden en vernietigen, zodat zijn geslacht uitsterft, opdat hij ondervindt, hoe de echt gene blote instelling der natuur met onfeilbare natuurwetten is, maar ene heilige instelling Gods, welke niemand ongestraft ontheiligt of geringschat.

Wat hier over de huwelijken tussen Israëlieten en heidinnen gezegd is, geldt, zoals ook van zelf spreekt, en in veel sterkere mate nog van de huwelijken van Christenen met Joodse of Mohammedaanse, of ook met dezulken, die de afval van de leven de Christus openlijk bewezen hebben of belijden. Christenen, die zulke huwelijken sluiten, bewijzen, dat zij hunnen genadestaat en de heiligheid en hoge betekenis van het huwelijk verachten, en leven in de dierlijke aanschouwingen van de tegenwoordige materialistische wereld omtrent de echt, of in zelfzuchtige gevoelsdweperij, welke ook geen begrip heeft van de grote genade van de staat van een kind Gods door Christus. Op hen is dezelfde dreiging toepasselijk, welke de Profeet voor het Sadduceese Israël van zijnen tijd uitspreekt.

Dit tweede, dat ene evenzo grote verkeerdheid is, doet gijlie de ook, dat gij het altaar des HEEREN bedekt met tranen, met wening en met zuchting van verstotene vrouwen uit Mijn volk, die bescherming en troost bij Mij tegenover uwe trouweloze echtbreuk zoeken; zodat Hij niet meer het spijsoffer, dat gij op Mijn altaar brengt, en dat met de tranen over uwe zonde bevekt is, aanschouwen, noch met welgevallen van uwe hand ontvangen wil: geen offer onder dergelijke omstandighe de Mij gebracht, kan Mij aangenaam zijn (Num. 16:15).

Gij nu wilt uwe zonde niet erkennen, en zegt: Waarom wil de Heere onze offers niet genadig aanzien? Daarom, zo is het antwoord, dat de HEERE een Getuige geweest is tussen u en tussen de zo schandelijk door u verstotene huisvrouw uwer jeugd. Hij is getuige geweest, toen gij het heilig verbond van de echt sloot, en gij haar trouwe liefde voor haar gehele leven beloofdet, en nu heeft zij tot Mij gezucht, met dewelke gij trouwelooslijk handelt. Ik zal haar leiden, daar zij tot uwe gezellin die vreugde en leed met u deelde, en de huisvrouw uws verbonds is, met welke gij een onverbrekelijk verbond gesloten hebt.

Heeft Hij, de Heere niet maar éénen gemaakt. hoewel Hij des geestes overig had, hoewel Zijne krachten niet waren uitgeput om meer mensen voort te brengen? en waarom maar dien éénen? waarom slechts ééne vrouw? Hij zocht een zaad Gods. Het oogmerk van God in het scheppen van de mens was geenszins, opdat zij zich aan de wellustige driften zou de overgeven, maar opdat de mensen een zaad van de Heere en voor Zijnen dienst in Zijne vrees zou de voortplanten 1). Daarom wacht u met uwen geest, en dat niemand trouwelooslijk handele tegen de huisvrouw zijner jeugd; ziet toe, dat gij u geenszins door uwen lust laat beheersen, dat gij haar zoudt verstoten, met welke gij u eens bij het begin van uw huwelijk verenigd hebt (vs. 14).

Onze Staten-Overzetteren tekenen aan: Sommigen zetten dit aldus over: Maar heeft de enige, te weten Abraham, dat niet gedaan? en hij had een uitnemen de geest. Wat heeft de enige gedaan? hij zocht het zaad Gods. Als zijnde de eerste een tegenwerping van de Joden, heeft onze vader Abraham dat niet gedaan, dewijl hij enig zonder kinderen zijnde, benevens Sara, de huisvrouw zijner jeugd, ook Hagar tot zijne vrouw genomen heeft enz. ?

Deze vertaling en verklaring heeft wel veel voor, maar het komt ons voor, dat de in onzen tekst aangeduide verklaring meer de juiste is.

Want de HEERE, de God Israëls, zegt, dat Hij het verlaten, dat een man zijne vrouw doet, haat, alhoewel hij de wrevel bedekt met zijn kleed 1); hoe hij het ook zoeken te bedekken en het kwaad te verontschuldigen, schande zal hem steeds aankleven (Deut. 24:1 vv. vgl. Matth. 19:3 vv.), zegt de HEERE der heirscharen; daarom wacht u met uwen geest, dat gij niet trouwelooslijk handelt.

Beter: En wrevel zal zijn gemoed bedekken, dat is, de wrevel der schande zal hem aankleven, hoe hij het ook tracht te verontschuldigen. Het kleed is beeld van het innerlijke. Een onrein, schandelijk kleed is in de Heilige Schrift teken en beeld van de onreinen toestand van het hart.

17.

III. Vs. 17-Hoofdst 4 :6. In deze afdeling wendt zich de rede van de Profeet tegen de onder het volk om zich heen grijpen de geest van ontevredenheid en genot, die, omdat de verwachte openbaring van de heerlijkheid des Heeren tot zaligmaken van Zijn volk niet dadelijk volgde, aan alle beloften des Heeren wanhoopde, en in zijne moedeloosheid de heiligheid en gerechtigheid Gods in twijfel trok, en het komen des Heeren ten gerichte over de wereld

begon te loochenen. De Profeet laat in vs. 17 deze stemming des volks zich uitspreken, om haar met de verkondiging van de dag des Heeren en zijne gesteldheid (Hoofdst. 3) te gemoet te treden. Vóór zijne aankomst zal de Heere een bode zenden, die Hem de weg zal bereiden, dan zal Hij zelf plotseling komen, en wel om door het vuur des gericht's Zijn volk te reinigen, en de misdadigers uit te roeien (Hoofdst. 3:1-6). Door zijne ontrouw, aan God houdt het volk de openbaring der zaligheid terug (3:7-12 en bereidde het zich door zijn ongeduldig morren verderf, want op de dag des gericht's zullen alleen de godvruchtigen genade vinden; het gericht zal het onderscheid tussen de rechtvaardigen en de zondaars openbaar maken (3:13-18), de misdadigers ondergang, de vromen heil aanbrengen (Hoofdst. 4:1-3). Daarop wordt de voorzegging gesloten met de vermaning de wet van Mozes te behartigen, en met de aankondiging, dat de Heere vóór de dag Zijner toekomst de Profeet Elia zal zenden, om het ontaarde volk tot bekering te roepen, opdat bij Zijne verschijning het land niet met de ban worde geslagen (4:4-6).

Gij allen, die uit Babel zijt teruggekeerd, met uitzondering der weinige vromen, vermoeit de HEERE met uwe woorden, die Hij sedert lang onophoudelijk moet horen; nog zegt gij: Waarmee vermoeien wij Hem? Daarmee, alzo is het antwoord: dat gij onder elkaar zegt: Al wie onbevreesd kwaad doet, is goed in de ogen des HEEREN, en Hij heeft lust aan zodanigen; of indien het niet alzo is, waar is de God des oordeels, de God, die de misdadigen, de goddeloze Heidenen straft? Waarom wachten wij te vergeefs sedert lang op het oordeel Gods over degenen, die ons, Zijn rechtvaardig volk, zonder vreze onderdrukken, en met ongerechtigheid overladen?

Het is de vleselijke hoogmoed der latere Farizeën, welke de verlossing slechts als ene aardse redding en verheerlijking van het volk Israël verklaart, en het daarmee verbonde gericht alleen zich kan voorstellen als gaande over de Heidenen. Zulke gedachten worde hier blootgelegd. Deze gezindheid, welke wij nu nog onder de Joden verbreed zien, doordrong, op weinige uitzonderingen na, het gehele volk van dien tijd, onderscheidde zich echter alleen in vorm van de gezindheid, welke de menigte van naam-Christenen van de huidige dag doortrekt.

HOOFDSTUK 3. VOORSPELLING VAN JOHANNES EN CHRISTUS EN

OVER BEIDER AMBT.

Ziet, zo antwoordt de Heere zelf u op uwe verkeerde en dwaze rede (Hoofdst. 2:17) a) Ik zende Mijnen Engel, of bode, van welken reeds in Jes. 40:3 vv. is geprofeteerd, die voor Mijn aangezicht, voor de zichtbare openbaring Mijner heerlijkheid door oprechte en waarachtige boete en bekering der zondaars de weg bereide zal, en daardoor alle hindernissen zal wegnemen, welke Mijne komst tot Mijn volk zou de kunnen verhinderen, en Mijnen toorn opwekken, en snellijk 1) onverwacht zal, als een dief in de nacht, wanneer zijn weg bereid is door opwekking van alle godvruchtigen tot boete, en door verharding der goddelozen, tot Zijnen tempel en Zijn paleis komen²⁾, om daar als Koning en Heiland eeuwig in het midden onder Zijn volk te wonen, die Heere die Almachtige, alles beheersende Koning, dien gij nu op zo dwaze onverstandige wijze zoekt, dat Hij Zijne gerechtigheid en Zijn gericht mocht openbaren. Hij zal komen, te weten, de Engel des verbonds, die eens Israël uit Egypte verlostte, in wolk- en vuurkolom voorging, en aan de Sinai het Heilig verbond heeft gesloten, waardoor Hij het tot een volk van Zijn eigendom heeft verkoren, aan denwelken gij lust hebt, doch die voor alles het gericht over de goddelozen zal brengen, waarom gij meer over uwe zonde en goddeloosheid dan over het uitblijven van Zijne komst hebt te klagen; ziet Hij komt zeker; Hij blijft niet uit. Zegen over allen, die zich in Zijne toekomst waarlijk verblijden, zegt de HEERE der heirscharen.

Matth. 11:10. Mark. 1:2, Luk. 1:76; 7:27.

Het komen des Heeren is lang verwacht, zorgvuldig voorbereid. Maar ten laatste komt Hij toch nog onverhoeds, en vindt Hij de grote menigte onvoorbereid, omdat zij in hare zondige verblinding de tekenen niet ziet en acht, die Zijne verschijning voorafgaan. Dit "plotseling" herhaalt zich bij alle daer en oordelen des Heeren. De Heere der heerlijkheid komt steeds als een dief in de nacht voor hen, die in hun zonde slapen.

Een toeven Gods bij de mens op de aarde en onmiddellijk onderling verkeer van beide was het begin der geschiedenis. Deze heilige en zalige toestand duurde echter slechts kort; ten gevolge van de zondeval werd de mens van het onmiddellijk aanschouwen Gods beroofd, en met het gericht van de zondvloed onttrok God ten laatste aan de wereld Zijne onmiddellijke tegenwoordigheid. Zal nu het einde der geschiedenis aan het begin gelijken, zal de bedoeling, welke God bij de schepping der wereld en van de mens had, niet onverwezenlijk blijven, zo moet ook weer een wonen Gods bij de mens volgen, zo moet God uit de hemel op de aarde terugkeren. Daarom zien wij dan ook hoe de voorspelling van de beginne het wonen Gods bij de mensen als het laatste, hoogste en zaligste doel der geschiedenis voorstelt (Ez. 25:8. Zef. 3:15, 17. Ezech. 37:26 v. Zach. 2:10. Openb. 21:3). Woont God weer bij de mensen, zo zijn zij, bij welke hij woont, en die Zijn wonen kunnen verdragen, met de rijksten overvloed van zegeningen overladen. Daar echter God een heilig God is, wiens heiligheid als een verterend vuur tegen de zonde en de onreinheid is, zo is de dag, op welken Hij tot zijn aards paleis, Zijnen tempel komt, om daarin voortaan eeuwig te wonen, tevens de dag van het

laatste en beslissende gericht over alle misdadigers, die zich niet voor de dag Zijner toekomst hebben geheiligd.

Het is bij enige opmerkzaamheid niet moeilijk de zin van dat woord te verstaan. Zoveel valt terstond in het oog, dat de Engel, waarvan in de aanhef gesproken wordt, een ander moet zijn, dan de daarna vermelde Engel des verbonds, wien juist door de eerstgenoemde de weg bereid worde zal. De eerste is geen ander persoon, dan die straks daarna als de Profet Elia wordt aangekondigd, verschijnende, eer dat die grote en vreselijke dag des Heeren komen zal (Hoofdst. 4:5). Door zulk enen bode voorafgegaan, komt ten laatste de Engel des verbonds, dat verheven Wezen, in wien de Onzienlijke zelf zichtbaar wordt voor het oog van Zijn volk, en dien wij reeds meermalen bij andere Profeten vermeld vonden. (Jesaja 63:9). Hij treedt steeds meer op de voorgrond, naarmate het Profetisme op de achtergrond wijkt. Hij, reeds sinds eeuwen en ook thans nog het voorwerp van de verwachting des volks, is de eigenlijke Heere des tempels, maar op Zijne beurt weer afgezant, Engel van de Heere der heirscharen. Engel des aangezichts, is Hij tevens Engel des verbonds, omdat in en door Hem het verbond van God met Zijn volk vernieuwd en bevestigd zal worden!

Maar wie zal de dag Zijner toekomst, en Zijn daarmee beginnend rechtvaardig gericht verdragen? en wie zal als rechtvaardig voor Zijnen rechterstoel bestaan, als Hij verschijnt? 1) Niemand, die niet op bijzondere wijze in staat gesteld is voor Hem te bestaan (Joël 2:11. Ps. 130:3). Want Hij zal zijn als het vuur van enen goudsmid, dat alle de met het goud en zilver vermengde onedele bestanddelen onverbiddelijk afzondert (Zach. 13:9. Jes. 1:25. Jer. 9:7. Ps. 66:10), en als zeep der vollers die alles, wat onreinheid heet, wegvaagt (Jer. 2:22. Jes. 4:4).

Zijne eerste komst was zonder uiterlijke praal of vertoon van macht, en toch waren er slechts weinigen, die haar kon de verdragen. Herodes en geheel Jeruzalem met hem, wer de verschrikt bij de wonderbare geboorte. Zij, die meenden, dat zij Hem verwachtten, betoon de de onwaarheid hunner betuigingen door Hem te verwerpen, toen Hij kwam. Zijn leven op aarde was ene zuiverende wan, die de grootste menigte der godsdienstige belijders beproefde, en weinigen kon de de proef doorstaan. Maar wat zal Zijne tweede komst zijn? Welke zondaar kan de gedachte aan dien dag verdragen. Hij zal de aarde slaan met de roede Zijnsmonds, en met de adem Zijner lippen zal Hij de goddeloze vernietigen. Toen Hij in Zijne vernedering tot de krijgsknechten zei: "Ik ben het, " vielen zij reeds achterwaarts; welke zal de angst Zijner vijanden zijn, wanneer Hij Zich vollediger openbaren zal als de "Ik ben, die Ik ben?". Bij Zijn dood beefde de aarde, en werd de hemel verduisterd, welke zal de vreselijke heerlijkheid van de dag zijn, waarop Hij als de levende Heiland, de leven de en de do de voor Zijn rechterstoel zal dagen? O, dat de schrik des Heeren de mensen bewoog om hun zonden te verzaken en de Zoon te kussen, eer Hij toorne! Al is Hij het Lam, toch is Hij de Leeuw uit Juda's stam, die Zijne prooi in stukken scheurt; en hoewel Hij het gekrookte riet niet zal verbreken, toch zal Hij Zijne vijanden verslaan met ene ijzeren roede, en hen in stukken slaan, gelijk een pottbakkersvat. Geen van Zijne vijanden zal bestaan voor Zijn toorn, noch zich verbergen voor Zijne grimmigheid; maar Zijn geliefd volk, dat Hij met Zijn bloed gekocht heeft, verwacht Zijne verschijning met blijdschap, en ziet haar zonder vrees tegemoet. Hij zit nu om hen in de smeltkroes te louteren, en wanneer zij beproefd zullen zijn, zullen zij tevoorschijn komen als het goud.

De komst van Christus tot Zijn Kerk in de bediening des Evangeliums, om een werk der Reformatie voort te brengen, zal een zeer wannende en beproevende tijd zijn, en zo zwaar om te verdragen zijn, dat het een wonder zal zijn om te zien, dat iemand die zal uitstaan, te meer, wanneer wij de menigte der geveins de aanmerken, die er in de Kerk zijn, als ook de grote geveinsdheid en het schuim van de ware heiligen, welke de Heere niet verdragen kan; de grote verwisselingen en bewegingen, die een tijd van Reformatie vergezellen, de menigte van dwalingen en verleidingen, die als dan tot een hoogte gekomen zijn, de kracht der bediening der Evangeliums in het ontdekken van de zonden, door welke, indien de mensen niet gebeterd worden, zij dan erger worden, de burgerlijken wor de profaan, de uitwendige godsdienstigen los en ijdel, en de profanen gans baldadig; en eindelijk, hoe haastig een volk, onder het Evangelium, de maat harer zonde vol maakt, en voor de oordelen rijp wordt. Om deze re de wordt de komst van Christus voorgesteld als een vreselijke dag.

Christus Jezus zou zijn tot een val en opstanding. Dit wordt ook hier voorspeld. De zondaren zou de Hem niet kunnen verdragen, de eigengerechtigten zou de zich van Hem afwenden. De rechtvaardigen in eigen ogen zou de zich aan Hem ergeren. Dit zou een doorlopend gevolg zijn van Zijn komst. Wie zou de tot Hem komen? Al wie de Vader hem gaf. De tollenaren en de zondaren, de Simeon's en de Maria's, de Petrusen en de Paulussen, maar als zij in waarheid door de Heere God zelven dorstig zou de wor de gemaakt naar Zijn heil en naar Zijne gerechtigheid.

En Hij zal dan, met gerechtigheid en majesteit aangedaan, zitten, louterende, en het zilver reinigende, daar Hij alles wat nog te reinigen is, reinigt, en al het andere afzondert en verdelgt, en Hij zal vooral en in de eerste plaats de kinderen van Levi, 1) reinigen, en Hij zal ze doorlouteren als goud, en als zilver, want zo als van deze geloof en ongeloof onder het volk uitgaat, zo moet ook bij hen het gericht des Heeren beginnen; dan, als zij bekeerd en geheiligd zijn, zullen zij de HEERE spijsoffer toebrengen in gerechtigheid 2), met een oprecht gelovig en gehoorzaam hart.

Wie zijn hier de kinderen van Levi? Niet de bedienaars van het heiligdom, maar zij, die in Christus gemaakt zijn tot een heilig Priesterschap, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn. Want wel zou een grote schare van Priesters het Evangelium gehoorzaam worden, maar alsdan zou de zij ophou de Priesters van het aardse heiligdom te zijn. De kinderen van Levi zijn hier degenen, die te voren verordeneerd waren tot het Koninkrijk Gods, en derhalve uitgezonderd zou de wor de tot het geestelijk heiligdom, ingezet als levende stenen in de geestelijken tempel.

Het spreekt van zelf, dat de Priesters en hun offeranden, welke de Heere in gerechtigheid dienen, dezulke zullen zijn, als na de komst des Heeren, en nadat de schaduw voor het wezen der hemelse dingen geweken is, alleen nog kunnen.

Op zich zelf waren de offeranden de Gode niet aangenaam, maar dan alleen, wanneer zij in gerechtigheid gebracht werden; dit zou onder het Nieuwe Testament in de hoogste mate plaats hebben, want alsdan zou God in Geest en in waarheid wor de gediend en aanbeden. Hier, gelijk doorgaans, liggen in ééne belofte meerdere beloften opgesloten; wij kunnen er op

rekenen, dat er overal in Gods Woord nog vele schatten verborgen liggen. Wie ze van God begeert, zal ze vinden.

Wij kunnen Gode geen rechte verrichting in de godsdienst opofferen, tenzij dat onze personen gerechtvaardigd en geheiligd zijn. Totdat wij zelf gezuiverd en gereinigd zijn door Gode genade, kunnen wij niets doen, dat tot ere van God zal strekken. God zag eerst Abel aan en daarna zijne offerande, en daarom roept God Zijn volk, opdat zij hun offeran de aan Hem mogen opofferen in gerechtigheid.

Dan zal het spijsoffer van Juda en Jeruzalem, in geloof en gehoorzaamheid gebracht, de HEERE zoet wezen, als in de oude dagen, en als in de vorige jaren, 1) in de tijde van Mozes en het eerste oponthoud in de woestijn, in de tijd van David en van Salomo, terwijl Hij nu uwe offeran de niet kan aanzien.

Wanneer Christus voor Zijne gelovigen tusschentreedt bij de Vader, maakt Hij ze aangenaam, en wanneer Hij ze heiligt, dan zullen Zijne kinderen zulke offeran de voortbrengen, die de Heere aangenaam zijn, dewijl de Vader hen niet aanziet in henzelven, maar in Christus Jezus, de Zoon van Zijn eeuwig welbehagen.

En Ik zal niet alleen de kinderen van Levi reinigen, maar zal tot ulie de allen ten oordeel naderen, tegen u allen, die Mijne gerechtigheid en Mijn gericht betwijfelt, en Ik zal een snel, plotseling en onverwacht voor u optredend Getuige zijn om aan te klagen, te overtuigen en te straffen tegen de tovenaars, en tegen de overspelers(Ex. 22:17. Lev. 20:10. Deut. 22:22. Hand. 8:9; 13:6), en tegen degenen a), die valselyk zweren, en die Mijnen heiligen naam tot leugen gebruiken (Lev. 19:12), en tegen degenen, die de loon des dagloners met geweld inhoude b), die de weduwe en de wees(Ex. 22:21 vv. Deut. 25:17), en de vreemdeling het recht verkeren, en in 't algemeen die Mij niet vrezen, zegt de HEERE der heirscharen.

Ex. 20:7. b) Amos 2:7. Exod. 22:22.

Dit zal zeker geschiede want Ik, de HEERE a) (Deut. 24:1) word niet veranderd, Ik ben gisteren en he de en tot in eeuwigheid dezelfde; Mijne raadsbesluiten blijven onveranderd 1); daarom moet Ik alle misdadigers, die Mij niet vrezen, verdelgen, maarzijt gij, o kinderen Jakobs! die de ware le de van Mijn volk zijt, niet verteerd, maar Ik zal u louteren en tot de beloofde heerlijkheid zeker lei de (Rom. 11:28 v.).

Ps. 33:11. Spr. 19:21. Jes. 14:26, 27; 25:9; 46:10.

Volgens de verklaring des Heeren in Matth. 11:10. Luk. 7:27 is de Engel of Bode des Heeren in Johannes, de grootsten en laatsten Profeet des O. T. verschenen. Hij heeft zijn ambt als een andere Elia vervuld, gelijk het hier en in Hoofdst. 4:5 v. is beschreven. Maar de Heere en de Engel des verbonds is tot Zijnen tempel, in Zijn eigendom gekomen in de persoon van Jezus Christus, dezelfde, die Israël uit Egypte heeft gevoerd, en voorafbeeldend in de wolkkolom onder hen heeft gewoond. Met Zijne komst is de laatste dag der wereld het gericht begonnen. Ieder in 't bijzonder en elk volk, waaraan Hij wordt verkondigd, komt in dat

gericht, dat hem of loutert of als onreinheid afzondert. Wanneer zo alle volken voor het gericht der beslissing zullen geplaatst zijn, zal het laatste oordeel, het einde van de laatsten dag, beginnen, en dit zal niets anders zijn dan de openbaring van hetgeen sedert de verschijning des Heeren geschied is. Nadat Hij eenmaal tot Zijnen tempel is gekomen, woont Hij eeuwig onder Zijn volk in Zijne kerk, hoewel ook nu nog door Zijnen Heiligen Geest, toch aan de avond van dezen laatsten dag met zichtbare heerlijkheid. Even als alle Profeten, zo kent ook Maleachi slechts ééne toekomst des Heeren, aan welke de Engel is voorafgegaan, en bij ieder in 't bijzonder voorafgaat. Deze eerste toekomst is geschied velen tot zaligheid, velen tot verdoemenis, en Zijne laatste toekomst zal niets anders zijn, dan de volmaking van Zijne eerste komst en het daarmee verbonden gericht.

Bij de veranderlijkheid van het leven is het ons goed te weten dat er Eén onveranderlijk is. Een, wiens hart gene omkering kent, en op wiens voorhoofd de tijd geen rimpels kan maken. Alle andere dingen zijn veranderd, alle dingen veranderen. De zon zelf wordt door de jaren verduisterd; de wereld wordt oud; het oprollen van het versleten kleed is begonnen; de hemel en de aarde moeten spoedig voorbijgaan, zij zullen vergaan, zij zullen verouderen als een kleed; maar Eén is er, die onsterfelijkheid bezit, aan wiens jaren geen einde, en in wiens persoon gene verandering is. Gelijk de zeeman zich verheugt, wanneer hij de voet op de vasten bodem zet, nadat hij dagen en maan de lang op de golven is geslingerd, zo gevoelt de Christen zich bevredigd, wanneer hij onder al de veranderingen van dit bewogen leven de voet des geloofs laat rusten op het woord: "Ik de Heere, wordt niet veranderd." gelijk het schip vast ligt, wanneer het anker ten laatste vasten bodem heeft gevonden, zo wordt de Christen vast, wanneer de hoop zich op deze heerlijke waarheid vestigt. Bij God is gene verandering, of schaduw van omkering. Zijne eigenschappen zijn dezelfde als vroeger; Zijne macht wijsheid, gerechtigheid, waarheid, zijn allen onveranderd. Hij is altijd de toevlucht van Zijn volk geweest, hun burcht in tijde van nood, en Hij is nog hun Redder. Zijne liefde is onveranderd; Hij heeft Zijn volk lief met ene eeuwige liefde; Hij heeft hen nu even zo lief als vroeger, en wanneer alle aardse dingen in de wereldbrand zullen versmolten zijn, zal Zijne liefde nog in de dauw der jeugd daar staan. Hoe dierbaar is de verzekering dat Hij niet verandert! Het rad der Voorzienigheid draait, maar de as is de eeuwige liefde.

't Is alles dood en wisseling hier beneden: De mens verkwijnt, de tijd gaat voorbij; Maar eeuwig zijn Gods goedertierenheden, De hoogste Wijsheid, reine Liefde is Hij.

Onveranderlijk zijt Gij, o God! en Gij verandert toch alles. Nooit zijt Gij nieuw, nooit, oud, en Gij vernieuwt toch alles, en verouderd de hovaardigen, zonder dat zij het bemerken. Gij werkt altijd en rust toch altijd, Gij vergadert en hebt toch niets nodig, onder, in en boven alles scheidt, onderhoudt en voleindigt Gij, Gij zoekt en toch ontbreekt U niets. Gij bemint zonder te branden, ijvert en blijft gerust. U berouwt, en toch zijt Gij niet bedroefd. Gij vertoornt en blijft onverstoord, verandert het werk, maar niet het voornemen; neemt weer aan, wat Gij vindt, en hebt het nooit verloren; zijt in geen ding arm, en verheugt U over hetgeen Gij wint; zijt nooit gierig en eist toch opbrengst. Het wordt U geleend, waardoor Gij tot een

schuldenaar zijt; en wie heeft iets, dat het Uwe niet is? Gij betaalt schulde en zijt aan niemand schuldig; Gij scheldt schulde kwijt en verliest niets.

Met deze woorde wordt aangeduid de vastheid en zekerheid, zowel van Gods oordelen als van Zijne beloften. De Heere God wordt niet veranderd. Hij is gisteren en he de dezelfde tot in alle eeuwigheid. Zijn Raad gaat door, en gelijk Hij de onveranderlijke is in de vervulling van Zijne straffen, zo is Hij ook de onveranderlijke in de vervulling van Zijne beloften. Gods trouw wordt door de trouweloosheid Zijner kinderen niet te niet gedaan.

Maar tot hiertoe kon Ik u de volheid van Mijne zaligheid niet geven. Van uwer vaderen dagen af, zijt gij afgeweken van Mijne inzettingen, en hebt ze niet bewaard, en zo lang zulk een toestand des harten niet verandert, zijt gij onbekwaam om te ontvangen a); keert weer tot Mij in oprechtheid, en Ik zal tot u wederkeren met zegen en eeuwig heil, zegt de HEERE der heirscharen; maar gij zegt uzelfen voor rechtvaardig houdende (Hoofdst. 2:14 en 17): Waarin zullen wij wederkeren?

Zach. 1:3.

Wanneer gij niet wilt weten in welk opzicht gij onrechtvaardig zijt, zo hoort: Zal een mens God beroven (bedriegen)? maar Gij berooft (bedriegt) Mij: uwe godsdienst is huichelarij, en gij zegt: Waarin beroven (bedriegen) wij U? Antwoord: in de tien de en het heoffer, die gij of in het geheel niet of niet volgens Mijne wet aan Mijn huis voor het onderhouden van Mijnen dienst en Priesters geeft.

Met enen vloek zijt gij vervloekt, omdat gij Mij berooft, zelfs het ganse volk is vervloekt.

Brengt al de tienden, en niet slechts een gedeelte daarvan, in het schathuis, de voorraadkamer aan Mijn heiligdom (2 Kron. 31:11 vv. Neh. 10:38 vv.), opdat er spijs zij in Mijn huis voor Mijne knechten, de Priesters, en beproeft Mij nu daarin, dat gij Gode geeft, wat gij schuldig zijt Hem te geven, zegt de HEERE der heirscharen, of Ik u dan niet Mijne zegeningen zal doen ondervinden. Waarlijk, gij kunt het ondervinden dat Ik over degenen, die Mijne gebede volbrengen, Mijne beloften rijkelijk volvoer. Gij zult het zien, dat Ik opendoen zal de vensteren des hemels, en u zegen als een stroom van regen zal afgieten, zodat er gene schuren genoeg wezen zullen, om te bergen wat gij oogst.

En Ik zal om uwentwil de opeter, de alles verteren de sprinkhaan, schelden, dat hij u de vrucht des lands niet meer verderve; en de wijnstok op het veld zal u gene misdracht voortbrengen, zegt de HEERE der heirscharen.

En alle Heidenen zullen u, om zulk enen zegen Gods, gelukkig noemen; want gijlie de zult een lustig land zijn, een land, waarin ieder een welgevallen heeft, zegt de HEERE der heirscharen (Zach. 7:14; 8:13, 23).

a) Uwe woorden, welke gij tegenwoordig onder elkaar spreekt, zijn tegen Mij te sterk geworden 1); gij meent, dat Ik een onheilig God ben, die Zich om vroomheid of

goddeloosheid niet bekommert, zegt de HEERE; maar gij zegt toch, alsof gij geheel onschuldig waart: Wat hebben wij tegen U gesproken, dat wij zulk een verwijt zou de hebben verdiend?

Job 21:14, 15.

Beter: doen mij geweld aan, d. w. z. tasten mijn heilig Wezen aan. En welk Wezen dit was, zegt de Heere later. Zij spreken het uit, zij spreken er onder elkaar van, dat de Heere niet let op de vromen of op de goddelozen, d. w. z. dat Hij de mens zijn gang laat gaan en derhalve de godvrezende niets heeft aan zijne oprechtheid en de goddeloze geen gevaar heeft te duchten van wege zijne goddeloosheid.

Gij zegt: Het is te vergeefs God te dienen; want wat nuttigheid is het, dat wij Zijne wacht waarnemen? en dat wij in het zwart gaan, vastende en rouwklederen dragende voor het aangezicht des HEEREN der heirscharen?

En nu wij achten de hoogmoedigen, de verachters van God, die niet meer geloven, dat godsvrucht en vroomheid zegen en geluk zou de kunnen aanbrenge, gelukzalig, wij zien het immers voor onze ogen, dat ons vasten ons niets helpt, ook die goddeloosheid doen, de Heidenen, die zich niet bekommeren de om de waren God, voortleven, wor de gebouwd; zij nemen toe in aards geluk, en rijkdom en macht; ook verzoeken zij de HEERE, daar zij door openlijke, ten hemel schreiende zonden de God tot wraak tarten, en toch zij wor de niet gestraft, integendeel ontkomenzelfs, als zij door hun goddeloosheid in gevaar geraakt zijn.

Het verwerpelijke der gezindheid, welke zich in deze woor de uitspreekt, bestond minder in de klacht, dat hun vroomheid hun gene winst aanbrengt, want zulke klachten spreken ook gelovige zielen in uren van aanvechting uit (bijv. Asaf in Ps. 73, of Job in Job. 21:5 vv. of de zanger van Ps. 10), maar veel meer in de waan, dat de bloot uitwendige godsdienst, welke volgens het voorgaande slecht genoeg was, de ware godsdienst was, welke God moest erkennen en belonen. Dat waarde hechten aan het bloot uitwendige werk van het vasten wordt reeds door Jesaja (Hoofdst. 58) bestreden, maar nam na de ballingschap steeds meer toe, totdat het in het Farizeïsme zijn toppunt bereikte. Hoe verschillend degenen, die hier spreken, van de bestredene gelovige zielen zijn, die zich in hunnen nood ook voor God op hun vroomheid beroepen, wijst vooral vs. 15 aan; omdat God hun het vasten niet met heil en zegen beloont, beginnen zij de hoogmoedige goddelozen zalig te prijzen.

Zo vals en eigenlievend is het menselijk hart, dat het ook voor zijnen eigenen Schepper niets voor niets of vrijwillig wil doen, maar er altijd wat voor hebben moet, als het Hem zal dienen; alhoewel God in 't geheel niet met onze eigene dingen gediend is, en Hij alles alleen om ons eigen welzijn van ons eist. Wanneer het dan in de weg der bekering wat moeilijk toegaat, dan moet het vlees dadelijk met het ongelovige Israël in de woestijn en wil weer omkeren tot zijne Egyptische vleespotten. Moet er dan nog iets bij wor de geleden, dan vallen de meesten tijdens zulk ene aanvechting af. Dat is de reden, waarom zo vele mensen de weg ten leven of in 't geheel niet opgaan, of weer spoedig terugwijken, omdat hun vals oog alleen tijdelijk voordeel in de dienst van God zoekt, en als zij dat niet vinden, liever de wereld weer gaan

liefhebben, die zij bij zulk ene dubbelhartigheid toch nooit waren afgestorven. En het gelukt de satan bij velen, dat hij ze met ongeloof tegenhoudt, dat zij niet komen tot het smaken van God en Zijne liefde, waarbij zij anders wel zou de ondervinden, hoe goed de gelovigen het bij God hebben.

Het zou te vergeefs zijn, die goddeloze gezindheid en re de te willen wederleggen; maar Ik zal u tonen hoe de vromen zich tegenover u houden, en welk een groot loon hun ten deel wordt. Alsdan, als zij lasterlijke re de vernemen, spreken, die de HEERE vrezen een ieder tot zijnen naaste, om elkaar te troosten en onderling in het ware geloof in Gods heiligheid en rechtvaardigheid te sterken, en hare openbaring, die eens zeker komt: de HEERE merkt er toch op wie Hem dient, en Hij hoort wie Zijnen naam belijdt op aarde, en Hem verhoogt. Het geloof blijft niet voor eeuwig vergeten, en er is een gedenkboek voor Zijn aangezicht geschreven, waarin hun naam en hun geloof en hun geduld zijn opgetekend een gedenkboek voor degenen, die de HEERE vrezen, en voor degenen, die aan Zijnen naam gedenken¹).

Dit herinnert aan de gezanten bij de Perzen, aan de namen van hen, die zich bij de Koning verdienstelijk had de gemaakt, in een boek te schrijven, opdat zij later de beloningen daarvan zullen ontvangen.

Zo verzekert de Heere hier ook, dat er bij Hem een gedenkboek is, waarin wordt gemeld, wat Zijne kinderen verwachten. Een beker koud water aan een arm kind van God gegeven, wordt bij de Heere niet vergeten.

De Heere zegt dit tot bemoediging, opdat Zijne kinderen ook in dezen zullen zien op de vergelding des loons.

En zij zullen, zegt de HEERE der heirscharen, te dien dage, dien Ik maken zal, als Ik ten gerichte zal nederkomen, Mij eenbijzonder eigendom zijn, zodat Ik hun, als Mijnen gelief de kinderen, de eeuwige heerlijkheid, het erfdeel der heiligen in het licht verleen, en Ik zal hun al hun zon de vergeven, en zal hen in het gericht verschonen, gelijk als een man zijnen lichamelijken zoon verschoont, die hem dient.

De Heere maakt dezen dag, in zoverre die niet door de natuurlijke opvolging der dagen, maar door des Heeren onmiddellijk ingrijpen wordt teweeggebracht, en van de Heere zijnen inhoud verkrijgt.

Dezulken, die in oprechtheid en heiligheid zoeken te wandelen, mogen verwachten, niet uit verdienste, maar uit Gods liefde, om Christus wille, om genadiglijk behandeld te worden, zodat hun ongerechtige de hun niet wor de toegekend, maar uitgewist en hun zwakhe de verschoond zullen worden, opdat het overige van hun godsdienst mocht aangenomen zijn.

Dan zult gijlieden, die Mijne heiligheid aantast, en Mijne gerechtigheid betwijfelt, daarentegen wederom zien en ondervinden, gelijk Mijn volk reeds meermalen door Mijne gerichten op aarde heeft leren kennen, het onderscheid tussen de rechtvaardige en de goddeloze, tussen dien, die in geloof en gehoorzaamheid God dient, en dien, die Hem niet

dient, zo als de Heidenen en goddelozen, en ook gij, die Mijnen naam lastert, en toch denkt Mij te dienen. Dan zult gij het feitelijk antwoord ontvangen op uwe tot hiertoe gehoude reden.

Tot zo lang dan gewacht, beproef de en bedroefden, bezochten en aangevochtenen, zieken en lijden de onder ons! Vergelijkt gij u bij de kinderen des voorspoeds en der weelde, zo zijt gij voor het tegenwoordige grotelijks misdeeld, doch wie niets heeft en God vreest, heeft nog iets te wachten en wie zou nu niet willen of kunnen wachten op het zeker verkrijgen van enen onmetelijken schat, die ons niet rijk maakt voor een tijd, maar voor eeuwig? Hoe lang kan het duren? Aangaande de dagen onzer jaren daarin zijn zeventig jaren, of zo wij zeer sterk zijn, tachtig jaren; want snellijk wordt het leven afgesneden, en wij vliegen daarheen? En zou de wij dan dien korten tijd niet in de vreze Gods, en door Hem vertroost en versterkt, kunnen wachten op een eeuwig goed? .

HOOFDSTUK 4. OVER CHRISTUS EN

JOHANNES DE DOPER.

Want ziet, die dag komt, dat Ik in heerlijkheid op aarde nederdaal en gericht houd, brandende met sterken gloed als eengloeïende oven, die alles verzengt en vernietigt wat hij nabij komt; dan zullen alle hoogmoedigen, en al wie goddeloosheid doet a), een stoppel zijn, stro, waaruit het goede zaad is uitgedorst, en de toekomstige dag van het vuur des gericht's zal ze in vlam zetten in en geheel verdelgen, zegt de HEERE der heirscharen, die, zo als het spreekwoord zegt, hun noch wortel noch tak laten zal 1), zij zullen met alles wat zij zijn en hebben, wor de uitgeroeïd.

Obadja 1:18.

De dag der toekomst is de dag, die begint met de komst van de Zoon Gods in het vlees en eindigt met de wederkomst. De Profeet ziet ook hier tot aan het einde der eeuwen. Alles is bij hem in één dag verenigd. De dag, waarop het zal openbaar worden, dat niet de Farizeën en de Schriftgeleerden, maar de tollenaars en zondaars bestaan zullen voor het aangezicht des Heeren, de dag, waarop Jeruzalem in vlammen zal opgaan en die waarop Hij eenmaal wederkomt, om te oordelen de leven de en de doden.

Christus Jezus gaat al de eeuwen louterend en reinigend, maar ook verwerpend door de wereld.

Hij is een rots der behoudenis voor alle degenen, die in Hem geloven, maar een rots, die verplettert, voor al wie tegen Hem opstaan en Hem verwerpen.

Hij is tot een oordeel gekomen, opdat wie zien blind wor de en wie blind zijn zien mogen.

Hij is, als de HEERE!, onze gerechtigheid, een verterend vuur voor de zondaar.

Ulie de daarentegen, die Mijnen naam vreest, zal na een langen nacht van smart de Zon der gerechtigheid opgaan, de zon, die helder licht geeft en leven aanbrengt, die u de lang verlangde gerechtigheid Gods te weeg brengt, welke u rechtvaardigt en begenadigt. En er zal genezing, redding en verlossing uit alle ondervon de smarten, angsten en no de zijn onder Zijne vleugelen, welke zij als een vliegende vogel over u zal werpen; en gij zult dan juichend uitgaan uit de nauwe gevangenis, waarin gij tot hertoe moest smachten onder de ongerechtigheid der goddelozen, en toenemen (of: vrolijk springen), als mestkalveren, die na een langen, donkeren winter uit de stallen komen, en over de herkregene vrijheid en de heldere lenteson verheugd zijn.

De Zon der gerechtigheid is zeker niemand anders, dan de Heere Christus (Ps. 84:12. Jes. 60:19); want Hij brengt de ware gerechtigheid te weeg, en met deze heil en leven. Doch op onze plaats is de gerechtigheid niet als persoon genomen, maar als de hoofdinhoud van alles, wat de Heere Christus aanbrengt aan allen, die geloven. En juist daarom wordt de volheid van

Zijn heil "gerechtigheid" genoemd, omdat de goddelozen het gericht en de gerechtigheid zullen ondervinden, en wel die gerechtigheid, welke niet alleen de goddelozen bestraft, maar ook de vromen met geluk en heil beloont. De vleugelen der zon zijn hare stralen. Evenals de stralen der zon licht en warmte over de aarde verbrei de tot wasdom en voorspoedigen groei van planten en levende wezens, zo zal de Zon der gerechtigheid genezing aanbrengen, alle nadelen en wonden, welke de macht der duisternis de vromen heeft aangebracht.

Gelijk de dag, die komen zal, een stormachtige dag zal zijn voor de goddelozen, een dag, in welken God op hen regenen zal vuur en zwavel, en een schrikkelijk onweder, een dag van wolken en dikke donkerheid: zo zal het ook een schone en heldere dag zijn voor degenen, die God vrezen.

Christus Jezus is de Zonne der gerechtigheid. Rechtvaardigheid en gerechtigheid is beide het licht en de warmte van de Zon. Hij heeft een eeuwige gerechtigheid aangebracht. En onder het kleed Zijner gerechtigheid is genezing en redding van alle zonde en ellende, voor alle zweren en won de en etterbuilen, die niet verbon de zijn of met olie verzacht. Daarom zal ook de dag van Zijn tweede komst zijn als de morgen. Dan zullen de goddelozen voor eeuwig geworpen wor de in de hel, maar alle Zijne gerechtvaardig de voor eeuwig gelukkig zijn.

De Heere Christus is niet alleen een Geneesmeester maar ook het geneesmiddel. Hij is de balsem van Gilead.

En gij zult de goddelozen, die u thans bespotten en vervolgen, vertreden, want zij zullen door Mijn verterend vuur des gericht's as wor de onder de zolen uwer voeten, te dien dage, dien Ik maken zal (Hoofdst. 3:17), zegt de HEERE der heirscharen.

De almachtige allerhoogste God zal geheel tot vreugde der rechtvaardigen zijn. Hij zelf zal hun de overwinning geven, zodat de vijand de door de macht van Zijn woord geheel tot niet zullen worden. Wij moeten dus hem niet bevreesd voor hem zijn, want Jezus Christus behaalt altijd de overwinning, hoe vreemd het ook ga. God heeft thans zulke tijden geschapen, in welke alles spoedig moet vergaan, wat zich tegen de waarheid verzet. Het farizeïsme van alle tijden is geoordeeld en wij kunnen het gerust onder de voeten treden.

Hoeveel meer zal de Heere de Zijnen zegen en triomf geven over alle goddeloosheid, wanneer Hij de laatsten groten oordeelsdag zal hebben doen komen.

Daarom vermaan ik u-en dat is de somma van alles wat ik u in dit Boek der Profetieën had te zeggen: a) Gedenkt altijd der wet van Mozes, Mijnen knecht, die Ik hem bevolen heb op Horeb (Ex. 3:1) aan gans Israël; gedenkt der inzettingen en rechten, waaruit zij bestaat. Houdt u aan haar en wandelt alzo; want daarin hebt gij de eeuwige openbaring Mijner gerechtigheid en heiligheid. Laat af verder van haar af te wijken, opdat gij de vloek, dien Mijne wet de overtreders dreigt, ten dage van Mijn gericht moogt ontkomen, en de zaligheid, welke zij de godvruchtigen belooft, en naar welke zij verlangen, moogt deelachtig worden.

Deut. 6:3.

De wet komt hier voor als afdruksel der heiligheid Gods, evenals in Matth. 5:17. In deze eigenschap is zij even eeuwig als God en geen jota en geen tittel daarvan kan vergaan. Alleen van dit standpunt verkrijgt men het juiste inzicht in de samenhang van dit met het voorgaande en volgende. De Profeet heeft het gericht aangekondigd; hier brengt hij het tot zijn grondslag terug, en wijst tevens ook aan, hoe het volk en hoe ieder in 't bijzonder dat kan ontkomen. Gods wet en Zijn volk zijn onafscheidelijk. Wordt de wet niet onder het volk vervuld, hetgeen hetzelfde is als de heiliging van de naam van God zo moet zij aan het volk vervuld worden.

Zij moesten de komst van de Messias verwachten, en de prediking van Zijn Evangelie, en de oprichting van Zijn Koninkrijk en in die verwachting moesten zij de Wet van Mozes gedachtig zijn en in gehoorzaamheid daarnaar leven, en dan kon de zij de vertroosting verwachten, die de Messias zou aanbrengen voor de gewilligen en gehoorzamen. Laat hen de Wet van Mozes onderhouden en leren naar het licht, dat die hun gaf, en dan mogen zij het voordeel van het Evangelie van Christus verwachten; want aan hen die heeft, en hetgeen hij heeft wel gebruikt, zal nog meer gegeven worden, en hij zal overvloedig hebben.

Ziet, Ik zende ulieden, zo als Ik u reeds in Hoofdst. 3:1 beloofd heb, enen bode, die als heraut de weg voor Mij zal bereiden, namelijk de Profeet a) Elia 1) enen Profeet, die in de kracht en in de geest van Elia, en als deze in een tijd, arm in geloof en vol goddeloosheid, spreken en handelen zal, eer dat met Mijzelfen die grote en die vreselijke dag van het gericht des HEEREN komen zal.

Matth. 11:14; 17:11, 12, 13. Mark 9: 11, 12, 13. Luk. 1:17.

Ene oude onder de rabbijnen en kerkvaders verbreide mening is, dat hier de Profeet Elia, die ten hemel is opgenomen, bedoeld zou zijn. Daarom zetten de Alexandrijnse overzetters hier over: "Elia de Thisbiet. " Evenzo Sir. 48:10 en de Jo de ten tijde van Christus (Joh. 1:21. 1 Matth. 17:10). Het verkeerde dezer mening wordt, afgezien van andere redenen, door het Nieuwe Testament ten duidelijkste bewezen. "Johannes de Doper word reeds vóór zijne geboorte door de engel Gabriël als de beloofde Elia aangekondigd met woorden, welke duidelijk op onze profetie doel de (Luk. 1:16 vv.). Het optre de van Johannes kwam verder zeer nauwkeurig overeen met de woor de van de Engel en van onze profetie, zowel in de uitwendigen vorm, waarin hij zich als een der oude Profeten, als een Elia voorstelde, als ook in zijne prediking en in hare vrucht. Eindelijk bevestigt Christus zelf (Matth. 11:10 vv. 17:11 vv. Luk. 7:27 vv. Mark. 9:11 vv.), dat Johannes de door Maleachi voorzegde Bode en Profeet Elia was. Zo is Elia gekomen; maar het is hem slechts bij weinigen gelukt, de harten tot de vaderen te bekeren. Daarom moest hun het komen des Heeren tot Zijnen tempel ten verderve worden. Als de Romeinse adelaars zich op het verworpen en vervloekte volk en land nederlieten werd het met de ban geslagen en het zal daaronder liggen, totdat het zijn hart tot de vaderen laat bekeren, en de Heere, die tot Zijnen tempel gekomen is, erkent en aanneemt. Met de herinnering aan de wet van Mozes, en met de aankondiging van de Profeet Elia vóór de komst des Heeren eindigt de profetie des Ou de Verbonds. Na Maleachi is geen Profeet in Israël meer opgestaan, totdat de tijd vervuld was, dat in Johannes de Doper de door hem aangekondigde Elia optrad, en spoedig ook de Heere tot Zijnen tempel, de eengeborene Zoon

Gods in Zijn eigendom kwam, om allen die Hem opnamen, tot kinderen Gods, tot eigendom des Heeren te maken. Wet en Profeten hebben van Christus getuigd, en Christus is gekomen, niet om de wet en de Profeten te ontbinden, maar ze te vervullen. Op de berg der verheerlijking van Christus verscheen daarom Mozes, de middelaar der wet en des Oude Verbonds, en Elia, de Profeet, als hersteller der wet in Israël, om met Jezus te spreken, van Zijnen uitgang, dien Hij te Jeruzalem zou volbrengen (Matth. 17:1 vv.), de apostelen en ons allen tot een feitelijk getuigenis, dat Jezus Christus, die Zijn leven voor ons in de dood heeft gegeven, om onze zonde te dragen en ons van de vloek der wet te verlossen, de geliefde Zoon des Vaders is, dien wij moeten horen, opdat wij in geloof in Zijnen naam kinderen Gods en erfgenamen des eeuwigen levens worden.

En hij zal het hart der vrome vaders, als Abraham, Izak en Jakob, Jozua, Samuël en David en der oude Profeten tot de kinderen wederbrengen, en het hart der kinderen, die zich nu voor hun vrome voorvaders schamen, tot hun vaders 1), zodat beider harten, welke door de goddeloosheid der kinderen van elkaar waren gescheiden, weer verenigd worden, daar het geloof, de gehoorzaamheid, de liefde en trouw der vaders in de harten der kinderen weer opleeft. Ik zal dat doen, opdat Ik niet kometen verderve, en de aarde, uw land, met de ban der vernietiging, met eeuwigen vloek en verdoemenis sla 2).

Het veronderstelt, dat deze harten van elkaar gescheiden waren. Het hart der vaders, dat is de gevoelens der vaders in leer en godsdienst zou aanmerkelijk verschillen van de begrippen hunner nazaten. Maar de tegenbeeldige Elia zou het hart der vaders tot de kinderen wederbrengen, dat is, hij zou de leer der waarheid, zoals die door de aartsvaders beleefd en bewandeld, maar in der tijd in onbruik gekomen was, wederom tot de kinderen brengen, en in het helderste daglicht voorstellen. Ook zou hij het hart der kinderen wederbrengen tot hun vaders. Zijne bediening zou ene gezegende vrucht wezen, zodat er velen zou de bewogen worden, om de oude beproefde leer gelovig aan te nemen en godvruchtig daarnaar te wandelen.

Het was de roeping van Johannes de Doper, om wegbereider te zijn voor de Messias, door bij zijne tijdgenoten een verlangen te wekken naar Hem, van Wien de heilige Patriarchen en de Profeten had geprofeteerd en gesproken. Hij moest de boetprediker zijn, die met de scherpte der Wet kwam, opdat deze tuchtmeester tot Christus zou wezen, opdat hij Hem zou voorstellen als degene, in Wien er alleen behoudenis en redding zou zijn voor een verloren volk.

Het was daarom ook, dat Johannes de Doper, het uitriep, dat de bijl al reeds aan de wortel der bomen was gelegd.

Israël heeft zich niet bekeerd. Israël heeft als volk de Messias verworpen en daarom is het als volk met de ban geslagen, heeft het zijn nationaal bestaan verloren.

Zo ook een ieder, die de Christus verwerpt, zal eenmaal voor eeuwig de vloek van Gods toorn dragen, en er nooit meer onder uitkomen.

Het Oude Testament eindigt met dezelfde waarheid, waarmee het Nieuwe begint, dat de Christus Gods gesteld is tot een val en tot een opstanding.

SLOTWOORD OP HET BOEK MALEACHI.

Niet ten onrechte is Maleachi genoemd, het avondrood van de oude tijd, en toch tevens het morgenrood van de nieuwen dag, op welken de Zonne der gerechtigheid opging.

Hij is de laatste der Profeten van de Oude dag, wiens woord niet een nagalm is van wat de vroegeren hebben gesproken, maar hetwelk getuigt van de moede des geloofs, en bovenal van de inleiding en werking des Geestes, opdat zijne tijdgenoten zoude teruggeroepen worden van de zonde, de eigengerechtigheid en van een eigenwilligen godsdienst, en Israëls vromen onder hen vertroost met de toekomst van de Messias.

Zijne profetieën behelzen daarom zowel woorde van waarschuwing als van troost.

Maar opdat zij ingang mochten vinden, opdat zij voor de navolgende eeuwen een blijvende kracht zoude hebben, eindigt hij met een krachtige waarschuwing, opdat er een blijvend roepen zoude zijn om de Engel des Verbonds, maar ook opdat, wie straks de Messias zoude verwerpen, dit niet ongewaarschuwd zoude doen.

Het vóórlaatste woord is een woord van blijvende hope; het laatste een van ernstige waarschuwing, waarin echter ook de stellige waarheid ligt opgesloten, dat de Christus Gods alleen de redder van Zijn volk zoude zijn, Hij, die voor alle Zijne gelovigen de oorzaak van vloek en ban, van dood en ellende zoude wegnemen.

De oude Rabbijnen hebben Maleachi genoemd, het "zegel der Profetie, " en inderdaad heeft hij verzegeld al wat te voren reeds gesproken was.

"De Heere komt, " is de inhoud van al zijne woorden; als straks de door hem voorspelde Elia optreedt, sluit deze zich aan, aan dit zijn woord en klinkt het eveneens van diens lippen: "De Heere komt. "